NICOLAE C. DINU

FILOMENA

Notă

Din dorinţa de a proteja personajele reale, am atribuit personajelor mele alte nume. Astfel, orice asemănare cu numele unor persoane din viaţa reală este absolut întâmplătoare.

În acelaşi scop nu am precizat nici unele locuri în care s-au desfăşurat faptele.

Autorul

PARTEA I

CONTEAZĂ MULT SĂ AI PĂRINŢI, DAR SĂ TE ŞI IUBEASCĂ

CAP. I – TÂRNAVA – COPILĂRIA MEA. MĂTUŞA SAVETA

Nu-mi amintesc cum am apărut eu pe lume, iar rudele din partea mamei n-au reuşit să mă lămurească suficient de bine. Singura în măsură s-o facă ar fi fost mama, dar ea a părăsit această lume înainte de a-şi fi trăit viaţa, lăsându-mă în grija tatălui care nu m-a vrut. Rudele mi-au spus că m-am născut în Bucureşti în anul 1970, vara, când râurile din Transilvania se revărsau peste maluri, inundând localităţile şi terenurile agricole din împrejurimi, pe toată întinderea dintre râurile Mureş, Târnave şi Crişuri.

Tatăl meu, pe nume Istrate Alexandru, era funcţionar prin Ministerul de Externe - mare diplomat - cum îl numea bunica mea, dar eu nu l-am cunoscut niciodată, mai întâi pentru că el nu s-a interesat în vreun mod de existenţa mea, iar mai târziu, când am crescut mare, n-am vrut eu să-l mai caut, deşi am avut ocazia s-o fac. Probabil din orgoliu n-am făcut-o, gândindu-mă că nu-l interesez de fel, deoarece nu s-a făcut praf după mine.

Sora mamei mele, mătuşa Elisabeta Gancea, căreia toţi îi spuneau Saveta, l-a cunoscut la el acasă, în Bucureşti, când a fost să mă ia pe mine. Îmi povestea odată despre el că era un bărbat înalt, chipeş, şaten, dar cu ochi verzi, viril, ca un şoim de pradă şi foarte sever. Mobilurile acţiunilor pe care le întreprindea el , ca şi nota predominantă a caracterului său, proveneau dintr-un egoism cras care nu admitea niciun compromis, indiferent de persoană. Deşi era distant, nu făcea paradă de ştiinţa lui, căutând să nu iasă

din făgaşul unei atitudini pline de tact, rezolvându-şi discret infidelităţile.

Totdeauna făcea numai ce îi plăcea, iar în familie trăia după pofta inimii sale, fără a răspunde vreunei chemări, oricât de slabe, a unei conştiinţe civice. Avea o filozofie proprie omului de lume, nelipsindu-i o uşoară nuanţă de cinism.

Când l-a cunoscut Saveta, tata avea 36 de ani, iar pe mama mea el o cunoscuse în urmă cu doi ani în trenul Cluj-Bucureşti, când s-a nimeri să călătorească amândoi în acelaşi compartiment. Mama plecase de acasă la Bucureşti să-şi caute servici, deorece în comună şi în oraşele din apropierea acesteia nu găsise; urmase o şcoală de telefonie şi încerca să se angajeze. Aproape de gara din Predeal, compartimentul lor a rămas gol, iar domnul Istrate, care o studiase discret tot timpul, a început s-o întrebe despre una,despre alta, până când a aflat că este în căutare de servici. I-a propus să-l însoţească acasă la el, unde locuia împreună cu mama sa, urmând să-i caute undeva un loc de muncă pe parcurs. Cum s-au petrecut faptele şi de ce a acceptat ea să-l însoţească, rămâne un mister.

Mătuşa Saveta mi-a spus că mama a scris acasă după vreo două luni de zile că şi-a găsit o slujbă în Bucureşti, la familia Istrate din scrada ... nr... şi nu se mai întoarce acasă. Ce puteau face altceva decât să accepte noua situaţi fără să mai caute motivul. „Ne-am mirat când am citit că în trenul cu care călătorea spre Bucureşti a cunoscut un domn care a prezentat-o mamei lui, cu rugămintea să o accepte ca noră, deci, soţia lui. Nu ne-a scris, însă, dacă s-au căsătorit. Mama ta era foarte discretă", spunea mătuşa Saveta.

„În luna iunie 1970 am primit acasă o telegramă de la Alexandru Istrate, care ne anunţa să mergem urgent la Bucureşti pentru a lămuri „ o situaţie complicată". A doua zi am plecat eu împreună cu Ghe.Visu, vărul nostru după mamă. Când am ajuns acasă la ei - o casă mare, cu doi servitori – ne-a primit mama lui, o doamna arogantă,dar distinsă, care ne-a spus că Ana, mama ta, a murit de o lună de zile când te-a născut pe tine. Tu te aflai într-un

pătuţ din altă cameră. Când a venit el, ne-a arătat certificatul de deces al Anei şi ne-a dat certificatul tău de naştere, în care te numeai Istrate Filomena. Ne-a spus că mama ta este înmormântată în Cimitirul „Sfânta Vineri", a adăugat mătuşa Saveta, oftând.

- Cum era mama? am întrebat-o eu.

- Era o fătucă frumoasă, blondă, cu păr auriu şi cu ochii albaştri, ca ai tăi. Când a plecat de acasă, în 1968, Ana avea 23 de ani. Era mai mică cu cinci ani faţă de mine.

- De ce m-aţi luat de la tata?

- De aceea ne chemase, ca să te luăm, deoarece el era diplomat şi nu se putea ocupa de tine, fiind mereu plecat.

- Dar mama lui nu putea să mă îngrijească?

- Ea era doamnă mare şi se pare că nu te-a vrut.

- Cum am ajuns la Târnava?

- A fost foarte greu atunci, spune Saveta, clătinând amarnic din cap. Până în gară am mers cu tramvaiul, apoi am luat trenul din Gara de Nord, am schimbat de două ori trenul până am ajuns la noi. Te-a dus vărul meu Gheorghe în braţe. Mai rău a fost când a trebuit să trecem peste râul Târnava, care se lăţise mult peste păşuni, de nu mai ştiai unde a fost vadul lui. Trecerea nu se mai putea face pe punţi sau pe podeţe. Ne-a trecut un om din sat cu barca, dar tot ne-a fost frică.

- Cum au fost inundaţiile?

- Cum să fie? Răle. A fost prăpăd mare. Puhoaiele de ape coborau pe povârnişuri, aducând cu ele buşteni, cadavre de oameni şi de animale. Tăvălugul lor urma cursul râului, mergând spre vest, dar invadase satele, câmpiile şi ponoarele din împrejurimi".

Această discuţie am purtat-o eu cu mătuşa Saveta pe când mă aflam prin clasa a cincia la Braşov. Abia peste câţiva ani am putut avea o reprezentare mai clară a situaţiei mele familiale.

Până la vârsta de şapte ani am trăit alături de bunica mea, mama mamei mele şi a Savetei, care m-a crescut cu drag şi m-a iubit foarte mult, poate şi pentru că eram orfană. Mi-au rămas în amintire din acea perioadă jocurile pe care le încingeam pe malul

Târnavei sau prin curte împreună cu cei trei verişori ai mei: Ion, Sânzâiana şi Tudoriţa Visu.

Când aveam şapte ani, mă pregăteam febril de şcoală, dar bunica s-a îmbolnăvit şi nu mai putea să se ocupe de mine. În acelaşi an a şi murit, la numai 63 de ani.

Fusese o femeie chinuită, rămasă văduvă la vârsta de 41 de ani, deoarece bunicul se prăpădise în mină.

Mătuşa Saveta fusese chemată acasă de unchiul Gheorghe Visu, fratele bunicii, pentru a o veghea, iar la plecarea ei, m-a luat şi pe mine la Braşov să locuiesc cu ea.

De atunci am mai revenit la Târnave în vacanţele de vară, uneori şi de Crăciun, până când m-am mărit şi am început să plec în tabere şcolare, iar mai târziu, în drumeţii pe munte împreună cu colegii de şcoală.

Păstrez amintiri frumoase din taberele şcolare de la Homorod şi Arbănaşi - ultima din judeţul Buzău, unde am participat la un concurs „Sanitarii pricepuţi", pe care l-am câştigat împreună cu grupa din care făceam şi eu parte.

Deasemenea, nu pot uita primele vacanţe de vis pe care le-am petrecut cu mătuşa Saveta la Eforie Sud şi la Mangalia.

Odată ne-a însoţit şi ea într-o deplasare pe muntele Omul, dar a doua zi a rămas la cabană obosită.

Când reuşeam să mergem vara la Târnava, nu prea mă vedeau ai mei prin casă. Zburdam pe dealuri şi pe malurile apei de dimineaţa şi până se însera, preferând să rabd de foame, dar să nu mă întorc acasă. Dacă aveam norocul să prindem o zi când unchiul nu avea treabă cu caii, ne rugam de el să ne lase cu ei pe pajişte ca să-i paştem, iar o vreme îi călăream pe rând toţi cei patru copii, mai mult Ion care pretindea că are întâietate, fiind băiat.

Mătuşa Saveta era o comoară, blândă şi bună ca pâinea caldă. Plecase din sat imediat după ce terminase liceul, angajându-se ca funcţionară la fabrica de tractoare din Braşov. A dus o viaţă modestă, dar a scos-o întotdeauna la capăt.

Cei care o cunoşteau o socoteau o femeie deosebit de isteaţă şi plină de tact, apreciere la care subscriu şi eu. În ciuda blândeţii ei aparente, a mişcărilor fără zgomot, a ochilor ei duioşi, de culoarea cerului şi a glasului ei melodios, era severă în comportare şi plină de respect.

Manierele ei pline de drăgălăşenie erau însoţite de o voinţă de fier. Era o fire plăcută, amabilă, dar exigentă şi puţin egocentrică. De câte ori se afla în societate îşi dădea osteneala să fie mai mult decât politicoasă şi agreabilă, cerând, în schimb, respect necondiţionat, pe măsura voinţei de fier şi a hotărârii de nezdruncinat pe care le masca adese sub gingăşia ei aparentă.

Era blondă, faţa ei fiind aproape tot timpul îmbujorată; avea părul arămiu cu reflexe de aur în bătaia razelor soarelui, un auriu, mătăsos, care făcea ca toată fiinţa ei să radieze frumuseţe, începând cu liniile generoase ale siluetei, privirile galeşe ale ochilor săi albaştri, precum şi carnaţia albă, tare ca piatra.

Mai târziu, silueta ei a devenit maiestoasă, fără a lua proporţii cu trecerea anilor, fiind totdeauna de o eleganţă rafinată. Reuşea să-şi păstreze mereu prospeţimea, energia şi un entuziasm nedomolit pentru tot ce o pasiona. Nu s-a căsătorit niciodată, iar când o întrebam de ce nu se gândeşte să-şi întemeieze o familie, răspundea:

- Draga mea, bărbaţi sunt pe toate drumurile ca şi femeile, dar pentru a-ţi lega existenţa de a lor, trebuie să renunţi la multe, ceea ce eu nu vreau. Fii liniştită că nu duc lipsă de bărbaţi!

- Mă gândeam şi eu că îţi mai îndulceai viaţa în doi.

- Îmi place să fiu liberă şi să duc viaţă liniştită.

... Era o fire total desinteresată de bărbaţi şi nu-mi amintesc dacă a mai avut un alt prieten în afară de Maxim Pătruţan, un coleg de servici din fabrică, cu care am avut convingerea că se potrivea şi se înţelegea destul de bine. Acesta o vizita destul de des, încât devenise obişnuit al casei, din strada dr. Felix, unde locuiam noi cu chirie la proprietari. Mulţi ani a durat reiaţia lor,

fără a se căsători legitim. Într-o zi, însă, totul s-a terminat din cauze numai de ei ştiute. N-am întrebat-o niciodată despre acest fapt.

Odată, când îmi făceam lecţiile în camera mea, i-am surprins discutând despre mine:

- Filia nu-i seamă Anei, mama ei, în totalitate; nu are decât ochii şi părul, restul trăsăturilor sunt ale tatălui ei - trăsni-l-ar! - că nu s-a interesat niciodată de ea de când am luat-o de la Bucureşti. Ana era frumoasă, albă la faţă şi rumenă în obraji, cu o sănătate de invidiat. Fata e cam mică de statură, nu e ca mama ei inaltă, spunea Saveta.

Mi se părea că mătuşa are dreptate, lucru care m-a cam speriat şi am fugit la oglindă, unde am descoperit o fată cu o figură de orientală, cu ochii puţin oblici, dar deloc urâtă. Cu trecerea anilor am crescut destul de înaltă (mătuşa îmi zicea: „ce te-ai deşirat, fătucă").

„Să ştii, draga mea, că Filia va deveni o adevărată frumuseţe peste câţiva ani. Poate creşte până la vârsta de 21 de ani, o încuraja Maxim. Am studiat-o şi am constatat că are un ten alb, catifelat, ca petalele de camelie, peste care luminează ochii ei de culoarea cerului, adumbriţi de nişte gene lungi şi mătăsoase. Se transformă pe zi ce trece."

Mai târziu, Maxim mă lăuda pe faţă, aducându-i omagii mătuşii Saveta:

- Filia (Filomena) s-a dezvoltat foarte frumos. Te felicit pentru modul în care ai reuşit s-o creşti!

- Este, într-adevăr, frumoasă, dar m-aş fi bucurat dacă nu ar fi avut şi trăsături ale tatălui ei. Bine ar fi să nu fi moştenit şi caracterul lui.

- Ce vrei să spui cu asta? a întrebat-o Maxim.

- Vorbesc şi eu aşa. E o poveste mai delicată cu el, s-a eschivat să răspundă la întrebarea lui, Saveta.

- În ce clasă este acum Filia?

- Într-a douăsprezecea.

Maxim avea un fel romantic de a descrie persoanele şi petrecerile de societate.

- Cred că are deja optsprezece ani, o adevărată domnişoară. Merge şi ea la petreceri, baluri, carnavaluri?

- Nu, răspunde mătuşa Saveta. Se mai duce uneori pe la reuniuni tinereşti de la ea din şcoală.

- Are prieteni? Mă refer la băieţi?

- Ei, are. Nu are, dar ce-i trebuie ei prieteni de pe acum? 0 fi având unele simpatii copilăreşti, fără suspine din dragoste. Pentru asta mai are destul timp, că abia a împlinit optsprezece ani la jumătatea lunii mai.

La optsprezece ani eram şi eu conştientă de frumuseţea mea, iar mătuşa Saveta îmi întărea această părere aproape permanent, cerându-mi să mă port ca o doamnă când plecam cu ea în oraş, sau cum zicea ea: „ieşim în lume".

Îmi făcusem un prieten pe care l-am cunosc la cinematograf. Se numea Tiberiu Sasz şi era din Topliţa. Acesta era student la Facultatea de autocamioane şi tractoare din Braşov, în al patrulea an de studii şi locuia, cu chirie, la doamna Ilona Kespertz, aproape de capătul străzii noastre. Era o femeie divorţată, avea 35 de ani şi era foarte frumoasă. Tiberiu era cu cinci ani mai mare decât mine, dar ne înţelegeam foarte bine şi ne distram împreună la baluri, reuniuni, teatru, film.

Când am terminat liceul, mi-am luat diploma de bacalaureat şi, împreună cu alte două colege, am plecat la Bucureşti, înscriindu-ne la o şcoală post-liceală de contabilitate cu durata de doi ani. Veneam acasă numai în vacanţele legale. Locuiam într-un cămin studenţesc din cartierul Grozăveşti, unde era şi Complexul, patru fete într-o cameră.

În ajunul Crăciunului, când am mers la Braşov în vacanţă, mătuşa Saveta m-a anunţată că Tiberiu s-a căsătorit cu proprietăreasa lui. Aşa am înţeles de ce nu-mi mai răspundea el la scrisori. Deşi Ilona era cu vreo unsprezece ani mai în vârstă decât el, nu se observa diferenţa dintre ei.

În 13 iunie 1990 mă pregăteam să plec la şcoală pentru a susţine ultimul examen. În uşa căminului aglomeraţie mare. Poştaşul înmâna studenţilor scrisorile direct, fără a le mai pune în cutii sau să le predea adrministratorului, cum se mai obişnuia, încă. Îmi aud numele şi mă apropiu.

- Ai o telegramă, domnişoară. De la Braşov, adaugă poştaşul. Semnează aici!

În telegramă eram anunţată să merg că a murit mătuşa Saveta. Vă puteţi închipui în ce stare de spirit am susţinut acel examen. Nu puteam să pierd diploma pentru un examen şi m-am prezentat, forţându-mă să fiu tare, până am plecat.

Cu trenul de după-amiază am plecat la Braşov şi am participat la înmormântare unde am vărsat un „vagon de lacrimi".

Mătuşa Saveta îmi ţinuse loc de mamă atâţia ani, iar acum când abia puteam s-o ajut şi eu, s-a dus. Ieşise la pensie cu şase luni în urmă, adică în decembrie 1989 şi n-a apucat să se bucure de ea, după ce muncise 28 de ani.

A doua zi m-a chemat proprietarul, un sas foarte respectuos şi blajin, care m-a anunţat să-mi caut altă locuinţă, deoarece i s-a căsătorit fiul şi are nevoie de spaţiu. Ce era să fac? M-am dus la nişte foşti prieteni ai Savetei de pe o stradă paralelă cu strada Dr.Felix şi le-am spus necazul meu.

- Ai bagaj mult? m-a întrebat soţul doamnei.

- Câteva lucruri personale, o ladă şi două valize, apoi vreo doi saci cu cărţi.

- Merg cu dumneata cu maşina şi le luăm mintenaş, dar la noi nu prea este spaţiu. Ceva provizoriu până când îţi vei găsi o locuinţă mai bună.

.... Printre obiectele mătuşii am găsit un lanţ de aur, nişte cercei de aur, un inel cu montură şi safir şi 500 de lei. Restul cărţi, certificate, diplome, scrisori, etc.

M-am instalat în camera pe care mi-au pus-o la dispoziţie aceşti oameni buni şi simţitori şi timp de trei zile n-am ieşit din casă decât pentru a cumpăra câte ceva de mâncare.

Mi se umflaseră ochii de atâta plâns. Era a doua oară când trebuia s-o iau de la capăt, dar de această dată trebuia să mă ajut singură.

CAP. II - PLEC LA MARE. DAVID - MAREA DEZAMĂGIRE

M-am tot gândit ce să fac şi am ajuns la concluzia că decât să stau închisă în casă şi să plâng, mai bine plec pe litoral şi să mă odihnesc o săptămână, după examene şi după trauma pshică pe care mi-a produs-o acest eveniment neaşteptat. Mai aveam eu 300 de lei pe care mi-i trimisese mătuşa cu zece zile în urmă, pe care i-am adăug celorlalţi găsiţi acasă şi m-am hotărât: Plec la Constanţa.

Mi-am pus în valiză câteva obiecte de îmbrăcăminte, i-am anunţat pe noii proprietari ce am de gând să fac şi am pornit spre gară a doua zi dis-de-dimineaţă.

La Constanţa am ajuns pe la orele 16,50, iar când am coborât din tren, am luat troleibuzul 43, după sfaturile unei doamne şi am ajuns la hotelul „Sport", aflat pe malul mării, dar pe strada Mircea. Am obţinut un pat într-o cameră pe care o împărţeam cu o doamnă din Turnu Severin, care venise în delegaţie la o firmă din portul Constanţa.

Vara litoralul este foarte aglomerat cu turişti veniţi din toată ţara, dar şi din străinătate, din care cauză obţinerea unei camere la hotel constituie un chin. Greutăţi am întâmpinat şi eu, dar, în final, am avut noroc. După ce am fost înscrisă în registru şi am primit cheia de la cameră, mi-am dus bagajele şi mi-am ocupat locul, apoi am ieşit din hotel şi m-am plimbat pe mal până când s-a înserat.

În aer nu adia niciun pic de vânt, iar marea avea suprafaţa lină, fără valuri. Pe plajă mai erau turişti întârziaţi când am intrat în hotel. În cameră am găsit-o pe doamna din Severin, am făcut cunoştinţă, apoi am sporovăit amândouă până când am adormit.

Dimineaţa când m-am trezit, am fugit să deschid fereastra pentru a privi marea, dar am fost dezamăgită când am constatat că noi aveam camera spre strada Mircea. M-am spălat repede, m-am îmbrăcat cu costum de baie, iar deasupra mi-am pus o rochiţă de vară. Cu sacoşica în mână am coborât scările spre plajă, unde nu era prea multă lume.

Abia aşteptam să-mi scot îmbrăcămintea, să-mi aşez cearşaful şi să mă încălzesc la soarele strălucitor şi darnic.

Aproape de prânz m-am ridicat şi am mers la un chioşc de unde am cumpărat un sandvici şi am băut o coca-cola. Când m-am întors la cearşaful meu, alături era întins un alt cearşaf, mult mai mare decât al meu, pe care se odihnea leneş, stând în şezut, un bărbat şaten, destul de bine dezvoltat şi tânăr. Mă privea intens încât privirea lui mă intimida. Am început să-l privesc şi eu cu mai mult interes, dar cu discreţie maximă.

După câteva minute acesta mă întrebă:

- Nu v-am mai văzut pe aici. De unde sunteţi, de loc?

- Din Braşov, am răspuns eu aproape maşinal.

- Azi este prima zi de plajă, se vede că aveţi pielea albă. Feriţi-vă să staţi numai cu o parte a corpului la soare, să nu faceţi insolaţie. Şi timpul contează: în primele zile de plajă se începe cu o oră, apoi se creşte treptat în fiecare zi de expunere la soare.

- Mulţumesc pentru sfat! am spus eu, după care m-am aşezat pe cearşaf. N-am vrut să-i spun că nu sunt prima dată la plajă, că am fost la mare şi în alţi ani, nedorind să se simtă jignit.

- Mă numesc David, spune el cu un aer protocolar.

- Iar eu mă numesc Filia Istrate, m-am prezentat eu.

- Îmi place de dumneata. Hai să ne spunem pe nume şl să ne tutuim, iar din acest moment să ne considerăm prieteni. Sau ai vreun prieten, un soţ, la Braşov?

- Am avut un prieten acum un an, dar s-a căsătorit. Ne-am privit amândoi în tăcere şl eu mă gândeam: „Ce o fi găsit acest David la mine? Prea frumoasă nu sunt, iar îmbrăcămintea este destul de sărăcăcioasă deoarece am umblat prin şcoli şi nu prea am avut posibilităţi să-mi fac.

Atunci arătam o fire plăpândă, sfioasă, cu faţa mea ovală, înconjurată de zulufii auriţi de soarele verii, care-mi acopereau umerii înroşiţi de razele fierbinţi.

Poate i-au plăcut ochii mei albaştri „de culoarea cerului" cum spunea Maxim Petruţan, prietenul mătuşii Saveta.

David afirmase că i-a plăcut zâmbetul meu cu care susţinea că l-am cucerit pe el, emoţionându-l peste măsură. Nu ştiu dacă era adevărat ce susţinea el, dar toate vorbele lui, precum şi fizicul care mi s-a părut că este magnific, au făcut să-mi bată inima cu putere. Am încercat să lupt împotriva acelei forţe magice pe care o exercita el asupra mea - un fel de înrâurire magnetică - pe care Cerul sau Infernul o acordă unor oameni, dar erau prea multe momentele în care mă simţeam fascinată de elocinţa şi de frumuseţea trupului său atletic. Neglijând toate pericolele la care mă expuneam, ca un făcut, m-am îndrăgostit de el şi l-am iubit cu acea dragoste totală a sufletelor alese, care iubesc pentru prima şi ultima dată.

Recunosc că n-am putut rezista farmecului acestui „june-prim" şi l-am iubit cu inima înflăcărată, fără să-mi dau seama că această dragoste va fi pentru mine un nou izvor de lacrimi şi suferinţe.

Mă îndrăgostisem subit de David, acea dragoste care atinge înălţimea, devenind atot-stăpânitoare şi însoţindu-se cu un fel de sfântă orbire a pudoarei. Aceasta este un fel de stare în care femeia dă bărbatului sufletul său, iar acesta (recunosc, nu toţi) ia numai trupul, lăsând-o doar cu sufletul, fremătându-i în taină şi durere.

Pentru că iubirea nu se opreşte la jumătatea drumului. De obicei te pierde sau te mântuie - ea înseamnă viaţă sau moarte - după lungi suferinţe. Iubirea este o adevărată uitare a tot ce ne înconjoară, de aceea să nu-i cerem pasiunii să fie şi logică.

Adevărata dragoste este luminoasă ca zorile şi tăcută ca mormântul. Zâmbetul unei fete îndrăgostite este ca o lumină care se vede şi în nopţile fără lună, poate tocmai acela fusese zâmbetul meu care-l cucerise pe David.

Când iubeşti şi apoi pierzi, golul care ţi se produce în inimă nu mai poate fi acoperit cu un dop, ca sticla, el rămâne tot gol şi doare nespus de tare.

În câteva zile, David mă cucerise complet, încât eu îl consideram că reprezintă totul în viaţa mea, dar continuam să ţin secret în mine acest fapt.

Seara m-a invitat la restaurantul „Zorile" local pe care-l vom frecventa împreună de multe ori, după care m-a condus la hotel. Ne-am înţeles să ne întâlnim pe plajă a doua zi, în jurul orei nouă, având ca reper o bărcuţă care era folosită pentru fotografii la minut. La ora stabilită am fost acolo. David mă aştepta în picioare, în costum de baie, lângă cearşaful întins pe nisip; avea un cearşaf mare pe care se puteau aşeza mai multe persoane.

- Bună dimineaţa! m-a întâmpinat el. Cum ai dormit?

- Bună dimineaţa! Am dormit destul de bine. Mă aştepţi de mult?

- De câteva minute, a minţit el, deşi se vedea că este încins şi transpirat de arşiţa soarelui.

Mi-am dezbrăcat rochiţa şi am scos din geantă o bucată de pânză pe care am vrut s-o aşez pe nisip.

- Aşează-te, te rog, pe cearşaful meu, unde este destul loc! a insistat David.

- N-ar trebui, eu.... m-am bâlbâit puţin, dar am acceptat invitaţia lui, căreia i-am dat curs.

Mai, târziu, m-am ridicat de pe cearşaf şi am intrat în apă, nu prea departe de mal, unde m-am stropit cu mâinile, pentru a mă răcori. Când m-am întors, el era în picioare şi mă prive cu mare atenţie. M-am şters cu prosopul şi m-am aşezat din nou, a venit şi el lângă mine şi a început să mă bombardeze cu întrebări:

- Nu este prea costisitor să stai la hotel?

- Este, dar în Constanţa nu cunosc pe nimeni.

- Eu am o garsonieră destul de spaţioasă aici, în oraş şi-ţi pot oferi un pat confortabil la o chirie modică.

- Nu, nu se poate! Eu n-am fost niciodată în casa unui bărbat şi ...

- Şi n-ai încredere în mine - m-a întrerupt el. Arăt eu aşa de fioros? În privinţa fetelor totdeauna am fost domn.

- Nu, nu se poate! am răspuns hotărâtă de această dată.

- M-ai desumflat repede. Nu m-am aşteptat la un refuz atât de categoric din partea ta, a spus el cu un zâmbet amar pe buze.

S-a aşezat pe burtă, punându-şi pe cap un ziar.

Eu continuam să-l studiez cu coada ochiul. David mi se părea că este un bărbat frumos, şaten, cu părul des, având un început discret de chelie, o faţă ovală, mereu proaspăt rasă, o piele fină şi întinsă şi doi ochi mari, de culoarea piersicii; faţa i se termina cu o bărbie voluntară. Nu era mai înalt de 1,75 metri, dar statura atletică, radiind sănătate, a trupului său, mi-a plăcut din primele clipe când l-am văzut. Cu toate acestea, nu-mi puteam da seama ce mă atrăgea atât de mult la el, încât să mă facă să-l iubesc. Poate trupul lui, vorbele înşelătoare, sau poate zâmbetul cu care mă întâmpina aproape permanent. însoţindu-l cu înclinarea reverenţioasă pe care o făcea în faţa mea de câte ori ne întâlneam.

David mi-a povestit o parte din viaţa lui, atât cât a vrut el să-mi spună, după care m-a întrebat dacă am părinţi.

La început am vrut să evit dezvăluirea adevărului, dar el a făcut o afirmaţiei „e greu pe lume pentru un copil căruia îi lipseşte

unul din părinţi sau chiar amândoi!" care m-a emoţionat şi, în fraze concise, i-am spus aproape toată istoria vieţii mele de aproape douăzeci şi unu de ani. El mă asculta şi exclama, din când în când: „Extraordinar! Câte necazuri!"

Când am terminat, David a tras o concluzie personală:

- Deci prietena mea dragă, născută în Bucureşti, locuieşte în frumosul oraş de la poalele Tâmpei, rămasă singură pe lume, fără casă, fără masă, fără bani, fără rude sau prieteni, dar orgolioasă foc, încât nu acceptă un adăpost oferit de un om care ştie ce înseamnă suferinţa, lipsurile şi duşmănia oamenilor. Nu accepţi adăpostul meu, nici dacă îţi promit că nu-ţi voi pretinde niciun ban pentru chirie şi că nu mă voi. atinge de tine?

- Nici chiar cu aceste promisiuni! am răspuns eu cu hotărâre.

- Teama ta este justificată, dar îţi promit ca nu vei păţi nimic. Îţi ofer găzduire pentru că ştiu cât de greu trebuie să te descurci cu bani puţini într-un oraş cum este Constanţa. Aşa am început şi eu acum doi ani de zile şi am dus-o greu timp de patru luni de zile. Dar asta este o poveste tristă, pe care ţi-o voi spune, fără să-ţi ascund ceva, dacă vom avea prilejul.

- Nu văd de ce insişti atâta? i-am spus.

- Pentru că vreau să te ajut. Ai atât de mulţi bani, încât să locuieşti la hotel mai multe zile?

- Nu pot spune că am, dar....am suspinat eu, voi pleca acasă înainte de a rămâne lefteră. Şi apoi mă tem de toate astea. Îţi mulţumesc că te preocupă situaţia mea, dar... nici nu te cunosc suficient, nici tu pe mine.

- Îmi pare rău că ochii tăi albaştri sunt trişti. Eu ţi-am făcut o ofertă, iar tu eşti liberă să hotărăşti.

Am tresărit speriată şi am holbat ochii spre el, care era aproape la fel de fâstâcit ca şi mine, văzând că propunerea lui mă speriase. Am tăcut amândoi. Eu mă gândeam la viaţa grea prin care trecusem în cei 21 de ani ai mei, apoi gândul mi-a zburau la hotelul „Sport" în care aveam şi eu un loc. Acest hotel mi se părea

ca un „azil mercenar" care găzduieşte persoane în trecere, fără a lăsa vreo urmă utilă societăţii.

- Bine. Hai să mergem, a spus el ca trezit din visare, Trecem pe la restaurant să mâncăm, apoi te conduc la hotel.

N-am răspuns, fiind încă, transportată de gânduri, dar m-am îmbrăcat, cu reflexe mecanice şi am pornit pe scări, apoi în stradă. El mă privea puţin bosumflat şi n-a scos nici măcar un cuvânt până la restaurant. I-am respectat tăcerea până când ne-am aşezat la masă.

- Ce mâncăm? m-a întrebat.

- Comandă tu!

- Chelner! Două fripturi de porc şi o sticlă de şampanie! La sfârşit să ne aduceţi şi o prăjitură "Profiterol"!

În timp ce mâneam, de masa noastră s-au apropiat doi bărbaţi în vârstă de 30 de ani şi zespeotiv 36-38 de ani.

- Ei sunt prietenii mei, a spus David. Faceţi cunoştinţă!

Cei doi s-au prezentat: Paul şi celălalt George, după care i-au şoptit lui David ceva la ureche, făcându-se apoi nevăzuţi.

Am mai zăbovit şi noi vreo oră în local unde am ascultat muzică, apoi David m-a condus la hotel, rămânând stabilit să ne întâlnim a doua zi pe plajă, în acelaşi loc şi la aceeaşi oră.

Toată noaptea m-am frământat, gândindu-mă ce să fac. Îmi mai rămăseseră aproape 500 de lei, din care trebuia să plătesc hotelul, apoi să plec luni la Bucureşti ca să-mi scot diploma de la Scoala post-liceală şi de acolo, în continuare la Braşov. Ce puteam face eu în Constanţa?

David îmi plăcea ca bărbat, dar neştiind prea multe despre el, mă temeam să-i răspund la avansurile pe care mi le făcea. Vedeam că are bani, dar nu ştiam cu ce se ocupă. îmi spusese pe plajă că are o situaţie materială care nu-l îngrijorează, dar nu ştiam în ce consta ea. Spusese, deasemenea, că este necăsătorit şi nici nu se grăbeşte să se însoare, decât dacă dă peste un suflet bun.

Abia aşteptam să se facă ziuă şi să mă întâlnesc cu el pe plajă pentru a afla cât mai multe în privinţa lui.

Când ne-am întâlnit, m-a întâmpinat jovial, întrebând:

- Cum a dormit prinţesa mea?

- Care prinţesă? i-am răspuns printr-o întrebare, făcând pe naiva.

- Tu, prinţesa mea. Alta nu mai am.

- Bine, i-am răspuns ruşinată, observând privirile celor din jurul nostru, îndreptate asupra mea.

M-am dezbrăcat şi m-am aşezat pe cearşaf alături de el, discutând tot felul de banalităţi până când am simţit că ne dogoreşte pielea.

- Hai în apă! mi-a spus David, ridicându-se în picioare.

- Dar hainele noastre?

- Le păzeşte domnul cu ochelarii de soare, cel cu ziarul pe genunchi, a zis el, arătându-mi cu capul, pe cel vizat. La fel am făcut şi eu mai devreme, când a intrat dânsul în apă, le-am păzit pe ale sale de eventualii intruşi. Acesta este obiceiul pe plajă şi-l consider util şi necesar. Dar de ce eşti atât de temătoare:

- Pentru că nu vreau să plec acasă în costum de baie.

- Hainele sunt în siguranţă, nu te teme. Hai să înotăm! Sper că ştii să înoţi.

- Spre ruşinea mea, nu ştiu deloc. Mă bălăcesc pe lângă mal pentru că mă tem să nu mă înec.

- Lasă că te învăţ eu cât ai clipi.

Zicând aceasta, David m-a luat de mâna şi m-a dus înspre larg până când mi-a ajuns apa îi dreptul umerilor.

- Nu mai merg. Îmi e frică! strigam eu de zor.

- Înotul se învaţă numai la apă adâncă, nu acolo unde dai de fund cu picioarele şi ai mereu tendinţa să stai vertical, renunţând să te foloseşti şi de mâini şi de picioare.

M-a chinuit aproape o oră la apă adâncă obligându-mă să înot „bras" sau făcând pluta pe spate, timp în care el mă susţinea de mijloc când vedea că mă pierd, existând pericolul să mă duc la fund. După ce s-a convins că am început să mă descurc singură, mi-a dat drumul şi, treptat am prins curaj. Lecţiile primite au avut

eficienţă, nu se comparau cu ceea ce făcusem eu la ştrandul din Bucureşti., unde fusesem de câteva ori cu colegele de la post-liceală.

Ne-am întors la mal obosiţi, mai ales eu care am şi adormit pe cearşaf o vreme. M-a trezit David, care-mi şoptea la ureche, în timp ce îşi plimba bărbia pe gâtul meu:

- Scoală-te, scumpete, să nu capeţi insolaţie! Soarele arde puternic şi a devenit periculos, te poţi îmbolnăvi.

M-am ridicat în picioare. Pe spate şi picioare pielea mea frigea, parcă fusese lângă o flacără.

- Mă duc în apă să mă răcoresc. Simt că iau foc.

- Întoarce-te repede! După ce vii să plecam acasă.

Când am revenit pe cearşaf, în timp ce-mi ştergeam de apă trupul răcorit, l-am observat pe David privindu-mă cu jind. După un timp m-a întrebat:

- Te-ai mai gândit la propunerea mea?

- Care propunere? am întrebat eu gratuit.

- Cea de ieri, cu adăpostul? Nu te mai tot gândi atâta, ştiu că ai greutăţi. Ţi-am spus că şi eu am trecut prin asemenea frământări şi lipsuri şi ştiu cât de neplăcut este să nu-ţi întindă nimeni o mână de ajutor.

- De ce vrei să mă ajuţi?

- Pentru că îmi placi foarte mult şi nu vreau să te ştiu că suferi. Poate te vei gândi să mergi pe alt drum.

ÎI priveam năucă, parcă eram hipnotizată de el, dorind să-l urmez, deşi îmi venea greu să spun care era sursa robiei mele, încât mă simţeam înlănţuită de el în aşa hal că mă supuneam de îndată ce el poruncea. ÎI iubeam, asta era, constatare făcută de mine mai târziu.

Peste plajă sufla o briză care mă făcea să tremur uşor după ieşirea din apă. David continua să-mi privească cu interes umerii înroşiţi de soare şi sânii care mi se legănau în ritmul respiraţiei. Înghiţea în sec, parcă-i lăsa gura apă. Nu s-a putut abţine să nu spună, aproape în şoaptă:

- Câte lucruri bune aş face eu cu tine!

M-am făcut că nu-i înţeleg aluzia, m-am îmbrăcat şi am pornit pe scări spre strada Mircea. Când am ajuns sus, pe mal, David m-a luat de mână şi m-a condus spre prima bancă unde ne-am aşezat.

- Ce frumos se vede marea de aici! am spus eu.

- Da, e foarte frumoasă priveliştea. De aceea mie îmi place să vin aici la piaja Modern. Rar merg la Mamaia sau la Eforie, din cauza aglomeraţiei din autobuze; după ce faci plajă, mai faci şi o baie de aburi în drum spre casă. Dar dacă vrei, mergem într-o zi la Mamaia.

- Poate mergem, am răspuns eu absentă.

- La ce te gândeşti?

- Luni vreau să plec acasă.

- De ce te grăbeşti? Ai un motiv special?

- Mai multe.

- Acum hai să ne hotărâm! Mâncăm la restaurant, sau mergem acasă la mine şi mâncăm colo, în linişte?

- Mie nu-mi este foame, i-am răspuns puţin ţâfnoasă, încercând să evit un răspuns care se cerea clar.

- Cum nu-ţi e foame? Doar nu vei rămâne până mâine dimineaţă cu cei doi mici, o prăjitură şi o cola, pe care le-am luat pe plajă. Apa suge organismul.

Nu i-am răspuns. Tăcerea se prelungea enervant.

- Dacă te hotărăşti să mergi la mine - continuă David cu şi mai multă insistenţă - trecem pe la hotel să-ţi luăm bagajul. Când ajungem la mine în cartier, târguim repede cele necesare pentru a organiza o masă îmbelşugată şi urcăm în bloc. Sau te duc pe tine acasă şi mă îngrijesc eu de cumpărături. Până mă întorc eu, tu faci un duş şi aşezi masa. Ce spui?

- Merg, am răspuns eu cu vocea sugrumată.

Nici astăzi nu-mi pot explica ce s-a întâmplat cu mine în acele clipe. Eram complet lipsită de voinţă, parcă eram hipnotizată, aşa acţionam, Acesta a fost momentul inconştienţei

mele, în care existenţa mea amară a primit din partea destinului acea lovitură crudă care mi-a spulbera orice speranţă şi mi-a înveninat, pentru o vreme, sufletul meu tânăr şi inocent.

David era în al nouălea cer. Jubila şi ar fi vrut să mă poarte în braţe până la hotel, apoi până la el acasă.

Am intrat în hotel, am mers la Recepţie şi i-am cerut recepţionerei de serviciu să-mi întocmească nota de plată, întrucât plec. Aveam patru zile de plată. David a luat nota şi a achitat-o, apoi eu am mers în cameră şi am coborât cu valiza în mână. Dovedind că este cavaler, mi-a luat-o el şi a pus- o în portbagajul unui TAXI care aştepta la intrare, apoi am urcat amândoi pe bancheta din spate. El s-a aplacat spre şofer şi a spus:

- La km. 4-5!
- Da, am înţeles! a răspuns şoferul, aprobând şi din cap.
- Ce i-ai spus? l-am întrebat pe David.
- Locul unde să ne ducă.
- Tot n-am înţeles ce este Km.4-5.
- Aşa se numeşte cartierul în care locuiesc eu.

Când am urcat, pe scara blocului era mai întuneric decât afară, încât nu mi-am dat seama când am ajuns. David a descuiat uşa cu cheia, a aşezat geamantanul în hol, apoi a luat nişte sacoşe din cămară şi a plecat la cumpărături, lăsându-mă singură în casă. La plecare mi-a spus:

- Uşa o încui eu. Tu faci duş şi aşezi masa pentru două persoane. Vin repede, să nu-ţi faci griji!

Am mai auzit cheia lui învârtindu-se în yală, apoi paşii lui grăbiţi pe scări, după care s-a făcut linişte. Mi-am rotit privirea prin încăperi şi am constatat că e o casă de burlac. M-am dezbrăcat şi am făcut repede un duş, ca să scap de nisip, apoi mi-am scos din valiză un capoţel uşor de vară cu care m-am îmbrăcat, dar vrând să aşez masa, m-am împotmolit. Nu ştiam de unde să iau o faţă de masă, tacâmuri, solniţe, şerveţele etc. şi am preferat să-l aştept pe David să se întoarcă.

- N-ai aranjat masa? a întrebat el când a pătruns în încăpere. Mă aşteptam să cauţi peste tot, să te descurci.

I-am explicat motivul şi m-a înţeles, dar m-a luat cu el şi mi-a arătat locul unde se afla fiecare obiect casnic.

În acea seară şi în alte câteva zile, David a făcut risipă de bani, pregătind numai mese îmbelşugate.

După ce am mâncat am privit programul la televizor aproape trei ore, apoi ne-am culcat, David oferindu-mi dreptul de a dormi în patul aflat în cameră, iar el s-a culcat pe o canapea în bucătărie.

Dimineaţă a bătut la uşă şi m-a anunţat că este gata cafeaua iar eu, fiind deja îmbrăcată, am mers la baie să mă spăl pe faţă, lăsând uşa deschisă.

- Ai făcut şi patul! s-a mirat el. Înseamnă că te-ai trezit devreme.

- Da, am şi aerisit camera, i-am răspuns.

- Hai, grăbeşte-te, că se răceşte cafeaua!

Am mâncat şi am plecat la plajă, de data aceasta la Mamaia, ca să mă convingă, probabil, de aglomeraţia din autobuzele care transportă călători în staţiune. Avea dreptate, o călătorie în înghesuiala din autobuze era o adevărată baie de aburi. Totuşi la Mamaia a fost foarte frumos, cu toate că a fost singura dată când am mers în toata vara.

Seara, când ne întorceam acasă, abia apucam să mâncăm şi David pleca - numai el ştia unde, întorcându-se pe la miezul nopţii sau când se iveau zorile. Nu îndrăzneam să-l întreb unde se duce o noapte întreagă, conştientă că nu am niciun drapt să-i controlez faptele.

Pentru mine David însemna un fel de debut într-o relaţie cu un bărbat, era o experienţă, o noutate. Până atunci nu avusesem decât doi prieteni - pe durate scurte - Tiberiu Sasz de la Braşov şi... .colegul de la post-liceal, dar amândoi s-au purtat cu mine destul de decent, fără să reuşească vreunul din ei să-mi deştepte simţurile, de natură, să-mi insufle o pasiune adevărată.

Această noutate, însă, era urmarea faptului că îmi pierdusem capul, mă îndrăgostisem orbeşte de David care mă domina. La aceasta se adăuga şi starea de spirit în care mă adusese pierderea mamei, apoi a Savetei, precum şi teama de sărăcia care-şi arăta colţii şi care mă azvârlise în vârtejul tuturor greutăţilor şi primejdiilor.

Cine eram eu, de fapt?

O tânără domnişoară care abia îşi desăvârşise pregătirea şcolară şi se debarasase de stângăciile şi sfiiciunile inerente tinereţii, dar la fel de neştiutoare şi lipsită de duh, aşa cum sunt destul de multe fete de vârsta mea.

Câteva zile David nu s-a atins de mine, respectându-mă.

Într-o seară, după ce am mâncat, am rămas de vorbă până în jurul orei 22,oo în fotolii. După o pauză, David m-a întrebat direct:

- Filia, ţii tu puţin la mine?

- Îţi sunt foarte recunoscătoare pentru tot ce ai făcut pentru mine, pentru modul cum m-ai tratat până în prezent şi... care m-a făcut să apreciez mult caracterul şi bunătatea ta.

Ocoleşti răspunsul. Bine. Vrei să rămâi cu mine?

Întrebarea lui mă luase prin surprindere şi nu ştiam ce să-i răspund. Ea viza o cerere în căsătorie voalată, o dorinţă mai mult. Am tăcut privindu-mi degetele de la picioare.

- Eu nu vreau să abuzez de tine - a continuat el. Cred că ai observat că nu te-am forţat în niciun fel, nici măcar să te sărut n-am încercat. M-aş. simţi josnic dacă te-aş viola. Aş vrea să ştiu cum priveşti tu relaţia noastră, de aceea ţi-am pus întrebarea: Vrei să rămâi cu mine? Sigur că mai târziu vom legitima legătura noastră, aşa cum mi-ai spus, tu nu ai pe nimeni şi ar tebui să-ţi faci un rost, să nu-ţi iroseşti tinereţea în alt mod.

Eu îţi ofer un adăpost, un cămin, iar când vom avea copii, vom fi o adevărată familie. Nici eu nu am alte rude, în afară de mama care este bătrână şi se află la Galaţi de unde nu vrea să plece nicăieri.

S-a oprit din vorbă, dar a continuat să mă privească cu ochii lui scânteietori, sugerând prin mişcarea capului, cam aşa: „Hai,răspunde!" I-am dat un răspuns ca în transă.

- Vreau, dar să mai avem răbdare să mă obişnuiesc.

- Bine. Când vei fi pregătită, te rog să-mi dai de veste.

- Nu te supăra că te întreb, poţi să-mi spui de ce pleci de acasă aproape în fiecare seară?

- Nu mă supăr şi pot să-ţi spun. Să fac rost de bani. Unde plec, nu-ţi pot spune, deocamdată. Dar să fii liniştită că nu fac nimic ilegal acolo unde merg.

Nu l-am mai întrebat niciodată. Abia peste vreo şase luni de zile am aflat de la prietenul său, Paul, că David joacă poker prin diferite case sau la restaurant şi câştigă mulţi bani, nu a avut servici niciodată, că a fost arestat.

Aflarea acestei veşti m-a speriat, zdruncinându-mi siguranţa căminului pe care mi-l promitea David. Dar îl iubeam şi speram că-şi va schimba comportarea pentru mine. Şi apoi nu-mi venea să-l cred pe Paul, care-mi făcea curte.

Am continuat să mergem la plajă la Modern, care era mai aproape de mijloacele de transport locale mai aerisite pe la orele zece când mergeam noi în oraş.

Într-o seară, conform obiceiului, am intrat eu prima în baie să fac duş. Când am terminat, mi-am pus pe mine halatul şi am ieşit, dar la uşă se afla David, care m-a luat în braţe şi m-a dus în pat şi aşa am apucat-o „pe drumul pierzaniei", lăsând amanet virtutea. Nu ştiu de ce dar de atunci l-am iubit şi mai mult, crezând că şi el simte la fel ca mine. Nu ştiam că este un profitor şi un egoist, am aflat toate acestea abia peste un an de zile, când m-am convins că din unirea cu el făcusem o săritură în beznă, ca în moarte. Mă mustram, în zadar, că trebuia să fi fost mai atentă şi să ştiu că odată în viaţă dai cu zarurile, când te căsătoreşti. Dar eu nu gândeam cu capul, ci cu inima.

Când o femeie intră în cuşca unui bărbat ca el, a unei bestii înfometate, fiind singură şi naivă, se înţelege că inevitabilul se produce.

Cu toate că aflasem destule aspecte negative din viaţa lui David, încă nu mă arătam îngrijorată sau supărată, iar el era fericit şi mă ducea peste tot, cheltuind sume mari de bani.

Era mulţumit că eu îi ofeream tot ce-i putea oferi o soţie, fără ca el să-şi piardă libertatea; eram tânără, sănătoasă, frumoasă, fără obligaţii şi mereu optimistă şi bine dispusă.

Lui i se părea că-mi uitasem chinurile, lăsând în urmă viaţa mea amărâtă şi fără speranţă despre care îi povestisem la început, când ne-am cunoscut.

Ajungeam des pe la restaurante unde ne întâlneam cu prietenii lui, Paul şi George, cu care-şi pierdea nopţile.

Cine erau aceşti prieteni?

Paul era un tânăr de 30 de ani, de aceeaşi vârstă cu David, înalt, robust, purtând pe cap o chică mare şi neagră ca tăciunele, un păr aspru şi zbârlit; pe faţa lui prelungă străluceau doi ochi negri, care flancau un nas coroiat ce cădea peste nişte buze subţiri. Mă lua foarte des la dans când ne găseam la restaurant şi-mi plăcea că dansa uşor, mult mai bine decât mine. Era mai apropiat de David decât George, despre care David zicea adesea că este mercenar de ultimă speţă.

- Ce înseamnă mercenar? l-am întrebat odată.

- Unul care execută diferite servicii dubioase la comandă, pentru care este bine plătit. George merge oriunde găseşte un chilipir. Este în stare să ia viaţa oricui, fără scrupule, fără remuşcări.

Dispreţul şi indignarea cu care pronunţa acestea, fulgera în ochii lui căprui, făcând să-i freamăte şi să-i înfierbânte până să răsuflarea.

ÎI priveam pe George cu o seninătate dispreţuitoare, continuând să păstrez o graţie liniştită, dar arogantă, ca şi când m-aş fi aflat într-o dispoziţie de totală nepăsare.

- De ce mai eşti prieten cu el, dacă este aşa?

- Sunt multe de spus, dar hai să trecem peste asta!

George era un bărbat scund, slab, puţin adus de spate şi nu prea puternic, dar compensa prin viclenie şi iuţeală în mişcări; părea uscat şi rezistent ca lemnul de tisă. Arăta ca un corb bătrân, deşi nu avea mai mult de 35-38 de ani, oacheş, cu o gură mare peste care cădea o mustaţă stufoasă care o acoperea. Când râdea, ieşeau la iveală nişte dinţi albi, care-i luminau chipul. De obicei purta o cămaşă roşie, descheiată la mai mulţi nasturi, lăsând să se vadă gâtul plin de vene şi puternic bronzat, continuat cu pieptul acoperit de un păr des. George fuma ţigara până îi ardea degetele care erau de culoarea şofranului. Obişnuia să privească pieziş oamenii, în timp ce scotea un horcăit din gât şi scuipa direct pe podea.

Paloarea feţei sale putea fi asemuită cu ideea de moarte, vecină cu disperarea unei încleştări finale. Nu avea deloc astâmpăr, comportându-se ca o fiară în cuşcă ce se apropie de poartă, adulmecând libertatea de dincolo de gratii. Era întruchiparea geniului răului, geniul întunecat.

Într-o zi a venit la noi acasă Paul. ÎI căuta pe David, dar acesta era placat. Atunci mi-a povestit multe despre îndeletnicirile lor.

- David este foarte priceput la jocul de cărţi, spunea Paul. La început o ia cu miză mică şi pierde intenţionat pentru a-i atrage pe ceilalţi, iar spre miezul nopţii măreşte miza şi câştigă sume mari. Au fost şi situaţii când a pierdut tot ce a câştigat, iar a doua zi a luat-o de la capăt. Altă dată a trişat şi a luat bătaie de la cei păgubiţi, ferindu-se ulterior să se mai întâlnească cu ei, dar găsea el alt „loc".

Înainte de a pleca, Paul mi-a propus să mă căsătoresc cu el. L-am respins, bineînţeles, certându-l.

- Nu-ţi este ruşine să-mi faci o astfel de propunere? Dacă am dansat cu tine, înseamnă că pot face şi altceva?

- Nu te supăra, Filia! Eu am discutat multe cu David şi mi-a spus că nu are de gând să se însoare cu tine. Atunci m-am gândit că tu meriţi mai mult şi eu te.... te iubesc şi n-am să procedez ca el. Îţi promit că voi fi soţ model.

- Am să-i spun lui David, să vadă şi el ce prieteni are.

- Să nu faci o asemenea greşeală! Te vei convinge destul de repede că am avut dreptate în legătură cu David. Dacă ai timp îţi povestesc ce am discutat odată eu cu el.

- Spune! l-am îndemnat eu, ca să văd dacă şi până unde este în stare să meargă cu minciuna.

Atunci credeam că Paul minte ca să mă cucerească.

- Să-ţi spun: Ne întâlnisem amândoi pe Bd.Tomis şi am intrat la restaurantul "Pescarul" unde am băut câte un coniac.

- Nu te-am văzut aseară la Costică să jucăm poker, i-am spus eu, ca să aflu unde a fost.

- N-am putut să vin. Dar cum a mers?

- A câştigat Sandu Zăvoianu 10.000 lei. De când te-ai însurat, te-a copleşit dragostea de Filia şi nu te mai deslipeşti de ea, i-am zis eu.

- Ce dragoste, mă? Pe Filia n-o iubesc, doar îmi place că are trup frumos şi e răbdătoare cu mine.

- Cum aşa? Eu credeam că o iubeşti.

- Nu, te înşeli. Ea mă iubeşte pe mine. Mare lucru mai e şi dragostea asta, domnule! Ce-ţi este şi cu femeile! Una, două se îndrăgostesc. Cum le-o trece lor prin cap să se îndrăgostească? Probabil că unii bărbaţi le ademesc cu metode mai brutale, chiar sadice, iar lor le place al naibii.

Eu consider că cel mai simplu este să ai o aventură cu o femeie, dar după aceea e groaznic de greu să te mai descotoroseşti de ea, a continuat David.

- Ai dreptate! răspund eu ca să-i fiu pe plac. Dar poţi fi mai ferm cu ea, s-o dai afară din casă şi să n-o mai primeşti.

- Da, măi, Paule, dar legăturile de acest gen nu pot fi rupte chiar atât de uşor, fără ca cineva să sufere.

- Te referi la Filia?

- Da. Deşi n-o iubesc, mi-e milă s-o alung.

- Trebuie să strângi din dinţi, bătrâne, hotărârile în acest caz se iau brusc, tăind în carne vie. În situaţia voastră este mai uşor că nu aveţi copii.

Asta a fost discuţia mea cu David. Trage concluzia singură.

Îl priveam buimăcită pe Paul. Cele spuse de el mă făceau să nu mai am linişte. Îl suspectam, totuşi, de minciună, ştiind că mă dorea atât de mult pentru el. Dansasem cu el şi mă strânsese în braţe, făcându-l gelos pe David, dar nu-l credeam în stare să se îndrăgostească de mine şi să spere să-l urmez. E drept că îmi plăcea cum dansează, precum şi faptul că avea un umor captivant, iar prietenia lui îmi făcea bine, dar nu m-am gândit niciodată să am o relaţie cu el.

Paul era un om chinuit de năzuinţe şi nostalgii, dar şi foarte orgolios. Întâlnindu-ne cu toţii de atâtea ori, mă obişnuisem cu timbrul vocii lui, aşa cum te obişnuieşti cu o carte care nu ţi-a plăcut de la început, dar continui s-o citeşti.

A plecat supărat că l-am refuzat. Nu i-am spus nimic lui David, comportându-mă normal.

Mă gândeam să plec de la David, să nu aştept să mă alunge el, dar nu aveam unde să mă duc. Parcă eram un ceasornic care s-a oprit pentru că i s-a rupt arcul. Eram într-o situaţie fără ieşire, dar m-am hotărât să aştept.

Trecuseră aproape şase luni de zile de când locuiam în acel bloc şi cunoşteam aproape toţi locatarii de pe scara mea. Mă împrietenisem cu Lucica Zisu, al cărui soţ lucra la C.E.T. (centrala de termoficare) şi care mă vizita uneori; venea să-mi ţină de urât, dar şi pentru că se plictisea singură în casă.

Într-o zi mi-a povestit că garsoniera în care locuiam n-a fost a lui David, ci a unuia pe nume Eugen Filip care a murit.

Tot ea mi-a spus că David n-a lucrat niciodată, dar are bani pentru că joacă poker în diferite locuri.

La câteva zile, văzându-l pe David bine dispus - ne întorsesem de la un restaurant unde băuse mai mult - l-am întrebat de Filip şi de poker. A recunoscut imediat, fără greutate.

- Hai, povesteşte-mi cum a fost! am insistat eu.

- Când am venit în Constanţa, acum doi ani de zile, eram sărac lipit. Am dormit prin gară câteva nopţi, până când am descoperit un loc unde se juca poker, am câştigat ceva bani şi am închiriat o cameră la un bloc din strada Progresului. Acolo am locuit două săptămâni.

Pe nea Eugen Filip l-am întâlnit la restaurantul de aici, din cartier. Am stat amândoi la o masă, am băut, am discutat şi i-am povestit situaţia mea (că gazda avea copii).

- Eu locuiesc singur într-o garsonieră. Dacă vrei, poţi veni la mine să dormi pe canapeaua din bucătărie şi-mi dai jumătate din preţ, mi-a spus el. Hai pe la mine pe acasă!

Nu am mai aşteptat şi m-am mutat la el. De atunci eu m-am îngrijit de hrană, plata datoriilor la bloc şi celelalte, nea Eugen fiind bătrân şi şubred, nu prea mai putea să umble.

Odată m-a întrebat, pe ocolite:

- Nu vreau să te supăr, dar văd că ai mulţi bani. Nu ştiu de ce, dar presimt că nu-i obţii pe o cale cinstită.

- De la jocul de cărţi, i-am răspuns sincer.

- Din câte ştiu eu, tu nu prea te rezumi la o viaţă modestă, iar aceşti bani pe care-i câştigi pe nedrept, tot aşa îi vei pierde. Cine ştie câte soţii necăjite plâng după el, iar din cauza unor soţi nechibzuiţi, n-au mâncare la copii. Jocul de noroc, Davide, este o boală nevindecabilă.

- Eu mă bucur de noroc, nea Eugene, i-am spus.

- Ăsta nu este noroc, băiete . Trebuie să faci tu ceva murdar ca să câştigi. Dacă este aşa, într-o zi Dumnezeu te va pedepsi, încât nu te vei putea folosi de banii câştigaţi.

Privind obiectele din încăpere, i-am spus:

- Nici dumneata nu eşti prea bogat, nea Eugene.

- Să ştii că nici nu-mi tiebuie mai mult. Am o pensie de 1.650 lei care-mi ajunge să trăiesc modest, fără să mă mai gândesc la viitor. Garsoniera este de la stat şi plătesc 134 de lei pe lună pentru ea, apoi căldura, apa caldă şi rece. De mâncat mănânc puţin, nu sunt gurmand, iar când îmi mai rămân ceva bani, mai beau şi eu câte o ţuică. Dacă ar trebui să-mi mai fac şi griji pentru viitor, atunci viaţa nu mai merită să fie trăită. Şi aşa nu mai am eu mult de trăit. O ştiu bine.

- Câţi ani ai, nea Eugen?

- Împlinesc în iulie 71 de ani. Acum suntem în luna aprilie, aş mai avea trei luni, dar cine ştie?

- Mulţi ani înainte! Arăţi mai tânăr.

- Mă flatezi, tinere, dar află că sunt copt.

- Ce boală ai?

- Ciroză hepatică. Mi-au mai dat şase luni de trăit doctorii, dar eu încă mă simt bine.

- Mai greşesc şi doctorii, că doar sunt şi ei oameni.

- Cu mine n-au prea greşit.

- Rude ai pe undeva? l-am întrebat eu interesat.

- Din fericire, nu am pe nimeni, astfel nu voi face greutăţi nimănui.

Mi-a povestit odată că a fost profesor de biologie la o şcoală dintr-o comună de aici, din judeţ şi venea acasă odată pe lună. A ieşit la pensie de 15 ani şi stă singur cuc.

În luna următoare nu s-a mai putut ridica din pat, dar nu m-a lăsat să-l duc la spital. S-a stins repede şi l-am înmormântat eu la cimitirul de pe str .Democraţiei.

După o vreme am mers la I.C.R.A.L. şi am trecut garsoniera pe numele meu, plătind chiria şi celelalte utilităţi. Va trebui s-o cumpăr într-o zi, că acum se poate cumpăra.

În viaţă oamenii caută propria lor fericire, dar sărăcia te face meschin, expunându-te la umilinţe nesfârşite, îţi retează aripile şi îţi roade sufletul ca un cancer.

- Ai dreptate, dar nu trebuie să-ţi doreşti bogăţia, ci doar mijloacele necesare, suficiente pentru a te ajuta să-ţi păstrezi demnitatea. Pentru asta, însă, trebuie să munceşti, i-am replicat eu, văzându-l preocupat de situaţia lui.

- Este greu să-ţi dau acum un răspuns pe măsură.

- De ce nu te angajezi undeva, David?

- Am fost peste tot, dar nu am găsit decât post de salahor sau de paznic. Mă descurc eu cu cititul, dar nu mă prea pricep la munca fizică. Ce vrei să fac?

- Ce se întâmplă cu tine?

- Nimic. Ce te-a apucat să mă întrebi?

- Deobicei nu erai trist în prezenţa mea. Nu cumva eu sunt cauza necazurilor tale?

- Cred că ţi se pare. Pe tine nu mă pot supăra, dimpotrivă accept orice, totul ce vine de la tine. Chiar îţi şi mulţumesc pentru că eşti aici cu mine.

Răspunsul lui mă punea pe gânduri: „oare nu minte?"

Încercam să ducem o viaţă normală, fără să îndrăznesc să-i cer bani pentru a-mi constitui o garderobă. Ca să meargă gospodăria fără lipsuri, făceam economie pe cât puteam. De îmbrăcat nu aveam decât două rochii de vară şi una de vreme mai rece; mai aveam o fustă şi o pereche de blugi. Atât îmbrăcămintea cât şi încălţămintea, mi se uzaseră. Nu aveam nici prea multe farduri, dar nici nu mă fardam des, beneficiind, încă, de o piele întinsă, fără zbârcituri. N-am îndrăznit niciodată să-i amintesc de căsătorie, deşi îmi spusese la început că „vom legitima relaţia noastră". Acestea fuseseră cuvintele lui.

... Într-o dimineaţă a sunat la uşă Paul. I-a deschis David. Când a păşit în încăpere l-am văzut că se clătina şi era livid la faţă ca după o hemoragie sau o spaimă puternică.

- Ce ai păţit, Paule? l-a întrebat David.

- Nu mai pot, mă!

- Stai jos şi spune ce s-a întâmplat!

Paul s-a târât până la fotoliu şi s-a aşezat, gâfâind din greu. Mâinile îi tremurau, iar ploapele îi erau umflate că aproape îi acoperea ochii. Se mişca în permanenţă pe fotoliu şi gemea.

- Dă-mi o „doză" de prafuri! a spus, fremătând.

- Nu cred că mai am, a minţit David.

- Te rog, caută repede, că mor! a insistat Paul.

David a scotocit prin cămară, de unde s-a întors cu un pliculeţ pe care i l-a dat. Paul l-a dus la nas, inspirând cu lăcomie, iar peste câteva minute era din nou stăpân pe mişcări, era vesel, nu mai tremura, ochii deveniseră vioi, iar pe buze îi apăruse zâmbetul.

M-am mirat. Nu mai văzusem până atunci oameni în momentul când se droghează. Mai târziu am aflat multe în legătură cu această deprindere distructivă pentru om.

- Îţi mulţumesc, David! Tu eşti îngerul meu păzitor, a spus Paul, făcând cîţiva paşi prin încăpere.

- De ce îţi distrugi sănătatea, Paule? i-am spus eu.

- Ce ştii tu? Niciodată n-ai să cunoşti satisfacţia deosebită pe care o dă acest praf., această pudră albă. Ai văzut şi tu cât de repede determină ea schimbarea în starea de spirit. Este o adevărată desfătare şi simţi cum îţi pulsează sângele prin toate venele, apoi euforia pe care ţi-o dă, precum şi încrederea că poţi face orice, fără să-ţi pese de ceilalţi şi că toată lumea este la picioarele tale.

- Asta simţi tu, că eşti mare şi toţi îţi cad la picioare? Rău ai ajuns, Paule! Îţi plâng de milă, i-am spus apoi, privindu-l cum jubilează ca un copil.

- E drept că dacă iei o doză mai mare îţi vâjâie urechile, parcă te-ai afla într-o scoică mare, lângă care auzi talazurile mării. Scoicile au o rezonanţă deosebită, de aceea se confecţionează din ele ghiocul cu care ghicesc ţigăncile.

- Am citit undeva că la persoanele care se droghează, acea stare de bine de care ai amintit şi tu durează un timp scurt, apoi vin durerile, iar treptat, vine dependenţa, după care se instalează boala.

De ce îţi baţi joc de tinereţea ta, Paule? l-am certat eu în continuare.

A urmat o tăcere prelungă, după care l-am întrebat iar:

- Ce vei face când nu vei mai avea posibilitatea să-ţi procuri praful „salvator"?

- Va muri de foame şi de lipsa drogurilor pe marginea şanţului, în nişte dureri crunte, insuportabile, pentru că drogurile costă enorm când devii dependent, intervine David, în stil profesional.

- Acum ştiu şi eu cât de greu este să faci rost de bani. Dacă n-o dădeam în bară atunci, când cu cărţile „măsluite", aveam. Dar poate găsim un alt loc de joc, unde nu ne cunoaşte nimeni, să nu ne mai alegem iar cu oasele rupte.

Paul se pregătea să plece când în uşă a apărut George.

- Am să vă dau o veste „prima - a întâia": nişte cunoscuţi de-ai mei veniţi din Moldova Sovietică mi-au vândut un pont că sâmbătă pe la ora 2o,oo vin nişte vagoane care aduc marfă brava din Occident. Aştia au prieteni la-C.F.R. şi m-au asigurat că totul va merge strună.

- Treaba voastră! spune David. Pe mine să nu contaţi.

- Stai liniştit, că nu e nimic aranjat. Mai e destul până sâmbătă şi ne anunţă ei, dacă şi cum vom face.

Eram uimită de cele ce auzeam. Îmi ziceam în gând: „Iată de unde fac ei rost de bani ca să poată lua, după aceea, cu asalt restaurantele".

De Crăciun am pregătit şi eu câte ceva, sperând să-l petrecem împreună, însă David m-a lăsat din nou singură, cum îi era obiceiul. Văzându-l că pleacă, l-am întrebat:

- Ce faci, iar pleci? Credeam că vom sărbători împreună Sfintele sărbători, iar tu mă laşi singură, ca în pustiu.

- Vrei bani, nu? Şi, să ştii că banii nu vin singuri şi am observat că îţi plac.

- De ce spui aşa? Credeam că ai observat şi că fac economie cât pot şi, pe deasupra sunt foarte îngrijorată pe unde îţi

petreci nopţile ca să câştigi aceşti bani. N-ar fi mai corect să-ţi cauţi un servici şi să fii liniştit?

- Ce servici? Cine mă primeşte pe mine?

- De ce să nu te primească, doar eşti bărbat tânăr?

- Sunt eu tânăr, dar nu îndeplinesc condiţiile cerute.

- Ce condiţii?

- Ştiu eu ... las-o baltă!

- Bine, dar tu nu ai nicio meserie?

- Nu, n-am niciuna sau mai bine zis, nu mai am niciuna. Dar ce te deranjează pe tine de unde îţi aduc banii?

- Niciodată nu mi-am închipuit că voi trăi cu un om fără o ocupaţie stabilă şi să tremur pentru siguranţa căminului, am spus, oftând din tot trupul.

- Dragă, eu te-am întrebat pe tine ce ocupaţie ai? Stai liniştită şi vezi de gospodărie! Scuză-mă! Iată că am început să ne şi certăm.

- Ştiu că nu am vreun drept să te trag la răspundere, dar dacă tot stăm aici împreună, vreau şi eu să fiu cu tine, nu să stau singură. Eu pe tine te vreau, nu banii tăi.

- Atunci e bine, a mormăit David.

- N-am înţeles ce ai spus.

- N-am spus nimic, a zis el, fluturând mâna prin aer în timp ce îşi îmbrăca paltonul, după care a ieşit, lăsându-mă mută în mijlocul camerei.

„David nu mă iubeşte, dar nici măcar nu mi-o spune".

Peste vreo oră a sunat soneria. Am deschis, iar în prag a apărut Paul care-l căuta pe David.

- A plecat acum o oră. Nu mi-a spus unde se duce.

- Pot să intru pentru un minut?

- Intră! i-am răspuns cu indiferenţă.

- Trebuia să mergem într-un loc să facem „o partidă". David se pricepe de minune la jocul de cărţi, mai ales ştie cum să trişeze. Zicea că a învăţat când a fost în puşcărie, de la unul care

era expert în jocul de cărţi. Ne povestea cum dispăreau cărţile sub manşetele „expertului". Eu îl întrebam:

- Nu e greu şi mai ales periculos să furi la jocul de cărţi?

„Este. răspundea el - dar dacă te apuci să joci, bazându-te numai pe noroc, aşa cum procedează mulţi, îţi alegi cea mai sigură cale spre prăpastie. Dar, dacă te foloseşti şi de unele tertipuri, deviezi „roata" norocului în favoarea ta. Unul din tertipuri este să faci să dispară cărţile de joc brusc sub manşete, fără să observe cei din jur, dar asta presupune să ai deja dibăcie în schimbarea şi filarea cărţilor.

Şi David aşa a procedat, ca un expert, reuşind să ruineze mulţi jucători corecţi şi câştigând sume frumoase. Asta până într-o seară, când a fost prins, a mai spus Paul, ridicându-se de pe scaun, ca să plece.

Ştiu unde s-a dus, îl găsesc repede. La revedere!

- La revedere! i-am răspuns. Am încuiat uşa şi m-am culcat, dar m-am gândit la tot felul de fapte, până târziu.

Deci, David nu era primit în posturi bune pentru că avea antecedente penale; fusese condamnat pentru fals, uz de fals şi înşelăciune, asta însemnând că a lucrat ca funcţionar undeva. De ce îmi ascundea el faptele? Tăinuia chiar şi cele mai mărunte fapte.

Toate încercările mele de a-l determina să-şi caute un loc de muncă oficial, cinstit şi să-şi asume răspunderea întreţinerii familiei au dat greş, îndepărtându-se şi mai mult de mine. Eu doream să se schimbe, să fie corect, aşa cum trebuie, dar totul a fost zadarnic. Esenţa lui a rămas neatinsă.

Sufeream în tăcere, aşteptând să se producă o minune cu David şi să fie bun, iubitor, tandru.

Nu-mi venea să cred că cele ce aflasem despre el erau, în totalitate, adevărate.

Într-o zi ne-am trezit din somn mai târziu ca de obicei şi am mai lenevit în pat. Atunci David m-a întrebat diferite lucruri, până când a ajuns să-mi ceară să-i spun ce înţeleg eu prin dragoste.

- Dragostea este un sentiment nobil care uneşte doi oameni, făcându-i să nu poată trăi unul fără celălalt, iar fiecare dintre ei să se simtă capabil de sacrificiu pentru partenerul său. Dragostea poate ierta orice - am continuat eu – cu excepţia mârşăviei care ucide dragostea şi schilodeşte simţămintele omeneşti.

- Eu cred că dragoste adevărată nici nu există. Este o simplă închipuire a unora, a spus David în zeflemea.

Din această frază am tras, pe loc, concluzia că el nu are nicio legătură cu acest sentiment nobil. Peste câţiva ani am aflat că era un pervertit, fals, rob al poftelor trupeşti, mincinos, înşelător şi ipocrit, transformat într-un veritabil vânător de plăceri de când „descălecase" pe litoralul Mării Negre. Acestea erau armele lui pe care le folosea cu multă abilitate. Avea o expresie: „Noaptea toate pisicile sunt la fel", care-i dădea la iveală unele carenţe pe care le avea în educaţie. Acestui om îi căzusem eu în plasă şi-l iubeam, fără leac.

Îmi făceam procese de conştiinţă, considerându-mă singura vinovată de situaţia în care mă aflam, după ce iubirea pentru el îmi adusese această amărăciune . Încă nu găseam calea spre izbăvire şi atunci m-am hotărât să iau în piept viaţa, aşa cum este şi să caut a învăţa în chip serios adevărurile crude.

În săptămâna care a urmat m-a invitat la restaurant, arătându-mi un teanc mare de bani noi. Între timp apăruseră noile monede pe care nu le cuncştem.

- Am ajuns iar la bani cu valori mari, dar fără valoare, ca înainte de război, spunea David, numărându-i.

- Ce vrei să spui cu asta?

- Că vechile sute de lei - cei cu poza lui N.Bălcescu - nu mai au nici o valoare. Acum se lucrează numai cu miile, ceea ce înseamnă inflaţie generală în economie.

Nu prea l-am înţeles, dar am tăcut şi m-am pregătit să merg cu el în oraş. Iniţial am vrut să refuz şi să-l determin şi pe el să renunţe, dar n-am vrut să-l supăr şi m-am hotărât să mai ies şi eu din casă.

... După revoluţie apăruseră în oraş tot felul de cârciumi, dar David prefera tot restaurantul Zorile.

Când am intrat, sala era aproape goală şi era linişte. Ne-am aşezat la o masă, dar nu vedeam niciun chelner. Dinspre bucătărie venea un fum gros şi acru prin uşa care comunica cu oficiul, răspândindu-se ca o ceaţă în sală; tot de acolo se auzeau şi nişte strigăte de revoltă, apoi zgomot de vase sparte, urmate de clinchete de pahare şi tacâmuri.

Treptat totul a revenit la normal şi nu s-au mai auzit decât comenzile prompte ale chelnerilor. De masa noastră s-a apropiat unul dintre ai cu şervetul pe mână, căruia David i-a dat o comandă lungă, cât o filă de carnet.

- De ce ai comandat atâtea? Erau suficiente fripturile şi vinul, am intervenit eu după plecarea chelnerului.

- Treaba mea, de ce, mi-a răspuns David iritat.

- Nu face mutra asta, dragule! Am întrebat doar.

La câteva minute după ce am terminat friptura, ne-au fost aduse nişte plăcinte calde, iar pe un alt platou, două prăjituri cu multă frişcă.

Deodată s-a auzit orchestra intonând o melodie de dans, aproape în surdină, apoi vocea dizozei a umplut sala cu un timbru plăcut, aproape confidenţial, cu o voce şoptită, drăgăstos insinuată, care leagă de obicei iluziile a mii de îndrăgostiţi. Interpreta una din melodiile vechii „Astă seară să dansezi numai cu mine".

- Hai să dansăm! i-am spus lui David, prinzându-l discret de braţ.

- Mai aşteaptă! N-oi vrea să fim noi primii?!

Ascultam melodia cu buzele întredeschise, nerăbdătoare să dansez, dar David şedea nepăsător şi fuma; fumul ţigaretei sale se ridica drept, prin faţa obrazului său, întocmai ca fumul de tămâie. Curând melodia s-a sfârşit, iar eu am avut o tresărire nervoasă că pierdusem acel dans. David a observat gestul meu şi s-a ridicat

brusc de la masă, şi-a luat ţigările şi bricheta pe care le-a pus în buzunar, apoi s-a îndreptat spre ieşire, spunând autoritar:

- Să mergem!

- Nu plăteşti, mai întâi, consumaţia?

- Am plătit deja, de când ne-a adus friptura. Atunci i-am lăsat şi bacşiş, că de ăştia nu scapi uşor.

- Dar de ce plecăm? De ce te-ai supărat? Ce se întâmplă cu tine în ultima vreme? În această clipă simt că mă deteşti, i-am spus eu, formulând întocmai acel adevăr.

David nu mi-a răspuns, dar când am ajuns afară, a mărit pasul, lăsându-mă mult în urma sa. Încercam să aflu ce e în capul lui. Probabil se întreba : „De ce o mai ţin eu pe această femeie lângă mine dacă n-o iubesc şi nici nu mi se mai pare atât de atrăgătoare ca la început?"

Continuam să mă ţin după el cu ochii scăldaţi în lacrimi. Păcătoasa de mine îl iubeam, sufeream, dar nu eram în stare să-l părăsesc pentru că mi se părea că-mi devenise mai necesar ca la început. Cu el îmi începusem viaţa în cuplu, pornind de la zero, socotind că nu e bine să tot încerc.

Am urcat într-un TAXI şi am ajuns acasă. Toată noaptea am plâns, fără nicio consolare din partea lui David şi am adormit aproape de ziuă. Când s-au ivit zorile, răsfrânte în geamuri, l-am simţit pe el ridicându-se încet din pat şi s-a dus la fereastră, a dat perdeua la o parte şi şi-a lipit fruntea de sticla rece, rămânând, pe gânduri. Îl priveam discret printre gene. S-a întors cu faţa spre mine, care mă prefăceam că dorm, umflându-mi uşor buzele în ritmul respiraţiei. Nu ştiu ce vedea el, dar a început să zâmbească. Poate i se părea că sunt frumoasă în poziţia în care dorm sau că sunt prostuţă că stau cu el în continuare. Deodată a şoptit: „E totuşi frumoasă. Măi, să fie! Ce mai schimbă şi o înfrumuseţează pe femeie şi dragostea asta!"

Din acel moment l-am văzut brusc cuprins de o nelinişte ca omul care-şi dă seama că a uitat ceva foarte important, însă nu reuşeşte să-şi amintească, continuând să se frământe.

M-am întors spre el, fără să deschid complet ochii, dar clipind uşor din pleoape, întocmai ca o pasăre care bate din aripi, dar nu poate să-şi ia zborul imediat, fiind prea greoaie.

- Încerci să pleci, dar nu eşti, încă, hotărât, i-am spus eu cu un glas îndepărtat, dar lipsit de reproşuri, de tristeţe şi fără o umbră de melancolie.

- Nu vreau să plec. Te priveam şi constatam că eşti frumoasă.

Primăvara totul a mers aproape la fel de tern şi de monoton. Ca să-mi alung plictiseala şi să uit de situaţia mea destul de nesigură, am început să scriu scrisori cunoştinţelor mele din şcoala postliceală. Mi-am adus aminte de Alina Burcea din Craiova şi Sanda Săftoiu din Zimnicea, cărora le-am trimis câte o vedere cu imagini de la mare, comunicându-le adresa mea, fără vreo aluzie la David. Când mă pregăteam să le duc la cutia poştală, mi-am adus aminte de o prietenă pe care am cunoscut-o în parcul „Cişmigiu" din Bucureşti - Valeria Vâlsan - îi spuneam Rica.

CAP. III - VALERIA VÂLSAN - PRIETENA ŞI NECAZUL MEU

M-am apucat să-i scriu degrabă şi de atunci corespondenţa noastră a devenit permanentă până când, într-o zi, Rica a venit la Constanţa. Voi reproduce, din memorie, conţinutul câtorva din scrisorile mele adresate ei, precum şi răspunsurile primite de la ea, mai jos.

Pe Rica am cunoscut-o în perioada în care urmam la şcoala post-liceală din Bucureşti. Mă plimbam prin Cişmigiu şi am văzut-o stând pe o bancă, singură, cu privirile pierdute în decorul

parcului. M-a atras ceva la ea, ceea ce nu pot defini concret şi m-am aşezat pe aceeaşi bancă, lângă ea.

Treptat am intrat în discuţie, eu i-am spus de unde sunt, iar ea mi-a povestit viaţa ei, încheind cu specificaţia că lucrează ca muncitoare la fabrica de ciorapi „Adesgo" şi locuieşte cu chirie la o bătrână, lângă restaurantul „Gambrinus".

M-a impresionat povestea vieţii ei şi poate tocmai faptul că şi eu eram copil orfan, m-a făcut s-o iubesc şi să-i fiu alături oridecâte ori am avut ocazia. Nici ea nu şi-a cunoscut părinţii şi a crescut la un orfelinat din Bucureşti. Fusese abandonată în faţa bisericii „Sf. Vineri", iar pe parcurs, când s-a mărit, nu şi-a aflat nici măcar mama.

Era cu opt luni mai mare decât mine, dar avea o bogată experienţă de viaţă. De atunci ne-am întâlnit mai des, tot duminica, atunci când eu nu aveam cursuri. Nu m-am mai văzut cu ea dinainte de moartea mătuşii Saveta, când am plecat precipitat din Bucureşti şi doream să ştiu ce mai face.

Dragă Rica,

Eu mă aflu în Constanţa. Mi-e dor de tine ca de aer. Aproape ţi-am uitat chipul de când nu te-am văzut, că eu am plecat în iunie pe neaşteptate din Bucureşti, deoarece am fost chemată la înmormântarea mătuşii şi nu ţi-am putut da de ştire.

Poate te întrebi ce caut în Constanţa? Sunt combinată cu un bărbat pe nume David. După cum vezi are un nume de Biblie, dar nu este deloc sfânt, dimpotrivă, are preocupări moderne, joacă jocuri de noroc, bea, probabil merge şi la femei, însă se poartă frumos cu mine. Locuim împreună într-o garsonieră şi trăim bine, deşi mi se par cam suspecte sursele noastre de trai.

Ce să-ţi mai spun? Viaţa aici curge domol, fără evenimente; vara este aglomeraţie mare când vin sezoniştii, iar toată atmosfera se îmbibă de soare care străluceşte şi dogoreşte toatăziua.

Tu ce mai faci? Ţi-ai găsit vreun prieten? Când eram în Cişmigiu îmi spuneai că aştepţi un Făt-Frumos pe care să-l iubeşti - dacă va merita dragostea ta - iubire care să fie o răsplată pentru faptul că îţi dă un cămin adevărat.

Îţi doresc mult noroc pentru că tu ai un suflet bun.

Te rog să-mi scrii.

Te sărut , Filia
Constanţa, 3.05.1991.

Prietena mea iubită,

Am primit scrisoare ta care m-a bucurat mult. Să ştii că îţi scriu din Sinaia, unde am plecat a doua zi după primirea scrisorii tale. Mă aflu cu o colegă de servici acasă la părinţii ei, amândouă în concediu de odihnă. Aici e frumos, dar nu prea este cald.

Mă bucur pentru tine că ţi-ai făcut un rost. În ceea ce mă priveşte, nu-ţi pot spune decât că am o stare sufletească oarecum liniştită.

N-am fost niciodată mai indiferentă faţă de mine însămi ca acum. Trăiesc de pe o zi pe alta, la întâmplare. Cred că sunt sănătoasă, că nu mă doare nicio parte a trupului, dar am slăbit, însă nu prea mult. Simt că nu prea am putere. Energia mea seamănă într-un fel cu cea a lămpii de petrol: dacă ridic fitilul, flacăra este mai mare, dar scoate fum, iar dacă-l fac mai mic, tinde să se stingă. N-am dus-o bine în orfelinat, dar nici de când lucrez - iată s-au împlinit trei ani - n-o duc mai bine.

Mă întrebi dacă mi-am găsit vreun prieten. Nu l-am găsit, încă. Dar cel ce mă va iubi, îi voi da toată dragostea şi viaţa mea. Până acum n-am cunoscut acest sentiment. Aştept să-mi scrii mai multe despre tine şi frumosul litoral.

Te pup, Rica,
Sinaia, 8 mai 1991.

De la Sanda Săftoiu din Zimnicea n-am primit răspuns niciodată, dar Alina Burcea mi-a răspuns în următoarea lună. Iată ce-mi scrie:

Draga mea prietenă,

Am primit vederea de la tine care m-a bucurat mult de tot. Imaginile de pe litoral m-au fascinat întotdeauna, făcându-mă să-mi fie cald ca sub soarele torid.. Scuză-mă că nu ţi-am răspuns imediat, dar n-am fost acasă, la Craiova. Abia de două zile am sosit din Bucureşti unde-mi petrec vremea cu Iacob, cu care intenţionez să mă căsătoresc la toamnă. Nu mai caut sensul perioadei când aveam 18 ani, dar mi-ar trebui lumina care să mă justifice în faţa mea. După ce am terminat post liceala, am intrat la Facultatea de Bele Arte, dar am abandonat-o la insistenţele lui Iacob, care mă sfătuieşte să urmez medicina - el este în anul 5(cinci) la Medicină - deoarece pictura nu-mi poate asigura existenţa. Poate are dreptate.

Am citit undeva, carte sau almanah, nu-mi mai aduc aminte, că „viaţa constă dintr-o serie de posibilităţi pierdute". Cred că mi se potriveşte. Mă simt aşa, de parcă aş sta mereu pregătită de plecare, cu geamantanul la uşă, aşteptând să mă stabilesc definitiv undeva unde sa mă realizez, adică să fac ceva care să fie al meu şi să mă satisfacă.

Cine ştie? Poate-mi va aduce liniştea această căsătorie? Tu ce mai faci? Cum de ai ajuns în Constanţa?

Scrie-mi despre tine, că sunt tare curioasă!

Cu drag,

Alina,

Craiova, 20.6.1991

I-am răspuns abia peste zece zile, deoarece mergeam zilnic la plajă cu David sau cu Lucica, vecina mea, de unde veneam obosită de toropeala pe care mi-o producea dogoarea soarelui. Alina îmi zicea puicuţa ca pe vremea şcolii.

Începusem să mă consolez în privinţa lui Davld, sperând că va trece această perioadă mai grea, iar el se va trezi la realitate şi îşi va lua rolul de familist în serios.

Alina dragă,

Îţi mulţumesc pentru scrisoare. Nici nu ştii cât de bine mi-a făcut. Mă bucur că te căsătoreşti cu un om bun şi îţi doresc din inimă să fii fericită!

Despre mine ce să-ţi spun? M-am stabilit în Constanţa din vara trecută şi trăiesc cu un bărbat în vârstă de 30 de ani, pe nume David (nu cel din Biblie).

M-am adaptat cu destulă uşurinţă aici. Imi place marea la Constanţa nespus de mult. Este de culoare, mai întâi albastră, apoi mii de culori şi nuanţe, întinsă dincolo de orizont şi mereu alta, după cum este nor, soare, cald, furtună sau viforniţă în toiul iernii.

Valurile ei ling malurile, când e liniştită, dar când este agitată, spumegă furioasă şi se zbuciumă, dând impresia că vrea să-i pedepsească pe oamenii meschini şi triviali. În zilele posomorâte marea gâfâie, respiră greu, întocmai ca un om bătrân cu plămânii înăbuşiţi. Adesea stau ore în şir sus, pe mal, privind-o, iar ochii mi se aburesc din cauza dârei strălucitoare pe care soarele o aşterne pe suprafaţa ei netedă de o inexprimabilă frumuseţe, din care se degajă o stranie vrajă, greu de precizat prin cuvinte. Atunci uit de tot ce este urât şi trist pe lume şi mă gândesc la faptul că omul nu poate trăi fără frumos, fără dragoste şi nu în ultimul rând, nu poate trăi fără hrană.

Scuză-mă! Poate te-am plictisit cu descrierile mele, dar sunt puţin melancolică. Închei aici.

Aştept să-mi scrii. Te sărut dulce,

Filia,

Constanţa, 1 iulie 1991.

Alina mi-a fost o bună colegă, dar era cam zvăpăiată şi nu se preocupa prea mult pe atunci ce va face mai târziu în viaţă. Spunea adesea: „Mă mărit şi scap de griji!"

Dar s-o las pe Alina şi să mă ocup de Rica, de la care tocmai am primit o scrisoare plină de melancolie, dezamăgire şi resemnare.

Filia, scumpa mea prietenă,

M-am gândit să-ţi scriu din nou. Gândurile mele zboară tot mai des spre tine. Sunt convinsă că duci o existenţă plină de sens, că urmăreşti un scop în viaţă, că dispreţuieşti ţelurile mărunte şi nu cauţi să afli justificarea, aşa cum fac eu. Poate tocmai asta înseamnă să-ţi afli drumul în viaţă, încă nu-mi dau seama.

Să ştii, Filia, că tu însemni foarte mult pentru mine. De aceea te consider mai importantă decât toţi prietenii mei . Nu mă pot opune dragostei ce-ţi port. Mă întreb adesea, ce este viaţa? Poate este un fenomen estetic cum îl numeşte Nietzsche, despre care tocmai am citit aici, într-o carte din biblioteca prietenei mele.

Mi-e dor de tine. Aş vrea să mai stăm alături şi să vorbim, să reluăm discuţiile din Cişmigiu.

Nu reuşesc deloc să mă adaptez la viaţă, ba chiar încerc s-o modelez după propria mea persoană.

Îţi trimit câteva versuri ale unui poet rus pe care le-am citit anul trecut şi le-am memorat:

„Dacă-ţi sunt drag să nu mă uiţi..
Să nu mă uiţi când soarele răsare,
La fel să nu mă uiţi seara când el dispare
Să nu mă uiţi şi sufletul să-ţi fie
Alături de-al meu pentru vecie!"

Dacă nu le-am reţinut bine, te rog să mă ierţi! Important este ce vrea să spună el în aceste versuri. Şi acum să-ţi spun un

secret: Am un prieten pe care l-am cunoscut în februarie, în Bucureşti. Se numeşte Gigi Enache şi este de la voi din Constanţa.

După câte mi-a spus el, este ceva prin magistratură, dar nu sunt sigură. Era la un curs în Bucureşti şi am petrecut împreună câteva zile.

Dacă poţi afla ceva despre el, îţi sunt îndatorată.

În rest, ce să-ţi spun? Cu singurătatea mea, dar mă simt fericită că dispun de o libertate nelimitată, deşi trebuie să recunosc că nu trăiasc pe rose, ba am uneori parte de lipsuri şi mizerie. De aproape o lună, am fost trecută în şomaj şi trebuie să fac o economie cum n-am făcut niciodată. Viaţa mea seamănă atât de puţin cu ceea ce am sperat. Poate se întâmplă toate şi datorită firii mele timide, dar încă mândră.

Te sărut,
a ta, Rica.
Bucureşti, 23.06.1991

Scrisoarea Ricăi m-a întristat. Era singură şi nefericită. M-a mişcat, însă, noutatea privind prietenul din Constanţa despre care nu amintise în scrisoarea ei anterioară.

A doua zi, în drum spre plaja Modern, am trecut pe la Judecătoria locală să aflu câte ceva despre Gigi Enacbe. Eu nu cunoşteam pe nimeni şi m-am gândit că dactilografa din hol poate şti câte ceva.

- Bună ziua! i-am spus eu sfioasă.

- Bună! Ce doriţi?

- Aş vrea să vorbesc cu domnul Gigi Enache.

- Sus, la Procuratură, nu aici! Dar nu cumva eşti vreo victimă de-a lui? m-a întrebat doamna.

- Nu ştiu... am bolborosit eu.

- Ăsta a ţinut trei neveste şi are copii cu fiecare. Du-te cât mai departe de el şi căutaţi fericirea.

I-am mulţumit şi am plecat, gândindu-mă la biata Rica, cea care aştepta minuni de la acel bărbat năvalnic şi afemeiat. I-am răspuns în aceeaşi seară:

Dragă Rica,

Am primit scrisoarea ta care m-a întristat de două ori: odată pentru că eşti necăjită şi şomeră, iar în al doilea rând pentru că ţi-ai pus nădejdea într-un bărbat care nu te merită. M-am interesat de Gigi Enache despre care ai pomenit în ultima ta scrisoare: este procuror în Constanţa, dar este căsătorit a treia oară şi are copii din fiecare căsătorie. Nu cred că trebuie să mai speri ceva de la el.

Îmi pare rău de tine că eşti şomeră. Te-aş invita la noi, dar nu avem suficient spaţiu. Îţi închipui ce înseamnă o garsonieră. Şi mie îmi este dor de tine, de vorba ta blajină şi-mi lipsesc plimbările noastre prin Cişmigiu.

Despre mine ce să-ţi spun? Nu lucrez nicăieri şi am timp să merg la plajă aproape zilnic, dar o fac împreună cu o vecină din bloc, foarte rar cu David, care mai are şi alte preocupări care mie nu-mi plac şi ne mai ciondănim.

Închei, că este târziu şi aştept veşti de la tine.

A ta prietenă, Filia

Constanţa 02.07.1991.

Am recitit scrisoarea primită de la Rica şi parcă o vedeam aevea cum stătea prima dată pe bancă în parcul Cişmigiu, cu privirea pierdută, visătoare.

Odată, studiindu-mi tenul, s-a oprit deodată din discuţie şi, parcă răspunzând unei vedenii, a spus. „Draga mea, frumuseţea ta ar putea face mai mult rău decât bine în lume . Asta pentru că la o femeie ca tine râvnesc mai mulţi bărbaţi, iar ochii tăi verzi ca marea îi vor vrăji, făcându-i să nutrească o dragoste zadarnică; doar cu unul te poţi mărita, ceilalţi rămânând să sufere din cauză că iubirea lor a fost dispreţuită. Adesea se întâmplă ca un bărbat

dezamăgit în dragoste, să-şi înece oful în băutură, unii însă se resemnează şi se lasă păgubaşi. Din păcate există şi bărbaţi care vor persista să se târască în umbra ta pentru a fi mereu acolo unde te vei afla. Cu fizicul tău aproape perfect vei atrage mulţi bărbaţi care-ţi vor dedica timpul, poate şi banii lor, împiedicând astfel un număr de femei să fie fericite alături de ei!"

Atunci n-am dat atenţie spuselor ei şi n-am înţeles la ce se referea, dar reflectând acum la miezul acestor fraze, încerc să-mi aflu rostul în relaţia mea de „familie".

„Biata Rica, cât de mult trebuie să sufere! Ce-ar fi să-i spun lui David despre situaţia ei şi să-i propun să vină la Constanţa, poate îşi găseşte şi ea un rost?" mă gândeam eu.

Seara, înainte de plecarea lui David de acasă, l-am luat pe departe şi i-am spus toată povestea Ricăi. La urmă l-am întrebat:

- Ai fi de acord să-i scriu şi s-o chem la Constanţa? Şi aşa este şomeră şi nu o încurcă nimic.

- Treaba ta. Da, poţi să-i scrii! s-a învoit el, dar nu va putea locui la noi, îi trebuie o cameră şi asta e greu.

- Bine. Îi scriu şi când vine aici mai vedem noi.

Aşa am făcut. I-am scris aproape telegrafic peste două zile.

Dragă Rica,

I-am spus lui David situaţia ta şi a spus că ai putea veni pe la noi câteva zile. Ţi-am spus că locuim într-o gareonieră, deci, o cameră şi o bucătărie, dar vom încerca să facem în aşa fel ca totul să fie bine. Vino, nu te sfii de situaţia noastră precară!

Te pup. Pa!

Filia. Constanţa, 8.07. 1991.

A doua zi când m-am întors de la poştă unde pusesem scrisoarea cu pricina, am găsit în cutia de scrisori un alt plic, tot de la Rica, dar destul de voluminos. Era o scrisoare înşirată pe şase pagini în care explica toate necazurile ei. Voi reproduce numai ultima parte:

„.... m-am împăcat întotdeauna bine cu tanti Vasilica, gazda mea şi o ajutam în toate. În ultima vreme nu se mai ridica din pat, iar eu m-am îngrijit de medicamentele ei şi de celelalte până în ultima clipa a vieţii ei, mai ales acum când eram şomeră şi aveam timp berechet. Ea m-a iubit şi nu puteam face altfel.

Uneori mai venea la ea şi o vecină de apartament, femeie în vârstă, care-i cunoştea toate rudele.

Într-o noapte, gazdei mele i-a fost foarte rău şi horcăia puternic, încât m-am speriat şi am fugit la vecina pe care am chemat-o. „Moare!", a spus ea.

Deodată bolnava s-a făcut arc, după care s-a întins, iar mâinile şi picioarele s-au oprit din tremurat, apoi a murit. I-au fost anunţate rudele moartei, iar până au venit ele, noi amândouă am pregătit-o pentru înmormântare. După ce ne-am întors de la cimitir, rudele ei mi-au pus în vedere să mă mut din casă, întrucât vor s-o renoveze şi s-o vândă.

Mi-am luat geamantanul şi am plecat la o colegă cu care am lucrat la „Adesgo" unde am locuit de atunci şi până astăzi. Vai de viaţa mea! Şomeră şi fără un adăpost.

Ţi-am scris ca să ştii şi tu ce am păţit.

La revedere!

Rica.

Bucureşti 6.07.1991.

Eram derutată de noua ei situaţie, iar acum nu mai ştiam nici la ce adresă să-i scriu, deoarece pe plic scria doar Bucureşti şi în plic nu specifica noua adresă.

I-am spus toate astea lui David.

- Las-o că dacă se hotărăşte să vină la noi, ne va scrie, că doar a primit scrisoarea ta în care îi spui că poate veni! a spus el.

- Scrisoarea pe care i-am trimis-o şi în care am invitat-o la noi, abia ieri am expediat-o, cu vechea adresă.

- Să aşteptăm un semnal de la ea, a spus David.

În săptămâna care a urmat, am primit o telegramă de la ea, în care preciza: „Am primit scrisoarea ta. Sosesc pe 17, cu trenul de 13.27, Rica".

- Când este 17 iulie? l-am întrebat pe David.

- Sâmbătă, poimâine, deci. Trenul este accelerat şi soseşte în Constanţa în jurul orei 18,oo, a adăugat el.

- Mă duc s-o aştept în gară, că nu se descurcă să ajungă aici, în cartier, mi-am spus eu părerea.

Vineri am primii scrisoare de la Alina Burcea, care mă anunţa că este fericită şi că, probabil în august, va veni cu Iacob, viitorul său soţ, la mare, dar la Costineşti. Mă felicita pentru convieţuirea mea cu David şi-mi povestea de o colegă comună, Veronica Datcu, următoarele „Iţi mai aduci aminte ce spunea Veronica despre bărbaţi? Că se gândea la ei numai din cauză că nu avea altceva de făcut până când ni se servea mâncarea la prânz, dar că ea nu-i iubea pe niciunul. Stii ce râs sacadat avea ea şi nu se mai oprea când începea să râdă. Când plecam cu ea în oraş seara, se îmbrăca cu acel costum-taior cenuşiu, pălăria de fetru gen bărbătesc şi pantofii ei înalţi, fiind predispusă să-şi rupă gleznele la fiecare pas. Zicala ei o mai ştii: când vreau să scap de un bărbat care nu-mi place îi spun că sunt bolnavă de plămâni, iar el se sperie şi nu mă atinge, ştiind că tuberculoza e boală contagioasă, poate mai am puţin şi mor.

După ce termina râdea singură două minute.

M-am luat cu vorba şi am uitat de noi. Voi ce mai faceţi? continua Alina în scrisoare. La vară, dacă pot, vă vizitez."

.... Nu i-am răspuns imediat pentru că m-am preocupat să fac un pic de curăţenie în vederea primirii dragei mele prietene, Rica. Sâmbătă am fost în gară s-o aştept. A venit cu o valijoară săracă, la fel cum sosisem şi eu în Constanţa cu un an în urmă. Am adus-o acasă la noi. David dormea şi pentru a nu-l trezi, am intrat în bucătărie, unde am stat de vorbă. După vreo jumătate de oră acesta s-a trezit şi a deschis uşa.

- Ce faceţi aici? Hai în sufrageriei.

- Îţi prezint prietena mea de la Bucureşti! am spus eu.

S-a prezentat fiecare, iar David i-a sărutat mâna, după care ne-am mutat pe fotolii în sufrageria-dormitor.

Rica povestea întâmplarea ei de la Bucureşti, cu o voce caldă, domoală, iar David o privea din penumbra în care se afla, ochii scânteîndu-i ca un fulger. De atunci am observat la el o schimbare dar nu i-am dat importanţă.

Rica avea o figură atrăgătoare, era un animal sănătos şi feminin, care atrăgea bărbaţii, dar firea sa retrasă şi faptul că îi trata cu indiferenţă, o făceau să fie greu accesibilă, mai ales tinerilor.

În acele momente îmi plăcea cum arăta. Avea o piele deschisă la culoare şi transparentă ca în tablourile pictate de Rubens, iar ochii ei căprui străluceau sub nişte gene dese şi mătăsoase. De obicei părul său negru se odihnea peste umerii rotunzi şi peste sâni, dar din cauza căldurii şi-l prinsese într-un coc modern cu două agrafe mari şi duble. Odată cu mine o studia şi David, care o „preţăluia" în gând.

Rica arăta cuvenitul respect şi recunoştinţă faţă de noi, iar David care o vedea atât de rezervată o considera o enigmă greu de descifrat.

În acea seară David n-a mai plecat la vechile lui preocupări, rămânând cu noi. Astfel am petrecut până la miezul nopţii într-o armonie aproape perfectă, după care i-am aşezat Ricăi să doarmă în bucătărie şi ne-am culcat. L-am întrebat pe David ce părere are de ea?

- Pare o femeie de treabă. Nu e prea inteligentă, nici prea frumoasă, dar are ceva care te cucereşte. Mi se pare de o cinste fermecătoare, ca să te poţi bizui pe ea fără rezerve.

- Ai auzit-o ce a spus?

- Nu ştiu la ce te referi? a răspuns el.

- Că venirea ei la Constanţa a fost o nebunie şi că o forţă oarbă o mâna încoace, ca spre locul distrugerii sale. Şi că nu înţelege de ce a făcut acest pas.

- Fabulaţii, a concluzionat sec David. Nu ştie de ce a venit? Că nu mai avea servici şi adăpost în Bucureşti.

- E frumoasă, docilă, are a fire blândă, cu trăsături fine, o ţinută zveltă şi un obraz ca o floare. Respiră sănătate numai prin bujorii obrajilor. Mie mi-a plăcut această fată de prima dată când am văzut-o.

Câteva zile Rica a locuit la noi şi am dus-o peste tot unde am mers şi noi: la restaurant, la plajă sau la plimbare. Când am rămas odată numai eu cu ea, am abordat problema relaţiei sale cu Gigi Enache şi am constatat că era dezamăgită.

Într-o seară David ne-a invitat la restaurant, unde s-au prezentat şi nelipsiţii prieteni ai lui, respectiv Paul şi George. Paul a dansat cu mine, iar David cu Rica, după care am făcut schimb.

La masa noastră a venit un boschetar cam jerpelit, dar se vedea că el este trecut mult de 40 de ani.

- Vreau să beau ceva, a spus el. Ştiţi că o maşină nu porneşte dacă rezervorul de benzină este gol.

Pentru că se afla lângă mine, i-am întins paharul cel mai apropiat în care se afla coniac. Primul pahar abia i-a pregătit terenul pentru al doilea. După ce l-a dat pe gât şi pe al doilea pahar, se pare că a început să raţioneze, deoarece s-a aplecat la urechea mea şi mi-a şoptit: „Vezi că soţul dumltale o drăgăleşte pe doamna de lângă el! Dar nu fi geloasă!"

Doamna era Rica.

Am râs forţat, iar David m-a întrebat:

- Ce a spus?

- Că sunt frumoasă şi darnică, am minţit eu.

Boschetarul rostise un adevăr. Peste câteva zile David o cucerise definitiv pe Rica, care socotea eronat că el este totul pentru ea, visul unei vieţi întregi. Cât de amarnic se mai păcălea,

sărmana fată, aşa cum mă păcălisem şi eu la început şi nu mă mai puteam vindeca.

Ca şi mine, Rica era pe cale de a confirma faptul, că majoritatea femeilor se lasă păcălite şi apoi trădate.

Caracterul lui David, acest bărbat prefăcut dar impetuos şi rece, calculat şi pasional, era de natură ereditară.

Îmi povestise el odată că mama sa îl îndemnase să profite de toate sacrificiile pecare le fac alţii pentru el. „Fii viclean şi profitor cât poţi! Vezi bine că nu este nimeni corect în care să te poţi încrede".

Am observat că David o îndrăgea pe Rica cu fiecare zi care trecea. I-am spus să-i caute undeva o gazdă, pentru că aflasem de la ea că mai are ceva bani şi urmează să primească banii pe şomaj de la Bucureşti, prin intermediul unei foste colege de la "Adesgo"

I-a găsit tot David o cameră cu chirie pe strada Miron Costin, în apropierea pieţei Griviţa, unde mai erau găzduite - în alte camere din curte - şi alte persoane de prin Ardeal şi Vâlcea, care veniseră cu zarzavat în piaţă.

Mai târziu am aflat că David o vizita acolo pe Rica destul de des, dar nu i-am mai reproşat.

Trebuia să-mi dau seama din clipa când l-am auzit pe David spunând: „frumoasa şi micuţa ta prietenă", că el o place pe Rica, deci îmi putea urma ca să intre în graţiile lui, dar, deşi ştiam că este imposibil, mă bazam pe faptul că îmi era inferioară din toate punctele de vedere. De la ea nu puteam afla nimic, deoarece era o fire închisă, de la care scoţi foarte greu adevărul.

La sfârşitul lunii august, cu acordul lui David, am plecat la Bucureşti să-mi scot de la şcoală, diploma, dorind să-mi caut servici de contabil la vreo firmă I-am spus că am de gând să mă reped şi până la Braşov pentru a mă interesa ce s-a făcut cu bagajele mele din casa proprietarului la care le dusesem înaintea plecării mele la Constanţa. M-a surprins uşurinţa cu care s-a declarat de acord, deşi urma să lipsesc cam două zile.

Am ajuns la Bucureşti la ora 10,30 la şcoală nefiind aglomeraţie la secretariat am scăpat pe la ora 13,00, iar când am mers în Gara de Nord, m-am răzgândit să mai plec la Braşov pentru că tot nu mai aveam unde să duc bagajele, aşa că le-am lăsat acolo, zicând."fie ce-o fi!".

Cu trenul de 14,50 am plecat spre Constanţa încât pe la ora 7,00 (19,00) eram acasă. Conform obiceiului, când am ajuns în piaţa din cartier, m-am oprit şi am cumpărat roşii şi castraveţi, hotărâtă să fac o salată când voi ajunge acasă. Nu mă aşteptam să găsese ceea ce am găsit.

În dreptul uşii de la garsoniera noastră m-am oprit să-mi scot cheile din geantă şi să-mi mai trag puţin sufletul, după efortul depus la urcarea scărilor.

Din casă veneau nişte gemete, urmate de râsete scurte, care m-au mirat. Am potrivit uşor cheia în yală şi am deschis, pătrunzând în hol şi de acolo, mai departe în camera pe care noi o foloseam cameră de zi şi dormitor.

În pat, David şi Rica făceau dragoste, iar eu îi priveam ca la cinematograf. Ce să spun, era un flagrant demn de toată isprava, bun pentru judecătorie, dar eu nu puteam revendica dreptul de soţie înşelată.

- Bravo, fraţilor! Frumos vă şade! le-am spus.

S-au ridicat amândoi brusc şi.....

Mă simţeam distrusă, văzând-mi năruită toate speranţele de a mai repara ceva. În inima mea recunoşteam că greşisem unindu-mi destinele cu David, că privisem cu uşurinţă totul, fără să fi cântărit bine şi dezavantajele acestei întreprinderi hazardate. Fusesem hipnotizată de acest om care în scurt timp s-a dovedit a fi josnic, fals şi egoist, inconsecvent în relaţia de cuplu. Cum să-i mai opresc, când eu nu am nicio putere asupra lui? Mă va abandona oare?

David s-a ridicat şi s-a dus în baie, apoi s-a îmbrăcat şi a ieşit pe uşă afară, dar Rica a rămas în pat, acoperită cu marginea cuverturii de pe pat.

- Ridică-te! i-am spus.

S-a ridicat în şezut, dar a rămas mută, cu bustul drept, calmă, graţioasă ca de obicei şi impenetrabilă. Nu-mi puteam da seama ce se afla îndărătul ochilor ei. Primisem din partea lor un "knock-out" - lovitura pe care o dă boxerul învingător în ring, când cel învins a mai reuşit să se ridice de la podea. Ştiam regula potrivit căreia în viaţa oricărui bărbat exista o singură femeie, dar în mod sigur, nu era nici ea acea "unică" pentru David.

Acum m-au convins definitiv ca nu eram nici eu aceea. În viaţa lui nu fusesem decât un accident, o întâmplare, care îi devenisem o povară, o „ghiulea legată de piciorul robului".

Rica mă privea cu o figură ruşinată şi umilă, parcă îşi cerea scuze. S-a ridicat din pat şi a pornit spre baie, goală. Am privit-o fără să spun nimic. Eram năucă. Când s-a întors din baie i-am spus:

- Îţi mulţumesc pentru necazul pe care mi l-ai făcut! Ştii ce meriţi? Eu m-am purtat ca o soră cu tine, te-am adăpostit şi ţi-am arătat prietenie, iar tu îmi răpeşti dragostea, tocmai tu, cea pe care te-am considerat cea mai bună prietena a mea!

Iubirea lui a fost totul pentru mine, iar tu ştiai acest fapt de la început şi totuşi... te-ai purtat ca o prefăcută, nu ca o prietenă adevărată. Dumnezeule! Spune-mi aici, de ce ai procedat aşa? Ai crezut că îl vei putea iubi aşa cum l-am iubit eu? Dragostea nu este totdeauna oarbă, dar puţine lucruri te fac mai nefericită decât iubirea profundă pentru un om nevrednic de a fi iubit. De ce ai făcut asta?

- Este şi vina mea, dar David m-a sedus. Mi-a spus că nu ţine la tine şi dacă vrei şi poţi să mă asculţi, îţi voi spune tot ce mi s-a întâmplat cu el şi ce mi-a spus, atât cât îmi voi aduce aminte.

- Spune! Altă alternativă nu mai am.

- Astăzi de dimineaţă venisem să mai stau la vorbă cu tine, dar l-am găsit pe David singur şi mi-a spus ca eşti plecată la Bucureşti şi Braşov pentru două zile, aşa că am rămas cu el aici. Dar, ca să fiu sinceră, „idila" a început de vreo săptămână de zile, acasă la gazda mea de pe strada Miron Costin. A venit acolo de câteva ori, iar într-o dimineaţă, când a intrat în cameră, m-a găsit în chiloţi, nu apucasem să mă îmbrac şi m-a trântit în pat.

- E periculos ce faci. Ce va zice Filia când va afla? l-am întrebat eu.

- Tu îmi placi mai mult decât ea şi poate ea pleacă şi rămânem amândoi. Tot nu ai unde să te duci.

- Dar Filia este prietena mea, cum s-o înşel?

- Taci! Ei am să-i spun să plece şi pe urmă... S-a tot strâns în mine, m-a tot sărutat, însă l-am rugat să mai aştepte.

- Poate altă dată - i-am spus. Acum nu pot. Ce va spune ea când va afla? Mai aşteaptă! l-am implorat eu şi din priviri, apoi am început să plâng. Probabil lacrimile care-mi curgeam pe obraji l-au înduioşat, că s-a ridicat de pe pat şi a plecat afară.. În prag s-a mai oprit odată şi m-a privit, apoi şi-a aprins o ţigară şi a plecat. Afară era ceaţă, încă din timpul nopţii, care a mai stăruit şi în primele ore ale dimineţii, plutind peste oraş leneşă, ca o pânză murdară şi ruptă din loc în loc. A revenit a doua zi, în zori şi nu l-am mai putut opri. Aşa a fost.

%

.... Am rămas pe gânduri: „Acest bărbat leneş, care se risipise în diferite aventuri sentimentale, fără să aleagă, se pare că tocmai acum se îndrăgostise de Rica. Mie mi s-a părut că numai faptele îl trădează, dar iată că ştie să le şi exprime când interesul i-o cere".

%

- De câteva ori l-am oprit, întrebându-l: „ce va zice Filia?" dar mi-a răspuns: „Las-o în pace pe ea, că iese din calculele mele! O voi teroriza până când va pleca singură. Port în mine veninul

atâtor umilinţe şi atâtor nenorociri, încât se va sătura de mine până la urma" a adăugat ea, apoi a tăcut.

După ce am ascultat-o până la capăt, i-am spus să se îmbrace şi să plece. M-a ascultat şi a plecat.

Am plâns toată ziua. Altădată, plângeam foarte greu şi închideam durerea în mine, dar am simţit că acel .plâns reţinut îmi sfâşia ceva pe dinăuntru. De când am descoperit pe viu adevărul care, pentru mine a venit tocmai ca o spadă care a reuşit să dea lovitura de graţie sentimentului meu de dragoste pentru David, am în suflet un gol.

Constatam cu durere că David nu m-a iubit niciodată, m-a plăcut pentru fizicul meu şi a ştiut să tragă foloase dintr-o întâmplare fericită pentru el, care i-a căzut din cer, pe neaşteptate, iar el s-a repezit s-o înhaţe, socotind că nu se cuvine s-o piardă. Caraeterul lui îl prezintă ca pe omul care se pricepe să ceară, dar nu şi să-şi onoreze promisiunile. A pozat în postura omului serios şi politicos, care uneori înşală, politeţea ţinând adesea locul unor sentimente mai înalte care lipsesc. Cu asta m-a amăgit el pe mine, făcându-mă să-l iubesc cu speranţa că mi-am găsit perechea în viaţă.

Ce greşeală! Câtă naivitate!

Asta explică de ce David mă privea rece, ca pe o prietenă oarecare, nu ca pe o iubită foarte apropiată sufletului lui. Motivul? Mă poate avea la dispoziţia sa oricând pofteşte, fără niciun efort. Adesea l-am observat că se uita la mine la fel cum priveşte şi la grupurile de militari din curtea regimentului din apropiere, fără niciun interes.

Cred că dacă acum ar fi pus în situaţia de a-şi da viaţa ca să mă păstreze pe mine, n-ar face-o, cât este de egoist. M-am gândit că indiferenţa se poate instala şi datorită obişnuinţei care intervine în orice cuplu, când poţi fi asemănat cu un obiect din preajma ta.

Of., viaţă, viaţă! Ceva în sufletul meu mândru, pătruns de simţul onoarei, împietrise ca o stâncă. Trebuia să aştept urmarea cu calm şi n-am mai vorbit cu nimeni despre durerea mea.

Seara David s-a întors acasă ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic. Am mâncat şi în timp ce se îmbrăca să plece iar la îndeletnicirile lui nocturne, l-am întrebat:

- De ce ai făcut asta, David?

- Fă-te şi tu că n-ai văzut nimic şi uită totul!

- Numai atât ai să-mi spui?

- Deocamdată atât.

A ieşit grăbit pe uşă şi a plecat, iar eu am rămas ca de obicei, singură şi îngândurată. Paul şi George continuau să vină pe la noi, de unde plecau împreună, ziua sau noaptea.

Paul, care ştia mereu mai multe, venea mai des, nimerind aproape de fiecare dată când David era plecat de acasă. Căuta să mă ţină la curent cu ce făcea sau spunea acesta, fără să-i cer eu acest lucru.

Odată mi-a reprodus o discuţie a lor, adică cei trei prieteni nedespărţiţi, pe care au avut-o în timp ce se aflau la restaurant.

Paul îl îndemnase să le povestească cum a făcut el să cucerească două fete deodată, iar David nu s-a lăsat prea mult rugat, mai ales că ei îi flataseră orgoliul: „Ce vrei să fac, mă, dacă mă plac fetele? - spunea el râzând în hohote. Sunt bune de... amândouă." „Da, dar Filia este mai ţesălată şi mai frumoasă, o femeiuşcă suculentă, foarte atrăgătoare, cu faţa ei ovală, ochii verzi, obraji rotunzi şi îmbujoraţi; e plină de sănătate şi plăcere de viaţă" - a intervenit George. „Şi mie-mi place mai mult Filia" , am spun eu, pentru că este gingaşă, blândă şi are nişte ploape purpurii împodobite cu franjurile genelor închise peste ochii ei ca marea".

- Văd că ai devenit mare poet. Paule, i-am spus fără să-l privesc. Dar despre el n-a spus nimic David? De exemplu: că este un egoist, un nerecunoscător, un profitor şi un criminal? Astea cred că n-a avut curajul să le recunoască.

- Să ştii, Filia, că eu ţi-am luat apărarea, dar degeaba, Ţi-am spus eu mai demult cum este David, dar n-ai vrut să mă crezi. Mai la urmă a spus: „Măi, eu ţin,puţin la amândouă, dar nu mă voi însura cu niciuna. Ele vor dragoste şi să fii cu ele acasă, iar eu nu

pot fi însurat. Mi se pare ca Rica este ceva mai bună la pat, dar încolo..."

- Se vede că David are neclintita convingere că este un mare seducător, iar destinul lui este să cucerească inimile femeilor. Nici nu mai trebuie să muncească - şi aşa n-o face - ci să se supună soartei lui pline de bunăvoinţă.

- Aşa cred şi eu. Dacă-l scuturi, nu prea se alege ceva de el.

- El are altă părere, după cum vezi.

La sfârşitul săptămânii, prima din luna septembrie, David mi-a spus să mă îmbrac, că plecăm la un restaurant.

- Cine mai merge cu noi? l-am întrebat.

- Prietenii şi atât.

Afară ne aştepta un TAXI cu care venise David din oraş. Am urcat în el şi, la Şos.Mangaliei, am văzut că se îndreaptă spre Eforie.

- Unde mergem? l-am întrebat eu în şoaptă.

- La restaurantul „Europa" din Eforie Nord.

Nu mai fusesem acolo niciodată şi nu ştiam cum este, dar îmi era indiferent unde mă duce. Am tăcut până când am ajuns în local şi a trebuit să ne aşezăm la masă. Acolo se găsea Rica, incadrată de Paul şi George.

- De ce m-ai adus aici, dacă ştiai că e şi ...

- Gura! Ia loc pe scaun şi distreaza-te, fără să pui întrebări de încuietoare!

Paul şi George s-au ridicat în picioare când am intrat, dar Rica a pus capul în jos, privindu-şi rochia.

În timpul mesei, după ce am băut câteva pahare, bărbaţii au început să spună bancuri, mai întâi Paul, apoi David şi mai pe la sfârşit şi George. Il voi reproduce numai pe al lui George, atât cât l-am reţinut eu, pentru a vă face o părere despre cultura lui: „Un boier avea o nevastă tânără şi foarte frumoasă, iar el era cam „trecut". Avea de toate, dar era cu sufletul neîmpăcat pentru că nu avea copii. Sluga lui, un tânăr spătos şi destul de tânăr avea opt copii, toţi sănătoşi şi frumoşi.

- Ce zici, Florico, să-l rog pe Traian să ne facă şi nouă un copil? Vezi bine că eu nu te pot ajuta.

- Ce-ţi veni bărbate? Cum să fac eu asta cu sluga?

- Lasă, Florico, despre asta vorbesc eu cu el, numai să vrea şi dacă rămâi însărcinată, avem şi noi un moştenitor şi ajutor la bătrâneţe.

- Cum zici tu, dar mie nu mi se pare că facem bine.

După această discuţie a lor, boierul l-a chemat pe Traian la el şi i-a spus: „Trebuie să-mi faci un moştenitor! Când naşte îţi dau o vacă din cireadă" „Da, conaşule, dar cocoana vrea?" „Vrea. Du-te în casă la ea să-ţi spună ce să faci!"

S-a dus omul să primească porunca de la cucoană.

- Cucoană, săru'-mâna! m-a trimis conaşu... zice că ştiţi matale de ce.

- Treci colo, în odăiţă şi spală-te bine cu săpun peste tot! La sfârşit ai grija de-ţi taie toate unghiile! Când eşti gata, vii aici la mine!

Traian a făcut întocmai, după care i s-a prezentat:

- Sunt gata! a spus el, cu gândul la vaca cu lapte pentru copiii lui.

- Urcă-te aici, în pat, lângă mine!

- Nu pot cucoană, că murdăresc mândreţe de cearşafuri! Şi-apoi, eu sunt învăţat să fac treaba asta pe rogojină, să simt pământul tare.

Văzând cucoana că n-o scoate la capăt cu ţăranul, s-a învoit să coboare cu el pe rogojină.

Peste vremea sorocită, cocoana Florica a născut doi băieţi gemeni. Bucuros, nevoie mare, boierul a făcut o petrecere la care l-a invitat şi pe Traian ca să-i mulţumească. Cu acest prilej boierul i-a vorbit aşa:

- Treiane, ţi-am promis o vacă dacă nevasta îmi va naşte un băiat, dar ea a născut doi şi acum socot că se cade să-ţi dau două vaci. Să le stăpâneşti sănătos!

- Milţumesc, conaşule! Dar, a spus el râzând, dacă cucoana nu mă obliga să-mi tai unghiile şi nu-mi alunecau picioarele pe rogojină din această pricină, îţi luam toată cireada".

Au râs toţi trei, dar eu am socotit-o o glumă deplasată într-un cadru serios cum ne aflam noi la acel restaurant de lux cum am constatat eu.

Eu eram disperată de situaţia mea, iar Rica se ruşina toată de mine pentru ceea ce făcuse şi conştiinţa o împiedica să se distreze.

- De ce nu te debarasezi de asemenea prieteni? i-am şoptit la ureche lui David.

- Nu-mi sacrific eu prietenii pentru o femeie! a răspuns el cu voce tare, aproape ţipat.

După ce s-a achitat consumaţia în local, am ieşit şi ne-am înareptat spre plajă. Acolo David şi-a dat în vileag comportarea vulgară. A luat-o pe Rica de după umeri şi, însoţit de Paul şi de George au urcat pe scări, dispărând în întuneric, fără să mă bage în seamă. Ploua mărunt, din care cauză se putea distinge greu orizontul. Priveam marea înspumată şi mă gândeam la amărăciunea mea. Aburii care se ridicau de la suprafaţa apei făceau ca depărtarea să se vadă neclar, nedefinită. Am rămas pe loc, aşezată pe o piatră şi continuam să contemplu priveliştea.

Mai târziu a început să sufle vântul şi s-a declanşat furtuna, iar valurile au început să crească, să se înalţe şi să se izbească de mal cu putere. Paradoxal, în loc să mă sperie şi să mă enerveze, zgomotul lor ritmic mă liniştea. Ţineam ochii închişi şi comparam furtuna din sufletul meu cu cea de afară. Făceam eforturi să uit tot ce pătimisem până atunci şi să caut un mijloc prin care să plec pentru a lua totul de la capăt, în altă parte din această ţară. Dar unde să mă duc? Cu ce să trăiesc? Dacă nu mă pot angaja undeva ca să-mi câştig existenţa prin muncă, nu-mi rămânea decât să fur, dar nici acest lucru nu ştiu să-l fac.

La acest gând am tresărit. Ploaia rece îmi udase trupul şi mă simţeam obosită şi deprimată, părăsită în beznă.

M-am ridicat şi am pornit spre şoseaua naţională unde era şi o staţie de autobuz. Mă temeam că mă voi prăbuşi dintr-o clipă în alta.

Am urcat în autobuz, dar nu aveam niciun ban, nici bilet; m-am bazat pe faptul că pe acel traseu circulau multe persoane cu abonamente, încât oricine vedea că nu scot bilet, putea crede că sunt şi eu dintre aceste persoane. N-a fost nici controlor de bilete, astfel că am ajuns cu bine acasă. David nu venise.

M-am. aruncat pe pat, aşa cum eram îmbrăcată, şi am plâns cu mult amar. Noaptea are o mare înrâurire asupra durerilor fizice şi asupra suferinţelor morale, aşternând peste toate o umbră lugubră. Gândirea îşi sporeşte activitatea, pe când raţiunea îşi pierde puterea suverană. Suspinele îmi săltau trupul, doborât de o arşiţă mistuitoare, iar din zbuciumul meu nu reuşeam să deosebesc pricina pe care o căutam zadarnic. Abia spre ziuă m-am oprit din plâns şi am reuşit să adorm. Când m-am trezit din somn, afară era ziua, dar David tot nu venise şi-l voi aştepta încă patru zile.

Am deschis fereastra. Nu mai ploua, aşa că am respirat o vreme aerul rece şi proaspăt de afară. Trebuia să iau o hotărâre, dar nu-mi venea niciuna în minte. Am căutat prin sertare bani, dar n-am găsit decât nişte mărunţiş. Lovitura care-mi fusese dată era destul de puternică. Fusesem părăsită, ca într-un deşert, fără hrană, fără bani, fără apă, deci, fără niciun sprijin. Mă simţeam ca o cantitatea neglijabilă în acea garsonieră; parcă mă aflam acolo ca un obiect de decor: o veioză sau o noptieră. Parcă eram rătăcită în propria-mi ţară. Inima îmi era prea sfâşiată ca să mai pot găsi vlagă pentru lacrimi, iar durerea mea fără speranţă de vindecare. Simţeam că nu-l voi putea ierta niciodată pe David. Incidentul de la Eforie aducea lumină asupra unu lanţ întreg de alte incidente mărunte, vorbe, priviri, fapte, pe care aproape le uitasem. Amintindu-mi-le, toate mă făceau să-l dispreţuiesc.

Eram dezorientată şi mă întrebam: „Ce-mi rămâne? Speranţa?" Ar fi bine dacă aş reuşi într-o zi să descopăr acest giuvaier, această piatră preţioasă, despre care am auzi că s-ar afla

undeva, pe fundul fatalei cutii a Pandorei. În situaţia mea, nu ştiu dacă mai pot spera la ceva.

Pe obraji mi se prelingeau lacrimi pe care ochii nu le mai puteau opri; erau sărate şi le simţeam intrând în gură.

Eram bântuită de gânduri negre care mă duceau la disperare, sufletul îmi era greu şi trebuia s-o rup definitiv cu ei. Unde să mă duc? Îmi venea obsesiv această întrebare în gând.

Făcusem o gafă de neiertat aducând-o pe Rica în Constanţa şi nu mai exista nicio posibilitate de a îndrepta greşeala.

Sleită de puteri cum eram după atâtea ore de zbucium, nu mă simţeam capabilă să mă pot apăra de ispita unei viitoare vieţi de prostituată, datorită mizeriei pe care o întrevedeam că mă aşteaptă.

M-am privit în oglindă, constatând că faţa mi se ascuţise, iar ochii mei îşi pierduseră strălucirea de atâta amar şi atâtea lacrimi vărsate. Mi-am răcorit faţa cu apă şi am ieşit pe stradă să-mi caut o cale de evadare în nefiinţă, să dispar din această viaţă urâtă, mizerabilă.

Aerul răcoros mă înviora treptat şi mă îndemna la visare. Vedeam cum cad din copaci frunzele uscate, smulse de vânt. M-am oprit să le privesc mai atent, constatând că de pe ramuri aceste frunze plutesc uşor prin aer, mai zburdă împrejurul tulpinii lui, apoi se aştern pe sol şi mor înaintea celor încă verzi, rămase pe crengi. Toate urmează o lege a firii statornicită în univers.

Mă uitam în jurul meu şi mă gândeam: „Femeia singură este ca un giuvaier pierdut la drumul mare; cine-l găseşte se poate bucura nestingherit de el. Mai ales că viciul intră aproape totdeauna pe uşa nevoii". Mă temeam că soarta m-ar putea azvârli în această lume necunoscută, fiind nevoită să-mi port viaţa pe cont propriu. Plângeam şi continuam să merg fără ţintă prin oraş. După ce am străbătut şi piaţa "Ovidiu", am urcat pe bulevardul Tomis şi m-am oprit la „Galeriile de artă", unde prezenta doamna Doina Păuleanu de la Muzeul Judeţean Constanţa pentru câteva zeci de persoane între care m-am strecurat şi eu. Acolo l-am întâlnit pe

Iorgu, un bărbat politicos, frumos, bun, plăcut la vorbă şi la chip, un om de treabă pe care şi l-ar fi dorit orice femeie. Îl văzusem în mulţime şi m-am mirat când am constatat că mă fixează cu privirea. Atunci l-am urmărit şi eu cu coada ochiului.

La ieşire s-a apropiat de mine şi m-a abordat direct:

- Nu vă supăraţi, doamnă! Pot să vă însoţesc câţiva paşi? Îmi sunteţi, oarecum, cunoscută şi aş vrea să vă întreb ceva.

- Nu am nimic împotrivă, i-am răspuns, continuând să-l studiez şi, mai ales, curioasă să aflu ce vrea să mă întrebe.

Încă eram confuză şi nu realizam împrejurarea.

- De ce mă priviţi astfel? m-a intrebat.

Întrebarea lui m-a scos din visare şi am tresărit fără voie, ca atunci când te cuprinde frigul iernii.

- Mi s-a părut curioasă intervenţia dumneavoastră neaşteptată şi afirmaţia că vă sunt cunoscută.

- Nu mi-aţi fost prezentată, dar vă ştiu de undeva. Dar hai să mergem mai departe de aici! Pe unde vreţi să mergem. Pe faleză, pe bulevard, la un restaurant, la o cofetărie?

- La o cofetărie, am spus repede, ca în transă, deşi îmi era foame şi aş fi preferat un local. Tonul lui calm, dar hotărât m-a intimidat şi am pronunţat fără să mă gândesc „cofetărie". Nici nu voiam să-şi facă o impresie proastă.

Propunerea lui nu mă mai surprindea; după ce trecusem prin atâtea încercări în zilele din urmă, nimic nu mă mai surprindea. Au urmat prezentările, apoi el a spus:

- V-aş ruga să acceptaţi să fiţi invitata mea!

Am aprobat prin înclinarea capului, fără cuvinte.

Când am ieşit din cofetăria Crizantema ne-am îndreptat spre parcul din jurul prefecturii, tot discutând. Atunci Iorgu mi-a spus că m-a văzut în compania lui David şi a celor doi prieteni ai acestuia, la restaurantul Zorile.

Ne-am aşezat pe o bancă. Eu eram foarte obosită şi stoarsă de energie din cauza zbuciumului din timpul nopţii şi abia mă ţineam pe picioare. M-a podidit plânsul pe care n-am reuşit să-l

opresc, nici să-l maschez, cu toate că-mi apăsam ochii cu batista. Lacrimile şiroiau de-alungul obrajilor, iar constrângerea pe care mi-o impuneam îmi sporea şi mai mult tulburarea.

Un hohot de plâns mi-a ieşit din piept involuntar şi m-am prăbuşit cu capul în mâini, aproape sufocată de lacrimi şi de ruşine faţă de Iorgu.

Acesta a rămas surprins. Nu se aştepta să vadă o asemenea reacţie din partea mea şi se străduia să afle pricina.

- Ce s-a întâmplat? Am spus ceva necuviincios care v-a rănit? Sunteţi bolnavă? V-au mâhnit vorbele mele?

Continuam să ţin batista la ochi. Mi-a îndepărtat-o cu blândeţe şi m-a rugat să-i spun motivul, dar eu tăceam, suspinând mereu. În cele din urmă am reuşit să-i spun:

- Sunt nefericită, domnule!

- De ce? Cine v-a făcut nefericită?

- O, nu dumneavoastră! Cel pe care l-aţi numit ceva mai devreme, cu care m-aţi văzut la „Zorile".

M-a luat uşor de umeri şi mi-a aşezat tandru capul pe pieptul său, spunând: „sărmană doamnă!"

- Aţi putea să-mi spuneţi cauza nefericirii?

- Nu, acum nu pot, poate altădată. Acum aş vrea să merg acasă. Nu mai pot, sunt tare nenorocită.

- Am maşina parcată lângă piaţa Carol, dacă doriţi vă conduc eu acasă, numai să-mi spuneţi adresa.

- În km.4-5, am răspuns eu mecanic.

Când ne-am apropiat, mi-a arătam un autoturism de culoare neagră, marca B.M.W. Mi-a deschis uşa şi m-a ajutat să urc, apoi a pornit.

Din acel moment s-a petrecut ceva cu mine, deoarece am intuit cu claritate că viaţa îmi rezervă o surpriză, cu o întorsătură de rosturi. Doream să descopăr aceste rosturi cu toată fiinţa mea şi eram conştientă că trebuie să încerc să aflu cât mai repede, dat fiind şi situa precară în care mă găseam.

Atitudinea lui Iorgu, precum şi fizicul lui plăcut, mă îndatorau, îmi dădeau speranţe şi mă faceau să-l vad ca pe un om bun, scăldat de o lumină vie. Avea o privire caldă şi vorba blajină care au fost de natură să-mi întărească credinţa că îmi fusese trimis de soartă, ca în el să găsesc sprijinul moral care să mă ajute să evit prăbuşirea. Niciodată nu voi uita generozitatea lui.

Când am coborât din autoturism Iorgu mi-a spus, cu blândeţea care-l caracteriza, că dacă mă voi simţi bine mă aşteaptă marţi pe aceeaşi bancă din parc, la ora 16,oo, dacă, bineînţeles doresc şi eu. I-am răspuns că sunt de acord, tot prin înclinarea capului, fără vorbe.

PARTEA A II-A IORGU VRABIE - UN OM. DEOSEBIT.

CAP. I - LINIŞTEA FAMILIEI ESTE O BINEFACERE

Se întâmplase un miracol cu mine, că după ce am ajuns în garsonieră, am devenit senină şi nu-mi mai păsa chiar atât de rău că-l pierdusem pe David. Ceva îmi spunea că s-a făcut dreptate, dar nu peicepeam cam în ce fel se manifesta. Am mâncat ceva frugal şi m-am culcat, reuşind să dorm până aproape de ora 15,oo, fără să fiu deranjată de cineva.

Spre seară a venit pe la mine Lucia Zisu, vacina da la etajul trei cu care am stat de vorbă. I-am zis, în treacăt că David lipseşte de două zile şi nu mi-a lăsat niciun ban, iar aceasta s-a oferit să-mi împrumute o sumă. Cu banii de la ea am supravieţuit câteva zile, până când a catadicsit David să treacă pe acasă.

Mi-am adus aminte de Iorgu şi în urechi mi-a sunat vocea lui melodioasă şi caldă. „Marţi la ora 16,oo pe aceeaşi bancă", am repetat încet. „Voi fi acolo".

Pentru întâlnirea fixată m-am pregătit un pic, chiar dacă nu aveam toalete noi şi nici prea moderne, iar la ora stabilită pătrundeam deja pe alee. Iorgu citea o revistă de modă, iar în buzunarul de la jachetă avea un ziar. M-a observat de departe şi s-a ridicat în picioare, s-a înclinat, mi-a sărutat mâna şi m-a lăsat să mă aşed eu, apoi a stat şi el alături de mine.

Iorgu mă privea discret şi nu scotea niciun cuvânt. L-am privit şl eu, la început cu coada ochiului, apoi am întors complet privirea spre faţa lui, observând că avea ochii foarte trişti şi obosiţi. Deodată privirile ni s-au întâlnit şi el a spus:

- Ai nişte ochi foarte frumoşi, dar iar ai plâns. De ce? Şi părul îţi străluceşte în soare ca aurul. Spune-mi ce ai?

- Mi-am ratat viaţa, i-am răspuns, abţinându-mă să nu izbucnesc din nou în plâns.

E o poveste mai lungă.

- Pot să te invit la o cafea?

L-am privit cu suspiciune la început, deoarece ştiam că această invitaţie era folosită, în glumă, de unii bărbaţi când încercau să intre în vorbă cu fetele. Iorgu a râs, apoi a adăugat: „nu glumesc, vorbesc foarte serios".

- Atunci răspunsul meu este „da", însă sunt puţin obosită şi...am făcut primii paşi în cafenea.

- Toţi obosim câteodată. Ne oboseşte propria viaţă.

- Eu nu fac mai nimie, nu am responsabilităţi sociale care să mă obosească. De fapt, eu nusunt deloc importantă, nici măcar cât un arbore artificial nu valorez. Ştiţi că ei sunt din material plastic, nu se udă, nu se hrănesc în nici un fel, dar se mai şterg câteodată de praf ca să arate mai bine.

Discutam cu el atât de lejer de parcă ne cunoşteam de-o viaţă, deşi, când ajunsesem în parc îmi simţeam inima împietrită şi creierul fără greutate, de parcă eram transplantată de pe o altă planetă necunoscută şi total ireală.

Mi-a luat mâna cu tandreţe şi mi-a mângâiat-o timp în care privirile ni s-au întâlnit din nou. Ochii lui exprimau singurătate şi dezamăgire, dar avea mâna la fel de caldă ca şi vocea. I-am zâmbit şi am spus:

- Curios lucru. Mă simţeam singură pe lume şi deodată îmi apari în cale şi nu mai sunt singură. E drept că doresc un suflet care să mă înţeleagă, să-mi fie prieten, dar nu mă aşteptam la mai mult. Recunosc, mă simt puţin încurcată.

- De ce? Ţi-ai dorit altceva? Nu corespund dorinţelor?

- Scuză-mă! Nu asta am intenţionat să înţelegi, dar de la o vreme nu mai cred în oameni.

- Nici eu nu prea cred, dar trebuie să încercăm să legăm prietenii şi să comunicăm cu ceilalţi aşa cum am învăţat, că altfel nu vom putea trăi în societate.

Iorgu a plătit consumaţia, apoi am ieşit în stradă. M-a invitat la o plimbare, dar m-am scuzat că sunt obosită şi l-am rugat să mă conducă acasă. M-a înţeles şi mi-a îndeplinit dorinţa fără să

facă vreo observaţie. Când am ajuns în apropierea blocului unde locuiam, i-am mulţumit şi am coborât. Înainte de a închide portiera maşinii lui, mi-a spus:

- Îmi pare rău că ne despărţim. Eşti atât de singură! Te aştept sâmbătă pe la ora 17,oo, tot acolo. Sper să vii!?

- Da, am răspuns, odată cu înclinarea capului.

- Noapte bună!

- Noapte bună! i-am răspuns, apoi m-am pierdut în umbra blocului.

Când am ajuns în garsonieră totul era pustiu, aşa cum o lăsasem. David nu trecuse pe acasă, mă grăbisem degeaba. Îmi părea rău că refuzasem plimbarea cu Iorgu, dar mă temusem să nu fiu nevoită să-i povestesc toată păţania mea cu David. Nu doream s-o cunoască.

A doua zi, pe înserat, priveam la televizor, când uşa s-a deschis şi a apărut David. Fără să-mi dea vreo atenţie, a trecut în baie, apoi şi-a luat din dulap haine de schimb, pregătindu-se să plece din nou. M-am apropiat de el şi l-am abordat direct:

- De ce mi-ai făcut toate astea, David? Nicio pasăre nu-şi spurcă propriul cuib. Tu de ce ai făcut-o? Unde-ţi este credinţa şi cinstea, dragostea şi temeinicia făgăduinţelor pe care mi le-ai făcut la începutul relaţiei noastre?

Oare jertfirea cinstei mele n-a fost de ajuns? M-ai socotit o haină pentru vreme rea sau poate chiar o târfă, ştiind bine că am fost o fată nevinovată, cinstită şi am făcut totul corect, având încredere în tine?

David n-a răspuns şi atunci am continuat:

- Când ne-am întâlnit prima dată pe plaja, nu ştiai cum să faci să te apropii de mine. Ai fost chiar prea bun cu mine până când m-ai făcut să te iubesc, iar acum mă abandonezi. Nu credeam că se va sfârşi aşa. Dar vei regreta!

- Nu cred, a spus David. Abia că am scăpat de alte cheltuieli, că m-ai adus la strâmtoare în ultima vreme.

- Ce strâmtoare? La ce te referi?

- De ce te faci că nu ştii? Ţi-am purtat de grijă un an de zile, deşi n-ai avut niciun merit deosebit.

- Mă jigneşti, David! am strigat deznădăjduită.

- Crezi? Nu ştiam că eşti aşa sensibilă.

- De fapt tu ai reuşit să mă jigneşti din primele şase luni, bănuindu-mă că am ceva cu Paul, deşi ştiai că nu a aşa. Iar acum mă abandonezi, pur şi simplu.

- Ce pot să-ţi fac dacă nu te iubesc?

- Deci o iubeşti pe Rica, prietena mea, cea pe care am adunat-o de pe drumuri, aducând-o la Constanţa.

- De parcă Constanţa îţi aparţine ţie, a spus David în zeflemea.

- Îmi pare bine că, cel puţin, eşti sincer şi recunoşti că pe ea o iubeşti, deşi nu te credeam să te îndrăgosteşti de o fată ca Rica.

- Înseamnă că n-ai reuşit s-o cunoşti suficient.

- Tocmai pentru că o cunosc am spus asta. O cunosc cu mult înainte de a o cunoaşte tu. Recunosc că are un suflet minunat, dar ne- interesantă pentru tine, aşa cum te cunosc eu. Şi apoi, ce perspective îţi poate oferi ea?

- Asta-i acum, perspective! a sărit el ca ars. Mă mulţumesc să fim fericiţi o vreme împreună, apoi...

- Apoi o abandonezi şi pe ea. Păcat! Şi cu banii cum vă veţi descurca? Că tu nu ştiu dacă ai muncit vreodată, nu-ţi place munca. Eşti o mare lichea, obişnuit să trăieşti pe picior mare când câştigi la cărţi, apoi te târăşti ca şarpele, trăind din expediente, asta până când vei ajunge, poate, la fapte şi mai grave.

- Nu-mi purta tu de grijă! Voi găsi eu ce să fac. Tu vorbeşti de muncă? Cel puţin eu te-am întreţinut cum am reuşit, dar tu ce ai făcut?

- Recunosc că nici eu n-am fost prea deşteaptă. Am pierdut un an din viaţă stând alături de tine, dar n-am putut altfel, fir-ar să fie de inimă!

Am tăcut o vreme amândoi, după care am intervenit:

- Deci, te gândeşti să rămâi cu Rica?

- Sunt hotărât. O iubesc, ce mai....

- Înseamnă că ai terminat definitiv cu mine?

- Aşa vreau să înţelegi. Nu văd de ce tot faci mutra asta de prinţesă ofensată, a adăugat el, întorcându-mi spatele.

- Bine. Te părăsesc, David! Mă simt trădată în speranţa pe care mi-am pus-o în tine la început. Pornisem la drum cu idei generoase, dar tu m-ai dezamăgit. De când am fost atunci, la Eforie, m-ai lăsat fără bani atâtea zile, să rabd ca un câine.

- Toţi facem compromisuri.

- Eu am făcut prea multe şi tot n-am fost fericită.

- Poate nu ţi-ai ales momentul potrivit.

- Momentul? Este ca atunci când te îmbolnăveşti, iar momentul nu-ţi convine, însă n-ai ce face.

Mi-am dat seama că glasul meu suna atât de amar şi în ochi mi-au apărut lacrimile care se prelingeau pe obraji, parcă eram bântuită de fantome. Trăiam un coşmar pe care nu l-am simţit nici la moartea mătuşii Savata, care m-a crescut ca o adevărată mamă. Mă simţeam din nou singură şi cu inima zdrobită.

David s-a ridicat şi a plecat în oraş, iar de atunci nu l-am mai văzut multă vreme.

Mă întrebam: „Ce să fac? Unde să mă duc?" Nu mă puteam întoarce învinsă la Târnava şi cu atât mai mult în Braşov.

Înţelesesem bine că David nu era îndrăgostit de mine, poate nici de Rica. Pencru el, femeia nu era decât un instrument cu care îşi satisfăcea plăcerile; frumuseţea mea nu-i gâdilase inima, ci doar trufia, iar eu am fost o prostuţă care l-am socotit zeu. Acum îmi dau seama că îmi cad barierele unui orgoliu hrănit cu singurătate. M-o fi iubit şi el la început? Dar eu l-am iubit, oare, atât de mult pe David?", mă întrebam chinuită, gândindu-mă mereu la iubirea mea neîmpărtăşită, care rămânea o prezenţă ascunsă, însă nu anulată.

Am adormit târziu şi m-am trezit în zori, când dimineaţa îşi croia drumul prin întunericul celei mai negre zi din viaţa mea. Nu-mi puteam reveni după cearta cu David. Totul mă apăsa, ameninţându-mă cu strivirea.

M-am îmbrăcat şi eu şi am ieşit în centrul oraşului. Când am ajuns în parcul de la gară, m-am aşezat pe o bancă, să continuu gândurile care mă năpădeau. „Cine sunt eu? Cine? Nimeni şi nimic", îmi răspundeam. Perspectivele viitorului, odată închise, simţeam cum prezentul se sfărâma în bucăţi care se împrăştiau.

Lângă bancă a venit o căţea slabă şi cu ţâţele lăsate, semn că alăpta căţei. M-a mirosit dând din coadă. Simţeam că e singura creatură cu o stare asemănătoare cu a mea. Am mângâiat-o pe cap şi i-am vorbit; „Eşti şi tu singură şi flămândă_ca şi mine". Văzând că nu-i dau nimic, a plecat.

Niciodată nu m-am simţit atât de copleşită de tristeţe, sufocată de singurătate, întocmai ca o naufragiată într-o insulă pustie. „Îmi merit soarta", mi-am. zis. „am iubit un bărbat rece şi care nu mă merita, încă-l mai iubesc, deşi el este preocupat numai de el, un om închis, ascuns, egoist, care nu mă iubeşte".

Mi-au venit în minte prietenii lui, Paul şi George, ultimul, un fel de cucuvea fără cuib, care noaptea este stăpână pe oraş şi pe toată pădurea. George nu avea familie, era un om al nimănui, cu ochii după pradă.

Despre David ce să mai spun? Ar fi el bărbat frumos, dar tot spurcăciune rămâne toată viaţa. Cum de m-am îndrăgostit eu de el? Îi dădeam totul. Dacă ar mai fi trăit Saveta, s-ar fi mâniat rău văzându-mă căzută în plasa acestui om perfid şi nerecunoscător. A murit la vreme, fără să vadă cum ajunsesem. Dar acest drum al dragostei nu are ocol, iar eu trebuia să trec pe el.

Tinereţea are vârtejurile ei de care nimeni nu scapă. Totuşi ar fi bine să treci fără a păţi ceva rău, dar când fierbe sângele... Anii tineri sunt cei în care se zămisleşte femeia de mai târziu, dar fata intră în jocul lor cu avântul năvalnic al inimii, fără experienţă, pornind cu toată fierberea simţurilor noi pe cărările de foc ale

dragostei. Şi aleargă cu ochii închişi, pentru că dragostea e oarbă, iar în această primă iubire se poate risipi totul, lăsând în inimă ruine pe care nu se mai poate clădi nimic, oricât te-ai strădui, în afară de deznădejde, teamă şi dezgust.

Sunt situaţii când, la vârsta fragedă, acea deznădejde reuşeşte să frângă chiar viaţa. Dar prudenţa, draga de ea, nu poate ocoli destinul implacabil.

Lui David, multele succese la femei îi tociseră intensitatea sentimentelor, ascuţindu-i numai rafinamentul pentru tot ce aduce femeia în dragoste. Complicaţiile de ordin sufletesc nu-i puneau probleme trudnice care să-i tulbure somnul. Era ca un vânător dibaci, pe care vânatul îl încorda în luptă şi nu se lăsa pînă când nu biruia. Sufletul meu şi al Ricăi, poate şi al altora, nu intrau în socotelile lui. Il aşeza printre obiectele cu care nu mai avea ce face, indiferent ca şi cei care lasă uşile să se trântească, în loc să le închidă uşor, cu grijă, aceştia având mâinile ciungite de lipsa de educaţie.

Mărturisirea lui m-a lovit ca un trăsnet şi mi-a răscolit tot sufletul. Mă gândisem să-l iert pentru fapta lui cu Rica, dar totul era pierdut.

M-am ridicat de pe bancă şi am pornit-o pe str.Traian, apoi am ajuns în piaţa Ovidiu şi de acolo tocmai pe faleza de lângă Casino, unde firunzele toamnei căzute pe asfalt erau împrăştiate de vânt peste tot, iar când le călcam, foşneau sec.

Mi-am amintit de mătuşa Saveta şi, cercetându-mi memoria, am reconstituit rapid, în gând, anii pe care i-am trăit alături de ea. Era femeie credincioasă. Mi-am amintit şi vorbele ei: „Să ai credinţă! Ea este o ancoră de nădejde şi o pavăză împotriva furtunilor vieţii".

M-am întors pe acelaşi drum şi, când am ajuns în faţa Catedralei, uşa fiind deschisă, am intrat. Nu era prea multă lume şi atunci m-am apropiat de icoana Maicii Domnului, am îngenunchiat lângă o bătrânică ce se ruga şi am cerut şi eu, smerită, îndurare şi ajutor.

Fără să vreau, lacrimile au pornit-o la vale.

Când am ieşit din biserică, afară cerul se întunecase, deşi era doar 16,30 ceasul. Am grăbit pasul ca să nu mă apuce ploaia înainte de a mă întâlni cu Iorgu.

L-am găsit tot pe bancă, puţin îngrijorat. Probabil se temea că nu voi mai veni la întâlnire. Avea dreptate, întârziasem aproape opt minute cu plimbarea mea pe jos. Când m-a văzut s-a înseninat la faţă şi mi-a spus, zâmbind:

- Mi-ai dat emoţii. Bine ai venit! apoi mi-a sărutat mâna şi m-a aşezat pe bancă.

- Bine te-am găsit! Te rog să mă scuzi pentru întârziere! M-am plimbat până la Casino şi n-am apreciat corect cât timp îmi trebuie să străbat distanţa înapoi.

- De ce n-ai luat troleibuzul? Dacă ploua?

- Am vrut să mă plimb. Mă bucur că eşti aici, cu mine.

- Hai în maşină!

Am urcat, iar el, înainte de a porni motorul, m-a întrebat cu oarecare stânjeneală:

- Te grăbeşti undeva?

- Nu.

- Dacă te rog să mă însoţeşti până acasă, la mine, te superi?

- Nu, i-am răspuns după o pauză.

- Mulţumesc!

A pornit motorul şi am plecat acasă la Iorgu. Pe drum am discutat banalităţi. Când ne-am apropiat de casă era emoţionat şi a zis, înainte de a opri maşina:

- Îţi voi face cunoştinţă cu coana Reta Savu, menajera şi sfetnicul meu de taină. Când vom avea mai mult timp, îţi voi povesti mai multe despre ea.

Am intrat în hol, iar de acolo într-un salon mare. Înăuntru era cald şi bine şi mirosea a trandafiri. M-am simţit repede ca în anii copilăriei la Târnava, când intram în casă după ce alergasem o groază de timp prin frig. Amintirea m-a făcut să izbucnesc în plâns.

- Ce s-a întâmplat? m-a întrebat Iorgu.

- Nimic. Ce cald şi bine e aici!

Am închis ochii şi i-am atins uşor mâna.

- Nimic. Emoţii datorate amintirilor din trecut.

- Te rog să-mi spui! a insistat Iorgu.

- După ce mi-a murit mătuşa din Braşov, proprietarii la care locuisem dintotdeauna mi-au pus în vedere să mă mut. Am scos mobilele şi celelalte obiecte, dar acolo mi-au rămas toate amintirile. Acum mă gândeam că ar fi fost bine dacă le împachetam (amintirile) şi le luam cu mine.

Uşa s-a deschis şi dinspre bucătărie venea un miros plăcut de friptură şi pâine caldă. În prag a apărut o doamnă în vârstă de aproximativ 40 de ani, cu părul prins într-o basma albă.

- Bună seara! a spus aceasta.

- Bună! i-am răspuns amândoi odată.

- Intră, coană Reta! a îndemnat-o Iorgu. Îţi prezint pe cea mai frumoasă şi cea mai dragaă inimii mele, doamna Filia!

- Mă bucur s-o cunosc, a spus Reta, apoi a întrebat dacă poate servi cina.

- Da, chiar te rog, a încuviinţat Iorgu, apoi s-a ridicat de pe fotoliu şi mi-a întins mâna să mă ajute să mă ridic.

Iorgu este un bărbat chipeş, puternic, dar blând, gentil, cu o voce caldă şi un aer de înţelegere permanentă în ochi. Era un bărbat ideal pe care şi l-ar fi dorit orice femeie. ÎI priveam cu duioşie şi admiraţie cum se mişca prin casă în elegantul său costum gris-petrol, care îl făcea şi mai înalt decât era. Ochii lui trişti se schimbau treptat, nu mai aveau acel sentiment de pierdere irecuperabilă şi tristeţe, reveneau la viaţă.

Mă urmărea şi el în acelaşi timp, destul de discret, dar insista să mă convingă să las în urmă coşmarul prin care tocmai trecusem ca printr-un pustiu.

- Hai să ne străduim amândoi să ne scuturăm de melancolie şi de necazuril Ele nu ne fac bine.

- Încerc şi eu pe cât pot, dar îmi este greu, i-am spus.

- Îmi place cum arăţi în aceasta seară. Părul tău auriu cade pe umeri şi pe spate în bucle delicate ca o cunună, ca o cascadă de mătase naturală. Arăţi ca o femeie ingenuă care este, încă, inconştientă de frumuseţea ei. Mai eşti, încă, sub imperiul necazurilor trăite. Uită-le!

- Aş vrea, dar nu pot. Râsul meu de altă dată e doar o amintire şi ecoul lui mi se pare o greşeală acum. Încă mai sufăr şi necazurile îmi dau tâcoale.

- Dacă mă vei asculta, va fi bine pentru amândoi.

Discuţia s-a întrerupt aici deoarece în salon şi-a făcut apariţia Reta, care ne-a anunţat că este masa gata şi ne-a invitat în sufragerie.

%

Reta continua să mă studieze cu vădită atenţie. Cercetarea ei - am aflşt mai târziu - fusese determinată de modul în care îi povestise Iorgu despre mine:

- Reta, am găsit o fată foarte drăguţă pe care aş vrea s-o vezi şi dumneata.

- Adu-o acasă, dacă şi ea este de acord, dar te-ai cam înflăcărat prea repede, nici n-ai cunoscut-o bine şi.....

- Aşa voi face. Cât despre faptul dacă o cunosc, pot să-ţi spun că o cunosc foarte bine.

Îi cunosc minţea, sufletul, inima, ştiu că este foarte singură, iar eu o iubesc de când am văzut-o prima dată. De atunci au trecut aproape şase luni de zile.

- Cine este fata?

- Pot să-ţi spun doar că vine din cer, este din familia îngerilor, are un suflet curat şi nobil, o frumuseţe care valorează, cât o avere mai mare decât toate bogăţiile din lume.

- Extraordinar! După cum ai descris-o, constat că eşti tare îndrăgostit de ea!

- Ai ghicit. O iubesc şi nu mai este nimic de făcut. Voi încerca s-o aduc s-o vezi, ca să-mi spui părerea despre ea.

Ne-a adus mâncarea, apoi şi-a făcut de lucru o vreme prin cameră, continuând să tragă cu coada ochiului la mine, când din faţă, când dintr-o parte. Nu i-am dat importanţă, crezând că este vorba doar de cuziozitatea specifică femeilor.

Rezultatul cercetării minuţioase la care mă supusese Reta, l-am aflat, deasemenea, mai târziu:

- Ti-a plăcut? a întrebat-o Iorgu, după ce eu am părăsit camera, ducându-mă la culcare.

- Da, foarte mult, a răspuns Reta. Fata este modestă şi se pare că a suferit mult. Cred că va aprecia cum se cuvine locul pe care-l va ocupa în această casă, loc pe care consider că-l merită. Gândesc că ea este soţia pe oare o cauţi de atâta vreme: frumoasă, inteligentă, cultivată, amabilă, blândă şi reţinută la toate extravaganţele apărute în lume. Te poţi căsători oricând cu ea fără să ai reţineri.

- Deci ţi-a plăcut?

- Da. Este o fiinţă minunată şi atât de bună, are ceva matern şi blând, care te cucereşte imediat. Dă dovadă de bună-cuviinţă, simplitate şi distincţie care fac din ea un model pentru orice tânără.

Aceste vorbe deosebite mi le-a spus Reta abia peste câteva luni de zile de când mă mutasem acasă la Iorgu şi reuşisem să devenim bune prietene.

%

... După cină, Reta a strâns masa şi s-a refugiat în bucătărie, iar eu am rămas cu Iorgu în salon, să continuăm discuţia.

- Fii mai naturală, dragă Filia, nu mai sta aşa ţeapănă! m-a atenţionat el. Încă te mai ţine teama departe de mine? Te-am văzut şi data trecută, când am fost la cofetărie, cum observai toaletele unei doamne de la o masa vecină.

- Care doamnă?

- Doamna aceea cu rochia de mătase de culoarea oului de rață. Mi-am dat. atunci seama că îți curge cochetăria în sânge, dar că nu ai cu ce s-o satisfaci. Ai răbdare, că vor veni și acele vremuri! Acum nu mai fii tristă, zâmbește! Te temi poate, să nu-ți fie zâmbetele prea vesele și vorbele prea vioaie?

- Încă nu știi nimic despre mine, am spus, în timp ce mă gândeam la David, straduindu-mă din răsputeri să mi-l scot din inima mea rănită, să scot acele mlâdițe gingașe ale dragostei, care prinseseră între timp rădăcini adânci, verzi și puternice. Să-l scot din inimă pe egoistul și nerecunoscătorul David, care m-a făcut să-l iubesc, apoi m-a abandonat pentru Rica, prietena mea, pe care o adunasem de pe drumuri.

- Sper să aflu la timpul potrivit, dar acum nu vreau să te simți în casa mea ca o pasăre închisă în colivie și care, dacă ar fi slobodă, ar fi în stare să zboare spre cer, dincolo de nori.

- De când locuiești în această casă? l-am întrebat.

- De aproape doi ani. E o poveste lungă.

- N-ai vrea să mi-o povestești?

Văzând că ezită s-o facă, m-am grăbit să adaug:

- Dacă nu se poate, renunț.

- Ție îți pot povesti orice, fără jenă, mai ales că nu am nimic de ascuns.

S-a foșnit puțin în fotoliu, apoi a început calm:

Am fost căsătorit și am locuit împreună cu fosta mea soție, Iuliana, într-un apartament de pe șoseaua Filimon Sârbu (în prezent I.C. Brătianu). Mama mea locuia singură într-o casă bătrânească din cartierul Medeea; a murit anul trecut.

Eu am lucrat aproape un an și jumătate în Spania, iar Iuliana și-a găsit un inginer prin port unde lucra și ea, hotărându-se să plece amândoi la Pitești. Anul trecut s-a pronunțat divorțul și ne-am liniștit. Am vândut apartament și casa bătrânească a mamei și am cumparat-o pe aceasta, unde încerc să iau totul de la capăt, împărtășind soarta burlacilor. Noroc cu Reta, o prietenă a mamei

şi a mea, cu care suntem rude, care se ocupa câteodată şi de menajul meu.

- Nu-ţi pare rău după Iuliana?

- Nu. Cred că şi tu ai cunoscut gelozia?!

- Da, pentru că şi eu am cunoscut dagostea, dar se vede treaba că n-am avut parte de ea.

- Mă bucur, Filia, că eşti o bună confidentă şi un suflet aparte.

- Eu am avut de înfruntat doi tigrii: gelozia şi disperarea că voi ajunge pe drumuri, în sărăcie, preocupându-mă de găsirea unui adăpost, unui refugiu.

- Îţi place casa mea? m-a întrebat Iorgu, trecând cu abilitate peste ultima frază pe care o rostisem.

- Îmi place, desigur, dar ar trebui să-i placă celui ce o posedă, indiferent de gustul meu.

- Mie îmi place, da aceea am şi cumpărat-o, dar am vrut să aflu şi părerea ta.

- Este o casă frumoasă, bogată, casă bună, ce mai...

- Dar ce se întâmplă cu tine? Eşti prezentă aici numai cu trupul, iar cu gândul eşti la mii de kilometri depărtare. Deşi speram să fim prieteni adevăraţi, am impresia că nu te interesez deloc.

- Nu prea cred că ai vrea să ai o prietenă ca mine, care are numai necazuri. Nu ţi se pare că forţezi deja lucrurile? Sau vrei să ai o prietenă în plus?

- Nu. Şi află că eşti unica mea prietenă, nu în plus. Revin, deci la întrebare: „Vrei să fim prieteni?"

- Da, am răspuns încet.

De-ar fi ştiut el atunci ce furtună era în sufletul meu, s-ar fi înspăimântat. Dar nu-mi dădeam bine seama ce se întâmpla cu mine, îl doream şi nu voiam să-l pierd. Mă privea fix, iar eu tremuram, parcă mă hipnotizase, aşa cum procedează şerpii asupra sălbăticiunilor mărunte, când le privesc în ochi, se duc singure spre el. „Uneori trebuie să-ţi calci pe inimă şi s-o faci sa tacă" -

mi-am zis în gând. Iorgu este un bărbat bun şi trebuie să încerc cu el. Întoarcerea mea la David este imposibilă pentru că el nu mă iubeşte şi poate că nu este în stare de un sentiment atât de nobil. La el totul se rezumă la distracţii şi relaţii sexuale.

- Tot nu mi-ai răspuns, de ce eşti atât de absentă?

- Nu ştiu de ce. Am aşa o poftă sa plâng!

- Ce mai aştepţi? Dă-i drumul! a spus Iorgu râzând.

M-a bufnit râsul şl am râs amândoi cu poftă, apoi am continuat:

Sunt frântă de oboseală, parcă aş fi parcurs mii de kilometri pe jos.

- Pe câtă vreme, te-am adus cu maşina, în confort, repede şi nu te-a stresat nimeni. Nu-i aşa?

- Da, aşa este . Dar mi se întâmplă ceva căruia nu-i găsesc acum explicaţia.

- Stii că afară plouă cu găleata? Cum ai să pleci?

- Mă strecor printre picături. Mie îmi place foarte mult să mă plimb prin ploaie. Îmi amintesc ce frumos era la Târnava când ploua; vara îmi plăcea să ascult şipotul pârâului, foşnetul frunzelor şi ciripitul păsărilor. Întotdeauna mi-a plăcut cântecul păsărilor. Era ca o muzică ce-ţi încântă sufletul, inima. Tăcerea câmpiei adormite, profunzimea de gânduri şi sentimente.

- Eşti melancolică, dar tot nu te las să pleci prin ploaie. Dacă ţii neapărat să pleci, te conduc eu acasă cu maşina, dar cred că e mult mai cuminte să dormi aici şi să pleci mâine dimineaţă.

- Nu se poate! am răspuns eu oţărâtă.

- Nu credeam că ai prejudecăţi, draga mea.

- Aşa sunt eu. Ca fetele menite să întemeieze familii, să aibă copii şi să fie legate de soţi „până ce moartea ne va despărţi".

- Sunt de acord şi cu asta, dar nu văd de ce atâta grabă şi atâta nesiguranţă într-o casă locuită de oameni civilizaţi, nu de sălbatici.. Te rog să rămâi şi să nu te mai temi. Nu te las să răceşti pe ploaia asta!

În timp ce îmi vorbea, Iorgu mă privea insistent din profil. Peste câteva luni de căsnicie cu el i-am amintit acea seară, iar el mi-a spus: „Priveam atent lobul urechii tale şi linia formată între obraz şi gât. Acel loc jinduiam atunci să-l ating, Din făptura ta mi se părea că desprind o anumită plinătate precum cea a spicului de grâu, bogat, greu, unduindu-se în lan la adierea uşoară a vântului, sub greutatetea rodului. Te doream mult, iar tu încercai să fugi.

A deschis uşa şi a strigat-o pe Reta. Aceasta a apărut în prag, ştergându-şi mâinile pe un prosop.

- Ştiţi ce plouă afară! E potop.

- Tocmai de aceea te-am chemat, zice Iorgu.

- Te rog s-o conduci pe Filia într-un dormitor la alegere, îi dai o pijama şi va dormi la noi. Mâine o conduc acasă cu maşina, la prima oră, dacă nu vrea să mai stea la noi. Noapte bună, dragă!

Reta m-a luat cu blândeţe, de mână ca pe un copil şi m-a condus pe un coridor, apoi într-o cameră-dormitor, frumos mobilată. A desfăcut patul, iar dintr-un dulap mare mi-a dat o pijama bărbătească. După ce mi-a arătat baia, mi-a urat „noapte bună", a închis uşa în urma ei, dispărând.

Am privit în jur. Totul era în ordine, curat şi respira linişte şi pace. „Iorgu este un om fericit, iar când eşti fericit, nu trebuie să-ţi doreşti să fii şi mai fericit".

Vedeam aevea chipul lui care dobândise starea de spirit necesară, deşi mi se părea că fizicul meu îl ispitea, dar tăceam amândoi de parcă ploaia de afară ar fi stins, odată cu ecoul ultimelor vorbe şi dorinţa de conversaţie.

Am intrat în baie, mi-am făcut tualeta de seară, după care m-am băgat în patul larg, de două persoane, moale şi primitor, adormind aproape imediat. Dimineaţa când m-am trezit din somn, după ce m-am orientat în spaţiu unde mă aflam, am mers la fereastră şi am dat perdeaua la o parte. Afară era soare, dar mai batea puţin vântul. În uşă s-a auzit o bătaie uşoară, repetată.

- Intră! am spus.

Când a intrat i-am zâmbit.

- Bună dimineaţa! Cum ai dormit? m-a întrebat Iorgu, privindu-mi ţinuta, cu un zâmbet larg pe faţă.

- Bine. Am adormit imediat şi fără vise.

- Eu am visat. Vrei să ţi-l povestesc?

- Da, dacă nu te deranjează. Dar de ce râzi?

- Pijamaua ta e cam mare. Văd că ai suflecat-o.

- Este. Am suflecat-o, i-am răspuns ruşinată.

- Astăzi pari destul de luminoasă, draga mea, iar cine are lumină trebuie s-o lase să strălucească. Afară nu mai plouă, aşa că, după ce mâncăm ceva, te pot conduce acasă cu maşina, în drum spre slujba mea.

Asta numai dacă nu vrei să rămâi pentru a mai sta de vorbă cu Reta, care se plictiseşte singură..

- Merg acasă, am spus eu repede.

- Şi acum visul: Eram pe un vapor în largul mării, pe o furtună năprasnică.Vasul s-a scufundat şi eu m-am agăţat de un lemn gros care plutea la suprafaţa apei, dansând pe valurile înalte.

Deodată, lângă mine a apărut Iuliana, fosta soţie, care se prinsese straşnic de hainele mele, trăgându-mă la fund. Tot zbătându-mă, m-am trezit. Recapitulând visul, mi-am zis: „Ar fi în stare".

- Poate nu i-ai făcut dreptate la divorţ? am spus.

- Ce este dreptatea? Ea este mereu când de o parte, când de alta. Drept este întotdeauna când eşti îngăduitor cu omul care este bun la suflet şi în faptă.

Iorgu se mai lasă o vreme în voia gândurilor, prefirând în minte tot ce pătimise din partea Iulianei, după care se apropie de fereastră, privind afară. După un timp s-a întors spre mine, semn că şi-a amintit că sunt în cameră.

- Scuză-mă că te reţin! Îmbracă-te şi vino în sufragerie. Te aştept acolo. Apoi a ieşit, închizând uşa în urma lui.

Când am intrat în sufragerie, Reta pregătea felii de pâine caldă cu unt. Alături se găseau ceştile cu ceai aburind şi un filtru de cafea.

- Rămâi cu noi la masă, Reta! a spus Iorgu.

- Nu pot. Mi se arde mâncarea pe foc. Pofta bună!

M-am urcat în maşina lui Iorgu şi am plecat spre „garsoniera deziluziilor mele". Iorgu era atent la trafic, destul de intens la acea oră, încât nu prea am discutat.

Rămasă cu gândurile mele, îmi tot repetam: Ce casă frumoasă! Ce om blajin şi iubitor e Iorgu! Era prima dată când întrevedeam posibilitatea să am o casa a mea, în care să-mi fie drag să stau, să fiu eu stăpână acolo.

Când a oprit maşina să cobor, Iorgu m-a sărutat, aproape strivindu-mi buzele. Atunci nu mi s-a părut a fi prea senzual. Am intrat în garsonieră şi am găsit-o tot aşa cum o lăsasem la plecare. David nu trecuse pe acasă. M-am aşezat pe fotoliu, continuând să mă gândesc: „Îl vreau pe Iorgu, simt că-mi poate fi un sprijin de nădejde. De ce, oare, simt aşa o frică nejustificată? Înseamnă că mă tem de necunoscut?" Mă mărit cu el.

Mi-am amintit că la masă, în acea dimineaţă, Iorgu m-a întrebat: Când ne mai întâlnim? iar eu nu i-am răspuns. Atunci a spus să-i dau telefon, acasă sau la firmă oricând doresc să fim împreună, înmânându-mi cartea lui de vizită.

Nu l-am sunat toată săptămâna, sperând că se va întoarce David acasă. N-a venit deloc.

Sâmbătă pe la prânz m-am îmbrăcat şi am plecat în oraş, iar de la gară l-am sunat pe Iorgu de la un telefon public. În timp ce se auzea apelul în receptor, aşteptând să-mi răspundă, inima îmi bătea nebuneşte. Acea pauză.mi s-a părut o eternitate.

- Alo!

- Da. A, tu eşti, Filia!? a răspuns Iorgu emoţionat.

- Da. Te aştept la farmacia Miga.

- Peste cinci minute plec spre tine. Aşteaptă-mă!

N-a durat mult şi am văzut maşina trecând spre locul de parcare din zona pieţei Carol. L-am aşteptat să parcheze maşina, apoi a venit la mine.

- Bună! Ce faci?

- Nu fac deloc bine, dar trebuie să treacă toate.

- Hai să mergem la „Zorile"! Mâncăm ceva şi mai discutăm. Poate îţi mai trece şi ţie supărarea.

Am intrat la restaurant şi am ocupat o masă lângă uşă. Iorgu a comandat câte o friptură şi şampanie. Era îmbrăcat cu un costum nou, vernil cu dungi vişinii.

- Ce sărbătorim? l-am întrebat, privind la sticla de şampanie din care chelnerul turna încet în pahare.

- Ai şi uitat? Ziua când ne-am întâlnit prima oară acolo, la „Galeriile de Artă". Astăzi nu este 12 ?

- Da. 12 septembrie - 12 octombrie. A trecut o lună?!

- Desigur şi mă bucur că am fost împreună.

- Dragul meu, reuşeşti să mă uimeşti pentru a nu ştiu câta oară de când te cunosc!

Din poziţia în care eram vedeam marea , care era albastră spre orizont şi liniştită, încât se oglindea cerul în ea. Priveliştea ca şi prezenţa lui Iorgu, avuseseră darul de a mă linişti. Îl priveam pe Iorgu, cu ţinuta lui măreaţă, cu părul şaten pieptănat cu cărare în partea stângă. Avea un aer în el de sărbătoare.

Eu mă jenam pentru că eram îmbrăcată într-o rochie simplă, chiar sărăcăcioasă, dar îmi venea bine, scoţându-mi în evidenţă farmecele native. Totuşi, din acest motiv, şi altele, eram tăcută şi retrasă, modestă până la prostie.

- De ce taci tot timpul? m-a întrebat Iorgu.

Şi parcă ghicindu-mi gândul, a continuat:

- Lasă modestia la o parte! Tu eşti frumoasă ca un trandafir, iar trandafirii trebuie să-şi arate ostentativ formele în plină lumină. Nu este alta în local mai frumoasă decât tine.

Nu ştia că eu mă gândeam la situaţia mea în care ratasem dragostea şi nu-mi mai rămăsese decât să-mi plâng soarta şi să cer ajutor Cerului, singurul de la care mai puteam aştepta schimbarea destinului meu. Cuvintele lui David din primele zile când. îl cunoscusem îmi pătrunseseră în inimă ca muşcătura şarpelui veninos care-mi inundase tot trupul, otrâvindu-l.

Aveam în faţă un „nod" sofisticat care ar fi putut fi tăiat, dar nu se lăsa deloc dezlegat. Trebuia să plec din acea garsonieră întocmai ca un fugar vagabond. În legătură cu Iorgu mai aveam încă o temere, poate nejustificată, dar „cine se frige cu ciorbă, suflă şi în iaurt", cum spune proverbul.

Când am ieşit din local, Iorgu m-a luat de braţ şi, cu un gest ştrengăresc, m-a întrebat:

- Ghici, care este maşina noastră?

- Cea de culoare neagră, marca B.M.W., cu parasolar.

- Te pricepi şi la mărci? Bravo! E un de tip vechi, dar este foarte bun, a adăugat el.

- Văzând că opreşte în faţa casei lui, l-am întrebat:

- De ce am venit aici?

- Ca să continuăm sărbătorirea zilei de 12.

- Dar nu ...

- Lasă-te condusă de mine, te rog!

Siguranţa gesturilor lui îmi spunea că nici nu s-ar fi gândit că îl voi refuza şi a avut dreptate. L- am ascultat, păşind alături de el pe treptele scării de la intrare, apoi în hol, iar de acolo în salonul larg. Pluteam alături de el, având convingerea - cred că visam - că m-am avântat într-o lume a minunilor, a liniştii şi bucuriei.

Alungasem gândul că în acea casă mare poate locui numai o singură persoană. Reta n-a apărut. Poate pentru că era miezul nopţii sau aşa era hotărât dinainte...

Văzusem din stradă casa cufundată în întuneric, mai puţin becul de afiară care ardea, dar nu credeam că este pustie.

În sufragerie ne aştepta o masă acoperită cu o faţă albă ca zăpada, pe care se lăfăiau tacâmuri lucitoare şi un recipient Yena cu carne friptă lângă coşul cu pâine.

- Lipseşte ceva? a întrebat, retoric, Iorgu.

Tot el şi-a răspuns: Şampania, şi a dispărut spre bucătărie.

- Stai jos, scumpa mea! mi s-a adresat el când s-a înapoiat în încăpere, trăgându-mi un scaun aproape de masă. Reta a plecat la o prietenă, care avea parastas, a încercat el să-i justifice absenţa.

Friptura, însă, e caldă, înseamnă că s-a întors, a concluzionat el, după ce a ridicat capacul recipientului.

Am mâncat, am băut şampanie, apoi am discutat despre toate. El mi-a povestit cum a rămas singur, iar eu i-am povestit cum am trăit alături de mătuşa Saveta aproape cincisprezece ani la Braşov.

- Dar Iuliana te-a părăsit? l-am întrebat.

- Da, ea m-a părăsit pentru un inginer mai tânăr decât ea. Trăia cu el în perioada în care eu am fost în Spania, iar când m-am întors, au plecau la Piteşti amândoi. Ştiam că nu ţine la mine. Avea impresia că este o doamnă mult prea fină şi curtată de bărbaţi. Ce pot să spun, era perfidă. Bine că s-a dus.

Îl priveam şi constatam că-mi plăcea mult de el. Nu-l iubeam, dar mă simţeam bine în preajma lui. Eram chiar fericită., ascultându-l împărtăşindu-mi atâtea lucruri care-mi fuseseră necunoscute până atunci. Cu mine se purta decent, cu gesturi potolite şi mă încânta cu manifestările lui sincere de prietenie care mă făceau să-mi lepăd constrângerile pe care mi le impusesem la început. Iorgu era comunicativ din fire şi-mi plăcea modul cum ştia el să zugrăvească diferite aspecte şi întâmplări care constituiau noutăţi pentru mine.

La un moment dat s-a ridicat de pe scaun, mi-a luat ambele mâini într-ale lui, apoi le-a dus la gură sărutându-le, după care mi-a spus:

- Filia, tu mi-ai redat zâmbetul, pentru care îţi mulţumesc din inimă.

Buzele-i tremurau, glasul îi era sugrumat de emoţie, iar ochii săi străluceau, trădând un suflet plin, gata să se reverse.

M-a tras spre el şi m-a strâns la piept, sărutându-mă cu patimă, după care a continuat:

- Privirile şi vorba ta m-au alinat până-n fundul sufletului. Acum ştiu bine că frumuseţea stă în ochii celui care priveşte.

Îi dădeam dreptate. Dacă aş fi fost în locul lui, mi-aş fi luat tot o soţie pe care s-o pot iubi. În acele clipe mă mustram că, încă, nu-l iubesc şi-mi era frică.

Nu ştiam de ce mă temeam, poate pentru că David se afla în oraş, iar dragostea mea pentru el nu se stinsese, încă era o ispită. L-am rugat să se aşeze pentru a mai discuta, dar o făcusem pentru a evita apropierea noastră, întrucât şi eu fusesem străbătută de un fior care nu prea iartă.

Când s-a aşezat din nou, a încercat să schimbe subiectul discuţiei:

- Ai văzut-o pe doamna de la masa de lângă noi? Cea cu costumul verde închis.

- Care? Cea cu capul mic şi ascuţit?

- Nu ştiu dacă era ascuţit. Este o fostă colegă de liceu.

- Da? Arăta ca o pisică, care, când stăpânul o mângâie, ea toarce şi se întinde. Ce ai vrut să spui despre ea?

- Că mi-a fost colegă de liceu şi atât. Dar de ce râzi?

- Ei, nu ştii de ce râde prostul? De ce îşi aduce şi el aminte.

- Spune! a insistat Iorgu.

- Anul trecut eram cu nişte prieteni la restaurantul din km.4-5. Când am ieşit din local, de noi s-a apropiat un bărbat beat care se clătina rău când în stânga unde era zidul, când spre marginea trotuarului. Tot deplasându-se în zig-zag, a dat cu capul într-un stâlp de la iluminatul publi După lovitură, s-a dat înapoi, apoi a ocolit stâlpul cu pricina tocmai prin mijlocul străzii, tot blestemându-l şi înjurându-l, iar din când în cand se întorcea şi-l privea de departe.

- Probabil îi luase frica, intervine Iorgu.

- Asta în mod sigur. Şi-l ura, de aceea îl înjura.

- Bravo! Mă bucur că ai devenit optimistă.

- Vreau să plec, am spus, ridicându-mă de pe scaun.

- Te rog să rămâi la mine în această seară!

- Nu se poate. Trebuie să.. . deşi nu trebuia nimic.

- Nici dacă te rog eu din suflet? m-a întrerupt Iorgu.

- Bine, accept, dar vom dormi separat.

- Dacă asta îţi este dorinţa...dar.... poate ...

Avea dreptate să spere, decizia fusese luată de mine când sunasem la telefon, iar acum ...

- Din câte am înţeles eu, Filia, viaţa ta este un mare gol, ca şi a mea. Vrei să le umplem, unindu-le?

- Te grăbeşti. Nici nu mă cunoşti.

- Te cunosc destul ca să-ţi fac această propunere.

S-a apropiat de mine, m-a luat în braţe, apoi m-a strâns şi m-a sărutat. Nu m-am mai împotrivit deoarece şi trupul meu începuse să pulseze, stăpânit de o pasiune pe care n-o mai simţisem de multă vreme. N-am apucat să spun decât atât:

- Nu mă ademeni, să nu mă....

- Te iubesc, Filia, s-a grăbit el să-mi acopere gura cu un nou sărut, după care m-a ridicat pe braţe şi m-a transportat până în dormitor, depunându-mă pe pat încet, ca într-un balet.

Îl simţeam emoţionat şi temător să nu mă piardă. M-a dezbrăcat, delicat şi-a scos şi el hainele, venind lângă mine şi a continuat să mă mângâie şi să mă sărute pentru a-şi stinge setea. Am făcut dragoste, iar şi iar, după care, epuizaţi de efort, dar fericiţi, am intrat şi am făcut o baie fierbinte.

- Eşti epuizată, a spus Iorgu.

- Da, ca şi tine. Dar îmi este foarte somn.

Mă dăruisem lui din toată inima. Iorgu era un bărbat calm, liniştit şi sigur pe el. Încercam să ne descoperim unul pe celălalt. În braţele lui mă arcuiam şi pluteam în vis.

Am reuşit să adormim abia după miezul nopţii. Dimineaţa Iorgu s-a ridicat în şezut şi mă studia admirativ. L-am simţit şi l-am privit printre gene. El zâmbea drăgăstos. Mi-a rostit încet numele, apoi, când am deschis larg ochii, mi-a spus: „Bună dimineaţa! Bine ai venit în casa noastră!" L-am privit întrebătoare.

- Da. De aici nu mai pleci. Acum nu mai pot sta fără tine. Nici nu ştii cât de dor mi-a fost de tine. Iţi plac copiii?

- Da.

- Poate vom avea şi noi, că tare i-am dorit în zadar.

- Cine ştie? Asta nu contează, am spus eu.

- Ba cred că trebuie să conteze foarte mult pentru amândoi. Fosta mea soţie n-a vrut copii, nu-i plăceau. Lucra şi zicea că nu are timp pentru ei. N-am putut s-o conving niciodată. După cele petrecute îmi pare bine că s-a întâmplat aşa. Acum ar fi suferit.

- Acesta a fost motivul pentru care ai părăsit-o?

- Ea m-a părăsit. Ti-am spus data trecută de ce. Dar s-o lăsăm pe ea şi să ne bucurăm că suntem aici împreună, iar dacă va vrea Dumnezeu să ne căsătorim, tu să stai acasă, să mă iubeşti şi să te ocupi de casă şi de copii. Vreau să fii o soţie bună, o mamă bună, afectuoasă şi doamnă când împrejurările o cer. Constat că ţi se potriveşte de minune această descriere, care este şi dorinţa mea.

Dimineaţa ne găsise îmbrăţişaţi, epuizaţi, satisfăcuţi, dar arătam fericiţi, zâmbind amândoi, fiind recunoscători pentru clipele petrecute. Ne iubisem mult, cu sete, parcă o făceam pentru ultima dată.

Iorgu era emoţionat, fiind nevoit să constate că ceea ce se petrecuse între noi, nu trăise cu Iuliana, fosta lui soţie. „Tu ai ceva atât de tulburător, care-ţi taie răsuflarea", mi-a spus el.

Ne-am spălat, apoi ne-am îmbrăcat şi am mers în sufragerie să luăm micul dejun. Amândoi eram înfometaţi încât am mâncat aproape ca la prânz.

La cafea am continuat discuţiile:

- Înţeleg că deja ai luat o hotărâre? a întrebat Iorgu.

- Dacă mă mai vrei.

- Sigur că te vreau. Te-am aşteptat ca să te hotărăşti. Nu ţi-am spus atunci: „Eu te aştept aici mereu". Dar acum, dacă te-ai hotărât, rămâi cu mine .

- Bagajele mele când le iau de acolo?

- Vom vedea. Deocamdată nu ai nevoie de ele. Azi vom merge pe la magazine să-ţi cumperi toate cele de trebuinţă.

M-am învoit şi de atunci nu l-am mai părăsit. Când eram lângă Iorgu mă simţeam în siguranţă şi mă străduiam să uit de

toate necazurile. Nu reuşeam, însă, să-l uit pe David, monstrul care mă chinuise şi mă umilise.

Îmi părea nespus de rău când vedeam că Iorgu îmi dăruia totul, iar eu nu-i puteam dărui nimic, pentru că nu aveam nimic în afară de dragostea mea pe care i-o dăruisem, cu atâta uşurinţă, lui David.

A doua zi am plecat amândoi la cumpărături. Iorgu ştia să aleagă tot ce era mai bun, iar la restaurant se pricepea să aleagă cele mai fine mâncăruri şi băuturi. Toate acestea, aşezate lângă caracterul şi comportarea lui, îmi dădeau prilejul să fac comparaţie încre el şi David, acesta din urma tratându-mă cu indiferenţă, trădată şi flămândă, uitată într-o garsonieră, fără bani şi fără o vorbă. Mi-am revenit greu din suferinţele mele, dar proasta de mine, tot îl iubeam şi din această cauză tot amânam să-i dau lui Iorgu un răspuns definitiv, adică să ne căsătorim.

Iorgu îşi deschisese total inima în faţa mea şi îmi povestea că a mai avut relaţii şi cu alte femei, dar nu le iubise pe niciuna dintre ele, nici chiar pe Iuliana, cu care fusese căsătorit; îmi mărturisise că cu mine fusese cu totul altceva, mă iubise de la prima întâlnire şi, ce era mai curios, iubea pentru prima dată în viaţa lui.

Pe când rămăsese singur, începuse să se teamă de singurătate. Căuta o femeie cu care să-şi refacă viaţa, dar dorea să aibă la bază dragostea; el tânjea după o dragoste puternică în care să pună toată tandreţea şi toată vigoarea sufletului său, motiv pentru care în modul său de comportare îşi făcuseră loc duioşia, patima, o doză de adolescenţă, deşi avea 35 de ani.

Eram fericită alături de el, care-mi dădea zilnic dovezi de dragoste. Dacă n-ar fi fost acele regrete că îi dădusem inima lui David, fără să mi-o ceară, totul ar fi fost în regulă, dar când mă gândeam că David nici nu mă iubea, considerându-mă o femeie comună, bună numai pentru satisfacerea plăcerilor carnale, inima mea vibra de durere, suspinând învinsă şi suferindă din cauza acestui „crai" leneş, egoist şi indiferent.

Mă străduiam să înţeleg de ce aproape toţi bărbaţii pe care îi cunoşteam se îndrăgosteau de mice, numai David mă trata cu răceală. Nu eram o femeie strălucitoare, nici prea spirituală sau prea deşteaptă, dar în locurile unde mă arătam reuşeam - de multe ori fără voia mea - să încânt şi să emoţionez pe orice bărbat, stârnind adesea invidia semenelor mele.

Pe unde umblasem am văzut că astăzi banul îl poate face cinstit pe omul onest şi muncitor, iar altora le dă această aparenţă. Cu toate acestea, după o perioadă bună în care am răbdat în garsoniera lui David, doream şi eu să am o situaţie materială care să-mi asigure o existenţă lipsită de griji. Este şi asta o filozofie proprie.

Iorgu se întoarce în cameră şi intrarea lui mă scoate din visare. Era proaspăt ras şi mirosea frumos. Îmi plăcea mult de el. Avea un profil roman clar conturat peste ale cărui trăsături proeminente strălucirea razelor de soare intrate prin fereastră aşternea poleială bronzului căpătat în lunile de vară. Avea 35 de ani şi o statură de invidiat, dreaptă şi demnă, însoţită de un calm plăcut. Era un bărbat interesant, dar şi el mai rămânea adâncit în gânduri, ca orice om care a suferit o dezamăgire fusese părăsit de o femeie, deşi, în general, femeile părăsesc mai rar bărbaţii, ei o fac mai des.

S-a aşezat în fotoliu alături de mine, şi-a dres glasul, după care a început încet, tărăgănat:

- Draga mea, am 35 de ani şi la această vârstă s-ar putea spune că m-a cam părăsit tinereţea. Constat că am stat prea mult singur. Recunosc că nu mă mai gândeam să mă căsătoresc, dar acum mi-am schimbat părerea, iar această schimbare s-a petrecut de când te-am întâlnit pa tine. Doresc, deci, să mă adun de pe drumuri, iar tu mă poţi ajuta s-o fac. Vrei să fii soţia mea?

Am tresărit când l-am auzit, mai ales acum, după ce aflasem cine este. Mi se uscase gura şi n-am fost în stare să-i răspund imediat. Nu ştiu ce a citit el pe chipul meu, dar, deşi eram

uimită, în sufletul meu obosit luasem hotărârea: „Da, accept schimbarea! Sărăcia este prea apăsătoare şi tristă".

Atunci el a continuat:

- Nu încerc să te ademenesc cu vorbe dulci. Poate ai fost nevoită să asculţi prea des vorbe de admiraţie care nu-ţi mai fac nicio plăcere. De aceea renunţ la ele. Te rog, însă, să te gândeşti bine, cu blândeţe şi îngăduinţă! Ai aici tot ce-ţi trebuie, iar eu te pot ocroti, suficient de bine ca să nu te mai atingă grijile, lipsurile şi răutatea lumii. Iţi cer doar dragoste şi sinceritate în tot ce faci.

Nu ştiam cum să încep, parcă-mi pierise glasul.

- Voi încerca să-ţi fiu o bună parteneră de viaţă, i-am. spus cu un tremur în voce, dovada emoţiei care pusese stăpânire pe mine, dar cred că ar fi bine să mai. aşteptăm.

- De ce să mai aşteptăm? Ce te reţine?

- Vreau să mă dezmeticesc, să înţeleg mai bine noua situaţie şi ce urmează să se întâmple cu mine.

- Bine. Când te hotărăşti să-mi spui. Dar de aici nu mai pleci, cu asta cred că ne-am înţeles! a adăugat apoi.

- Da, am răspuns puţin mirată de vocea lui poruncitoare. Îl priveam pe Iorgu şi mi-l închipuiam ca pe o pasăre măreaţă căreia i se jumuliseră penele care-i confereau acea măreţie. Îşi deschisese inima în faţa mea şi îmi vorbise cu toată sinceritatea pe care i-o apreciam în mod deosebit. Şi, totuşi, el mă iubea, iar eu încă nu-l puteam bucura cu acest sentiment nobil, limitându-mă să-i fiu parteneră.

- De ce taci?

- M-ai surprins cu cererea ta, deşi nu cred că te interesez chiar aşa de mult.

- Eşti nedreaptă cu mine, Filia. Nu-ţi reproşez nimic pentru că ţin prea mult la tine şi te respect.

Doamna Margareta Savu (Reta-menajera) se tot învârtea pe lângă noi, dornică să-i arătăm ce am cumpărat.

- Vai, cât de frumoase sunt toate! a exclamat ea, continuând să privească cu uimire fiecare obiect.

- Luni plecăm la munte, a anunţat Iorgu cu un aer cordial. Mergi şi tu cu noi, Reta?

- Nu merg. Ce să caut eu acolo? Nici nu se cade...

- Şi pe mine m-ai luat prin surprindere, dragul meu, aşa cum ai început să faci în orice împrejurare.

- Cred că nu ai vreo treabă de făcut în mod special în Constanţa? mi s-a adresat el, privindu-mă pe sub gene.

- Nu am, dar la munte va fi frig.. Suntem în octombrie.

- Uneori octombrie este luna cea mai frumoasă la munte. Pădurile capătă culori pastel: gabene, roşii, verzi, portocalii, violet etc., iar aerul este pur şi sătios.

Nu ştiu de ce, dar toată ziua am aşteptat să se facă mai repede noapte şi să se întoarcă Iorgu de la firmă.

Cu Reta am discutat toată ziua, atât la bucătărie, cât şi în salon, dar eu îl aşteptam pe el.

S-a întors pe la orele 18,oo, am mâncat, iar pe la ora zece ne-am retras în dormitor. Abia a închis uşa camerei, că Iorgu m-a şi prins în braţe, m-a apropiat de pieptul lui şi m-a sărutat. I-am răspuns la fel, iar când am simţit că trupul mi s-a înfierbântat, m-am lăsat moale, abandonându-mă în braţele lui puternice, care m-au luat pe sus şi m-au aşezat pe pat.

Îi simţeam degetele înfrigurate care mă dezbrăcau, iar când a terminat cu mine, s-a dezbrăcat şi el, aruncându-şi hainele pe scaune şi cuibărindu-se lângă mine. Nerăbdarea lui de a ajunge cât mai repede alături de mine, mă făcea să mi se umple inima de fericire şi recunoştinţă, fiind o dovadă că el mă iubeşte şi mă doreşte.

În gând îmi spuneam: „Bine-mi mai stă ca amantă a lui Iorgu! Halal doamnă!"

Luni am pus bagajele în maşină şi am plecat spre Braşov, trecând prin Bucureşti, apoi pe autostradă spre Ploieşti. Pe la ora 15,oo am ajuns la Sinaia, cazându-ne la vila "Furnica", pentru două zile. Ne-am plimbat prin împrejurimi şi am privit munţii. Ce frumoşi sunt în apus de soare, parcă ard crestele lor. Ne ţineam de

mână, iar Iorgu mă privea cu coada ochiului şi zâmbea entuziasmului meu. Îi zâmbeam şi eu cu un zâmbet larg, aşa cum nu mai zâmbisem unui bărbat niciodată.

Seara ne întorceam de la restaurant şi ne băgăm în pat. Iorgu mă atenţionase: „Niciun ziar, nicio carte!" şi aşa am făcut. Atunci i-am povestit eu toată copilăria mea, până când am ajuns la Constanţa. În câteva vorbe, cam asta i-am spus: „M-am născut în Bucureşti, mama a murit când m-a născut, iar tatăl meu nu s-a interesat de mine niciodată - am aflat de la rude că a fost demnitar şi atât. Până la vârsta de şapte ani am trăit în comuna Târnava la bunica, apoi am crescut în Braşov, sub îngrijirea şi educaţia mătuşii Saveta - sora mamei, care m-a dat la şcoală până când am terminat liceul şi o şcoală post-liceală în Bucureşti. Mătuşa a murit anul trecut în luna iunie, iar eu, rămânând fără vreu sprijin, am plecat în lume. Abia când am rămas singură pe lume mi-am dat seama cât de naivă eram şi viaţa petrecută prin şcoli nu-mi dăduse nicio experienţă.

Viaţa cea adevărata nu m-a întâmpinat cu flori şi greul l-am simţit când am ajuns aici, la Constanţa. Degeaba voiam eu să fiu independentă, dar fără bani, am constatat repede că sunt nimeni. După liceu voiam să dau examen la Belle- Arte, voiam să mă fac pictoriţă, dar am ajuns la şcoala post-liceală de desenatori. Se zicea că am ceva talant, însă nu aveam sprijin de nicăieri.

Multe nu ştiam pe atunci. Abia mai târziu s-a lărgit sfera mea de înţelegere a lumii şi mi-am dat seama în ce fel trăiesc oamenii şi de unde vine răul. Îmi făcusem multe planuri de viitor, dar niciunul nu s-a împlinit.

Acum ai apărut tu şi aştept să văd dacă, într-adevăr, norocul eseistă şi pentru mine?

- De ce ai ales Constanţa? m-a întrebat Iorgu.

- Nu ştiu. După moartea mătuşii mele Saveta, proprietarul casei în care locuisem dintotdeauna m-a somat să mă mut pentru că are nevoie de spaţiu pentru fiul său. Ce era se fac? Am dus mobila şi ce mai aveam acolo la nişte vecini, saşi, provizoriu, iar

eu am mers pe litoral să-mi limpezesc mintea după acel dezastru. Când am ajuns în Constanţa, m-am cazat la hotelul „Sport", iar peste un sfert de oră mă aflam pe plaja Modern şi mă bălăceam în apa mării.

Acolo m-a întâlnit David care, după câteva zile de prietenie, m-a păcălit şi m-a luat la el acasă şi am decis să rămân, astfel că nu m-am mai întors la Braşov de mai bine de un an de zile.

- Mergem acum? Tot suntem pe drum.

- Nu. Aş mai face-o în caz foarte grav, altfel nu mă pot întoarce acolo de ruşine. Ei mi-au primit bagajele, iar eu mă întorc peste un an. Nu se poate. Recunosc că rămânerea la Constanţa a fost atunci o inspiraţie proastă, de moment, dar acum înclin să cred că a avut un rol şi destinul meu. Cine mai poate şti?

- Îmi pare rău că a trebuit să treci printr-o asemenea situaţie neplăcută şi să suferi atâta! Pe David îl cunosc şi eu, ca şi pe cei doi prieteni ai lui. I-am văzut destul de des la restaurantul "Zorile", iar uneori nu lipseai nici tu din grupul lor. Cât ai stat cu el?

- Un an de zile, dar fără a fi căsătoriţi.

- Un escroc. Ai văzut la el ceva ce nu era. Dar asta este caracteristica femeilor. Deci, aţi trăit un an de zile în concubinaj? Curios! Ai ales crinul din mocirlă. L-ai iubit?

Aveam pielea uşor bronzată, iar un vânticel care intra pe fereastra deschisă mi-a înfiorat trupul, făcându-mă să mă strâng puţin. I-am răspuns în doi peri:

- Aşa am crezut. Atunci nu prea m-am gândit la ce fac, m-am aruncat orbeşte în braţele lui, mulţumită că el mă adora şi că îmi oferea un adăpost. Pe atunci eram pudică... şi prostuţă, necăjită de toate câte mi se întâmplaseră şi foarte dezorientată.

- Ai plonjat cu ochii închişi în această relaţie.

- Da, se poate spune şi aşa.

- Cum te-ai hotărât să-l părăseşti?

- Am fost obligată să plac. David s-a combinat cu o prietena a mea pe care am adus-o de la Bucureşti, unde era şomeră

şi nu avea unde să mai locuiască. După cum ţi-am spus mai înainte, bagajul meu se află tot acolo, dar David nu se mai întorsese acasă, locuia cu noua „achiziţie" la o altă gazdă. Cu mine se purta urât.

- Acum încep să înţeleg.

A urmat o tăcere prelungită şi fiecare ne gândeam la ceva Tot Iorgu a rupt tăcerea:

- Ce făceai acolo, în garsoniera lui?

- Eram singură de foarte multe ori pentru că el placa şi nu-mi spunea unde se duce. Dar aducea bani. Uneori făceam mâncare, curăţenie, apoi puneam muzica pe care îmi plăcea s-o ascult pe întuneric. Atunci îmi închipuiam că sunt părăsită întocmai ca un obiect prăfuit care a fost aruncat într-un pod pentru că nu mai era de trebuinţă, apoi priveam nişte poze ale fostului locatar al garsonierei, care murise fără moştenitori, despre care nu ştiam nimic. Nici nu ştiu cum aş putea să-ţi descriu starea mea de atunci.

- Zici că pleca mereu. Când stătea acasă?

- Câteodată stătea şi acasă, ziua, dar nu făcea nimic. Se obişnuise să stea resemnat, capitulând în lene, cu gândul la un câştig de la poker-ul de noaptea. Alteori stăteam retraşi în tăcere, fiecare în singurătatea lui, iar când privirile ni se întâlneau, zâmbeam silit unul la celălalt.

Într-o zi, tot gândindu-mă la situaţia nesigură în care trăiam, m-au podidit lacrimile. David dezlega cuvinte încrucişate la masă, iar când mi-a văzut faţa plânsă a trântit pixul pe masă, a înjurat grosolan - cum îi era obiceiul - şi a placat în oraş, de unde s-a întors abia după două zile.

- Îmi dau seama că ţie ţi-a fost frică de acest despot care ţi-a zdrobit sufletul de când ai devenit prada lui, care te-a pângărit şi apoi ţi-a aplecat grumazul, distrugându-ţi viaţa. Ai încredinţat comorile inocenţei tale acestui individ josnic şi brutal care, după ce s-a săturat, s-a plictisit şi te-a abandonat. Foarte grav!

A urmat iar o tăcere, după care Iorgu a reluat:

- După ce am terminat divorţul cu Iuliana, am hotărât să nu mă mai căsătoresc, ci să aştept. Ceva îmi spunea că după acea căsnicie nenorocită, Dumnezeu îmi va trimite un înger cu care să-mi croiesc o altă viaţă. Aş vrea ca acel înger să fii tu, Filia. Tu eşti jumătatea sufletului meu, iar împreună vom forma întregul. Vino cu mine! Nu mai căuta fericirea în altă parte ca să dai peste alt blestemat. Te întreb acum: De ce nu vrei să te căsătoreşti cu-mine?

- N-am spus că nu vreau. Hai să mai avem un pic de răbdare! Ziua aceea va veni în mod sigur. În fond, de ce este atât de importantă o hârtie? Vreau să spun, acel certificat de casatorie. Nu crezi că este bine să ne mai cunoaştem şi să ne mai obişnuim unul cu celălalt? Numai aşa te poţi convinge că nu faci o achiziţie proastă, căsătorindu-te cu mine.

Am râs şi eu de ultimele cuvinte pronunţate.

- Bine, m-ai convins, nu mai insist. Îmi pare rău că ai suferit atâta. Câteodată oamenii cei mai incapabili reuşesc să exercite o influionţă copleşitoare asupra spiritului femeilor, aşezându-le pe grumaz jugul care le pleacă atât de jos capetele înfierbântate de dragoste şi de naivitate. Uneori li se mai întâmplă şi bărbaţilor să fie sinceri în dragoste şi atunci pierd totul iremediabil în faţa femeilor.

- Ţi-am spus tot pentru că cu vreau să te înşel, ca să mă dispreţuieşti mai târziu. Vreau să uit de necazuri.

- Aşa trebuie să faci. Cu toate acestea eu te iubesc, Filia, pentru că frumuseţea şi candoarea sunt stele care luminează puternic chiar dacă zac în întunericul nenorocirilor.

- Faptul de a fi iubită de tine îl consider un noroc care mă înalţă mai presus de starea mea umilă de acum şi de aceea mă tem, dragul meu.

- De ce trebuie să te temi? Nu are rost să te frământi deoarece eu te consider demnă de dragostea mea. Dacă până acum te-am iubit, fermecat de fiinţa ta, astăzi, cunoscânduţi trecutul şi zbaterile prin care ai trecut, te ador. Mă voi strădui să te ridic pe

onorabilul loc pe care-l meriţi cu prisosinţă şi ştiu cum s-o fac pentru chipul tău drăgălaş.

Tăceam amândoi pentru a nu ştiu câta oară în acea seară. Deodată îl vad pe Iorgu că se ridică şi vine spre mine.

- Ştiu, mă gândeam: „Ce-o fi în inima ta?"

Îmi aduc bine aminte că citisem undeva, poate într-o carte, că inimile femeilor se aseamănă cu acele sertare secrete ce se practică pe la scrinuri. Fiind încastrate unele în altele, trebuie să te trudeşti mult până le deschizi, dar când le-ai deschis, în unele nu găseşti decât praf, sau vreo hârtie îngălbenită sau nimic. Curioase făpturi sunteţi voi, femeile!

- La mine nu s-a putut aşeza praful, toate sunt încă proaspete. Noroc că nu am ce să ascund şi că detest minciuna.

Iorgu işi făcuse un obicei de când eram împreună: de câte ori intram în camera unde se afla el, mă oprea în prag şi mă privea. L-am întrebat de ce o face şi mi-a răspuns că îi place să mă privească în rama uşii, ca în rama unui tablou. Venisem de la baie şi, după ce m-a privit, mi-a strigat tărăgănat: „Hai.. . vino... să... ne... culcăm!"

Ne-am sărutat, ne-am mângâiat şi am făcut dragoste, iar şi iar, încât gâfâiam amândoi ca după 100 metri plat. Când m-am ridicat din pat eram ameţită ca un alcoolic care a apucat să bea un pahar plin cu alcool pe nerăsuflate.

Gândul spre David nu mai zbura, de data aceasta simţeam că îmi găsisem scăparea în braţele lui Iorgu.

Sentimentele îl năpădiseră şi pe Iorgu, iar vocea i se frânsese; era emoţionat pentru că aşteptase aceste clipe prea mult, cu destulă răbdare, iar acum era tulburat, inima lui zvâcnind de duioşie, voluptate şi dorinţă.

- Te iubesc, Filia! repeta el.

- În declaraţiile de dragoste niciodată nu spui tot ce simţi. Poate şi tu faci la fel?

- Asta ar însemna să mint, iar eu nu pot. Ar fi asemenea declaraţiei pe care o face un gospodar în faţa Comisiei care vine

să-i inventarieze animalele din curte: nu spune tot pentru a nu fi obligat să dea o cotă mai mare statului. Noi suntem oameni serioşi şi vorbim despre sentimentele noastre. Îmi pare rău că nu te-am cunoscut eu înaintea lui David. Ar fi fost altfel, dar tu nu aveai ochi pentru mine când. te priveam la Zorile cum dansai cu el sau cu lunganul de Paul.

- Ai dreptate. Atunci mă simţeam atrasă de el cum este atras criminalul de victima lui, cu toate că avea destule defecte: bea, juca poker, leneş, certăreţ ş deseori mojic. Era incorigibil. Dar îl iubeam.

Câtă dreptate avea mătuşa Saveta care-mi spunea să mă feresc de dragosce pentru că voi fi totdeauna victimă. Deşi o ascultam, tot n-am putut face cum m-a sfătuit ea, deoarece dragostea, această plantă gingaşă, a crescut şi s-a dezvoltat acolo, la Constanţa, în timp ce eu m-am copt la soare, pe plaja "Modern".

- Ce este femeia? întreabă Iorgu. Şi tot el răspunde: un năvod pe care l-a ţesut Iadul ca să-i prindă cu el pe bărbaţi; femeia este o sărbătoare a Satanei şi un cuib de vipere.

A doua zi am plecat la Predeal, unde ne-am oprit la restaurant să mâncăm, apoi am pornit spre munte. În drum ne-am oprit la biserica Sf .Nicolae, numită şi *Biserica din iarbă* de către localnici, veche de peste 250 de ani. De departe ne-a întâmpinat o construcţie nu prea mare, dar având nişte pereţi de o albeaţă orbitoare.

- Eu am mai fost odată aici, a spus Iorgu. Puţin mai sus se afla graniţa cu fostul Imperiu Habsburgic care a durat până în anul 1918.

Era o privelişte minunata şi am tot urcat până când am ajuns într-o poiană plină de felurite flori şi iarbă grasă. Pe deal, oi albe şi negre smălţau câmpia. Iorgu mi-a adunat un buchet mare de flori în timp ce eu priveam fluturii întârziaţi care zburau din floare în floare. Ne-am aşezat pe iarbă şi am stat de vorba, apoi am continuat să urcăm până când am dat de marginea unei râpe destul de adânci, care se căsca dedesubt. Jos de tot susura un pârâiaş.

- E destul de riscant să coborâm la râu? l-am întrebat.

- Da, malul e destul de abrupt şi periculos.

Iorgu mă ţinea de după umeri şi, din când în când, mă întorcea spre el şi mă săruta. Peste tot, în jurul nostru era numai frumuseţe, linişte şi pace, greu de redat în cuvinte. Florile aduse de Iorgu le ţineam la piept, iar el mi le-a strivit tot apropiindu-mă ca să mă sărute. Le căzuseră petalele, dar nu la toate.

- Iartă-mă! a spus el când a observat. Ţi-am strivit florile. Şi cât de frumoase erau!

Am încercat să-i zâmbesc şi nu i-am răspuns imediat, provocându-i îngrijorare.

- Spune-mi, Filia, de ce ai tu inima împovărată? m-a întrebat Iorgu, cu glasul lui blajin, în timp ce cu palmele lui fine şi calde îmi mângâia obrajii.

- Ţi se pare, nu am nimic, poate sunt puţin obosită, iar peisajul de aici mi-a produs melancolia.

- Ai tu ceva pe suflet, dar nu vrei să-mi spui. Poate s-a întâmplat ceva sau eu am făcut ceva care nu-ţi convine. Spune! Nu vreau şă fii .. supărată. Eu mă bucur foarte mult că eşti aici, cu mine.

- Te înşeli, dragul meu, nu am nimic.

L-am strâns uşor de braţ, iar el mi-a dat părul la o parte de pe faţă şi m-a sărutat cu tandreţe, ţinându-mi faţa în palmele lui mari şi fine, dar puternice. I-am răspuns la sărut, încolăcindu-mi braţele de gâtul lui.

- Nu-mi place să te văd supărată.

- Nici nu sunt, i-am răspuns, sărutându-l din nou.

- Te simţi bine aici, cu mine? m-a întrebat iar, având pe buze un surâs de adolescent.

- Da, foarte bine, am răspuns aproape mecanic.

- Cred că ar fi bine să ne întoarcem. Vântul s-a înteţit, iar aici vremea se poate schimba brusc în acest anotimp. Văd că se adună nori de ploaie şi nu avem adăpost.

N-a terminat bine cu explicaţiile despre vreme, că peste munte s-a lăsat un fulger în zig-zag, apoi a început ploaia, la început mai rară, apoi s-a înteţit. Fugeam pe o cărare, fără să ne orientăm şi am ajuns la o casă care era înfiptă într-un colţ de stâncă. Iorgu a bătut în poartă şi ne-a ieşit în întâmpinare un bătrânel care-şi proteja capul împotriva ploii cu un sac.

- Ne primiţi şi pe noi? l-a întrebut Iorgu.

- Poftiţi! Dar hai repede că vă udă ploaia de tot!

- Am intrat în casă şi am trecut lângă soba în care ardea focul, ca să ne încălzim şi să ne uscăm hainele.

- Se mai întâmplă pe aici ca turiştii să fie surprinşi de ploaie şi rămân pe la noi câte o noapte, spune soţia bătrânului, o femeie robustă, roşie în obraji, având cam 55-60 de ani.

- Noi am vrea să plecăm imediat ce va sta ploaia, a precizat Iorgu, privind pe fereastră.

- Nu se va opri curând. Câteodată ţine toata noaptea, intervine bătrânul. Muntele e destul de capricios.

- Aveţi grabă? întreabă soţia acestuia.

- Nu avem nicio grabă, dar nu vrem să vă deranjăm.

- Da puteţi sta la noi oricât, domnule, că nu ne deranjaţi deloc. De mâncare se găseşte, iar cu această doamnă frumoasă, abia că mai stau şi eu de vorbă. Nu puteţi pleca pe o aşa vreme de la o casă de oameni gospodari. E noapte şi puteţi nimeri în râpă sau să aveţi necazuri cu jivinele pădurii.

- De ce nu-i întrebi, Ileana, dacă au mâncat ceva? intervine bătrânul care stătea pe un scaun lângă sobă şi meşterea ceva la un căpăstru de cal.

- Apăi, da, că v-o fi foame? zice ea. Spălaţi-vă aici în ligheanul aista şi eu vă pun pe masă ce am. Poate o să vă placă, că am o ciorbă ardelenească cu găluşti şi friptură de iepure. Am şi friptură rece de miel.

- Ridichi aveţi? am întrebat-o eu.

- Nu avem, dar avem murături la borcan.

- Merge! a spus Iorgu cu veselie în glas.

Am mâncat încet. Între timp gazda ne-a pregătit patul într-o cameră mare unde aerul mirosea a răşină şi fructe de pădure, iar în sobă duduia un foc de lemne.

- Noi ne culcăm devreme, a spus bătrâna.

- Asta pentru că n-avem radio, televizor, nici lumină electrică în pustietatea asta, a completat bătrânul. Am un tranzistor, dar i s-au gătat bateriile şi a „adormit". Până merg eu iar la oraş să cumpăr altele.

- De ce staţi aici, izolaţi de lume? i-am întrebat eu.

- Apoi asta e casă făcută de bunicul meu. Tot aici au locuit părinţii mei, acum noi doi, că fiica noastră s-a măritat tocmai la Bucureşti. Unde să ne ducem?

Dimineaţa când ne-am sculat nu mai ploua deloc, dar mai sufla vântul dinspre nord.

- Cred că vine zăpada, spune bătrânul privind cerul peste vârful muntelui. Ce vreţi? Este sfârşit de octombrie şi pe aici începe iarna mai devreme.

- Să ne grăbim să ajungem la maşină! i-am spus lui Iorgu.

- Unde aveţi maşina?

- În Predeal, la o parcare, răspunde Iorgu.

- Cam departe, apreciază bătrânul, dar sunteţi tineri.

La plecare, mama Ileana mi-a dat un buchet mare de flori de grădină. Majoritatea crizanteme.

- Pe toate i le daţi ei? a întrebat-o Iorgu, râzând.

- Da. I le dau pe toate. Dumneata să te mulţumeşti cu doamna care este o frumuseţe, a răspuns femeia veselă.

Ne-am luat rămas bun la poarta lor, după care am primit indicaţiile necesare cu privire la coborâre, apoi am plecat spre Predeal, sporovăind amândoi.

Când am ajuns la maşină., am pătruns înăuntru şi ne-am odihnit puţin înainte de a porni la drum.

- Ce zici, ne întoarcem acasă, sau conţinuăm spre Braşov? m-a întrebat Iorgu.

- Cred că ar fi mai cuminte să ne întoarcem acasă. L-ai auzit pe bătrân că vine zăpada şi cine ştie ce se poate întâmpla pe drum.

- Atunci aşa facem. Mergem la Constanţa.

Zicând aceasta, s-a aplecat spre mine şi m-a strâns în braţe, apoi m-a sărutat. Mâinile şi gura lui mă căutau înfometate, neliniştite, iar sângele fierbinte îi urca în obraji.

- Hai să mergem la hotel ca să mai facem dragoste!

- Nu. Hai acasă, avem destul timp pentru asta!

A pornit motorul şi am intrat în şoseaua naţională.

- De ce taci? Ai o figură de parcă ai fi săvârşit o crimă, mi-a spus Iorgu. Sau un păcat mare. Suntem noi nişte păcătoşi?

- Ei, chiar păcătoşi, nu, doar puţin amanţi.

- Ai dreptate. În curând vom depăşi şi stadiul de amanţi.

L-am lăsat pe Iorgu să tremure de febra şi plăcerea îmbrăţişărilor, care-mi plăceau şi mie deoarece mă alinau şi-mi redau frânturi de fericire, făcându-mă să mă simt din nou demnă şi mândră şi m-am cufundat în gânduri.

Îmi aminteam că până nu de mult mândria mea fusese terfelită de David, care profitase de naivitatea mea şi de sărăcia în care mă zbateam când l-am cunoscut.

În noua situaţie mă simţeam reabilitată, pe măsură ce relaţia mea cu Iorgu înainta şi se consolida şi asta mă făcea să-mi radieze inima bucurie, deşi nu prea mă exteriorizam.

Am ajuns la Constanţa după prânz.Acasă ne-a deschis Reta, care ne-a întâmpinat cu întrebarea:

- De ce v-aţi întors atât de repede?

- Tu voiai să stăm până la Crăciun? i-a răspuns Iorgu. Acolo urlă lupul, nu mai cântă cucul, dragă Reca. Vine iarna.

- Dacă este numai asta, atunci bine aţi venit acasă!

Viaţa împreună cu Iorgu se dasfăşura plăcut şi cu toate acestea, nu mă puteam adapta. Nu-mi venea să cred că poate fi viaţa în cuplu şi altfel. Mă mai frământau unele gânduri în legătură

cu David, în special scena când m-am întors de la Bucureşti şi l-am surprins în pat cu Rica.

Îmi venea să vărs lacrimi faţă de Dumnezeu, dar şi faţă de Iorgu, de recunoştinţă pentru cele ce mi se întâmplau după atâţia ani chinuiţi în mizerie şi umilinţă.

Prin această unire cu Iorgu dobândisem posibilitatea de a mă gândi la ziua de mâine fără pic de îngrijorare.

Treptat, am început să mă obişnuiesc cu această casă, cu.vaza plină de trandafiri de care se îngrijea Iorgu şi cu patul mare care-mi producea o dulce amorţeală în tot trupul şi-mi făcea plăcere să-mi ating propria-mi piele catifelată. Când am început s-o iubesc, mi se părea atât de frumoasă, încât o socoteam a fi piatră preţioasă amplasată într-o montură reuşită care era grădina în care puteam respira un aer de siguranţă.

Am aranjat camerele după gustul meu, ajutată de Reta, rezervând pentru Iorgu un birou de lucru în care am pus şi o canapea lată.

- De ce aranjezi şi aici dormitor? m-a întrebat ea.

- Aici va fi biroul lui Iorgu, iar canapeaua îi va servi să se odihnească atunci când este obosit.

- Nu-mi place moda asta cu camere separate. Ar trebui să bată la uşă când vine soţul în dormitor? Asta duce la înstrăinare între soţi şi nu e bine deloc.

- E mai igienic, iar în acest caz soţii se doresc mai mult.

- Eu n-am pomenit aşa ceva. Atunci când soţia îi spune soţului „vreau să fiu singură", e semn că se apropie o mare primejdie în tăria cuplului, care duce la început la separarea în fapt, apoi la desfacerea căsătoriei, pâna la ca nu mai rămâne decât un pas. Într-o căsnicie nu trebuie să existe împotriviri, cei doi soţi trebuie să se completeze unul pe celălalt. Să nu umblaţi cu gânduri ascunse, dimpotrivă, căutându- vă unul pe altul !

- Nu este nimic din tot ce crezi, m-am gândit numai că are nevoie de birou, iar când vrea să se odihnească un pic să se întindă pe această canapea, am explicat din nou.

- Donul Iorgu nu lucrează noaptea şi chiar de s-ar întâmpla aşa, odihna tot în pat îi cade mai bine, alături de dumneata. Sunteţi oameni tineri, ce naiba, insistă Reta.

Când s-a întors Iorgu şi i-am spus cum a aranjat în casă, a râs, a fost de acord cu mine dar a precizat:

- E foarte bine, dar eu tot cu tine voi dormi. Să pui câte o veioză pe fiecare noptieră de lângă patul nostru!

După cină nu mai rămâneam prea multă vreme în salon. Ne băgăm în pat şi discutam până aproape de miezul nopţii.

Odată Iorgu mi-a spus:

- Draga mea, inima ta este ca o liră, dar mi se pare că ceva nu merge cum trebuie, parcă lipseşte acel ceva care ar trebui să-i mângâie strunele şi atunci ea rămâne tăcută. Sau poate rămâne aşa numai pentru mine? N-o mai ţine atât de încordată şi lasă-mă s-o mângâi eu! Ai să vezi atunci ce sunete frumoase va scoate când se va înflăcăra. Încearcă să uiţi vechea iubire! Tinereţea este însoţită de speranţă şi fiecare om o întâmpină la început cu încredere. Dragostea când ne cuprinde o primim adesea cu bucurie, acceptându-i cu o încântare săgeţile, fără să ne dăm seama dacă sunt otrăvite. Dar nu trebuie să uităm că fiecare bucurie pe care ne-o oferă viaţa - bucuriile sunt foarte puţine, este o adevărată desfătare, care înainte de a fi luată în stăpânire, necesită să fie cucerită prin luptă.

Mai înainte ţi-am propus să ne căsătorim şi ai cerut o amânare, ţi-am respectat dorinţa şi voi avea răbdare.

- Din câte am aflat până acum, aproape toate căsniciile sunt nefericite. Cauzele nu le ştiu, am spus eu.

- Poate că ai dreptate. Sunt mii de căsnicii nefericite, numai că undeva se greşeşte, acei soţi care formează cuplurile în cauză se mint, nu spun adevărul despre mersul căsniciilor lor, complăcându-se să continuie viaţa în doi, chiar dacă nu le-a mai rămas nimic din ceea ce a fost la început. Cu atât mai rău o duc acele cupluri care nu au avut nimic în comun, iar unirea lor a avut

la bază interese materiale sau greşeli ireparabile, dragostea fiind exclusă.

A urmat o pauză în care tăceam amândoi. Tot el a rupt tăcerea:

- De ce eşti, încă, rezervată? Crezi că dragostea este o crimă?

- Nu am spus asta. O consider chiar o virtute divină. Indiscreţia şi nerușinarea sunt crime oribile, dezgustătoare. Dragostea porneşte din inimă şi ea nu trebuie atinsă de vulgaritate, fiind sfântă, neavând nimic comun cu depravarea înnăscută, acea practică imbecilă.

- Poate te-ai întrebat de ce mă grăbesc? Am deja 35 de ani, Filia.

- Nu trebuie să te temi. Un bărbat nu are vârstă, mai ales în ceea ce priveşte virilitatea şi viaţa intimă.

- Trebuie, totuşi să ne gîndim la viitor. Dar acum hai să ne culcăm că este târziu, a spus în timp ce întindea mâna spre noptieră să stingă veioza.

Dimineaţa cerul era înorat, iar până când am luat micul dejun a început să plouă şi a ţinut-o tot aşa vreo câteva zile, apoi a venit o zăpadă care a ars şi ultimele flori de toamnă, după care s-a topit. Când s-a mai încălzit, l-am rugat pe Iorgu să mă ducă la garsoniera lui David ca să-mi iau bagajul.

- Te duc mâine dimineaţă, a zis el.

- Nu dimineaţa. Nu vreau să mă vadă vecinii că plec cu valiza de acolo. Seara, când te întorci de la firmă.

- Bine, mergem când vrei tu.

Seara, când am ajuns la uşa garsonierei, aveam emoţii. Nu ştiam ce se întâmplase cât lipsisem de acolo. Am introdus încet cheia în yale, apoi am învârtit cu grijă; uşa s-a deschis şi am intrat. Totul era în beznă. Am aprins lumina şi am cercetat flecare încăpere, constatând că n-a fost mişcat nimic de la locul lui. Mi-am pregătit valiza şi o sacoşă din plastic în care mi-am pus toate lucrurile mele personale, apoi i-am scris un bilet prin care îl

anunţam că am plecat, iar cheia am lăsat-o Luciei de la etajul al treilea.

Am îngenunchiat în faţa mesei şi m-am rugat: „Doamne, fă cu mine după voia Ta. Las soarta mea în grija înaltei Tale înţelepciuni să hotărăşti, iar eu mă voi supune şi voi îndeplini această hotărâre, după puterile mele". M-am închinat, m-am ridicat şi am ieşit. După ce am încuiat uşa, am mers la apartamentul Luciei şi am sunat. A ieşit Lucica.

- Hai înăuntru! a insistat ea.

- Nu pot, că mă aşteaptă jos maşina. Ţine tu cheia de la garsonieră şi te rog să i-o dai lui David! Dacă ai plăcere şi timp, vino într-o zi pe la mine! I-am dat şi adresa şi telefonul de acasă, apoi ne-am despărţit.

Părăsind garsoniera, am simţit cum dispărea o părticică din viaţa mea, precum nisipul dintr-o clepsidră. O privisem pentru ultima dată, ştiind că nu mă voi mai întoarce acolo niciodată.

Jos mă aştepta Iorgu, care mă privea cum mă strecuram pe lângă bloc, iar la o fereastră deschisă stătea un tânăr care mă compătimea, văzându-mă încovoiată sub greutatea bagajelor. Şi-o fi zis el: „Biata de ea, ce bătrână şi obosită este!" Din apartamentul lui răzbătea o muzică veselă. Iorgu, care parcă îmi ghicise gândul, m-a întâmpinat cu expresia: „Ţi se pare, nu arăţi deloc, bătrâăa, doar un pic şifonată. Dar te repari tu curând". Mi-a luat valiza şi mi-a pus-o în portbagaj, apoi am plecat spre casă. La aparatul de radio din maşină era aceeaşi muzică sălbatică. Mă gândeam că muzica este singura artă supremă care poate comunica multe şi în orice limbă. E greu să-mi explic de ce, totuşi, există şi oameni opaci la muzică, unii sunt chiar oameni cultivaţi.

Un claxon m-a scos din visare şi abia atunci i-am răspuns lui Iorgu:

- Se poate să fiu, încă, convalescentă, dar sper să mă restabilesc într-un timp scurt, dacă sunt înţeleasă şi ajutată. Mă bucur că am reuşit să las în urmă pustiul.

- Eu sunt lângă tine cu sufletul şi promit să te ajut, mi-a răspuns Iorgu, zâmbindu-mi tandru. Asta pentru că te iubesc. M-am molipsit de iubire pentru a doua oară, iar dacă atunci, în liceu, am reuşit să scap din tunel, de data aceasta nu mai cred să reuşesc, cu fiecare zi mai adaug o za la nevăzutul lanţ al intimităţii noastre. Ai găsit totul bine acolo? a schimbat el subiectul.

- Da. Linişte, beznă, pustiu.

- Ţi-ai luat tot ce aveai sau ai mai uitat ceva?

- Năravul a mai rămas. Nu l-am uitat, l-am lăsat intenţionat acolo ca să crape.

- Bine ai făcut.

Mă simţeam bine . Pornisem alături de Iorgu cu încredere. Îl simţeam aproape, ca pe un rieten cu care mă puteam înţelege cu ajutorul gândului şi mai puţin prin cuvinte, de care mi se părea că nu mai aveam nevoie.

Acasă am dus bagajul în dormitorul nostru, apoi am mers în sufiragerie să cinăm.

- O făcurăm şi pe asta, a spus Iorgu, râzând.

- Trebuia să-mi iasă din grijă, i-am răspuns.

- Îţi mai aduci aminte când ne-an întâlnit prima dată? m-a întrebat din nou.

- Da. Era 12 septembrie, o zi frumoasă de toamnă, numai în sufletul meu era iarnă. Era cald ca vara, în iulie, copacii erau încă verzi şi plini de frunze care, încă, nu simţiseră muşcătura rece şi vătămătoare a brumei.

Eram obosită, trasă la faţă după o noapte nedormită, dar simţeam că m-am maturizat brusc. Prima dată m-am oprit în parcul de lângă gară, unde pomii şi florile păstrau pe frunze roua zorilor. M-am aşezat pe o bancă şi am privit parcul pustiu. Era o linişte deplină încât se auzeau până acolo zgomotele talazurilor care loveau ritmic digul şi ţipatul pescăruşilor, care îşi chemau perechea. Plângeam şi-mi spuneam în gând: „Ce frumoasă trebuie să fie viaţa, iar eu sunt atât de nefericită şi neajutorată!"

M-am ridicat de pe bancă şi am mers pe jos până la Casino, apoi înapoi, până la „Galeriile de Artă" unde ne-am întâlnit. Restul îl ştii.

- Cred că tot destinul ne-a întâlnit, Filia.

- Se poate.

În acea noapte, prin aducerea bagajului de la David, rupsesem toate punţile cu el. M-am întors spre Iorgu şi l-am mângâiat, iar el m-a strâns la piept, m-a sărutat, m-a dezbrăcat de cămaşa de noapte şi ne-am iubit de mai multe ori, dăruindu-mă lui cu totul şi am adormit îmbrăţişaţi, poziţie în care ne-am şi trezit dimineaţa.

Ne-am făcut toaleta, iar când am intrat în sufragerie eram veselă, că îmi venea să cânt. Privindu-mă într-o oglindă, am observat că pielea mi se colorase uşor, îmi revenise vechea strălucire a ochilor şi o notă de voioşie.

Reta a observat şi ea schimbarea şi m-a felicitat, ca şi când ştia şi ea că treceam pragul convalescenţei.

Mă simţeam fericită, gândind că viaţa merită să fie trăită, fiind plină de posibilităţi şi de speranţe, care-mi dădeau curaj, siguranţă şi mă făceau să mă simt reînoită.

Mâncam şi mă gândeam: „Ce fericire să trăieşti lângă acest om! Bine ar fi fost dacă-l întâlneam pe el când am sosit în Constanţa, să-i fi dăruit lui candoarea mea şi să-i fi fost soţie. El este un om atât de bun, de cinstit şi îndrăgostit de mine. Trebuie să-l iubesc pentru că merită!"

Iorgu îmi declara cu orice prilej că prezenţa mea în casa lui - casa noastră, cum îi plăcea să spună - îl încântă mereu la fel ca în prima zi.

Toate aceste manifestări de dragoste mă făceau să mă simt în siguranţă lângă el, întocmai ca o navă ancorată în port sigură, ferită de furtuni, după ce trăisem o perioadă de coşmar, datorită ignoranţei mele şi a sărăciei, care m-au băgat în cea mai rea şi perfidă capcană.

Peste vreo săptămână m-a sunat Lucia Zisu la telefon şi mi-a spus că ar vrea să-mi facă o vizită.

- Te aştep bucuroasă. Ştii să vii aici?

- Da, ştiu. Cred că ajung pe la orele zece.

- Bine, sunt acasă şi te pot aştepta.

Când a intrat în casă, Lucica nu mai contenea cu laudele:

- Vai, ce casă frumoasă aveţi! Candelabre peste tot, ferestre largi şi luminoase, mobile
şi tablouri, iar în centrul lor tronează chipul stăpânei îmbrăcată în rochie roză, cu bretele albe şi umerii acoperiţi cu o eşarfă ca un abur, arătând ca un trandafir proaspăt udat de rouă. Eşti frumoasă, Filia, de străluceşti şi asta mă bucură nespus.

- Nu mă mai flata atâta, Lucia!

- Spun ce văd, nu te flatez deloc. Nici nu ştie David ce a pierdut, păcătosul. Venisem să-ţi spun că s-a întors cu două zile în urmă, a venit să-i dau cheia şi i-am spus că ai plecat, dar nu i-am spus unde. Părea vesel, nu se vedea pe faţa lui că-i pare rău, că e amărât. Parcă se bucura că şi-a câştigat libertatea împotriva unei pasiuni romanţioase cu pretenţii conjugale. L-am întrebat: „Nu-ţi pare rău că a plecat? Era o fată bună şi...."
„Ce dacă a plecat? Cu atât mai bine. A fost rezonabilă şi a înţeles că este în plus aici. Plecarea ei arată ca s-a resemnat uşor. Se descurcă ea."

- Măgarul! am exclamat eu la cele spuse de Lucia.

- Da, aşa a spus. Aseară a adus-o pe Rica în garsonieră. Veneau amândoi cu o geantă de voiaj şi nişte sacoşe de plastic în mâini. Cred că era bagajul ei.

Am mai vorbit despre multe altele. La plecare Lucica a privit din nou casa şi a tot lăudat-o, spunând: „nu se compară cu locuinţele noastre de la bloc. M-am hotărât greu să vin, mă gândeam să nu deranjez, dar voiam să te văd neapărat".

- Bine ai făcut că ai venit. Să ştii că nu m-ai deranjat deloc, dimpotrivă mi-a făcut plăcere vizite ta. Te mai aştapt şi altă dată, i-am spus când am condus-o la poartă,

Pe Lucia o impresionase casa, dar nu era ceva ieşit din comun. Mobilele nu erau toate noi, dar lemnul lor era cald şi primitor, tablourile nu erau extraordinare, dar parcă se aflau acolo, pe pereţi, de drept, iar biblioteca era mare şi arata preocupările culturale ale stăpânului.

În rest, toate impresionau prin felul cum fuseseră aranjate.

Într-o zi, Iorgu a venit de la firmă şi, în loc să vină în salon unde mă aflam eu, a mers la bucătărie. Uşa fiind deschisă, am auzit discuţia lor aproape în întregime:

- Ai vorbit cu ea? a întrebat-o Iorgu.

- Da. Este liniştită, chiar bine dispusă, dar fără prea mare exuberanţă. Ochii ei au o blândeţe incomparabilă şi par să povestească o viaţă sufletească cu mari suferinţe.

Este destul de melancolică uneori, iar atunci i se poate citi în priviri un fel de duioşie şi o reculegere a fericirii.

Pare să aibă inima zdrobită, dar dacă-şi regăseşte fericirea, se va desface întocmai ca o floare la căderea serii şi va întineri aproape brusc. Am stat mult de vorba cu ea.

E aşa de blândă! Mi-a strâns mâinile cu atâta duioşie şi cu bucuria omului dornic de iubire şi de comunicare.

- Într-adevăr a suferit mult şi încă mai suferă. Trebuie s-o ajutăm să uite. Mai discută cu ea şi împărtăşeşte-i din experienţa ta!

Noaptea nu prea am putut dormi datorită celor auzite, dar mai ales, de cele pe care mi le spusese Lucia .

Dimineaţa, însă, Iorgu a plecat fără să mă trezească. Abia pe la ora nouă a venit Reta şi m-a trezit, chemându-mă la masă. Am mâncat împreună, apoi am rămas în sufragerie să discutăm.

- L-am auzit pe domnul Iorgu că nu prea eşti pregătită să te căsătoreşti cu el şi-l tot amâni, a început ea.

- N-am spus că nu vreau sau că nu sunt pregătită, dar l-am rugat să mai aştepte o vreme pentru a ne cunoaşte mai bine. Mai mult pentru el am făcut-o, ca să nu regrete mai târziu şi să ne vedem pe uşile tribunalului pentru divorţ. I-am spus şi lui că este

bine să se convingă dacă a făcut o achiziţie bună sau proastă însurându-se cu mine. Eu am fost părăsită odată, încât am o experienţă pe această linie. Altfel, eu îl apreciez ca pe un om bun, respectuos, tandru şi iubitor. Nu am ce să-i reproşez.

- Draga mea, căsătoria seamănă cu o loterie. Poţi face o alegere greşită, dar adevărata nepotrivire este cea a sufletelor. Domnul Iorgu este un om cu multe calităţi, de aceea insist să te măriţi cu el. Cu toate acestea te sfătuiesc să nu te grăbeşti, cercetează-ţi bine sufletul!

- Dar, ştii, eu am nişte probleme.Am iubit pe unul care nu m-a meritat şi inima mea încă mai suferă şi....

- Dragostea este chiar sufletul din om pe care nimeni nu-l poate atinge, dar îl simţi arzând în tot trupul şi strălucind până-n tăriile Cerului, de acolo de unde ne este dat el. Taina vieţii nu o poţi descoperi decât două fiinţe care se iubesc şi se contopesc într-un destin necunoscut. Ar fi bine să nu-l refuzi. Nu da cu piciorul norocului care ţi-a surâs!

Anii zboară şi odată cu ei se duce şi frumuseţea. Ocazii ca aceasta sunt rare. Unde mai pui că domnul Iorgu te iubeşte cu adevărat. Multe fete şi femei şi l-ar dori de soţ. Mai gândeşte-te!

- Sunt doar puţin speriată. S-a întâmplat atât de repede să ne împrietenim, iar eu abia am scăpat dintr-o situaţie dificilă din care am ieşit aproape distrusă, încât cred că mai trebuie să reflectez şi să iau o hotărâre bună.

- De ce eşti nehotărâtă? Din experienţa mea, pot spune că atunci când o femeie se îndrăgosteşte dacă trebuie sau nu să accepte un bărbat, este mai bine să-l refuze, pentru că dacă ezită să spună „da", este mai corect şi mai avantajos pentru ea să spună „nu" din prima clipă. A accepta o asemenea cerere cu inima îndoită, nu va duce decât la neplăceri mai târziu.

Iartă-mă că spun direct ceea ce gândesc, dar am socotit că este de datoria mea, ca femeie cu experienţă şi care îţi doresc numai binele, să-ţi spun toate aceste lucruri! Ia seama că nu am intenţia să te influienţez în decizia ta!

Mai gâcdeşte-te! Vezi că nici domnul Iorgu nu te-a forţat să-i răspunzi pe loc.

- M-am gândit şi poate voi accepta curând.

- Te felicit din inimă, draga mea! Iată o pasiune de care o femeie trebuie să se simtă mândră. Căsătoria ta cu Iorgu oferă numai avantaje, te asigur; îţi oferă tot ce doreşti: stimă, independenţă, o casă onorabilă şi multe altele. Cei care vor să te vadă fericită în căsnicie, pot fi siguri că, alături de acest distins bărbat, vei fi.

Când am rămas singură mi-am zis: „Niciun farmec nu este mai mare decât delicateţea sufletească, căldura şi purtarea deschisă, afectuoasă, la o minte atrăgătoare şi înţeleaptă". Asta era Reta.

Mintea îmi era agitată, gândindu-mă la perspectiva căsătoriei cu Iorgu şi devenisem veselă, eram încântată şi recunoscătoare în aceiaşi timp. Nu-mi mai doream nimic altceva decât să-l merit pe Iorgu, să fiu modestă şi circumspectă în viitor, învăţând din „lecţia" trecutei mele nebunii.

Se apropia sfârşitul cruntei mele dezamăgiri pentru care fusesem nevoită să sufăr atâta vreme.

Iorgu este infinit superior lui David din toate punctele de vedere, inclusiv stima lui. Gândul la situaţia prin care trecusem îmi producea tristeţe şi indignare. Acum eram hotărâtă să nu mă las prea multă vreme pradă deznădejdi şi unor păreri de rău nefolositoare faţă de trecutul pe care-l ştiam că nu se va mai intoarce.

Regretam uşurinţa cu care greşisem în relaţia cu David, dar îmi concentram, în mod foarte hotărât şi înţelept, atenţia spre viitorul care mi se părea mult mai important în acel moment.

M-am dus la mine în dormitor şi ma-m întins pe pat, continuând să-mi examinez, cu multă grijă, situaţia în care mă aflam, ce speranţe mai aveam, unde mă îndoiam şi ce perspectivă de reuşită mi se profilau la orizont.

„Avere nu am, meseria n-am practicat-o, adăpost nu am, sunt în mare dezavantaj. Dar câţi oameni bogaţi şi de vază nu s-au căsătorit chiar cu bucătăresele lor?

Iorgu are multe calităţi, iar eu trebuie să-l iubesc şi îl voi iubi până la urmă. Pentru asta trebuie să mă schimb şi să-l uit pe nesuferitul de David."

Într-o seară Iorgu s-a întors de la firmă foarte vesel. Când a intrat de afară în coridor cânta o melodie plăcută.

- Mă bucur să te aud cântând, i-am spus, întâmpinându-l în pragul sufrageriei. Ce anume ţi-a produs această stare?

- De când te cunosc pe tine, Filia, inima mea cântă, pentru că tu eşti pentru mine cea mai dulce femeie din lume şi în preajma ta nu mă supăr şi nu mă plictisesc niciodată, asta şi pentru că te iubesc. Şi nu spun prostii! a mai adăugat, apoi, ca o sentinţa definitivă.

- Mulţumesc, dragul meu! Voi ţine minte această scurtă şi înflăcărată declaraţie solemnă care-ţi face cinste.

- Ar cam trebui să ne gândim la viitor, draga mea.

- Sunt perfect de acord cu tine. Şi eu vreau să încep o viaţa nouă, dar nu prea ştiu cum s-o fac. Poate tocmai de aceea trăiesc de pe o zi pe alta.

- Tu nu meriţi să bâjbâi în viaţă. Eşti atât de tânără şi plină de viaţă şi ar fi păcat s-o iroseşti în van.

- Şi cum crezi tu că aş putea-o folosi mai eficient?

- Cum? Mai întâi căsătorindu-te cu mine, apoi să iei în stăpânire deplină casa, iar când se vor aranja toate, să te gândeşti la ce facultate vrei să dai examen. Ţine minte, însă, că eu nu te forţez s-o faci!

- Ce anume nu mă forţezi, să mă mărit cu tine?

- Nici asta, dacă tu nu vrei. Închipuieşte-ţi cum ar arăta o familie bazată pe lipsa voinţei partenerilor!

- Ai dreptate, dar să ne gândim bine cum să facem.

Spunând aceasta în memorie mi-a apărut David, ca într-o poză, cum arăta când se întorcea noaptea, ameţit de la poker,

obosit şi cu faţa încruntată. „Ce deosebire colosală între cei doi bărbaţii" mi-am zis în gând. Am simţit, apoi, cum David se îndepărta de mine asemenea unui tren care plecă dintr-o gară pe timp de noapte, dispărând treptat în beznă şi i se mai vad, foarte vag, luminile roşii de semnalizare de la urmă.

În acel moment am simţit cum în tot trupul îmi coboară un calm asemănător apusului de soare care dezmiardă cu săgeţile lui roşii ca focul oglinda tăcută a unui lac.

Soarta care-mi arătase vitregul ei obraz de atâtea ori, mă răsfăţa deodată ca pe cel mai îndrăgit dintre aleşii săi.

Din această visare m-a trezit Iorgu cu vocea lui caldă:

- Familia trebuie să se bazeze pe iubire şi pe o deplină înţelegere între soţi. Iubirea

trebuie să inspire un simţ al libertăţii nu al întemniţării.

- Da, aşa credeam şi eu, însă în practică...

Am continuat în gând: „pasiunea mea pentru David îmi topise sufletul, iar el, nu ştia, mai târziu, cum să scape de mine."

De această dată simţeam că îi aparţin lui Iorgu, alături de care mă simţeam în siguranţă şi în plenitudinea drepturilor.

CAP. II - CĂSĂTORIA CU IORGU. NUNTA

De când îmi aflase trista poveste, Iorgu îşi dădea silinţa să-mi distragă gândurile şi chiar să mă amuze cu diferite ocazii. Veselia lui îmi făcea bine. Nu exista un însoţitor mai plăcut decât el, plin de delicateţe, atent şi jovial, iar când povestea ceva avea atâta umor, încât descrierile şi comentariile lui deveneau amuzante pe neaşceptate. Era înzestrat cu un fler deosebit pentru tot ce avea semnificaţie şi se pricepea nespus de bine să aprecieze valoarea.

Îmi vorbea des despre iubire în ultima vreme.

- Draga mea, prima iubire prin care trece oricine este vremelnică şi apare, deobicei, în adolescenţă sau în tinereţe, mai târziu devine o raritate. Când apare, ai impresia că ea va dura o veşnicie dar nu este aşa, nu este de durată, pentru că intervin anumiţi factori care o sting.

Căsătoria, însă, ar trebui să ţină „până ce moartea ne va despărţi", cum declară cei doi soţi la altar, dar pentru aceasta este nevoie de altceva; ea trebuie clădită pe temelie solidă, nu pe himere. Adevărul, cinstea şi dragostea trebuie să-i călăuzească în viaţa în doi.

Dacă ai timp, astăzi aş vrea să asculţi şi povestea vieţii mele, pe care voi încerca s-o concentrez în câteva fraze, ocupându-mă, mai ales, de ultima parte care ne este mai aproape.

- Timp ştii că am berechet şi te ascult cu drag.

- Când eram ultimul an de liceu am fost prieten nedespărţit cu o colegă căreia îi jurasem dragoste şi credinţă eternă - ce să-i faci? candoarea tinereţii. La fel a făcut şi ea, dar cu o oarecare reţinere pe care, naiv cum eram atunci, n-am fost în măsură s-o descifrez.

Hotârâsem amândoi să ne căsătorim în toamnă, după ce luam examenul la facuitate, dar am fost împiedicaţi de părinţii fetei care erau adventişti. Abia atunci am priceput de ce avusese fata reţinerea când luasem hotărârea. Mama mea era şi ea împotriva acestei căsătorii, dar motivul era altul, că sunt prea tânăr şi se temea să nu abandonez facultatea. Când a aflat de împotrivirea familiei fetei, mama nu ştia cum să-i mulţumească Cerului.

- Dar tatăl tău ce a spus?

- Tata lipsea de la sfatul nostru. Murise pe când eu eram în clasa a zecea. A suferit un accident de muncă în port şi nu a mai putut fi salvat.

- Scuză—mă! N-am ştiut că ....

- E-n regulă! După ce am terminat facultatea (A.S.E.) am fost repartizat ca economist la fabrica „Zagna Vădeni" din judeţul

Galaţi, iar acolo am făcut greşeala colosală să mă căsătoresc cu Iuliana, care lucra la serviciul administrativ în calitate de contabilă. Prin 1988 eu am reuşit să mă transfer cu serviciu la fabrica „Munca" din Ovldiu, iar ei i-am găsit post de contabilă în port, la platforma de export din cadrul Ministerului Industriei Construcţiei de Maşini.

De aici a început tot necazul meu, care m-a făcut să-mi dau seama cât de mult mă înşelasem în privinţa ei.

La servici Iuliana a cunoscut un sub- inginer cu care s-a combinat, dar eu n-am ştiut nimic până s-a produs „catastrofa".

După revoluţia din 1989, cum situaţia din ţară se înrăutăţise, m-am gândit să plec şi eu în străinătate ca să lucrez acolo şi să-mi îmbunătăţesc situaţia materială. Iuliana a fost de acord imediat, dar eu nu ştiam cum să procedez şi unde să mă duc.

Discutând cu mama, aceasta mi-a spus să-i scriu unchiului Zamfir Prodan, unicul ei frate în viaţă, care trăieşte în Seviilia-Spania. A căutat într-un sertar şi mi-a adus o scrisoare de la el.

I-am scris ca să-l întreb ce posibilităţi există dacă merg la el în Spania şi mi-a răspuns în mai puţin de o lună de zile, trimiţându-mi invitaţia şi banii necesari (valută) pentru transport. Aşa am ajuns în Sevillia, unde am lucrat aproape doi ani de zile.

Între timp Iuliana a plecat cu subinginerul ei la Piteşti de unde era acesta, luând din apartamentul nostru tot ce s-a putut lua, mai puţin obiectele grele şi mobilele.

Alertată de vecinii din bloc, mama a fost acolo să vadă, apoi mi-a scris să mă întorc în ţară. M-am întors şi bine am făcut, deoarece peste două luni mama a murit şi am putut să mă ocup de cele de trebuinţă pentru cele veşnice.

- De ce a murit? Era bătrână? I-am întrebat.

- Avea 61 de ani, dar a avut cancer la vezica biliară şi s-a stins repede. Medicii nu prea m-au lămurit.

- Iată, deci - a continuat lorgu - ce înseamnă dragostea din copilărie şi ce este căsătoria fără dragoste, făcută de nevoie sau din ambiţie, cum am făcut-o eu pe a mea.

Ţi-am povestit toate acestea pentru a avea o imagine clară asupra bărbatului pe care v-a trebui să-l accepţi sau să-l respingi. Din partea mea te asigur că te iubesc de când te-am văzut prima dată la restaurantul „Zorile" împreună cu David şi Paul; cu ultimul dansai foarte frumos.

- Paul dansa foarte frumos şi foarte uşor, avea ritmul în sânge, am precizat eu.

- Da. Te-am observat mai de aproape când, după dans, ai revenit la masa lui David şi ai băut jumătate din paharul cu şampanie. Iţi mai aduci aminte?

- Poate era vara, cald? Nu-mi aduc aminte.

- Era la sfârşitul lunii mai. Eu eram în doliu.

A urmat o tăcere prelungită ce se lăsase între noi.

Iorgu nu mintea, mă iubea cu aprindere, întocmai ca un adolescent, îmbinând focul tinereţii cu raţiunea bărbatului matur, trecut prin experienţa unei căsnicii ratate.

Eu continuam să mă gândesc la dragostea mea irosită, fiind conştientă de imposibilitatea unei convieţuiri în viitor alături de David. Trebuia să iau o hotărâre, dar încă mă mai temeam de necunoscut.

- Aş fi vrut - a rupt Iorgu tăcerea - să ne căsătorim amândoi, bineînţeles dacă şi tu vrei asta, să punem bazele unei familii trainice, pe temelii noi.

Am simţit că totul se învârtea în jurul meu şi mă simţeam fericită, parcă pluteam într-un palat de cristal.

Văzând că întârziu să-i răspund, Iorgu a reluat:

- Vezi, tu, draga mea, iubirea este sublimă în teorie, chiar şi atunci când trăieşti într-o colibă alături de persoana iubită, dar în practică este diferit. Viaţa plină de lipsuri reuşeşte să ucidă dragostea, treptat, în nouă din zece cazuri. Mulţi dintre bărbaţi sunt egoişti şi lasă tot greul în seama femeilor, care sunt nevoite să îndure totul; când nu se mai pot descurca, fie ele abandonează „căruţa", fie sunt abandonate de bărbaţi.

Tare aş vrea sa te bizui pe experienţa mea, pe dragostea şi înţelegerea mea faţă de tine, pe discernământul meu în aprecierea mersului vieţii şi al lumii. Ţi-am cerut să te meriţi cu mine pentru că ştiu că sunt capabil să te fac fericită. Îţi las posibilitatea să te gândeşti la noua situaţie şi să-mi răspunzi.

- Iţi mulţumesc pentru că mă înţelegi! Dar de această dată accept cererea ta în căsătorie pentru că eşti bun şi te respect.

- Acesta este singurul motiv?

- Vor mai fi fiind ele şi altele.

- Care? Spune-mi unul!

- Cred că sunt însărcinată, i-am spus suspinând.

- Asta nu este motiv să plângi, dimpotrivă. Eşti sigură?

- Păi, sunt, după toate semnele femeieşti.

- Mi-ai făcut o mare bucurie, a spus el sărutându-mă. Mâine mergem la medic să ne confirme bănuiala ta, apoi să treci la regimul mamei grijulii.

- Vreau, însă, să-ţi spun câteva lucruri acum că am acceptat să-ţi fiu soţie. Încă nu te iubesc suficient, aşa cum ar trebui o femeie să-şi iubească bărbatul, dar simt pentru tine mult mai mult decât o prietenie. În viitor sper să ajung să te iubesc din toată inima pentru că eşti un om bun, care meriţi să fii iubit, iar eu mă voi strădui din toate puterile să te preţuiesc şi să te iubesc cum se cuvine. Ai multe calităţi şi, căsătorindu-te cu mine, simt că-mi faci o mare cinste. Poate te-am dezamăgit cu trecutul meu, care mă făcuse ca nici eu să nu mai am despre mine o părere prea bună ca altă dată.

... Faţa îmi ardea şi mă aflam într-o stare sufletească ciudată care arata cât de înrobit de trup îmi fusese sufletul şi cât atârna starea morală de voinţă.

Iorgu s-a îndreptat spre un scrin, l-a deschis şi a scos din el o casetă mare de culoare maron. Cu o cheiţă a deschis-o, iar din ea a scos nişte cutii de culoare neagră, dând la iveală, rând pe rândţ un colier, un inel şi o pereche de cercei, toate din aur cu diamante înscrustate în monturi.

- Toate sunt ale tale. Este darul meu pentru tine şi te rog să-mi dai voie să-ţi pun eu inelul şi colierul, iar tu prinde-ţi cerceii!

Am întins mâna, iar Iorgu mi-a pus inelul în deget, apoi a trecut în spatele meu şi mi-a prins colierul; când m-am apropiat de oglindă, abia vedeam cerceii printre lacrimi.

- De ce plângi, iubito?

- De bucurie. Încă nu le merit. Sunt atât de frumoase! Mulţumesc din toată inima! i-am spus, încolăcindu-i mâinile după gât şi sarutându- l tandru.

Intorceam mâna cu inelul în toate părţile, iar lumina lustrei se reflecta cu sclipiri de diamante, în timp ce pe obrajii mei curgeau involuntar lacrimi fierbinţi.

- Îţi plac?

- Da, sunt foarte frumoşi, n-am mai avut aşa ceva.

- Deci, viitoarea mea soţie aste deja însărcinată. Asta presupune să ne căsătorim înainte de a se naşte copilul pentru a nu avea trei nume diferite, cum se obişnuieşte la firmele de avocatură: „Vrabie, Istrate, et. company". Asta nu e bine nici pentru noi, nici pentru copil, mai ales.

- Iţi aduci aminte când am fost la Predeal? Când am coborât de pe pajişte spre râpă, am dat peste un loc misterios, care parcă ascundea ceva la fiecare pas, fiecare palmă de pământ părea că ascunde o taină.

- Da. Acolo putea să fi fost un loc de sacrificii.

- In noaptea aceea am visat locul respectiv, în timp ce norii de pe cer se mişcau pe deasupra lui, parcă îl ştiau. Cred că atunci am rămas însărcinată.

- Şi nu te bucuri?

- Ba da, numai că îmi este puţin teamă. Mama mea a murit la naştere, iar eu am trăit, dar am rămas singură pe lume.

- De când eşti cu mine să nu te mai consideri singură.

- Voi încerca. De mult doream să am un prieten de suflet, cu care să pot discuta orice, în deplină sinceritate. Eu am obiceiul să fiu sinceră cu toată lumea. Mi-a plăcut totdeauna adevărul, dar

atunci când este luat drept minciună, te laşi păgubaşă să-l mai rosteşti. Sinceritatea mea mi-a adus destule necazuri şi tot nu m-am lecuit.

- Ne vom căsători şi de aici înainte te voi apăra de toţi.

- Căsătoria înseamnă cătuşe, închisoare, pentru multe femei, iar eu m-am temut de ea. Nu ştiu de ce îmi este foarte milă de femeile tinere căsătorite.

- A noastră va fi o căsătorie modernă, realizată între doi oameni cu judecată, oameni civilizaţi, moderni.

Trebuie să recunosc că această căsătorie a avut, la început, un iz de necesitate, iubirea mea pentru Iorgu venind ceva mai târziu; începusem să-l îndrăgesc pe Iorgu, dar mă presa şi o dorinţă de a avea „o casă a mea" , în înţeles propriu, pe care nu o avusesem niciodată, nu în înţeles numai de gospodărie, mult mai mult, acea formă de convieţuire alături de un om în faţa căruia să-mi pot deschide sufletul şi să pot discuta toate problemele care mă frământă. Privindu-l pe Iorgu, mi se părea că găsisem acel om. El era potrivit pentru ceea ce doream, mă asculta atent, îmi lămurea unele lucruri şi mă sfătuia în altele, dovedind multă experienţă de viaţă şi răbdare cu mine. Atunci mi-am spus în gând: „În viitor îl voi iubi pentru că noi, femeile, în orice poveste de dragoste vrem să regăsim ceva din viaţa noastră. În lume sunt multe lucruri interesante în afară de iubire pe care o poţi găsi, dacă ai noroc, numai la fiinţele gingaşe şi dornice de a se dărui, iar el este o astfel de fiinţă. Cu David ajunsesem rău, iar continuarea convieţuirii ar fi însemnat o sinucidere lentă, mai ales că eu sunt o persoană care-mi doresc libertatea şi viaţa fără complexe. Îmi dau seama că David fusese un compromis cu destinul, iar acum el reprezintă trecutul, deşi îl mai iubesc, nefericita de mine, pe când Iorgu este un om important, inteligent şi plin de forţă, calităţi pe care i le-am simţit chiar de la prima strângere de mână. Simţeam că în faţa mea se află un om de mare forţă lăuntrică, senizaţia pe care el reuşea s-o susţină prin fiecare gest, cuvânt şi faptă. Deşi este deştept, este

plin de modestie şi de fiecare dată când discută cu cineva nu încearcă să se coboare la nivelul acestuia, ci caută - adesea reuşeşte - să-l ridice pe interlocutor la nivelul lui.

- La ce te gândeşti? mă întrebă Iorgu, făcându-mă să tresar şi să roşesc ştiind ce-mi trecea prin minte în acele clipe şi pentru că mă surprinsese neatentă la discuţie.

- La noi doi. Cu tine am făcut primii paşi spre libertate. M-ai făcut să am atâta încredere de parcă ne-am cunoaşte de când este lumea. Aproape nu-mi vine să cred că toate acestea mi se întâmplă mie, după coşmarul prin care am trecut. Mi-ai redat încrederea în viaţă şi mi-ai dăruit dragostea şi fericirea la care nu mai speram, mi se părea că rămâne doar un vis nerealizabil.

- Ar fi bine să anunţăm evenimentele: căsătoria şi faptul că eşti însărcinată.

- Cui să le anunţăm? am sărit speriată.

- Retei şi colegilor mei de la firmă, precum şi viitorilor noştri naşi.

- Îi cunoaştem pe naşi?

- Aş vrea să fii şi tu de acord să ne adresăm familiei Paula şi Andrei Cojocaru, nişte buni amici ai mei. Voi vorbi eu cu ei, apoi să ne vedem cu toţii şi să hotărâm cum va decurge totul. De acum prietenii mei vor trebui să fie şi ai tăi. Ce zici?

- Cred că e bine cum ai hotărât tu.

În aceeaşi seară, la cină, după ce Reta a aşezat totul pe masă şi ne-a umplut farfuriile, Iorgu i-a spus:

- Te rog să te aşezi şi tu cu noi la masă, că avem ceva de discutat.

- Sunt gata! a anunţat ea, după ce şi-a pus o bucăţică de plăcintă pe o farfurie şi s-a aşezat pe scaun.

Iorgu a luat sticla de şampanie din frapieră şi a turnat în trei pahare, după care a ridicat paharul, spunând:

- Pentru căsătoria noastră şi pentru viitorul fiu!

- Ce te-a apucat? a spus Reta privind curioasă.

- Azi, eu şi Filia am hotărât să ne căsătorim, dar bucuria mea e dublă: în curând vom avea şi un copil.

- Felicitări! a strigat Reta. În sfârşit, v-aţi hotărât.

Am continuat discuţiile tot timpul cât a durat cina, apoi a doua zi şi următoarele, cu tot felul de liste de invitaţi, cumpărături, fixarea datei cununiei şi a petrecerii, luna de miere ete., toate detaliile care o preocupau pe Reta, dornică să rezolve totul, întocmai ca o mamă cu părul alb, interesată de copiii ei.

În zilele următoare Iorgu a discutat cu familia Cojocaru care ne-a invitat la ei şi totul a fost discutat, stabilit, organizat pe hârtie în aceeaşi seară.

- Vă sfătuiesc să faceţi o petrecere în cadru mai restrâns, nu este cazul să faceţi risipă, a fost de părere Andrei Gojocaru, care a fost bucuros să ne fie naşi împreună cu Paula, soţia lui.

- Nici nu aveam de gând să ne întindem, mai ales că nici nu prea avem pe cine să invităm, a spus Iorgu. În afară de colegii de la firmă, care vor putea veni, precum şi vreo doi-trei colegi de şcoală, ai mei, nu văd cine ar mai putea veni.

- Din partea noastră poate mai vin două familii, adăugă Gojocaru. Unde vreţi să faceţi petrecerea?

- La restaurantul „Zorile" unde-i cunosc pe şefi şi ospătari. Când plecăm de la starea civilă., trecem pe la biserica „Adormirea Maicii Domnului", iar de acolo la restaurant. Cred că aşa e bine?! a concluzionat Iorgu.

- Da şi eu cred, a încuviinţat Ccjocaru.

- Dar cum v-aţi gândit la restul, adică domnişoare de onoare, cavalerul de onoare? întreabă Paula.

- Întrucât nici unul dintre noi nu avem părinţi, consider că e mai bine fără cavaleri şi domnişoare de onoare şi fără acea exuberanţă tinerească. Va purta rochie albă de mireasă, voal cu o trenă scurtă şi buchetul de flori, a adăugat Iorgu. Acum că v-aţi hotărât să ne fiţi naşi, ne veţi mai corecta pe parcurs.

- Suntem de acord, a spus Andrei Cojocaru, iar Paula a încuviinţat prin înclinarea capului şi un zâmbet larg adăugând: „desigur".

Mă temeam că Iorgu le va spune şi despre sarcina mea, dar n-a făcut-o, iar la plecarea spre casă am respirat uşurată şi i-am mulţumit că a păstrat secretul.

- Nu trebuie spus totul deodată, a motivat el.

- Le spunem aproape de cununie, am fost eu de părere, iar el a fost de acord.fără alte comentarii.

A doua zi mă cuprinsese o melancolie nejustificată, încât nu aveam chef dc nimic, Stăteam într-un fotoliu şi mă tot gândeam. Reta a intrat de mai multe ori şi m-a întrebat câte oeva, la care i-am răspuns greu, fără să mă concentrez. Văzându-mă aşa de căzută pe gânduri, s-a aşezat în faţa mea şi m-a întrebat:

- Ce te mai frământă acum?

- Mă gândesc şi eu la viaţă, la lume, la noi...

- Aşa este întotdeauna înainte de nuntă. N-ai parte de linişte şi te gândeşti la toate. La fel am fost şi eu când m-am măritat, în urmă cu aproape douăzeci de ani şi ... dar asta e viaţa. Lumea este plină de oameni inteligenţi, mai puţin inteligenţi şi proşti; unii sunt amuzanţi, iar alţii foarte plicticoşi.

În altă zi, când s-a întors Iorgu acasă m-a găsit tot pe gânduri şi m-a întrebat:

- Ce e cu tine? Dacă e ceva grav, acceptă să împarţi povara cu mine. Nu vreau să te văd tristă.

La vorbele lui, involuntar, lacrimile au început să-mi brăzdeze obrajii.

- De ce plângi? Nu te gândeşti că îi face rău copilului?

- Că nu avem şi noi părinţi, ca să ne vadă. Eu n-am avut parte nici de mătuşa Saveta care m-a crescut, s-a dus tocmai când trebuia să pornesc în viaţă.

- Nu trebuie să plângi. Ne avem unul pe celalalt şi este suficient. În curând vom fi o familie.

M-a luat în braţe şi m-a strâns la pieptul lui cald şi generos.

Mătuşa Saveta m-a crescut de la vârsta de şapte ani, preocupându-se de mine ca o adevărată mamă; cu ea discutam orice şi mă sfătuia. Ea a ocupat acel vid din viaţa mea, în lipsa părinţilor. Când a murit ea, am fost profund afectată.

- Povesteşte-mi câte ceva despre ea! îmi zice Iorgu.

- Ce să-ţi spun? Era o femeie frumoasă, iar când o întrebam de ce nu se mărită, îmi răspundea: «Frumuseţea pe care spui tu că o am, aş vrea s-o găsesc la alţii. Cel cu care, poate, aş fi dispusă să mă mărit, trebuie să fie superior. Dar eu nu m-am îndrăgostit niciodată şi fără dragoste nu renunţi la libertate». «Bine, dar e groaznic să fii fată bătrână». «Eu mă simt bine aşa cum sunt, fără obligaţii», răspundea ea senină.

Abia ieşise la pensie. Era generoasă şi dezinteresată, iar blândeţea firii ei o făcea să fie prietenoasă. Îi respectam părerile, ştiind că nu renunţa uşor la părerile ei.

... Toamna a fose lungă şi am avut parte de multe ploi, zile cu ceaţă sau frig şi puţină lumină, iar către sfârşitul lunii decembrie a dat zăpada, care s-a topit după câteva zile. Abia în 14 ianuarie a nins din nou.

În această perioadă toţi au fost ocupaţi cu cumpărăturile, aranjumencele la restaurant, la biserică şi la Oficiul Stării Civile, unde soţii au semnat în registru având ca martori douăzeci de persoane. De acolo au pornit cu maşinile la biserică, apoi la restaurant.

La biserică, Filia a fost condusă la altar de Andrei Cojooaru, care i-a ţinut şi loc de tată. Ea plutea ca o magie printre rândurile mulţimii, iar rochia ei albă de mireasă foşnea pe interval. Zâmbea larg, dar candid, la braţul lui, până în clipa când i-a dat-o în grijă lui Iorgu care o aştepta. Preotul l-a întrebat pe Iorgu:

- Vrei s-o iei pe Filomena Istrate de soţie?

- Da. Şi o voi păstra şi o voi. iubi, la bine şi la rău, până ce moartea ne va despărţi!

Ecoul răsună în biserică.

- Vrei să-l iei de soţ pe Iorgu Vrabie? a întrebat-o pe ea.

- Da, din toată inima.

Iorgu i-a pus verigheta în deget, apoi s-au sărutat. „De m-ar vedea acum tuşa Saveta. Ea a fost responsabilă de tot ce mi s-a întâmplat bun în viaţă", se gândea Filia, iar în ochi i-au apărut lacrimile.

... Iorgu era înalt, frumos, cu părul pieptănat cu cărare pe partea stângă şi-i stătea minunat în costumul lui albastru bine croit; în păr i s-au aşezat câţiva fulgi de zăpada până când a ajuns la maşină. Era un bărbat inteligent, prezentabil, cu obrajii îmbujoraţi de frigul de afară. Ce femeie nu şi l-ar fi dorit?!

La braţul lui păşea Filia, care era magnifică şi graţioasă ca o regină alături de prinţul consort. Părul ei auriu, strălucitor, ochii albaştri, scânteietori, surâsul emoţionat şi buzele uşor întredeschise. Îl privea cu plăcere pe Iorgu, ca pe o promisiune a unei vieţi. Amândoi aveau atâtea de împărţit şi de dăruit unul celuilalt!

- Araţi incredibil, i-a şoptit el, urcând în maşină.

- Aş vrea ca ziua de azi să nu se mai termine.

- Ea se va sfârşi, dar viaţa noastră va continua. Totul depinde numai de noi amândoi, cum va fi.

- Este visul meu de o viaţă ca să fiu căsătorită, să am o familie în care să simt dragoste, căldură, pe care nu le-am avut. Sunt atât de fericită astăzi!

Iorgu o privea tandru, urmărindu-i buzele de coral care se deschideau dând la iveala dinţii albi; părul ei auriu îi încadra faţa albă pe care-i străluceau ochii de un albastru bătând în verzui.

Când au intrat în restaurant au fost întâmpinaţi de personalul localului, dar şi de invitaţii lor.

Doamnele erau orbite de strălucirea din ochii ei, fiind astfel obligate s-o accepte şi s-o respecte.

La nuntă fuseseră invitaţi şi David, împreună cu Rica, singurii invitaţi din partea Filiei, la cererea acesteia. După ce s-au

servit bucatele, înainte de desert, naşul Andrei Cojocaru, a rostit un toast, apoi a început dansul.

David, care băuse cam mult, s-a apropiat de masa mirilor şi i-a cerut Filiei să danseze cu el, dar aceasta l-a refuzat pentru a nu-l supăra pe Iorgu. Refuzul ei l-a întărâtat pe David, încât a început să strige că a fost nevasta lui, determinându-i pe oamenii care asigurau ordinea să-l scoată din local.

De la restaurant s-au întors acasă la Iorgu, numai naşii împreună cu mirii şi Miron Staicu, merceologul de la firmă, unde au continuat să se distreze până aproape de ziuă. Cu acest prilej Iorgu i-a anunţat că prin luna iulie Filia aşteaptă un copil cu care se va mări familia lor.

- Ce preferi, fine? întrebă naşa Paula.

- Ca toţi bărbaţii aş vrea un băiat, dar şi o fetiţă va fi binevenită, a răspuns Iorgu.

- Fetele sunt mai apropiate de părinţi. Noi avem o pereche şi e foarte bine, spune Andrei.

- Poate vom avea şi noi o pereche!

- Grabiţi-vă, atunci! şi ai grijă, fine, îi şopteşte naşul Andrei la ureche, că de când te-ai însurat, te-ai supus de tot Filiei! Te ţine legat de ea precum ţine ursarul ursul în lanţ.

- Glumeşti, naşule. Sunt destul de liber acasă, dar îmi ia mult timp firma unde trebuie să pun ordine, se apără Iorgu. Şi apoi, de-acum nu-mi mai pot permite să umblu pe străzi sau prin cârciumi, odată ce m-am adunat de pe drumuri.

- Acum fereşte-te să nu te prindă fina cu vreo slăbiciune, că pe urmă pune stăpânire pe tine! Când viaţa bărbatului trece în stăpânirea femeii, praful se alege de ea - continuă naşul Andrei cu sfaturile lui de cap de familie.

- Nu-mi fac probleme în această direcţie.

- Mai ia-o pe fina şi veniţi pe la noi!

- Vom veni după ce ne întoarcem din călătorie.

- Unde plecaţi?

- În Bucovina. De acolo vrem să facem un circuit prin ţară. Filia a stat numai în casă până acum. Nici n-a depăşit dincolo de poartă de mai multe săptămâni, socotind că lumea ei este în casă şi în curte. Aproape că nu mai manifestă nicio chemare pentru lumea care freamătă pe străzi şi în oraş.

În săptămâna care a urmat Filia şi Iorgu au plecat în luna de miere, mai întâi la Vatra Dornei, de unde au vizitat mănăstirea Voroneţ, iar după câteva zile au trecut în Transilvania - prin munţii Bârgăuiui, Bistriţa, Cluj, Sibiu, Braşov, Predeal, cu un popas de două zile la Cluj şi şapte la Predeal şi Sinaia.

I-a alungat acasă iarna, care promitea zăpadă mare, aşa cum anunţau posturile de radio. Filia era bucuroasa să se întoarcă acasă la ei unde i se părea că totul e primitor, cald şi tihnit.

- Abia aştept să ajungem la noi acasă, să mă simt în largul meu; mi s-a făcut dor de Reta.

- Şi mie, a confirmat Iorgu.

Când au ajuns în Constanţa se întunecase de-a binelea şi casa lor era luminată în salon şi pe hol.

- Ce-o face Reta în salon? s-a întrebat Filia cu voce tare.

- Poate aranjează ceva sau şterge praful.

- Nu poate face aşa ceva noaptea.

Coborând din maşină, Filia a intrat în casă, lăsându-l pe Iorgu să introducă maşina în garaj. În salon a dat cu ochii de Miron, care stătea pe un fotoliu având în faţă o ceaşcă de cafea. Reta stătea pe un scaun lângă masă, iar când a văzut-o în prag, s-a ridicat, surprinsă, în picioare. La fel a făcut şi Miron.

- Când aţi venit? Nici nu v-am auzit.

- Abia am sosit acum, a răspuns Filia.

- Iorgu unde este? a întrebat-o Reta, sărutând-o.

- Introduce maşina în garaj.

- Cum v-aţi distrat? Nu vă aşteptam aşa curând.

- Bine. Ne-a fost teamă să nu rămânem înzăpeziţi pe acolo. La radio se tot dau avertismente că sunt drumuri înzăpezite prin ţară.

În prag a apărut şi Iorgu, cu valiza în mână şi cu fulgi de zăpada pe haine.

- Afară se aşterne iarna, anunţă el. Bine v-am găsit! Mi se făcuse dor de voi.

- Bine aţi venit acasă! au spus Reta şi Miron, care se ridicaseră, din nou, în picioare ca să-l salute.

- Eu plec, i-a anunţat Miron.

- Unde să pleci? Stai să mănânci.cu noi! Sau nu te bucuri că am venit?! a glumit Iorgu.

- Chiar aşa! a intervenit Filia. Mi s-a făcut o foame, că de la ora 12,oo n-am mai mâncat nimic, grăbindu-ne să ajungem acasă înainte de a ne prinde zăpada.

Auzind aceasta, Reta s-a făcut nevăzută în direcţia bucătăriei, după care i-a invitat la masă în sufragerie.

... Primăvara a venit cu ploi, ceaţă şi zile friguroase, iar Filia rămânea mereu în casă, cu excepţia zilelor în care Iorgu o ducea la medic pentru control. Când a intrat în luna a şaptea de sarcină, Iorgu i-a adus-o pe Nicoleta Anghel, care să îndeplinească sarcinile de fată în casă, dar şi să-i fie aproape Filiei, în caz de nevoie.

Nicoieta avea 19 ani şi era o fire veselă şi eficientă.

Sarcina mergea bine, dar Filia încă se mai temea să nu i se întâmple ceva rău şi să moara la naştere ca şi mama ei. Iorgu o încuraja ori de câte ori stătea lângă ea, iar Reta îi povestea câte ceva despre naşteri, din câte auzise şi ea de la alte femei.

- Nu trebuie să te temi, draga mea. Acum sunt medici pregătiţi, iar în spital au aparatura necesară.

- Ar fi groaznic să mi se întâmple ceva tocmai acum când am o situaţie bună, un bărbat deosebit şi o dorinţă fierbinte ca să trăiesc şi să mă bucur de viaţă.

- Dacă eşti liniştită şi nu faci eforturi, poţi duce sarcina cu bine până la sfârşit, o încuraja Reta.

- De la o vreme mă simt din ce în ce mai neajutorată.

- Stai liniştită şi va trece şi această sarcină!

Criza a început într-o noapte. Iorgu dormea şi sforăia uşor, obosit după o zi de muncă. Către miezul nopţii, Filia a avut dureri în spate şi l-a trezit din somn.

- Du-mă la spital! i-a cerut ea. Îmi este tare frică.

- Mai bine să chem Salvarea. Ei au medici şi condiţii de transport corespunzătoare.

- Chiam-o mai repede că nu mă simt bine deloc! Ar fi bine să vină şi Reta cu mine.

- Reta nu este acasă, dar o caut şi o chem.

În câteva minute a sosit Salvarea, iar în casă a intrat medicul, însoţit de doi asistenţi. După ce a palpat-o şi a examinat-o, acesta a hotărât:

- E gata. Duceţi-o în maşină!

A urcat şi Iorgu lângă ea, ţinând-o de mână şi încercând s-o încurajeze. Reta încă nu sosise când au plecat.

Filia a fost dusă într-o cameră de travaliu şi aşezată pe un pat, dar toate eforturile sale n-au dat rezultase, astfel că, spre ziuă, a fost transportată în sala de naşteri, anesteziată şi i s-a făcut operaţie cezariană, cu acordul lui Iorgu. S-a trezit peste o oră în sala de reanimare .

„Când am deschis ochii - povestea Filia - totul era alb ca zăpada în jurul meu, iar la mâna dreaptă aveam prins un tub-perfuzie prin care se scurgea un lichid incolor dintr-un balon din material plastic care era agăţat încr-un cuier metalic. O vreme mi-am lăsat privirea să alunece pe tavanul alb, liniştit şi ospitalier pentru a se odihni, fără a mă întreba ce se întâmplase eu mine şi ce căutam acolo. Încă nu aveam conştiinţa existentei, dar nici nu mă luptam să mi-o recapăt, dovadă că îmi era bine în acea stare, căreia m-aş fi abandonat la nesfârşit.

Treptat am devenit mai atentă şi am început să-mi rotesc privirea prin cameră; pe peretele din dreapta mea am descoperit dreptunghiul unei ferestre care era larg deschisă, iar în depărtare se vedea cerul senin pe care se plimba un pâlc de norişori pufoşi şi albi, aproape străvezii.

Lângă patul meu, pe scaun, şedea o asistentă medicală pe care n-am observat-o până când s-a foit şi a făcut zgomot. Mă privea atent, iar când m-a văzut că m-am trezit, s-a ridicat încet şi s-a aplecat deasupra mea cu faţa luminată de un zâmbet larg.

- Bună dimineaţa, doamnă! mi-a spus ea. Aţi făcut ochi?

- Bună! i-am răspuns aproape în şoaptă.

Abia atunci am observat că eram sleită de puteri, iar vorbele îmi ieşeau din gât cu greutate.

- Cum vă simţiţi?

- Bine, am răspuns cu greutate. Copilul meu unde este? am întrebat-o speriată.

- În salonul copiilor. Aveţi un cavaler de 5,200 kg. Mai târziu vă va fi adus să-l vedeţi.

- Pot să ştiu ce s-a întâmplat cu mine?

- Din cauză că travaliul n-a dat rezultate, vi s-a făcut cezariană. Să nu vă faceţi griji, că totul este în regulă! a încercat asistenta sa mă liniştească, văzând pe faţa mea semne de panică.

Instinctiv am dus mâna la pântec, unde am dat peste pansamente, dar imediat am simţit o durere "surdă", care m-a determinat să mă crispez şi să iau repede mâna.

- Sunteţi operată, doamnă. De acum trebuie să vă menajaţi la efort, iar la început să-l evitaţi cât puteţi de mult pentru a nu produce complicaţii. Acum e bine să vă odihniţi, a adăugat asistenta, acoperindu-mă cu pledul, urmărindu-mi ochii care se închideau, cu tot efortul pe care-l depuneam eu să-i ţin deschişi.

Simţeam o toropeală mare, fiind tentată să mă las în voia soartei şi să adorm din nou. Încă mai simţeam tăria anesteziculuí ca pe o intervenţie vrăjită, capabilă să-mi curme zbuciumul din suflet, prefăcând totul într-o întindere de ape line. Pînă la urmă

acesta m-a învins şi am adormit iar, trezindu-mă abia aproape de amiază, când am văzut-o pe asistentă lângă patul meu, însoţită de moaşa care ţinea în braţe un copil.

- Iată-l pe cavalerul dumneavoastră? a zis moaşa, ridicându-l în braţe. Care-i va fi numele?

- Încă nu ştiu. Trebuie să mă consult cu soţul meu.

- Soţul dumneavoastră este lângă uşă. Să-l chem?

- Vă rog! am răspuns în timp ce luam copilul în. braţe.

În cameră a intrat Iorgu, având în braţe un buchet de trandafiri roşii şi roz. Îl însoţea şi Reta. S-au apropiat pe rând, m-au îmbrăţişat şi m-au sărutat.

- Iţi mulţumesc! a spus Iorgu. Şi să ne traiască! Te iubesc!

- Care este numele? l-am întrebat.

- Sorin-Andrei, cum am mai discutat şi acasă.

- Atunci aşa să fie! am încuviinţat eu.

Peste o săptămână am părăsit spitalul, întorcându-mă acasă împreună cu Sorin-Andrei, însoţiţi de Iorgu. Din discuţia cu medicul a rezultat că după operaţia cezariană nu este indicat să mai am un alt copil, dar nu este periculos în toate cazurile. Iorgu se resemnase, deoarece şi el fusese un singur copil la părinţi.

Pe Andrei-Sorin l-am aşezat în pătucul din camera lui, special amenajată cu două luni în urmă. Era un băieţel frumos, cu faţa luminoasă, cu ochi albaştri şi un păr de culoarea inului. Iorgu era cel mai fericit tată, invidiat de femei şi de prieteni. Zicea că Sorin este prima fiinţă care îi aparţine lui în totalitate, indiferent dacă eu l-am născut. „După ce ţi-a părăsit trupul, este al meu".

Îl adora pe copil, iar de la servici când sosea, se oprea direct lângă patul copilului. Obişnuia să spună : „Când se naşte un copil într-o casă, aceea este considerată o zi mare, aşa cum o considerau şi strămoşii noştri".

- La mine nu mai ţii deloc? îl întrebam eu cu glas mieros.

- Închipuieşte-ţi că ţin foarte mult la tine şi nu vreau să te pierd".

... În timp ce spunea toate acestea, Iorgu o privea şi vedea în Filia ceva dintr-o Madona, cu aerul ei patetic, de femeie visătoare, care avea cearcăne la ochi şi paloare în obraji. Cu prilejul naşterii, Filia slăbise şi părea mereu obosită, iar ochii ei erau exagerat de mari şi albaştri.

Mai târziu a plecat să se plimbe singur pe malul mării pentru a fi numai cu gândurile şi bucuriile lui. Soarele era strălucitor în acea zi de sfârşit de iunie şi se oglindea în marea albastră a cărei suprafaţă lină reflecta cerul. O briză abia simţită încărcată de aerul iodat şi care îi biciuia faţa obosită.

Era cald şi bine, iar marea aducea acea răsuflare binefăcătoare, plină de sănătate. În primăvară fusese mai rău, chiar la jumătatea lunii aprilie ninsese puţin, dar suficient ca să ardă toate florile pomilor fructiferi abia înfloriţi, producând mari pagube fructelor.

... Deseori m-am întrebat şi eu - autorul - ce forţă gigantică reuşeşte să stăpânească adâncurile mării cu tot ce vieţuieşte în ea, precum şi să liniştească apele ei de la suprafaţă? Pot spune că marea a fost obsesia mea şi am mers la malul ei ori de câte ori m-am simţit obosit şi deprimat, dorind să trag sevă din adâncurile ei. Am avut prilejul s-o privesc în revărsat de zori, în miezul zilei sau pe înserat, precum şi noaptea, adesea pe timp senin, şi cu lună plină, dar şi atunci când era bântuită de furtună, cu valuri înalte, zbuciumate, care se izbeau puternic de diguri, lăsând în urmă doar spuma.

Îmi plăcea să privesc marea în amurg când se arăta satinată în larg, în timp ce de maluri se apropia o ceaţă rară. În portul „Tomis" care adăposteşte micile ambarcaţiuni, luminile de la locuinţele din jur scânteiau pe suprafaţa apei ca nişte veritabile diamante.

...Când s-a întors acasă, Iorgu a căutat-o pe Filla, pe care a găsit-o în camera copilului.

- Ce faci aici? a întrebat-o el aproape în şoaptă.

- Îl supraveghez pe Sorin. Doarme atât de frumos!

Camera era primitoare şi plină de jucării, fiind decorată cu iepuraşi, ursuleţi şi păsărele, era plină de lumină, curăţenie, dragoste şi căldură.

- Îl iubesc foarte mult, a spus Iorgu, privindu-l.

- De ce n-ai avut copii cu Iuliana? l-a întrebat Filia.

- Ei nu-i plăceau copiii.

- Te puteai căsători cu o altă persoană.

- Nu m-am mai înarăgoştit până acum de o altă femeie, aşa cum n-am fost îndrăgostit nici de Iuliana. Acum ai apărut tu şi am făcut-o. Iar tu eşti o soţie extraordinară că ai născut acest cavaler minunat.

- Nu l-am făcut singură, mi-ai dat şi tu o mână de ajutor, ca să nu spun un ajutor substanţial.

Au tăcut amândoi.

- La ce te gândeşti? a rupt Iorgu tăcerea.

- Copiii noştri nu-şi vor cunoaşte bunicii niciodată, oricât le-am povesti noi. La mine se repetă situaţia.

- Nu te mai necăji pentru asta. Important este să ne cunoască pe noi, cei care le-am dat viaţă, a spus el, în timp ce se apleca spre ea şi o săruta.

Filia era îmbrăcată într-o rochie uşoară de vară cu bretele lungi, care-i lăsa la vedere umerii netezi ce satinul. Trupul ei revenise la supleţea dinaintea sarcinii şi arăta mlădioasă ca o liană, iar părul ei auriu îi cădea în bucle peste umeri şi pe spate.

Sorin-Andrei era firav la început, dar mai târiu a început să se dezvolte foarte frumos şi destul de repede, având pe cap o cunună de cârlionţi şi zulufi aurii, de un auriu întunecat, iar pe faţa sa rumenă şi luminoasă străluceau doi ochi albaştri ca marea. Când a început să meargă în picioare, Filia obişnuia să-l îmbrace numai în culcri albe sau cu costumaş de marinar care îi stătea foarte bine, constituind mândria familiei.

Andrei şi Paula Cojocaru i-au fost şi naşi de botez copilului, iar de atunci i-au fost adesea în preajmă.

CAP. III - RETA ÎŞI ÎNTEMEIAZĂ O NOUĂ FAMILIE.

Sorin-Andrei devenise principalul punct de atracţie al casei, iar Reta stătea cu el ori de câte ori avea puţin timp liber. Numai la plimbare, în cărucior, îl scotea Filia, însoţită câteodată de Nicoleta ; Iorgu n-o putea însoţi decât în zilele nelucrătoare.

Într-o zi Reta a terminat treaba la bucătărie mai devreme şi a intrat în camera Filiei să mai stea de vorbă.

- Ce părere ai de Miron? a întrebat-o ea.

- Mi se pare că este un om bun, manierat şi care ştie să se facă întotdeauna util. De ce mă întrebi?

- Mi-a prepus mai de mult să fim prieteni, iar de la o vreme mă tot întreabă dacă vreau sâ mă mărit cu el.

- Cu Iorgu ai vorbit?

- Despre asta? Nu, de ce să vorbesc cu el?

- Păi, eu cred că este omul care îl cunoaşte cel mai bine, nu este merceolog la firma? Asta înseamnă că este mâna lui dreaptă. Vrei să-l întreb eu pe Iorgu?

- Nu ştiu dacă este bine. Să mă mai gândesc.

- Important este ce vrei tu, dar tot ar fi bine să te şi informezi puţin despre el. Eu am văzut că Miron iţi dă târooale încă din ziua nunţii noastre.

- Da, aşa este. A început să-mi placă de el, deşi luasem hotărârea să nu las un bărbat să se apropie de mine, mai ales acum, când mă apropii de vârsta de 39 de ani.

- El câţi ani are? Sau nu ţi-a spus?

- Are 41 împliniţi. Cum să nu-mi spună? El este un om foarte deschis.

Când Sorin-Andrei a împlinit un an de viaţă, familia Vrabie a invitat mai multe persoane: foşti colegi, oameni din lumea afacerilor şi intimi. Ca în toate locurile unde se aducă lume, nu lipsesc întrebările, bârfa şi invidia.

- N-am crezut ce se spune despre doamna Vrabie, dar este într-adevăr uluitoare, zice unul.

- Are ţinută de regină şi nişte ochi ca marea, zice altul.

- Ai observat ce gât de lebădă are?

- Da. Şi se îmbracă cu gust, deşi nu sofisticat.

Filia era îmbrăcată într-o rochie de seară din catifea vorde, la gât purta un imens colier de perle, care-i dădeau o înfăţişare de regină; cerceii şi inelele aveau aceleaşi pietre preţioase. Înflorise din nou şi era mai proaspătă decât înainte da a fi fost însărcinată. De această dată avea o anumită gravitate în privire şi o demnitate accentuată în ţinută, calităţi care-i sporeau distincţia, ca şi atenţia celor care o priveau de aproape sau mai de departe.

Naşterea lui Sorin o maturizase, pierduse deja aerul şovăielnic al tinereţii fragede, continuând să păstreze, încă, prospeţimea acelei vârste.

Miron Stanciu participa la petrecere şi a răspuns unor discuţii, fiind în cunoştinţă de cauză.

- Doamna Vrabie este prietenoasă cu toată lumea şi are o simplitate şi o eleganţă în toate, inclusiv în modul cum se îmbracă.

- Mie mi se pare colosală, intervine domnul Suciu, privindu-şi interogativ soţia sa care era aşezată alături.

- Da, ai dreptate. Unde o fi găsit-o? De unde o fi scos Iorgu o asufel de perlă care a reuşit să-l înflăcăreze atâta?

- Eşti invidioasă? o tachinează Marcel Suciu pe soţia sa.

- Nu, Marcele, îi răspunde soţia, m-am întrebat doar. Şi constat, cu plăcere, că fata este foarte frumoasă.

Iorgu o privea pe Filia cum trecea de la o masă la alta, făcându-şi datoria de gazdă, întreţinând discuţii cu invitaţii şi observând dacă le lipseşte ceva.

Deşi auzise o parte din cele discutate sau murmurate pe la mese, pe el nu-l interesau.

Era omul care întâlnise, pentru prima dată, femeia care să-i fure inima, iar în concepţia sa Filia întruchipa perfecţiunea, depăşindu-le cu mult pe toate femeile pe care le cunoscuse el mai înainte. Îi plăceau discuţiile purtate de ea cu invitaţii, ceea ce îl făcea să se simtă mândru de soţia lui, care dovedea forţă atât de sentimente, cât şi de caracter, mai mult decât o cunoşteau cei dinafiară.

Perla pe care o admira el era soţia lui, pe care o considera atât da preţioasă, şi pură întocmai ca o bijuterie, fără a uita montura în care este pusă. Pe obrajii ei calzi a observat o împurpurare, iar când a trecut prin dreptul unei ferestre întredeschise, un curent uşor i-a trecut peste faţă, revărsându-i buclele bogate şi lungi peste gâtul alb ca un crin.

Aproape toate doamnele purtau bijuterii, dar acestea dimpreună cu luxul etalat, nu li se potriveau tuturor. Unora nu le putea acoperi aerul de fostă ţărancă, aşa cum şi câte un domn slab, îmbrăcat încr-un costum alb şi cu o floare la butonieră nu putea fi neglijat din pricina nasului, său coroiat şi comportamentului său greţos de „cocoş castrat", care-l făceau, mai greu de înghiţit decât un purgativ.

Cu toate acestea., petrecerea decurgea frumos, cu unele clipe mai zgomotoase, provocate de câte un domn încorsetat în costum negru, cravată, ochelari fumurii cu rama aurită şi o mustaţă stufoasă de sultan pe tron.

La o masă se discuta chiar despre Iorgu. Doamna Cora Panfil, fosta vecină pe strada din cartierul în care se născuse el şi care-l ştia de mic, îi povestea Filiei:

- Dragă doamnă, mi-l aduc aminte pe Iorgu când era elev la şcoală şi trecea pe stradă cu o ţinută semeaţă, era un tânăr frumos. Mai târziu a devenit un bărbat deosebit, cu un chip şaten, trăsături regulate, nişte ochi albaştri precum cobaltul şi părul şaten, ondulat.

- Îl vei adora, doamnă Vrabie, îţi spun eu, intervine doamna Suciu, care s-a oprit brusc, privind peste masă.

- Dar ce este dragă cu doamna Eliza Popa de este aşa de îmbufnată? Nu-i mai intră nimeni în voie.

- Nu ştiu, îi răspunde doamna Cora, dar eu nu pot s-o înghit, poate nici ea pe mine. Este o femeie imposibilă.

Dacă o accepţi şi-i recunoşti pretenţiile de mare regină, în sensul că ea să conducă toate discuţiile dintr-o adunare, atunci e blândă ca o porumbiţă şi e gata să te laude, dar în cazul că bănuieşte o opoziţie sau neloialitatea cuiva, devine răutăcioasă şi este în stare să-l suprime pe neascultător.

- Nu mi-a plăcut niciodată acest gen de femeie, Totul la ea aste artificial. A fost cândva frumoasă, dar s-a trecut. Probabil se mai bazează pe faptul că are mulţi bani, dar poate tot atâtea lipsuri are şi în cap, deşi face paradă.

- Ai grijă că te aude! şopteşte Cora.

- Las-o să audă! nu mă plec eu în faţa ei. Uită-te la doamna Vrabie, amfitrioana noastră de astăzi, cât de diferită este de ea. Este o femeie fermecătoare, frapantă, comunicativă, încântătoare plină de umor şi de bună dispoziţie.

- Ai dreptate! confirmă doamna Silvia Zăgan, care le urmărise discuţia de la început. Am vorbit cu Reta, menajera lor, care mi-a fost colegă de şcoală şi bună prietenă. Ea îi ştie toată viaţa doamnei Filomena Vrabie. Mi-a spus că este o fire rezonabilă, în care poţi avea deplină încredere şi nu se comportă ca o stăpână, ci ca o prietenă adevărată. Dacă ar fi trăit soacra ei, cred că tare ar fi iubit-o. Cu prima soţie a lui Iorgu nu s-a împăcat deloc, dar Reta mi-a spus că a avut necazuri, a pătimit şi ea, sărăcuţa, în scurta viaţă pe care a dus-o.

- La ce te referi, doamnă Zăgan? întrebă Cora.

- Păi, la ce? Doamna Vrabie a fost orfană şi a crescut-o o mătuşă a ei de la vârsta de şapte anişorii; s-a stins şi mătuşa asta imediat după revoluţia din 1989.

- Dar mama ei unde este?

- A murit când a născut-o pe ea.

- Unde o fi întâlnit-o Iorgu? a întrebat Cora.

- Ea este din Braşov, dar s-au întâlnit aici, în Constanţa. E o poveste mai lungă. Important este că reuşesc împreună să ducă o căsnicie strălucită şi se iubesc, a încheiat Silvia.

Când Filia s-a apropiat de masa lor,discuţia se terminase.

- Cum vă distraţi? le-a întrebat aceasta.

- Bine, a răspuns Silvia, am bârfit şi noi un pic, a completat ea, zâmbindu-i prietenos, până s-a îndepărtat din nou.

- Dragă, a avut noroc, a reluat doamna Suciu. Dar eu consider că merită această situaţie de care se bucură. Este mai rău de altele. Multe fete nu se mai pot mărita astăzi, daca nu au avere, zestre, iar ca să aibă şi ele o căsnicie, sunt nevoite să se mărite, fie cu câta un bătrân şi bogat, fie cu câte un sărac şi să tragă toată viaţa lor targa pe uscat, înotând în lipsuri şi în sărăcie.

- Ai dreptate, încuviinţă doamna Cora. Bine că nu am copii ca să mai am şi astfel de griji.

- Eu am doi băieţi şi tot mă tem, intervine din nou doamna Zăgan. Cine ştie peste ce pacoste vor da? Sper, însă, să reuşească în afaceri sau să plece în Occident.

Farmecul acelei seri se găsea în deplină armonie cu frumuseţea Filiei, care părea că înflorise după naşterea copilului, dar şi datorită admiraţiei celor din jurul său, de care era conştientă. Farmecul şi delicateţea ei erau ca parfumul unei flori, faţa îi era mereu zâmbitoare, iar rochia superbă. Iorgu o privea şi-şi zicea în gândj: „De-ar fi aici, acum, un pictor care să-i facă portretul. Este frumoasă ca Alice în Ţara Minunilor, la fel de tânără şi de frumoasă ca eroina acelui basm".

Pe terasă şi în grădină era răcoare şi o noapte minunată, fără vreo adiere de vânt. Razele lunii sporeau lumina cu argintul lor. În văzduh mirosea iod şi iarbă proaspătă, iar dinspre peluza de lângă gard venea un parfum de crini care te îmbata.

Iorgu s-a apropiat încet de Filia, râzând, i-a luat mâna şi i-a strâns-o, după care i-aşoptit:

- Eşti mai frumoasă ca niciodată!

Tace, apoi reia:

- Iţi aminteşti prima zi când ne-am cunoscut la „Galeriile da Artă?

- Da, a răspuns ea zâmblndu-i tandru.

- Iată-ne soţi şi părinţi în mai puţin de doi ani de zile. Atunci te împotriveai, spunând: „Căsătoria? Nu este un lucru care trebuie discutat, dumneata nu mă poţi înţelege nici pe mine, nici viaţa mea. Nici nu mă cunoşti cu adevărat, faci o mare greşeală, nu ştii nimic despre mine!". Şi nu te mai opreai. Iar eu ţi-am spus: „Ceva ştiu, restul mi-l vei spune dumneata". Şi mi l-ai spus, iar eu m-am înduioşat, apoi te-am iubit şi mai mult. Aşa a fost.

- Hai să mergem de aici că ne cbsorvă invitaţii! a spus Filia, continuând să râdă fără să atragă atenţia.

- Nu plecăm decât dacă-mi spui ce amintiri îţi trezeşte ceea ce ţi-am spus eu mai înainte.

- Îţi spun. În ziua aceea am pornit să hoinăresc pe străzi, fără nicio ţintă, încă din zorii zilei, după o noapte albă. Am mers pe jos de la gară şi până la Casino, de unde am privit marea, stând pe banca de lângă statuia lui M. Eminescu. De acolo m-am întors spre centrul oraşului, iar în drum m-am oprit la Catedrală unde am intrat şi m-am rugat. În centru, când am ajuns, am intrat la „Galeriile de Artă". Nu mâncasem nimic de aproape 24 de ore şi eram leşinată de foame, iar tu m-ai dus la o cofetărie, în loc să mă inviţi îutr-un restaurant ca să mănânc mâncare. A trebuit să mă mulţumesc cu o prăjitură şi un suc.

- Abia ne cunoşteam şi n-am îndrăznit să te invit la restaurant, iar tu nu mi-ai spus că îţi este foame.

- Puteam pe atunci să spun asta? Ţi-am spus doar trei cuvinte: „sunt atât de nefericită!", iar tu m-ai înţeles.

... Către miezul nopţii, oaspeţii au plecat pe rând, cu urările de „noapte bună" şi invitaţii reciproce.

Au rămas naşii Cojocaru şi Miron Staicu, care au discutat încă vreo oră, ca în familie.

- Ia ziceţi, fraţilor, voi când vă căsătoriţi!? li s-a adresat Iorgu lui Miron şi Retei, care tocmai discutau ceva la un capăt de masă.

Amândoi au tresărit, surprinşi de întrebarea lui directă şi neaşteptată.

- Păi, am vrea s-o facem în septembrie, răspunde Miron, privind întrebător spre Reta, care se îmbujorase la faţă ca o codană.

- Atunci e bine. Grăbiţi-vă, că timpul trece. Vă felicit că v-aţi hotarât şi hai să bem un pahar împreună ca să fie într-un ceas bun!

- Până acum aţi tăcut, pezevenchilor, a spus Andrei Cojocaru, făcându-le semn cu arătătorul.

În final au fost stabilite: data căsătoriei lor, naşii, precum şi faptul că Reta să rămână în continuare, menajera familiei Vrabie.

Prin luna noiembrie Reta arăta tot mai îngândurată şi privea spre Sorin cu jind de fiecare dată când îi dădea ceva de mâncare. Filia a observat-o de mai multe ori, iar într-o zi a abordat-o:

- Ce te frământă? La ce te tot gândeşti mereu?

- La nimic, a răspuns Reta, tresărind din visarea ei.

- Nu este adevărat! Te gândeşti la ceva foarte important. Tot aşa arătai şi în perioada în care ai consimţit să te căsătoreşti cu Miron. Nu cred că el ar fi cauza sau poate aţi începu să nu vă mai înţelegeţi? Dacă nu vrei, poţi să nu-mi spui.

Când a întors faţa spre ea, Reta plângea.

- De ce plângi şi nu-mi spui?

- Vreau să am un copil şi-mi este tare frică.

- Asta era? Miron este da acord?

- Îmi zice de mai multă vreme , dar eu mă tem... Ştii, nu am avut niciodată un copil şi senzaţia aceasta îmi este străină. În urmă cu opt ani am făcut un avort şi de atunci... Tu cum te simţi ca

mamă? a întrebat-o pe Filia, urmărindu-i ochii de parcă în ei ar fi căutat secretul vieţii.

- Bine. Mă simt împlinită ca femeie.

- Dar când erai însărcinata cu Sorin?

- Ei, la început mi s-a părut ceva straniu, dar cu timpul m-am obişnuit. Mai greu mi-a fost în ultimele luni, când nu mă mai puteam apleca şi trebuia să mă încalţe Iorgu. Dar cel mai interasant pentru mine a fost faptul să ştiu că în interiorul meu trăieşte o altă fiinţă, care înseamnă o adevărată viaţă, care va ieşi şi va vieţui alături de noi. Şi cât am aşteptat clipa!

- Cred că trebuie să fie minunat când ştii că cineva face parte din tine, are ceva comun cu tine. Este de-a dreptul fascinant, deşi consider că este o imensă responsabilitate şi tare n-aş vrea să trec prin chinurile naşterii pentru ca să am acel miracol. Dar mai ştii? Cât am fost tânără nu mi-am dorit copii. Poate a fost chiar mai bine că nu i-am avut, mai ales cu căsnicia mea care n-a mers. La început n-am putut obţine post în oraş şi am fost repartizată la o şcoală de la ţară, iar când am revenit în oraş cu serviciul, m-am despărţit. Am câteva colege care au câte doi sau trei copii, dar acum şi ele se plâng că copiii lor au crescut, s-au căsătorit, iar ele tot singure au rămas. Ca să ai copii trebuie să renunţi la multe.

- De ce nu te-ai recăsătorit după ce te-ai despărţit?

- Nu mai voiam să văd bărbaţi în preajma mea. Apoi a venit revoluţia şi am rămas fără servici. Ne bucuraserăm că l-a omorât pe Ceauşescu şi că va fi mai bine, dar mulţi oameni sunt necăjiţi şi o duc chiar mai rău.

Trebuie să recunosc că eu am făcut tot ce am vrut în viaţă, aşa cum mi-a trăsnit prin cap şi nu regret.

- Dar la bătrâneţe te-ai gândit? a întrebat-o Filia, ridicând o sprânceană.

- Nu prea m-am gândit până acum. Dar acum, când mă uit la tine şi la Sorin, cred că ar fi bine să am şi eu un copil pe care să-l iubesc şi să mă iubească, să am şi eu cu cine să vorbesc prin casă.

Dacă nu-l voi avea, voi putea foarte bine să fiu „bunica" fiilor tăi. Cred că mi-ar sta mut mai bine decât să fiu mamă.

- Eu cred că trebuie să te mai gândeşti.

- M-am tot gândit, dar sunt cam bătrână pentru a fi mamă. Am aproape 39 de ani.

Spre sfârşitul lunii Reta s-a dus în vizită la Silvia Zăgan, fosta ei colegă de şcoala. Simţea nevoia de un sfat mai competent de la o persoană de vârsta apropiată cu ea.

Silvia a văzut că Reta este mai tăcută, că nu se află tocmai „în apele ei" şi a întrebat-o:

- Ce te frământă, dragă? Ai o figură pe care o au oamenii care se lovesc cu capul de pereţi, dar când îi întrebi ce au, se străduie din răsputeri să te asigure că totul este în regulă.

- Arăt chiar atât de rău?

- Da, de parcă ţi s-au înecat corăbiile. Spune, ce ai?

- Nu ştiu de unde să încep, dragă Silvia.

- Te referi la căsătoria cu Miron?

- Căsătoria cu Miron merge cum se poate mai bine. Nu asta mă frământă. Mă gândesc dacă n-ar trebui să am şi eu un copil, copilul meu şi al lui Miron.

- Nu crezi că este cam târziu? Trebuia s-o faci mai de mult, când erai tânără şi nu existau riscuri.

- Aşa este, dar cu Radu, ştii bine că n-a mers căsnicia şi m-am temut să-l fac, am alergat şi l-am avortat, iar după divorţ n-a mai apărut un alt bărbat aşa cum am vrut eu, să se potrivească cu mine. Adevărul este că m-am simţit mai bine să fiu singură.

- Eşti cumva însărcinată sau te macină alt gând?

- Nu sunt însărcinată, dar o văd zilnic pe soţia lui Iorgu cât este de fericită de când a născut copilul. Arată atât de bine, atât ea cât şi copilul şi scenele lor de familie mă tulbură, încât mi-aş dori şi eu să am un copil. Şi aşa, Miron îmi tot zice să avem copilul nostru, dar mie îmi este frică de naştere.

- Nu ştiu ce să-ţi spun. Ascultă-ţi inima şi fă cum crezi tu că este mai bine!

- Tu ce ai face dacă ai fi în locul meu?

- Mai întâi aş discuta problema cu soţul meu, cu toate că ştiu din capul locului că nici el nu poate avea toate răspunsurile, la fel ca şi mine. Ce ştiu eu este, că în viaţă mai trebuie să şi rişti uneori. Drept să-ţi spun - reia Silvia după o pauză scurtă de gândire - eu aş risca şi l-aş face, abandonând toate discuţiile în legătură cu vârsta. Mai ales că Miron îţi cere acest lucru, pentru tine ar trebui să fie un îndemn. După cât te cunosc eu, tu vrei acest copil, dar eşti prea speriată ca să recunoşti asta pe faţă. Am dreptate?

- S-ar putea să ai, dar tot îmi este frică să-l fac.

- Ia-o încet. Nu cred să fie chiar atât de greu. Mie mi s-a părut curios faptul că vorbeşti despre „a avea un copil", ştiindu-te înverşunată împotriva sarcinii.

- Deci, ce părere ai?

- Discută cu Miron toate aspectele problemei, vezi ce părere are şi el despre consecinţe şi stabiliţi de comun acord ce aveţi de făcut în viitor! Hotărârea trebuie luată împreună.

Întoarsă acasă, Reta l-a găsit pe Miron în sufragerie, citind ziarul.

- Vrei să stăm puţin de vorbă amândoi? propune Reta.

- Desigur. S-a întâmplat ceva? s-a mirat Miron, lăsând ziarul pe masă.

- Am trecut mai devreme pe la Silvia şi am discutat cu ea o problemă cu care nu mă descurc şi mă simt atât de neajutorată, de nici nu ştiu sum să-ţi spun.

- Hai, draga mea, spune-mi oricum că eu te înţeleg! Ce te frământă atât de tare?

- Stii, eu niciodată nu mi-am dorit să am copii, dar acum nu mai sunt atât de sigură în această privinţă ... mă gândesc că se apropie bătrâneţea şi .... ridică ea din umeri a nesiguranţă. Dacă ţie

ţi se întâmplă ceva, eu nu voi avea un copil cu tine, care să însemne ceva de la tine şi asta ar fi foarte rău.

- Mă bucur că te îngrijorează astfel de lucruri, dar nu trebuie să dramatizăm. Ce să mi se întâmple mie? Despre viitorul nostru ştii bine că am discutat, atunci am vorbit şi despre copil, dar nu te pot forţa. În final tu decizi ce trebuie să faci. Hai, nu mai fii supărată, că nu faci bine şi lasă gândurile negre, a spus el zâmbindu-i.

- Tocmai despre asta voiam să discut cu tine.

- Deci, tu eşti de acord să avem un copil? Vrei să-l faci?

- Da. Vreau să am copilul tău.

- Nici nu ştii ce mare bucurie mi-ai făcut a exclamat Miron, luând-o în braţe şi plimbând-o pe sus prin cameră. Îmi părea atât de rău când te vedeam îngândurată şi pustiită în adâncul sufletului tău, a adăugat el, sărutând-o cu patimă în timp ce o lăsa jos.

- Aş vrea să-i dăruiesc copilului ceea ce nu am avut eu: un cămin, un tată, o mamă, o viaţă adevărată.

- Atunci, să ne apucăm de treabă a spus el, râzând.

- Trebuie să începem cu un consult la medicul ginecolog.

În toată perioada de când suntem împreună, n-am folosit nicio metodă contraceptivă şi nu s-a întâmplat nimic. M-am gândit că s-ar fi putut produce o dereglare în organism în urma unui avort pe care l-am făcut acum aproape opt ani de zile.

- Mergem la medic şi apoi vom mai vedea.

O săptămână întreagă s-au interesat amândoi care medic i-ar putea ajuta mai mult, însă s-au hotărât să plece amândoi la spitalul „Fundeni" din Bucureşti.

Şi-au luat concediu şi au plecat hotărâţi să afle adevărul. S-au instalat la hotel, şi apoi a doua zi au mers la spital, unde, datorită numărului mare de pacienţi, le-a venit rândul aproape de prânz. În cabinet au intrat amândoi, iar după ce au explicat motivul prezentării lor acolo, medicul a notat într-o fişă.

- Aţi mai născut vreodată?

- Nu.

- Dar însărcinată aţi mai fost?

- Da, o dată, acum opt ani, dar am avortat chirurgical.

- De atunci folosiţi contraceptive? Pastile, sterilet?

- Da, am folosit pastile până în iunie anul acesta când le-am abandonat, dar nu reuşesc să mai rămân însărcinată.

- Boli venerice aţi avut? Herpes, tricomona, chisturi, tumori, altele?

- M-a ferit Sfântul de aşa ceva, a spus Reta speriată.

- Să vă fac acum o examinare preliminară pentru a mă asigura că nu există nicio infecţie minoră care v-ar putea influienţa echilibrul. De acord?

- Da, a aprobat Reta, încet, înclinând din cap.

- Ciclul când urmează? Sper că vine regulat!

- Da. Îl aştept peste unsprezece zile.

- Testele le vom face în preajma zilelor ovulaţiei, care, după toate semnele, va începe peste 2-3 zile. Mai întâi vom face analiza secreţiei uterine, după care vom folosi metoda cu ultrasunete pentru a afla cât de maturizată este foliculita. Abia la sfârşit vom măsura şi grosimea mucoasei uterului, precum şi testul spermei partenerului dumneavoastră.

Acum vă rog să vă dezbrăcaţi şi să vă urcai aici, pe masă!

La terminarea consultului, medicul a concluzionat:

- Văd că nu aveţi protuberanţe, chisturi sau malformaţii. Vă vom lua puţin sânge pentru a face testul SIDA, precum şi pentru a constata imunitatea la rubeolă.

Infecţiile, doamnă dragă, sunt foarte periculoase în aceste situaţii, uneori ele constituind cheia întregii probleme a fecundităţii femeii. Vă puteţi îmbrăca. Pentru azi am terminat.

- Totul e gata? a întrebat Reta nedumirită.

- Da. Asistenta mea vă va da cele necesare iar în săptămâna următoare veţi face testul de urină pentru a depista hormonul luteinotrop, care precede ovulaţia.

După aceea va urma soţul dumneavoastră căruia îi vom face un set de analize obligatorii în acest caz. Ce ziceţi, domnule?

i se adresă medicul lui Miron, care aştepta în apropierea uşii ca să iasă din încăpere.

- Desigur, dacă sunt necesare, nu mă pot opune.

În săptămâna care a urmat Miron a suportat cu stoicism testele la care a fost supus. Din nou s-a completat o fişă, la care el a răspuns puţin iritat şi puţin dezgustat!

- Nu am avut tumori, sifilis, gonoree, herpes, infecţii genitale, probleme de erecţie sau alte boli pe care le-aţi enumerat.

Medicul a sesizat tensiunea şi ostilitatea acestuia, dar n-a spus nimic, fiind obişnuit cu un astfel de comportament de la alţi pacienţi care acţionaseră aproape la fel ca el.

I-a recoltat sânge pentru analizele impuse, apoi i-a palpat testicolele în căutarea eventualelor varicocele. La sfârşitul examinării medicale, Miron era deja epuizat şi puţin nervos.

- Vom mai face o analiză ca să vedem cum se mişcă spermatozoizii. Poate rezultatele sunt bune şi nu ne vor obliga să mai facem şi testul de zahăr.

- Acesta ce mai este? întrebă Miron.

- Un test care ne arată dacă nu este înfundat vreun canal seminal. În acest caz ar fi nevoie de o biopsie sau de vasografie, dar nu cred.

- Ce trebuie sa scoată în evidenţă analiza spermei, domnule doctor? întrebă Miron.

- Domnule Staicu, un bărbat apt pentru a procrea trebuie să aibă în spermă spermatozoizi între 4.ooo.coo şi 2oo.ooo.oco. Vdeţi, dar, că limita minimă este de patru milioane pe milimetru. Mulţi dintre ei nu sunt viabili.

Joia următoare când s-au prezentat, medicul le-a spus că toate testele hormonale făcute lui Miron sunt normale, necazul aflându-se la Reta.

- Doamna s-ar putea să aibă trompele înfundate, dar asta o vom putea şti abia după ce îi vom face o radiografie. Ce ziceţi, doamnă, facem o încercare?

- Acum, dacă am început, mergem până la capăt, a fost de

acord Reta, deşi încă mai era speriată.

Radiografia i-a adus o oarecare speranţă, iar medicul a fost prompt:

- Da, e numai o trompă înfundată pe care o putem rezolva cu un tratament medicamentos. E bine. Mă tememam de ceva mai grav şi de necesitatea examenului laparoscopic.

- Ce este laparoscopia? a întrebat Miron.

- Ei, o mică incizie în zona ombiliului. Prin ea se introduce un mic telescop cu ajutorul căruia se observă uterul şi restul zonei respective, necesar pentru a se vedea unde este poziţionat blocajul, dacă el există. Nu este o metodă prea dureroasă, dar mă bucur că nu este necesară.

La terminarea analizelor medicul i-a dat Retei un tratament pe bază de medicamente, însoţind reţeta de un program de administrare a lor.

Cei doi s-au întors acasă, dar viaţa lor s-a schimbat total de când au început să umble pe la medici. Se izolaseră complet de toţi prietenii şi cunoştinţele, nu mai mergeau în vizite şi nu mai primeau pe nimeni, totul era un coşmar, iaz Reta plângea din ce în ce mai des.

- Să sperăm că totul va fi bine, încerca s-o liniştească Miron, când o vedea supărată şi plânsă.

- Nu ştiu dacă va fi bine. Dacă trupul meu e sterp?

- Asta nu se poate, doar ai avut un avort.

- A fost acum opt ani de zile, dar de atunci poate că organele genitale să fi îmbătrânit, să se fi sclerozat. Orice e posibil, explica Reta deznădăjduită.

- Draga mea, vreau să te linişteşti. Ar fi minunat să reuşim, dar, în caz contrar, nu trebuie să ne facem atâtea probleme. Este minunat şi faptul că ne avem unul pe celălalt şi avem o viaţă plină înainte. Suntem încojuraţi de oameni pe care-i iubim, iar ei ţin la noi. Deşi ador şi eu copiii, nu cred că trebuie să-l avem cu orice preţ. Viaţa ta este mult mai preţioasă, iar pentru o obsesie nu trebuie să ne distrugem căsnicia, după ce abia ne-am unit.

- Ai dreptate, dar ştii cât de mult îmi doresc să am copilul tău.

De mai multă vreme nu mai făcuseră dragoste iar Miron nu îndrznea să se mai apropie de ea când o vadea aşa de iritată.

Toată săptămâna se întâlneau acasă numai după ora 2o,oo, mâncau în grabă ceva şi ea se culcau, evitând să mai discute ca altă dată, cu toate insistenţele lui de a afla ce a mai făcut şi cum se mai simte.

Într-o zi a trecut el de la servici pe la Iorgu, pe acasă şi au plecat împreună, spre locuinţa lor, prilej cu care s-au oprit în parcul copiilor organizat în spatele Prefecturii. Pe alei erau mulţi copii însoţiţi de părinţii lor, care vorbeau şi râdeau.

- Uită-te la fetiţa aceea cu fesul roşu şi codiţe! l-a atenţionat Reta.

- Este foarte drăguţă. Arată ca în fotografiile din reviste.

- Deci, îţi place? Eu aş vrea să avem un băiat, dar m-a părăsit orice speranţă.

- Poate îl vom avea, trebuie numai să avem răbdare.

Starea Retei a mirat-o şi pe Filia, care a întrebat-o într-o zi, pe când a intrat în bucătărie:

- Dar tu ce ai, soro? Nu vrei să mai treci deloc pe la mine, nu vrei să mai stai de vorbă cu mine chiar deloc?

- Am prea multă treabă, a încercat ea să se scuze.

- Lasă, că aceeaşi treabă o făceai şi altă dată şi nu erai atât de tăcută. De ce te închizi în tine? Spune ce te frământă, s-ar putea să te putem ajuta! Ai probleme cu Miron? Nu te mai ascunde!

- Nu. Cu Miron mă împac bine, eu sunt cauza, că nu mai am 19-20 de ani, ci aproape 40. Ştii de când ne chinuim să avem un copil şi rezultatul nu apare, încă.

- Asta era? Şi acum vrei să te îmbolnăveşti de nervi? Vrei să-ţi pierzi sănătatea pentru asta? Doctorul ce spune?

- Că se va rezolva cu tratamentul.

- Şi de ce nu ai răbdare să termini, mai întâi, tratamentul? Când te duci la control?

- Peste două săptămâni.

- Dacă-ţi doreşti copilul cu orice preţ, acum se poate face şi fertilizare „în vitro".

- Doamne fereşte! Îmi este atât de frică, iar acest procedeu nu este chiar atât de sigur şi..

.... Teama Retei a fost zadarnică deoarece în săptămâna următoare ciclul menstrual nu i-a mai venit, iar la control când a ajuns, medicul i-a confirmat ceea ce ştia deja: Reta era însărcinată pentru prima dată după opt ani de zile. I-a recomandat, însă, să ducă o viaţă cumpătată în toate şi să evite eforturile mari, precum şi nopţile pierdute.

Bucuria familiei Stancu a fost mare şi Reta a căpătat culoare şi bună dispoziţie. Filia a aflat vestea chiar a doua zi după ce aceasta s-a întors de la medic.

- Ai văzut că s-a rezolvat? Răbdare îţi trebuia şi aşteptarea ţi-a fost răsplătită, i-a spus Filia. Mă bucur nespus de mult pentru voi. Ce zice Miron?

- El este în al nouălea cer. Mi-a spus să mă gândesc la un program de mămică şi chiar să nu mai lucrez, dar nu pot să-l ascult.

- Pe la vreo 5-6 luni ar cam trebui să stai liniştită, să cauţi mai des patul. Tu ai şi o vârstă la care trebuie să te protejezi mai mult.

- Vom vedea atunci, dar acum sunt fericită.

- Iorgu zicea să dăm o petrecere luna viitoare, adică peste vreo zece zile. Ce zici dacă spunem că aştepţi un copil?

- Nu vin decât prieteni sau şi afaceriştii ăia gomoşi?

- Numai câteva familii pe care le ştii.

- Păi, să vedem ce părere are şi Iorgu, că Miron vrea să se laude că va avea curând un moştenitor.

- Dă-i un telefon lui Miron să nu se duă. acasă, de la firmă, să treacă pe aici să te ia şi mai discutăm cu ei diseară! Poate mai are şi el vreo părere în legătură cu petrecerea planificată.

- Dar ce sărbătoriţi?

- Ne întâlnim şi noi să ne mai vedem la faţă. Dar dacă vreţi, putem spune că sărbătorim „Izbânda voastră", că este, într-adevăr, o mare izbândă, o realizare colosală.

Reta l-a sunat pe Miron, iar seara acesta a venit odată cu Iorgu. În aceeaşi seară totul a fost hotărât pentru sâmbăta următoare, la ora 15,oo.

La data şi ora stabilită au sosit, pe rând, toţi cei invitaţi şi s-au aşezat în salon unde s-au întreţinut cu un coniac, apoi au fost invitaţi la masă, în sufragerie.

Filia purta o rochie de seară minunată, din mătase de culoare verde, având pe umărul stâng o broşa cu o perlă în centru şi o floare de diamant, iar în urechi nişte cercei de aur cu acelaşi fel de pietre preţioase. Pe umeri îşi pusese o tunică de catifea de aceeaşi culoare, peste care cădeau buclele ei aurii.

Avea ceva din graţia unei regine, iar ochii ei exprimau timiditate şi delicateţe, dându-i un aer strălucitor.

Era atât de frumoasă încât nimeni nu putea s-o privească fără s-o admire. Reta, care se afla lângă Iorgu, i-a şoptit, aproape stins:

- E foarte frumoasă. Sunteţi o pereche minunată!

Filia plutea magic de la o masă la alta, discutând cu diferite grupuri şi se părea că se afla totdeauna acolo unde era dorită, creindu-le bună dispoziţie şi o rară iluzie.

Nu-şi dădea seama cât era de remarcabilă în ţinuta ei care era minunată de-ţi tăia răsuflarea.

Iorgu nu se sătura niciodată de ea şi nu voia s-o împartă cu nimeni. Mereu o lăuda cu
dărnicie şi o înconjura cu afecţiune pentru că era dragostea lui, ca o culme a unui vis lung şi fericit. O ştia că este inteligentă, capabilă, eficientă, şireată când trebuia şi, pe deasupra, frumoasă.

Dar Filia nu prea dădea mare importanţă calităţilor sale fizice, nici nu remarcase senizaţia pe care o provoca la simpla ei apariţie.

Nicoleta şi-a făcut apariţia lângă Iorgu, ţinându-l de mână pe Sorin-Andrei care era îmbrăcat într-un costum bej, asortat cu buclele numai inele de culoarea inului, încadrându-i faţa luminoasă şi ochii albaştri plini de generozitate şi duioşie. Avea deja un an şi cinci luni.

- Ce face băiatul lui tăticu? l-a întâmpinat Iorgu.

- Bine. Am venit şi eu să văd. Ce faci aici?

- Stau de vorbă cu oamenii. Hai, acum, du-te, că aici nu este loc pentru copii!

- Vreau să vorbesc cu mama, a insistat Sorin.

- Mai târziu, când va pleca lumea de aici.

Ia făcut semn Nicoletei, iar aceasta a ieşit pe uşă, mai mult trăgând de el, decât să meargă.

La petrecere, Filia o invitase şi pe Lucia, fosta ei vecină de la garsoniera lui David, dar nu putuse să discute prea multe cu ea, datorită obligaţiilor sale de amfitrioană. Discutaseră însă Reta şi Nicoleta, care au invitat-o într-o cameră mai liniştită din casă.

- De când o cunoşti pe Filia? a întrebat-o Reta.

- De când a venit în bloc la noi, în vara lui 1990. Atunci era atât de tânără şi de drăgălaşă. Eu ştiam că David, cel cu care se combinase, nu avea servici, avea un anturaj prost şi ducea un trai suspect. Individul a profitat de lipsa ei de experienţă şi de candoarea ei. El nu o merita, dar a păcălit-o.

- Atunci era mai frumoasă chiar decât acum? a întrebat Reta, manifestându-şi curiozitatea deschis.

- Da, era de o drăgălăşenie rară, avea rotunjimile adolescenţei şi o anumită candoare. Acum este mai matură, chiar mai interesantă şi este o femeie al cărui trup pare sculptat. Este foarte frumoasă!

- Eu o ştiu de când a adus-o Iorgu aici pentru prima dată, intervine Reta. Era sfioasă, retrasă, iar pe faţa ei se citea suferinţa.

Abia după ce s-au căsătorit s-a schimbat total, radiind căldură, dragoste şi fericire în toată casa. Noi ne-am împrietenit amândouă din primele zile. Când şi-a adus aici bagajul, nu prea

avea lucruri de îmbrăcăminte, dar acum are o garderobă de invidiat şi totul este numai de bun gust.

- Mă bucur mult pentru ea, a spus Lucia.

Printre invitaţi se afla şi doamna Eleonora Pascu, însoţită de Radu Stănescu. Prietenii îi spun Ella şi aşa o voi numi şi eu în continuare. Era soţie de marinar şi avea tot ceea ce îi trebuie unei femei. Ella dădea formelor de viaţă expresia sinceră a plenitudi nilor ei. Ea turna numai în oţel trăirea sa de femeie, întrucât se bucura de o totală independenţă, obişnuind să strângă „buretele" vieţii cu amândouă mâinile, conştientă de faptul că viaţa unei femei este prea scurtă pentru a se putea realiza. Avea în jur de 40 de ani şi un aer distant, nepăsător, părând că suportă plictisită viaţa da fiecare zi. Multora li se părea inaccesibilă, nu şi lui Radu cu care se cunoştea de ani buni. Câte un bărbat care o vedea cu figura ei impenetrabilă, o caracteriza repede: „ o femeie frumoasă, dar e leneşă şi proastă".

Dar nu avea dreptate .Se vede că n-o cunoştea deloc pe Ella, care, cu ochii ei mari şi negri, cu genele lungi şi figura arogantă, reuşea să paralizeze mulţi bărbaţi. Aerul ei plictisit o prezenta ca pe o femeie trecută prin atâtea încercări încât acum, în afară de bijuterii şi tualete, nimic nu mai avea putere să-i mişte sufletul. Şi surâsul pe care îl acorda destul de rar cunoştinţelor sale era trist, lipsit de căldură, părând mai bătrân decât timpul însuşi.

Aceştia o considerau „o târfă arogantă şi bogată". O vreme a stăruit cu privirea ei leneşă asupra lui Radu Stănescu, care i se părea o apariţie dintr-un trecut nu prea îndepărtat, de care îşi aducea vag aminte, ca şi de dragostea lor din vremea când ea era frumoasă, plină de viaţă, pe care o trăia adesea cu o dragoste violentă.

Înainte de a se căsători cu Pascu trăise o viaţă intensă, printre parteneri numărându-se şi Radu. Acesta îşi spunea în gând: „Bravo ei!" când îşi amintea de escapadele lor, când se avântaseră

împreună în tot felul de experienţe, deşi niciunul dintre ei nu avusese prilejul să cunoască adevărata dragoste, totul se rezumase la curiozitate şi dorinţi senzuale ale căror satisfaceri trec repede.

Ellei îi plăcea la Radu zvelteţea lui musculoasă, statura dreaptă şi înaltă, părul negru, ondulat, linia viguroasă a cefei, nasul acvilin, buzele pline etc.

Pe Radu îl iubise, pe când cu soţul ei se prostituase.

Radu păstra în el forţa pământului însuşi, simplitatea şi frumuseţea acestuia. Când s-au cunoscut ei, Ella ducea o viaţă modestă. Urmase şcoala pedagogică, dar nu profesase şi se căsătorise cu acest ofiţer de marină pe care nu-l merita. „Dacă nu s-ar fi căsătorit cu el, să aibă atîtea condiţii ecelente, poate n-ar fi fost curvă", ziceau cunoscuţii ei.

Obosită, dezgustată şi plictisită de toate, Ella ajunsese să nu se mai preocupe decât de plăcerile trupeşti. Nu avea copii, rămânându-i numai viciul şi senzualitatea.

Dar Radu se înşelase în ultima vreme, deoarece extazul lor dinainte se pierduse, rămânându-le numai dorinţa şi excitaţia. Era vorba de o împerechere mecanică, însoţită doar de gesturi animalice. Acum se gândea: „Poate n-am făcut bine, dar altădată nu aveam timp să mă mai gândesc la astfel de lucruri".

Recent se întorsese acasă de la Las Palmas, unde nava lor fusese arestată împreună cu tot echipajul, pentru datorii şi trăise ca în iad aproape un an şi jumătate fără hrană, medicamente, chiar şi fără apă potabilă.

Dorea să fie câteva zile cu Ella, de parcă ar fi vrut să recâştige tot ce pierduse în acel infern care-i semnalizase astfel că viaţa este scurtă, nesigură şi pleacă repede, poate într-o lună, o zi , un ceas...

I-a şoptit la ureche: „Eu plec. Te aştept mâine la ora 16.00 lângă Farul nou". „Nu fi prost, aşteaptă că plecăm amândoi, că sunt singură acasă aproape trei zile".

A înclinat din cap şi a rămas pe loc, plecând de la petrecere

mai târziu, dar înaintea celorlalți.

La o masă, un grup de bărbați făceau teoria femeii. Totul începuse de la vestimentația femeilor:

- Cine este bruna aceea cu coc modern? a întrebat un domn roșcovan, în vârstă de 50 de ani.

- Vorbește încet! E doamna Vasiliu – cel cu faianța.

- Măi, dar e plină de însufleţire şi încărcată de giuvaericale. Cu ochii ei scânteietori şi ageri, nu scapă nimic din vedere. Şi se umflă în pene, cu o mândrie nejustificată, înroşindu-se toată sub stratul de fard care-i acoperă obrazul.

- Observ că are inele pe toate degetele.

- Da, iar la gât un lanț de aur de poți lega şi câinele cu el, de care atârnă o cruce de aur în greutate aproape de jumătate de kilogram. Ce-ți este şi cu femeile astea! mai adaugă el cu năduf...

Domnule, mulți bărbați n-au habar de ce fac femeile lor. Unele au conturi secrete, altele au rochii şi bijuterii pe care nu le scot ca să nu le vadă soții lor, iar când o fac, tremură de frică. Iar soții nu reuşesc, adesea, să deosebească o rochie nouă de alta veche sau să vadă că soția lui are alți cercei, broşe, inele, medalioane etc.

Păi, uită-te chiar aici, în această adunare! Sunt unele doamne îmbrăcate în nişte rochii care mai mult le dezbracă. Altele se fardează țipător, altele sunt frumoase de la natură şi n-au nevoie de atâta fard.

Priviți-o pe doamna Vrabie, amfitrioana noastră din aceasta seară! Nici nu mi-am închipuit că înrtr-o singură femeie se poate îngrămădi atâta frumusețe şi atâta splendoare.

Da, domnilor. Se zice că Dumnezeu ar fi lăsat o lege pentru femei, adică au dreptul să facă ceea ce face cea mai frumoasa dintre ele.

O fi aşa, n-o fi?

- Dar tot aşa se spune că trebuie să fii sigur numai de femeia de care te îndoieşti, iar de cea de care eşti sigur, să te temi totdeauna. Excepție fac femeile care se unesc cu bărbați mai în

vârstă mult decât ele. Asta înseamnă că au ajuns la capătul vieţii lor de femeie; ele ajung aici numai după ce au uzat tot ce au avut mai feminin în ele.

Citeam undeva că Goethe a fost iubit de o femeie în vârstă de numai 17 ani, atunci când el avea deja 70 de ani şi l-a iubit cu mult foc şi ardoare. De aceea se pare că o parte însemnată a operei lui poartă peceta dragostei lor controversate.

- Hai să mai bem un pahar de vin că doar ne aflăm la o petrecere, nu la înmormântare! îi îndemnă unul dintre ei, ridicând paharul.

După ce au băut şi au pus paharele la loc pe masă, un domn tânăr, aprins la faţă, a spus:

- Domnilor, marţi am fost la înmormântarea unei rude, un bătrânel care a ştiut toată viaţa să trăiască bine. Feciorii lui, ca să-i facă faţă mare, au adus trei popi să-i slujească, încât se încurcau între ei când trebuia să-şi zică fiecare partea lui de cântare.

Dar ce am observat la ei, toţi trei erau graşi, rumeni şi cu straie strălucitoare.

- Păi, cum să nu fie graşi, sare altul, dacă pe lângă salariile plătite de stat - luate tot de la noi - ei primesc bani şi alte bunuri direct de la enoriaşi, fie că este vorba de botez, cununie sau moarte?

- Domnilor, eu cred în Dumnezeu, deşi nu prea am reuşit să aflu cine este şi unde locuieşte, dar cred într-o forţă supranaturală. N-am fost membru de partid pe vremea comuniştilor şi nu sunt nici acum, dar la biserică nu mă duc pentru că n-am încredere în preoţi.

- De ce? a întrebat o doamnă rotofee, dar , cam în vârstă, care ascultase la toate discuţiile lor aprinse.

- Pentru că ei umblă numai după avuţii şi după femeile frumoase. Sperie prostimea cu vorbe umflate şi le cere să facă pomeni, să plătească slube bisericii chipurile ca „să-şi cureţe păcatele", numai ca sa le dea lor. De ce credeţi că dau năvală atât de mulţi să se facă preoţi? Pentru că acolo salariile sunt mari şi

asigurate, ca şi avantajele. Cine se duce acolo? Cei leneşi, dar dornici să ducă o viaţă de huzur. Poate aţi auzit glumele pe care le face poporul pe seama preotului? „Toată săptămâna popa stă degeaba, iar duminica cântă".

- Prea exageraţi, domnule! intervine prompt aceeaşi doamnă. Există destui preoţi corecţi, evlavioşi, unii au chiar har de la Dumnezeu, care dau enoriaşilor învăţaturi bune. Dacă au salarii bune şi alte avantaje, apoi tot noi la dăm pentru că suntem credincioşi.

- Atunci, spuneţi-mi, doamnă, de ce ei trăiesc în huzur, în vreme ce propovăduiesc ca omul credincios să nu strângă averi pe această lume, să trăiască în sărăcie? La fel înfierează el şi desfrânarea trupească pentru ca bărbaţii să se abţină, iar femeile dornice de bărbat să se ducă la ei. Nu i-aţi văzut ce le fug ochii după femeile frumoase? Când vor să le ademenească, le spun celor care se smeresc şi se ruşinează că credinţa din suflet n-are nicio legătură cu păcatul trupesc, iar aceasta le este plăcut şi sfinţilor. Cei cu părul alb obişnuiesc să spună femeilor să nu se teamă că sunt bătrâni, deoarece „prazul, deşi este alb spre rădăcină, la capătul cu frunze este totuşi, verde", şi alte bazaconii.

- Domnule, intervine altul, dumneata văd că ştii foarte multe din comportările popilor, dar ar trebui să aplici proverbul: „ Să nu faci ce face popa, ci ceea ce zice el".

- Aşa este, însă, prea exagerează.

- Eu nu mă duc la biserică niciodată - intervine un alt domn - dar am citit multe despre slujitorii Domnului. Înainte vreme călugării au fost cei mai cucernici din tagma bisericească, dar astăzi, ca ei mai există puţini rătăciţi prin munţi sau prin cine ştie ce peşteri. Ei purtau sutană dintr-o ţesătură aspră, sărăcăcioasă, încât prin ea se oglindea sufletul lor care nu căuta la cele pământeşti, când îşi acopereau trupul cu astfel de strai. Cei de astăzi îşi fac nişte sutane largi, ca să-i încapă cât sunt de graşi; stofa lor este de calitate superioară, scumpă, fină, cu căptuşeli atrăgătoare şi moi, iar pe piept îşi pun unul sau mai multe lanţuri

groase din aur sau argint, lungi de un metru, terminate cu o cruce din acelaşi metal preţios în greutate de aproape o jumătate de kilogram. Nu se mai mulţumesc cu simboluri ca altă dată.

- Sunteţi prea aspru cu ei! intervine din noi doamna. Ce vreţi, să umble în zdrenţe? Nici Iisus Cristos n-a umblat cu hainele rupte.

- Nu, doamnă, dar să nu afişeze ostentativ bogăţia.

- Nu este ostentaţie, domnule, glumeşte altul. Preoţii vor să ne arate că trăiesc bine, fără lipsuri.

- Trăiesc bine, întradevăr. Şi s-au înmulţit în anii de după revoluţia din 1989, încât nu li se mai ştie numărul.

- Vezi-ţi de treabă! Numărul lor, oricât ar fi de mare, îl ştie precis Patriarhia Bisericii Ortodoxe Române, precum şi cea a bisericii catolice. Mai rău este că s-au înmulţit îngrijorător de mult sectele religioase care au zăpăcit lumea fiind un mare pericol.

- Mai lasaţi-i în pace pe preoţi! intervine din nou, doamna. De ei este nevoie la toate evenimentele vieţii creştine. Noi suntem oile lor credincioase.

- Dar nu trebuie să-i ascultăm orbeşte. Apropos... ştiţi că oile cele adevărate, cele din turme, au vedere scurtă şi nu au nici mirosul dezvoltat? De aceea le prinde lupul cu atâta uşurinţă.

- Hai să vorbim despre femei! propune un bărbat cu o figură de om pus pe şotii. Dar s-o facem încet, să nu ne mai audă doamnele

Era puţin „turtit" de şampanie.

- Ce se poate spune despre ele? Le stă capul numai la dragoste şi la toalete. Unele vor, dar nu ştiu ce vor.

- Pentru că femeia poate mai mult decât un bărbat. O femeie poate slei de puteri nenumăraţi bărbaţi, pe când mai mulţi bărbaţi nu-i pot da de capăt unei femei. Un exemplu concret îl constituie prostituatele care au proliferat în toate oraşele ţării după 1989.

- Lasă-le naibii pe păcătoasele alea! Majoritatea lor sunt căptuşite de SIDA şi alte boli venerice. Eu consider că în acest caz

sunt vinovaţi proştii de bărbaţi care le caută, apoi se îmbolnăvesc şi le îmbolnăvesc şi pe soţiile lor.

- Domnilor, în familie necazul nu vine de la acele prostituate în toate cazurile.Există femei care, deşi au soţi tineri, virili, sănătoşi, nu se mulţumesc cu ei şi îşi mai aduc şi alţi bărbaţi în patul bărbaţilor lor. Şi nu toate se pot plânge că soţii lor pleacă pe timp de şase luni sau un an precum navigatorii sau alţii, iar ele riscă să se usuce până se întorc aceştia. Sau că soţii lor sunt bătrâni, bolnavi sau betegi.

- De ce le criticaţi atât de aspru? intervine un domn mai tânăr care a ascultat tot timpul. Luaţi în calcul şi faptul că multe dintre acele doamne la care v-aţi referit, sunt bine hrănite, bine îmbrăcate şi odihnite, ceea ce determină să albă şi pofte care trebuie satisfăcute.

- Sunt de acord şi cu asta, dar asemenea fapte se produc numai în familiile în care lipseşte dragostea dintre cei doi soţi, spune un.domn în vârstă, ca o sentinţă.

- Domnilor, bârfiţi mai abitir decât femeile, intervine doamna nemulţumită că sexul slab e atât de tare criticat. Dumnezeu a zămislit femeia mai slabă decât pe bărbat şi la trup şi la minte, poate. Eu, însă, o socotesc vinovată pe femeia care se oferă pentru bani, nu şi pe cea care se dă din dragoste, desigur, nu cele cu sentimente prefabricate.

- Asta este mai goală la cap decât firul de trestie, deşi are impresia că este mai deşteaptă decât N. Titulescu, îi şopteşte un domn la ureche vecinului său, după care amândoi râd în hohote. Discreţia e o problema grea şi încurcată.

Doamna observă şi, chiar dacă n-a auzit ce a spus, a simţit nevoia să-i răspundă:

- Nu încerca să-ţi măsori puterile cu mine! Ia exemplul şoimului care nu se mândreşte că a biruit o porumbiţă!

La sfârşitul petrecerii toţi au uitat discuţiile şi au plecat veseli, prieteni şi liniştiţi, invitându-se reciproc să-şi facă vizite.

Ţinând cont de invitaţia Ellei, într-o zi Filia a hotărât să-i

facă o vizită acasă. Astfel că, după ce a colindat câteva magazine, socotind că are suficient timp la dispoziţie până când se întoarce Iorgu la masă, a trecut pe la locuinţa acesteia. În prag i-a apărut Ella în persoană, care a început:

- Drăguţ din partea dimitale, doamna Vrabie, că ai venit să mă vezi, i s-a adresat pe un ton alintat, asemănător cu sfârâitul pisicii când toarce în voie pe şemineu.

Nu credeam că mă vei vizita curând, ştiindu-te aşa de ocupată, mai ales de când ai şi copilul.

- Dimpotrivă, de când mă ocup numai de copil, am timp berechet. Copilul s-a mărit deja şi poate rămâne acasă cu una din fetele din casă.

Filia arăta provocator de tânără în toaleta ei, proaspătă şi răcoroasă, iar Ella o privea cu un zâmbet de falsă indulgenţă, gândind: „Cum face asta de reuşeşte să-şi păstreze frumuseţea nealteratâ?" Invidia ei era mare.

Au discutat diverse, printre care şi despre o nepoată a Ellei care - spunea ea - locuieşte la un cămin al facultăţii la care învaţă, fiind dintr-o localitate din judeţ.

- E greu să locuieşti la cămin, a spus Filia, care gustase şi ea o astfel de viaţă în Bucureşti.

- O fi, a replicat Ella cu superioritatea şi zâmbetul celei care n-a fost niciodată
într-un internat. Doar n-o s-o ţin în casă la mine, a adăugat, iscodind-o pe Filia, despre care gândea: „E fără vârstă, de o frumuseţe rară şi subtilă. Şi nu spune deloc cum face. Este mai nepătrunsă decât Sfinxul. Apele liniştite, sunt adânci, s-ar putea să fie o fiinţă misterioasă."

Ella făcea parte din acea categorie de oameni care erau marcaţi de o impoliteţe subtilă care-i face pe ceilalţi să se simtă stingheriţi şi astfel se simt satisfăcuţi pe seama sentimentelor altora.

- O cafea? i s-a adresat Filiei pe sub genele lungi şi dese.

- Mulţumesc, dar am servit-o înainte de a pleca de acasă,

iar acum te rog să mă scuzi, că mă aşteaptă Iorgu cu maşina să trecem prin piaţa Carol, unde locuieşte o rudă a lui. Altă dată poate stau mai mult. La revedere!

CAP.IV - DECLINUL LUI DAVID GORAN

Am văzut în partea întâia că David îi găseşte Ricăi o gazdă pe strada Miron Costin la Vasilica Vlase - zis Sica, o prietenă a lui din perioada „descălecării" în Constanţa, pentru a o scoate din garsonieră, dar s-o aibă aproape în caz de nevoie.

Camera se găsea într-un imobil vechi, situat în apropierea pieţei Griviţa, unde se mai adăposteau şi diferite persoane venite din ţară pentru a-şi vinde produsele în acea piaţă. Era o cameră întunecoasă unde soarele nu intra niciodată.

De la început Sica a luat-o sub oblăduirea ei, povestindu-i viaţa, apoi îndeletnicirile care aduc bani.

Dar orfana Rica suporta greu înserarea care-i aducea aminte de singurătate, când lumina piere, iar sentimentele nu rezistă plictiselii, se evaporă, se sting, precum focurile care nu mai au ce să ardă. Spectacolul vieţii ei era sumbru şi apăruse teribilul adevăr: era o persoană fără bani sau alte mijloace de existenţă, care trebuia să se descurce singură. Abia acum Rica îşi dădea seama că viaţa nu este ca în cărţile pe care ea le citise. Îşi spunea în gând: „Sunt nefericită".

Sica n-o putea întreţine la nesfârşit şi s-a gândit s-o atragă la prostituţie. La început i-a povestit câte ceva din viaţa ei: „După 1989 am rămas fără servici. La început m-am împotrivit oricărei oferte amoroase pentru că, încă, nu eram păcătoasă, dar lipsa banilor şi, mai ales foamea, mă presau. Vreau să spun că pe atunci nu eram destul de păcătoasă ca să mă ticăloşesc de dragul violului,

dar nici nu primisem din partea vreunui bărbat oferte de căsătorie ca să mă ispitească să mă aşed la casa mea. A trebuit să intru şi eu în branşa desfrânatelor, pândind bărbaţii dornici de sex.

După aceea, totul a venit de la sine, îmi luam locul pe stradă, bărbaţii mă căutau şi am început să mă obişnuiesc cu acest mod de a câştiga bani. Asta e viaţa!"

La început Rica a refuzat această îndeletnicire, dar după ce s-a văzut nevoită să se întreţină singură, iar fără bani n-o putea face, s-a învoit să fie alături de Sica, a cedat viciului care pătrunde prin cel mai gros zid al cuviinţei, dovadă că sărăcia poate învinge cele mai sfinte hotărâri cinstite.

Într-o atare situaţie, David a reprezentat pentru atmosfera ei îngheţată, suflul dogoritor al unui bărbat tânăr şi înfocat, care a reuşit s-o ademenească cu mângâiere şi cu vorbe dulci, determinând-o să uite de îndatoririle pe care i le impunea prietenia ei cu Filia. Astfel a uitat de prudenţa şi de trecutul ei, dorind să capete o siguranţă lângă David, bărbatul de care se ataşase încă de când locuiau toţi în garsonieră. Nu ştia că odată va plăti scump naivitatea ei, pentru faptul că David o minţea cu neruşinare în legătură cu viitorul lor. Nu vedea în el decât bărbatul arătos, drăgălaş şi amabil, aşa cum şi-l dorise în visele ei, deşi el era josnic, egoist şi nu urmarea decât s-o cucerească, Rica fiind pentru el doar o noutate, o nouă cucerire, nicidecum dragoste.

În sinea ei Rica avea remuşcari că îşi înşală prietena şi încerca să amâne relaţia cu David, însă acesta insista, spunând că o va alunga pe Filia.

- Ce va spune ea despre mine? Doar suntem bune prietene.

- Nu va spune nimic . Ea trebuie să plece, zicea David.

Într-adevăr Filia a plecat de la el, aşa cum am văzut mai sus, datorită comportării lui execrabile. O preferase pe Rica, noutatea lui, care avea trupul tânăr şi frumos şi ochii mari plini de candoare, care-l priveau precum ochii căprioarei care îl dojeneşte pe vânătorul ce a rănit-o din răutate.

Când David a adus-o în garsonieră să locuiască cu el, Rica,

deşi istovită şi ruşinată de ocupaţia ei provizorie, se bucura că nu mai are de plătit chirie şi se simţea uşurată de povara străzii unde era obligată să stea noaptea pentru a agăţa bărbaţi. Nu-i plăcea acest mod de viaţă, dar o făcea din lipsa altor mijloace decente de existenţă, acceptând de nevoie, mitocănia unor bărbaţi care aveau un comportament şi un limbaj brutal, care o iritau.

Îi era recunoscătoare lui David pentru că o salvase din acea mocirlă şi-i era total devotată.

Ziua dar mai ales nopţile, David lipsea de acasă, iar Rica rămânea singură, cu gândurile ei. Adesea îi sunau în urechi cele auzite de la femeile cu care îşi petrecea nopţile pe la diferite colţuri, aşteptându-şi „clienţii":

„Pe bărbat - zicea câte una - să-l umileşti, să-l dobori la pământ şi să-l calci în picioare.

Să nu-i dai nicio atenţie, prefă-te că nu-l bagi în seamă. Lasă-l să fiarbă în zeama lui! Abia atunci ai să vezi cum te caută el peste o vreme şi se gudură ca un căţel, cerându-ţi iertare".

Orfană de părinţi, Rica crescuse într-un orfelinat de lângă Bucureşti şi era avidă de iubire. Sperase şi ea că David va avea gândul cel bun şi se vor căsători, să aibă şi ea familia pe care nu-a avut-o niciodată. Dar într-o zi, când a adus vorba despre situaţia lor, acesta i-a răspuns iritat:

- Poţi crede orice despre mine, dar nu mă pune în legătura cu căsătoria. Nu suport însurătoarea. Dragostea (iubirea) şi însurătoarea sunt la îndemâna celor bogaţi, care nu duc grija zilei de mâine.

- Şi cu mine ce se va întâmpla?

- Vom trăi amândoi cât va merge, apoi....

Deci, Rica aştepta ceva ce nu va veni niciodată şi era mai conştientă ca oricând de faptul că viaţa te înşfăcă şi te târăşte în vâltoare, îţi împlineşte destinul fiinţei tale , fără să ştii ce se va întâmpla cu tine mai târziu.

Simţea, din instinct, că nu va avea o convieţuire uşoară cu David, dar nu avea unde să se ducă. Umbla prin casă de colo -

colo, ca o ființă vinovată și având o expresie care parcă își cerea mereu scuze. Avea o mină care semăna cu aceea a unui câine bătut care nu mai îndrăznește să fie prietenos, iar sfiiciunea i se citea pe față.

Există pe lume oameni sortiți durerii, care sunt mereu total nefericiți. Rica era una dintre ei.

Într-o seară, când David se pregătea de plecare la întâlnirea eu prietenii, Rica a îndrăznit să-l întrebe:

- Unde stai tu toată noaptea, dacă ajungi acasă în zori?

- Ce te interesează pe tine? Banii nu vin singuri. Ar fi bine să nu mai pui întrebări altâdată, a spus el iritat, apoi a ieșit pe ușă, trântind-o.

Îl supărase. Deși în glasul ei nu era decât suferință și dezamăgire. Voise să știe pe unde umblă mereu, neglijând-o.

Se contura clar faptul că el nu era de casă, nu voia căsătoria, asta nu-i plăcea; nu-i plăcea să fie încătușat și nimic din ceea ce presupunea o căsnicie nu-i plăcea.

Deși Rica era o fată plăcută, frumoasă, gospodină, el o plăcuse numai fizic și în pat.

Acum înțelegea ea că David se temea de această responsabilitate, semn că nu crescuse mental destul, iar convieţuirea lor nu era decât o prefăcătorie, o sursă de dezamăgiri și suferințe. Înțelegea, de asemauea, că nu-l cunoscuse suficient, poate chiar deloc. Totul fusese ca un joc în care ea pierduse.

O necăjea și faptul că zilnic se ferchezuia în baie când pleca la jocul de cărți sau la întâlnirile cu prietenii, dar banii îi ținea la el pe toți, dându-i câte o sumă mică pentru a face piața.

Oboseala și lehamitea o împiedicau să se mai lupte cu lipsurile și cu sărăcia. O parte din sufletul ei ar fi dorit să plece și să nu-l mai vadă pe David, dar unde să se ducă? Pâinea cea de toate zilele depindea tot de el, chiar dacă iubirea pentru el era deja în reflux.

Când era acasă dimineața, în fața unei cești cu cafea, el o întreba:

- Tu de ce nu râzi niciodată?

- Pentru că nu am motive serioase s-o fac.

La acest răspuns el se crispa la faţă, în loc să se intereseze de ce este supărată, ce gânduri amare îi zbuciumă sufletul?

Intr-o după-amiază, David a invitat-o la restaurantul din cartier. Ea s-a îmbrăcat cu o rochie roşie, decoltată până în dreptul sânilor, pantofi tot roşii şi o panglică roşie de mătase care-i ţinea părul adunat. Lui David îi plăcea cum arată şi se simţea mândru şi important în rolul masculului dominant.

Rica se aşezase pe un scaun lângă perete şi rămăsese nemişcată, cu mâinile adunate în poală, întocmai ca un copilaş bine crescut adus într-o cameră unde erau numai persoane adulte.

El a vrut să se ridice de la masă pentru a-l căuta pe chelnerul din sector care nu mai venea.

- Te rog să nu mă laşi singură!

- Lasă, dragă, că nu te mănâncă, nu te mai teme atâta de ei! Dintre toţi cei pe care-i vezi, puţini sunt oameni cu bani, restul sunt săraci precum şoarecii de biserică, dar se încred şi ei, că nu le ajungi cu prăjina la nas.

- Uită-te la doamna de lângă fereastră!

- Da, aceea blondă, aprobă David. Are inele pe toate degetele de la mâini, iar la gât două lanţuri groase de poţi lega boul cu ele, terminate cu un medalion şi celălalt cu o cruciuliţă masivă care-i stă între ţâţe.

Degeaba îşi afişează bogăţia ostentativ, tot ţoapă rămâne, miroase a ţărancă de la o poştă.

Rica stătea şi privea, ascultând îngrijorată. Faţa ei rotundă, cu nasul în vânt, luminată de albastrul blând al ochilor şi de surâsul prietenos al buzelor ei trandafirii, atrăgeau atenţia că ea se bucura, încă, de sănătate şi de tinereţe, dând la iveală un şirag de dinţi albi, regulaţi şi sănătoşi. Era o fiinţă, frumoasă, care tenta bărbaţii.

- Este frumoasă cu toate aceste bijuterii preţioase, a suspinat Rica, ea fiind lipsită chiar şi de un inel.

- Mie nu-mi place. Aşa arată turcoaicele împopoţonate, înainte de nuntă, de către viitorii lor soţi. Iar tu nu ai altă treabă decât să te zgâieşti la ea, în loc să mănânci?

- Mă uitam şi eu cum este gătită. Dar bărbatul de lângă ea seamănă cu un ţap cu barba aia.

- În sfârşit, bine că ai observat şi tu acest lucru.

David n-o lua în oraş decât foarte rar, în restul timpului petrecea cu Paul şi George în câte o cârciumă, iar noaptea la jocul de noroc în diferite locuri unde acesta se organiza. De multe ori el câştiga bine şi de o parte din câştig beneficiau şi cei doi, din care cauză îl lăudau.

Odată, aflându-se în restaurantul „Doi cocoşi", Paul încearcă să-l surprindă:

- Ghici cu cine m-am întâlnit ieri în magazinul „Tomis"?

- Cu cine? Cu cine? Băi, spune, te rog, că nu ghicesc!

- Cu Filia. Era îmbrăcată trăsnet. Totul era pe ea elegant şi frumos. Aveţi ceva vreme de când v-aţi despărţit?

- Mai mult de trei luni de zile, confirmă David. Ştiu că trăieşte cu un om cu bani. Bănuies că o duce bine, dar nu-mi pare rău şi poate nu m-a uitat de tot. E drept că o regret uneori pentru că era o femeie atentă cu mine şi se interesa sincer de viaţa mea, chiar suferea odată cu mine. Filia mă iubea cu o dragoste blândă şi durabilă care depăşea simpla senzualitate. Cred că a suferit cumplit atunci când i-am spus ca n-o iubesc şi că o prefer pe Rica.

- Asta aşa este, bărbate, îi ia Paul apăra Filiei. Are şi ea orgoliu de doamnă, o fi chiar foarte supărată pe tine, dacă zici că te-a iubit atâta. Mie mi s-a părut că avea o figura veselă, senină. Să ştii că tot frumoasă a rămas. Are nişte trăsături delicate, iar razele soarelui îi cădeau pe păr, făcându-l să scânteieze ca aurul; faţa şi braţele ei erau de o frumuseţe uluitoare Nici nu ştii ce ai pierdut, băiete, o doamnă rafinată.

- Ai vorbit cu ea? a întrebat David precipitat.

- Nu. Am privit-o din spate când ieşea din magazin. M-am gândit că mă va respinge şi am evitat-o.

- Ce să-i faci? Ale tinereţii valuri! Plăcerile simţurilor sunt cele mai violente şi cele mai desăvârşite, iar eu le-am dat frâu liber şi n-am decât să trag ponoasele.

Filomena era, intr-adevăr o femeie frumoasă fără cel mai mic defect, iar perfecţiunea ei fizică îl umplea de un respect plin de admiraţie, făcându-l să se simtă nedemn, motiv pentru care n-a îndrăznit s-o abordeze. Paul continua s-o iubească în taină pe Filia.

- Le-ai schimbat şi tu! a intervenit George.

- Ce să fac şi eu dacă mă plac fetele? a spus David, râzând în hohote. La început Filia,
acum Rica.... Pot spune că le-am iubit pe amândouă, dar n-am vrut să mă însor cu niciuna din ele. Cum aş arăta eu om însurat, mai ales că nu le pot asigura un trai liniştit? Aşa, mai trăiesc şi eu cu ele o vreme, apoi... Poate şi Rica mă iubeşte, dar nu o consider bună decât în pat. - Da, dar dintre ele, Filia este de departe cea mai „ţesalată", o lauda Paul. E frumoasă foc, o femeiuşcă „suculentă" şi are o faţă ovală şi roză ca zmeura, plină de viaţă şi de plăcere.

- Mă, Paule, mă, tu o iubeşti mă, zice George.

- Da, mă, o iubesc, dar degeaba că o are altul.

... Era limpede că David avea o neclintită convingere că este un mare seducător, al cărui destin îl hărăzise să cucerească inimile femeilor. De acum el nu mai căuta să muncească supunându-se „soartei" sale pline de bunăvoinţă. Îi convenea că Rica stătea acasă şi nu vorbea mult, nu-l hăituia cu gelozia ei, deşi era o fiinţă nefericită care lâncezea în taină, preferând să-l lase să facă ce vrea şi prefăcându- se că nu ştie ce face el.

A ajuns acasă târiziu, în noapte. Rica dormea cu mâinile peste pled, părul revărsat pe pernă, iar faţa uşor îmbujorată, cu gura întredeschisă.

A privit-o o vreme cum doarme. Lumina veiozei îi colora pleoapele în culori purpurii, împodobite cu franjurile genelor închise. „Doamne. Dumnezeule, cât este de frumoasă! Cât de

bună, de gingaşă şi de părăsită este!" se gândea el. Despre el nu îndrăznea să spună că este leneş, egoist şi nerecunoscător.

Într-o duminică după-amiaza, David se plictisea în casă, dar bani nu avea să poată ieşi cu prietenii ca, de obicei, deoarece cu două seri în urmă jucase cărţi şi pierduse totul, ba rămăsese şi dator câteve sute de mii de lei.

- Îmbracă-te şi hai să mergea în oraş! îi propune el Ricăi care spăla vasele în bucătărie.

- Păi ziceai că nu ai bani?!

- Mergem să ne plimbăm, să vedem lumea.

- Bine, dacă spui tu. Termin imediat.

Când au ajuns în centru, au coborât din autobuz şi au pornit pe bulevardul „Tomis", privind vitrinele magazinelor.

- Dacă am avea bani, cât de fericiţi am fi! a spus Rica, oftând în timp ce privea obiectele expuse. Câte ne trebuie!

- De exemplu tu ce ţi-au dori? o întreabă David.

- Un set complet de tacâmuri ca cel din colţul vitrinei.

- Eu aş intra în magazinul de alături şi ţi-aş alege o haină frumoasă de blană. Vine iarna şi ţi-ar prinde bine.

- Pe care ai alege-o? a întrebat Rica râzând.

- Pe aceea albă. Cred că este foarte călduroasă.

- Ai gusturi alese, dar aceea este o blană de vulpe polară. Nu contează. O vrei? Sper să-ţi placă şi să nu mă refuzi?!

- Dar ştii cât costă? O avere.

- Nu contează cât costă, preţul nu mă interesează. Acum lasă-mă, cel puţin, să-mi imaginez că sunt în situaţia să-mi pot permite să-ţi ofer ceea ce îţi doreşti. Consideră că eu nu sunt mai prost decât alţii.

- Mai prost nu te consider, dar te rog să nu te superi dacă eu nu vreau o asemenea blană.

- Ba trebuie s-o vrei. Insist s-o accepţi, iar mâine voi trimite contabilul cu maşina s-o achite şi să ţi-o aducă.

- Mulţumesc, scumpule! Ce darnic eşti! a continuat ea să zâmbească. Pentru tine ar fi nimerit paltonul acela albastru cu

guler de astrahan gri-cenuşiu şi cu nasturii sidefaţi. S-ar asorta de minune cu blana mea de vulpe argintie. Ştii, desigur că vulpea are o blană deasă şi rezistentă pentru că trăieşte în acele zone reci?

Ce zici de palton?

- Da, merge , încuviinţă David.

- Şi costumul acela maron cu dungile verzi. Sau celălalt bej cu dungile vişinii. Ambele sunt foarte frumoase.

- Da, da. Iată şi nişte rochii de seară excelente. Pe oricare ai îmbrăoa-o, pe tine ar veni perfect şi ai putea fi confundată cu Lady Diana, cea pe care n-o place Charles.

- Rochia este splendidă, într-adevăr şi o pot refuza mai greu, dar dacă şi tu te vei purta ca Charles?

David n-a răspuns şi atunci Rica a reluat:

- Este splendidă, dar cu cât sunt eu înebunită după ele, cu atât trebuie să recunosc că nu am parte să le port, a spus oftând din nou şi figura i s-a întunecat de o părere de rău persistentă.

- Ce lucru ciudat şi nedrept! a exclamat el. Să iubeşti o femeie, dar să fii sărac şi să nu-i poţi oferi nimic, în afară de iluzii! Nici măcar o plăcere cât de mică.

- Nu-ţi mai face probleme, ştii că e doar un joc!

Ajunşi în faţa unei vitrine plină cu bijuterii expuse, David a continuat jocul:

- Vezi brăţara aceea din briliante din colţ? Este pe mărimea încheieturii de la mâna ta stângă.

- La care te referi?

- La aceea de sub colierul de aur de pe suportul albastru. Cel care are deasupra lui inelul cu piatra aceea mare în mijloc.

- Îmi plac toate, mai ales inelul, dar este prea larg pentru degetele mele destul de subţiri.

- Degetele tale sunt fine, lungi, subţiri, dar putem găsi înăuntru un inel pe măsura lor. Dar, ca să nu fie nevoie de vreo modificare, mai bine luăm colierul care se potriveşte pe oricare gât, indiferent de mărime. Ţie ţi-ar veni tocmai bine, ţi-ar ajunge

până între sânii tăi rotunzi şi frumoşi şi s-ar potrivi cu gâtul tău de lebădă şi ochii de mărgean.

- Lasă-te păgubaş, mai bine!

Coborând în piaţa Ovidiu, după ce au trecut pe lângă magazinele de tricotaje, s-au îndreptat spre bulevardul Marinarilor pentru a se înapoia la staţia de troleibuz de la poarta nr.2 a portului.

- Hai să ne oprim la Agenţia de voiaj TAROM şi să vedem unde vom putea pleca să ne petrecem concediul de odihnă! Mergem în Hawai sau în Texas? propune David, privind panourile generos colorate din vitrină.

- Accept plecarea, numai dacă mă duci în Malibu, la Copacabana sau la Maiami.

- Te-aş putea duce pe Coasta de Azur, unde este cald.

- Hai, mai bine, în Veneţia, dacă tot ne-am hotărât să nu plecăm de pe continentul Europa! Acolo poate facem o plimbare cu gondola, vizităm oraşul, statuile celebre, catedrala, pe care le-am văzut doar în poze.

- Dar dacă plouă şi acolo?

- Atunci renunţăm la Italia şi mergem în Orient, unde este întotdeauna soare, cald şi bine.

- Tare mi-ar fi plăcut să putem merge, a suspinat David.

- Lasă, dragule, că am visat destul pentru azi. Să-i lăsam pe bogaţi cu banii, bogăţiile şi posibilităţile lor de deplasare, iar noi să ne rugăm lui Dumnezeu să ne ţină. sănătoşi, chiar dacă suntem săraci.

... Când scriu acum aceste rânduri, îmi vine în minte o păţanie de-a mea din anul 1960, care nu este prea departe de jocul cu iluziile celor două personaje.

Abia venisem din armată, după ce satisfăcusem stagiul militar şi încă nu aveam servici. Petrecusem la părinţi şi în Constanţa câteva săptămâni, apoi am plecat la Călăraşi, unde

locuiam cu soţia. Ne grăbeam pentru că aşteptam un răspuns la o scrisoare pe care o adresasem Ministerului Transporturilor, urmând a mă ambarca pe unul din vapoarele NAVROM.

Primisem de la tatăl meu o sumă de bani, iar până la plecarea trenului, am trecut prin magazine de unde am cumpărat unele obiecte pentru casă. Soţia a văzut undeva un material frumos de rochie şi m-a întrebat:

- Ce zici, îl iau?

- Desigur, dacă îţi place foarte mult, am încuviinţat eu. Vânzâtoarea a măsurat materialul, la tăiat, l-a împachetat, ne-a făcut bonul, pe care eu l-am achitat la casă, apoi am ieşit în stradă bucuroşi de achiziţie. Dar, verificând restul şi punând alături ceilalţi bani ce ne mai rămăseseră, am constatat că suma de care dispuneam nu ne mai ajungea să cumpărăm două bilete pe distanţa Constanţa- Călăraşi.

-Ce facem? am întrebat-o pe soţie.

- Nu ştiu.

- Eu nu mai pot merge la rude să cer alţi bani pentru că nu-mi pot motiva lipsa de chibzuinţă. Am făcut o mare greşeală cumpărând mai multe obiecte, fără să oprim, mai întâi, suma necesară pentru tren.

- Încerc să mă descurc eu, a spus soţia, dispărând înăuntru, în magazin. Când a revenit la mine, afară, a spus doar atât:

- Hai să mergem! Am rezolvat-o.

- Ce ai făcut?

- Păi, ce puteam face? Din rochie am făcut fustă, iar acum avem banii de tren şi ne mai rămân câţiva.

CAP.V - RETA NAŞTE UN BĂIAT. PETRECEREA.

Prin luna mai, Reta făcea faţă sarcinilor menajere din ce în ce mai greu, iar Filia a sfatuit-o să stea acasă şi să se protejeze

pentru a nu avea surpriza să piardă copilul. În locul ei a fost angajată temporar, Maria Predoi, soţia unui salariat al firmei lui Iorgu.

Din când în când Filia o vizita acasă, la apartamentul lui Miron, situat pe strada Soveja, pentru a se informa cum duce sarcina.

- Merg lunar la medicul de familie şi-mi spune că evoluiază bine sarcina, dar mă simt şi eu bine, spune Reta. Nu prea pot să stau degeaba, în rest....

- Lasă, că ai muncit destul, acum e bine să te menajezi cât mai mult. E bine să nu faci eforturi.

- Mă tem de ziua când va trebui să nasc.

- Nu-ţi face probleme! E drept că prima naştere este un pic mai dificilă, iar travaliul este mai lung şi mai greu, dar sunt medici buni, care te ajută să treci peste pragul mai dificil.

Acum eu îţi vorbesc nu din experienţa mea proprie, deoarece mie mi s-a făcut operaţie cezariană, dar am văzut tot felul de cazuri la maternitate şi am discutat cu multe femei care au născut atunci.

- Îmi este tare frică, Filia.

- Nu te mai gândi la asta. Mănâncă bine, plimbă-te şi fă gimnastică, fără să te forţezi! Când îţi va veni vremea să naşti, voi fi acolo, lângă tine.

- Când mi-l aduci pe Sorin să-l văd?

- Poate săptămâna viitoare venim toţi la voi, în vizită.

- Vă aştept cu drag.

Timpul a trecut, iar la începutul lunii august, Reta se simţea din ce în ce mai greu, nu mai putea suporta căldura şi mânca din ce în ce mai puţin, cu toate îndemnurile lui Miron care-i reproşa că, dacă nu mănâncă, va naşte un copil rahitic.

De câteva săptămâni începuse dilatarea şi scurtarea cervixului, iar când se ridica din pat şi făcea un pic de efort, avea senzaţia că au început contracţiile.

Se plictisise stând în pat şi ar fi vrut să umble, dar se temea din ce în ce mai mult să nu piardă copilul, întrucât fusese avertizată în acest sens.

Miron îi era de mare ajutor când venea acasă, deoarece ea nu mai putea face nimic singură, în afară de deplasările până la baie şi înapoi în pat. Filia venea la ea mult mai des, dar până la urmă i-a împrumutat-o pe Nicoleta, care a stat cu Reta o săptămână înainte de a fi dusă la maternitate.

- Am adus-o pe Nicoleta pe care am rugat-o să stea eu tine până vei merge la maternitate, a anunţat-o Filia. Eu sper că vă veţi înţelege foarte bine.

- Iţi mulţumesc! Cred să ne împăcăm bine, deoarece Nicoleta e o dulceaţă, a confirmat Reta, privind spre aceasta din urmă cu o mişcare interogativă din cap.

- Au început durerile? mai întreabă Filia.

- Încă nu, dar mă simt umflată ca un burduf şi în spate simt o apăsare pe coloana vertebrală.

- Ei, se apropie. Cred că Miron e mulţumit?

- Da, el mereu mă alintă şi mă încurajează, zicând că merită efortul. Ştiu şi eu? Îmi este frică să nu-mi facă cezariană, aşa cum ai păţit şi tu, dar va fi aşa cum vrea Dumnezeu.

- Desigur. Trebuie să avem încredere în El.

A doua zi, pe înserat, Reta a început să se simtă rău. Miron era plecat după marfă la Galaţi, iar acasă cu ea nu se afla decât Nicoleta, care nu o putea ajuta decât cu o compresă udă la cap şi cu o cană de apă.

- Sună la salvare! îi spune Reta.

- Nu este mai bine să sun mai întâi la familia Vrabie? întreabă Nicoleta.

- Bine, sună!

- La apelul telefonic, Filia şi Iorgu au sosit într-un sfert de oră cu maşina lor.

- Ce s-a întâmplat? a întrebat-o Filia.

- Mă doare tare abdomenul şi jos! a răspuns Reta.

- Încep contracţiile. Aşa mă durea şi pe mine. Ai răbdare, că sunt dureri trecătoare şi stai cât mai comod! a adăugat ea, aşezându-i mai bine pernele sub cap.

Durerile s-au repetat, iar Reta nu se mai putea abţine să nu ţipe.

- Te-aş duce eu la spital, s-a oferit Iorgu, dar nu crezi că ar fi mai bine să chem salvarea? Au medic, targă, aparatură medicală etc.

- Cheam-o mai repede că mor! s-a văitat ea.

Salvarea a sosit repede, iar medicul care a consultat-o a spus că încă nu este gata, dar o vor lua la maternitate pentru a fi sub supraveghere calificată.

Când s-a văzut dusă pe targă, pe obrajii Retei au apărut şiroaiele de lacrimi.

- Dacă mor? spunea ea privind spre Iorgu.

- Nu mori, vezi-ţi de treabă! Uite, mergem şi noi cu tine acolo.

După ce a plecat salvarea, au urcat în maşină Iorgu şi Filia, mergând în urma lor. Pe Reta au introdus-o într-o cameră de travaliu, unde au aşezat-o în vederea pregătirilor pentru naştere. A rămas cu ea Filia, iar Iorgu a plecat acasă. Durerile s-au repetat din ce în ce mai dureroase, până la ora patru în zori, când a fost din nou consultată de medicul de gardă, caze li s-a adresat asistentelor sale:

- E gata. Pregătiţi-o şi aduceţi-o în sala de naşteri cu targa pe rotile!

- Nu mai pot! striga Reta, cerând ajutor Filiei, care o ţinea strâns de mână.

- Ai răbdare că măi este puţin şi scapi! o încuraja ea, continuând să-i şteargă faţa şi ochii cu batista.

Părul Retei era ud şi lipit de cap, iar gura i se uscase de atâta efort.

Ajunsă în sala de naşteri, a fost luată de pe targă şi aşezată direct pe masa specială. Medicul i-a ridicat picioarele pe suporţi,

unde le-a fixat, apoi a acoperit-o cu un cearceaf. La capul ei a trecut o asistentă care a prins-o de umeri. Medicul a început s-o îndemne:

- Împinge! Încă o dată! Mai tare!

- Nu mai pot! ţipa Reta. Of., mor!

- Nu mori! Hai, împinge din nou! Aşa!

La un moment dat, Reta a dat semne că leşina, dar nu a fost decât un fel de epuizare, după care a început să împingă iar.

- Hai! Încă o dată! Hai, că mai ai puţin şi scapi! o tot îndemna doctorul care o presa pe abdomen.

La ora cinci dimineaţa Rata a născut un băiat vioi, de 3,9oo kg, cu ochii căprui şi smocuri de păr negru pe cap. Ţipetele lui puternice au trezit-o pe mamă din leşinul în care căzuse.

- Aveţi un flăcău frumos, doamnă, îi şopteşte asistenta.

- Da? întreabă Reta, încă ameţită. Unde este?

- Aici. Îl împachetează moaşa.

- Iată-l, doamnă, spune moaşa, ridicându-l pe copil. Reta era sleită de puteri şi nu prea realiza ce se întâmplă cu ea, dar râdea şi plângea, în aceiaşi timp.

A fost dusă într-o rezervă unde a adormit imediat. Filia a rămas lângă patul ei pe un scaun, aşteptând să se trezească. Abia pe la ora opt s-a trezit şi se simţea bine.

- Ai făcut ochi, soro? a întâmpinat-o Filia zâmbind. Ai văzut că n-ai murit? Ai un cavaler de care poţi fi mândră. Nu-ţi pot spune cu cine seamănă, dar este frumos. V-ati hotărât ce nume îi puneţi?

- Miron zicea că dacă este fetiţă, s-o botezăm Anca, iar dacă e băiat să-i zicem Mihai.

- Orice nume îi daţi, noi vi-l botezăm.

- Cred că da. Of., că greu mai este să aduci pe lume un copil! a mai spus Reta, clătinând din cap într-o parte şi cealaltă.

Mai târziu a intrat asistenta, ducându-l în braţe pe Mihai, pe care i l-a pus în braţe Retei să-l alăpteze.

Avea lapte suficient, iar micuţul sugea voinicește, până când s-a oprit şi a adormit cu sfârcul ţâţei în gură.

L-au mai privit o vreme cum doarme, apoi a fost dus în pătucul din salonul noilor născuţi.

- Miron nici nu ştie, a spus Reta cu părere de rău. El crede că mai durează vreo două săptămâni.

- Bucuria lui va fi şi mai mare când va afla că aveţi un cavaler frumos, iar tu eşti sănătoasă, a spus Filia, sărutând-o pe frunte.

- Du-te şi tu acasă, că eşti obosită! Ai stat aici, cu mine, toata noaptea.

- Mă duc. Mai trec mâine pe la tine. Poate vine şi Miron din deplasare. Venim toţi, mai puţin Sorin-Andrei. Cât se va bucura Sorin când îl va vedea pe Mibai!

Aşa s-a întâmplat. Miron a primit vestea a doua zi pe la prânz când s-a întors la firmă cu marfa, iar Iorgu a fost primul care i-a dat vestea cea mare.

- Pot să mă duc acum la ea, la spital?

- Poţi, dar eu şi Filia stabilisem să mergem pe la ora 16,oo. Dacă vrei să aştepţi până atunci, mergem acasă la noi, mâncăm, apoi plecăm împreună la Reta.

- Cred că este mai bine aşa, s-a învoit Miron.

La ora stabilită, Iorgu, Filia şi Miron intrau pe uşa salonului în care era repartizată Reta. Aceasta tocmai îl alăpta pe Mihai, prilej de a fi văzut de toţi, care îi felicitau pe fericiţii părinţi.

Miron a sărutat-o pe soţia lui, i-a dat florile şi i-a mulţumit pentru curajul şi efortul de a-l aduce pe lume pe Mihai. Cu acest prilej s-au înţeles cu familia Vrabie să-i fie naş copilului.

La aproape o lună de zile de la naşterea lui Minai, acesta a fost dus la biserică şi botezat.

- Ar fi bine să dăm o petrecere săptămâna viitoare, ca să ne mai vadă lumea, că sunt aproape şase luni de zile de când nu neam mai distrat, a propus Iorgu.

- Putem s-o dăm la noi, în apartament, a spus Miron.

- E mai mult loc aici şi mai aproape de sol, a răspuns Iorgu, iar pentru masă comandăm totul şi aducem câţiva ospătari ca să servească. E bine?

- E foarte bine! au încuviinţat Reta şi Filia deodată.

Sâmbătă, la ora stabilită, au început să vină invitaţii, care, pe măsură ce soseau, erau îndrumaţi în salon, unde erau aşezate pe mese aperitive, coniac, licheur şi chiar ţuică de cazan.

- Cine este blonda aceea durdulie şi împopoţonată? întrebă doamna Panţuru.

- Doamna Ella Pascu, soţia unui marinar.

- Dar cealaltă, tot blondă, îmbrăcată într-o rochie verde pal?

- Amfitrioana noastră, doamna Vrabie, răspunde Reta.

- Eu n-am văzut-o până azi, o ştiam numai din cele spuse de fiul meu, Pamfil. Într-adevăr este foarte drăguţă, parcă ar fi coborâtă din basme. Nu degeaba îi tot dă târcoale Pamfii, adăugă ea gânditoare. Este adorabilă, a mai spus aproape în şoaptă. „Ce fel de soţie va lua Panfil? El mă ascultă, e docil, dar nu-i pot dicta dragostea inimii. Şi apoi are o mare teamă de femei. Ar putea fi un soţ plin de respect şi delicateţe, dacă ar întâlni o femeie aleasă, iubitoare, dar de unde să mai iei astăzi o asemenea femeie? Acum a revenit obiceiul să se impună căsătoriile politice sau de rang, care le sufocă voinţele şi-i duc la disperare pe tineri", se gândea doamna Panţuru.

- Aşa este, confirmă doamna Suciu, care era lângă ea.

- M-aţi auzit?! a tresărit aceasta.

- Da. Soacra are auzul fin, încât poate auzi orice foşnet de la mare depărtare. Se zice că are şi ochi la spate.

Este o femeie adorabilă doamna Vrabie şi are un soţ bun. Iar Panfil, fiul dumitale, o iubeşte ca un disperat.

- Se vede a fi o femeie demnă şi cu capul pe umeri, încât nu poate fi niciun pericol pentru familia ei.

În celălalt colţ al salonului câteva doamne dezbateau acelaşi subiect. Doamna Silvia Zăgan tocmai spunea că este sigură că doamna Vrabie este o femeie foarte serioasă.

- Poate să fie, dar dacă el tot insistă, cine ştie ce se poate întâmpla? Băiatul este seducător şi cam lipsit de scrupule, de aceea mă tem pentru familia ei spune doamna Zisu. Panfil este foarte atent de câte ori se află în preajma ei dar şi ea mi se pare că se simte încântată că tânărul îi dă atenţie specială. Noi am dus existenţe plictisitoare, iar acum apare această pasăre a paradisului, care-i scoate din minţi. Oamenii sunt geloşi şi toţi o apreciază.

- Iar noi, femeile, vrem s-o ocărâm de invidie, dovadă că ne simţim mai urâte şi mai neajutorate, intervine cu glasul ei răguşit, doamna Ella Pascu.

- Nici chiar aşa. Hai ,mai bine, să ne ridicăm noi la nivelul ei şi să nu mai bâfim! a spus doamna Silvia.

Eu o cunosc bine pe managera lor. Îmi este prietenă bună, am fost colege de şcoală şi mi-a spus că doamna Vrabie pleacă de acasă de fiecare dată când Panfil îşi anunţă sosirea la ei. Ele amândouă discută orice, fără rezerve. Într-o zi i-a spus: „Draga mea, jur că nu-l iubesc pe acest Panfil şi nici nu mă interesează de fel, dar nu pot să nu-i vorbesc civillzat, cu decenţă. Voi încerca să discut cu mama lui, poate ea are mai multă influienţă asupra fiului, pentru a stopa acest bâlci. Cred că dânsa va înţelege cum se cuvine situaţia, deşi, nu ştiu de ce, nu prea îndrăznesc să abordez acest subiect cu ea ... poate tocmai că îi este mamă".

- Exagerează şi tinerii ăştia, sare cu vorba Ella Pascu. Ei se cred vrednici de toate femeile pe care le văd. Tocmai de aceea dragostea lor nu este statornică.

- Dar şi femeile beneficiază o vreme de o brumă de frumuseţe care se ofileşte repede, odată cu trecerea anilor. Treptat apar zbâzciturile, ajungând să arate mai râu ca o slujnică care se speteşte muncind fizic. Se întâmplă ca cele care sunt frumoase la

trup să fie certate cu cinstea, din care cauză umblă după bărbaţi cum umblă umbra după om, zice o doamnă mai în vârstă. De aceea eu cred că o femeie care vrea să trăiască în pace şi înţelegere cu bărbatul ei din casă, trebuie să fie smerită, răbdătoare, ascultătoare şi, mai presus de toate, cinstită.

Cinstea este comoara cea mai de preţ a oricărei femei deştepte. Cu o asemenea soţie şi cel mai depravat bărbat se ruşinează să mai facă fapte nedemne de o căsnicie corectă. Cele care fac altfel, să suporte consecinţele, pentru nestatornicia lor. Soţia trebuie să fie cel mai de preţ dar al bărbatului ei, care să se bucure de acest respect.

- Poate mai e câte o femeie care-şi dă numai trupul, nu şi sufletul - intervine Ella - pe care îl păstrează pentru bărbatul său. Ea ştia cum procedează cu bărbaţii.

- Nu sunt prea sigură că le mai poţi separa, după ce trece o vreme şi intervine obişnuinţa, răspunde cea în vârstă, privind-o cu oarecare suspiciune.

- Aveţi dreptate. Poate tocmai de aceea unele nici nu vor să se mai mărite, pentru a nu mai suporta degradarea inerentă care survine în timpul căsătoriei, precum şi slăbiciunile care-i dau târcoale.

- Acum cele mai multe se ofilesc de tinere şi se degradează în umbra celei mai vechi meserii.

După ce toată lumea a trecut în sufragerie pentru masă, toate discuţiile au încetat, fiind reluate la desert, pe grupuri.

- Am o fată în casă - începe un bâtrânel sclivisit, dar trecut de 60 de ani şi destul de stafidit - o cheamă Petruţa.

- E un nume frumos, domnule, ce vă deranjează?! spune un altul mai „verde" decât el.

- Recunosc că este, dar altceva am vrut să vă spun. Fata vrea să se mărite şi-mi face mereu apropo-uri, iar eu consider că e ridicol, deoarece între noi e o diferenţă de 40 de ani.

- Dar dumneata o iubeşti? Iubirea înseamnă înălţarea sufletului, iar dumneata, cred că eşti numai tulburat; fiind prins

într-un vârtej din cauza acelei tinere, care plesneşte de sănătate şi miroase a busuioc şi levinţică.

- Ce să vă spun? Deşi sunt conştient de faptul că e ridicol şi nu ştiu ce ar avea de spus sufletul meu sufletului Petruţei, sunt nebun după ea, nu alta.

- Eşti ca un taur în calduri, dar cu timpul îţi va trece. Te-ai gândit ce vei face când se vor termina toate? Petruţa dumitale va rămâne o femeie tânără, rătăcită lângă un om în vârstă şi nu prea o văd să stea şi să te oblojească, mai mult ar fi dispusă să aştepte să mori. Tinereţea, domnule, îşi are iuţeala ei şi a sângelui, precum şi o vigoare care nu poate fi minţită, că altfel se răzbună. Nici nu ştii câtă noblete au femeile care, pe lângă tinereţe şi frumuseţe, mai au şi creier. Mai gândeşte-te!

- Ei, ce poate fi? O încurcătură fără importanţă, fără o valoare morală, zice bătrânul, dând din mâni de parcă ar vrea să îndepărteze un rău.

- E fâşneţ bătrânul şi hotărât, şopteşte altul.

- Se ţine bine, apreciază vecinul acestuia. Uită-te la doamna Bivolaru, cea de lângă uşă! Este o femeie tare cum-se-cade, iar prezenţa ei nu trezeşte nicio emoţie, în afară doar, de uimirea că în această lume mai există bărbaţi care caută să se însoare cu femeile. Este calmă, blândă, şi cugetă tot timpul la ceva ceea ce ştie numai ea, deoarece nu se osteneşte să dea la iveală nimic. N-a fost înzestrată cu o minte strălucită, dar nici cu frumuseţe sau talente, pe care le dau o educaţie mai aleasă, dar visează şi pare să fie fericită în lumea ei.

- Aveţi dreptate. Celelalte femei, însă, sunt preocupate de toaletele lor sofisticate şi de fizicul atrăgător. De-ar şti ele cât de puţin mişcată este inima bărbatului de gătelile noi şi costisitoare ale femeilor şi ce lipsă de interes are el pentru calitatea stofelor sau mătăsurilor, pânzeturilor în culori stridente şi buline colorate!

- Poate că femeia se îmbracă frumos numai pentru propria ei mulţumire şi, eventual, pentru a produce invidie în rândul

semenelor ei?! Femeia are minte scurtă, dar destulă ca să poată muşca.

- Este posibil, dar adesea exagerează.

După servitul mesei, majoritatea invitaţilor au ieşit pe terasă şi în grădină. Filia s-a apropiat de doamna Panţuru, care încă nu ieşise din sufragerie şi i-a şoptit:

- Vă deranjează dacă vreau să discutăm o problemă? Dar nu aici, hai în camera mea!

- Cu plăcere, draga mea, a răspuns aceasta, urmând-o pe Filia pe coridor, apoi în cameră, unde s-au aşezat în fotolii.

Discuţia a pornit-o tot doamna Panţuru:

- De când eşti căsătorită cu domnul Iorgu?

- De aproape trei ani de zile.

- Totuşi ai multe cunoştinţe. Fiul meu. Panfll, pe care l-aţi invitat aici mai des, îmi spune că toata lumea te adoră.

- Exagerează, cred. Mi se pare că dumnealui idealizează oamenii pe care îi cunoaşte. Cel puţin în mine dânsul vede o fiinţă imaginară.

- Nu cred. Panfil este un om lucid, nu cred că are iluzii, mai ales în legătură cu dumneata. Necazul lui este că te iubeşte cu tot sufletul. Să ştii că sunt la curent cu toată această poveste.

- Tocmai de aceea am ţinut să discut cu dumneavoastră această problemă. Sper că nu este nevoie să-mi aduc motive în apărare sau să mă justific. Eu i-am acceptat prietenia oficială, dar el nu face diferenţa între prietenie şi iubire, care este imposibilă între noi. Vă rog să mă credeţi că n-am făcut nimic ca să-l încurajez, nici să-l cuceresc. Din toată povestea aceasta nu poate rezulta decât nefericirea lui. Ştiu că în asemenea cazuri totdeauna se consideră vinovată femeia, care, chipurile, ar putea să pună capăt acestor porniri, dar ea nu vrea. Să ştiţi că nu este cazul meu, însă nici nu vreau să fiu brutală cu fiul dumneavoastră. Vă rog să mă ajutaţi! Nu vreau să am discuţii cu soţul meu pe această temă neplăcută pentru mine.

- Te cred, draga mea. Îmi cunosc fiul foarte bine şi voi încerca tot ce se poate pentru a evita lucrurile neplăcute, ca o mamă care-şi iubeşte fiul şi îi vrea binele. Te asigur că nu te-ai înşelat. Panfil te iubeşte cu adevărat, aşa cum n-a iubit altă femeie. Dumneata eşti căsătorită şi vrei să-ţi aperi căsnicia, de aceea te înţeleg şi consider că faci bine, încercând să eviţi orice neajuns. Dau crezare fiecărui cuvânt pe care l-ai rostit aici şi îmi dau seama că n-ai nicio vină în situaţia care s-a creat.

- I-am spus aceste lucruri şi soţului meu de teamă ca să nu creadă altceva şi să avem probleme în căsnicie, cu toate că el nu este gelos pentru că mă cunoaşte şi are încredere deplină în mine. Dar mai ştii ce poate gândi?

- Fii liniştită! Săptămâna viitoare Panfil va pleca la Bucureşti să-şi ia în primire postul la Ministerul Industriilor şi toată această tevatură va înceta, iar cu timpul îi va trece şi lui. Voi discuta cu el tot ce mi-ai spus imediat ce vom ajunge acasă, a mai spus doamna Panţuru, ridicându-se de pe fotoliu, apoi alăturându-se celorlalţi invitaţi.

Filia se simţea uşurată după această discuţie. Rezolvase una din problemele dificile pentru ea, deşi îi părea rău că tânărul va pleca deznădăjduit. Era mulţumită că doamna Panţuru o întâmpinase cu o expresie de efuziune care părea să radieze mai multă lumină decât căldură. Cu toate acestea, simţea că respiră mai uşor şi a pornit veselă printre invitaţi să-şi facă datoria da gazdă. Când a ajuns lângă Iorgu, l-a tras de mână şi l-a invitat în sufragerie.

- Am discutat cu doamna Panţuru şi i-am spus tot în legătură.cu Panfil, a spus ea precipitată. Mi-a promis că va lua toate măsurile pentru a înceta comportarea lui. Zice că pleacă la un minister în Bucureşti săptămâna viitoare.

- De ce ai făcut asta?

- Nu vroiam să avem discuţii amândoi.

- Draga mea, eu am încredere în tine, mai ales de când ştiu câte ai pătimit cu David. Acum sper că eşti vindecată.

- Pot spune că sunt imună la valul unei pasiuni bruşte şi involuntare, iar în viitor nu voi mai simţi nimic pentru nimeni. Pe atunci habar nu aveam despre căsnicie şi am suferit groaznic. Am plătit totul foarte scump, dar acum sunt fericită şi nu mai vreau nimic.

S-a apropiat de Iorgu şi l-a sărutat, spunând:

- Să nu mă părăseşti niciodată! N-aş mai putea suporta.

- Nu, atâta timp cât acest fapt va depinde numai de mine, a răspuns el. Hai afară, că ne aşteaptă oaspeţii!

Iorgu era îmbrăcat decent, cu un costum bej, subţire, pantofii bine lustruiţi.Era un bărbat frumos, atrăgător, manierat, previzibil în stil şi gusturi. Zâmbea prietenilor ca şi Filiei, amintindu-şi de ziua în care o întâlnise, la Galeriile de Artă.

Reta, care îl observase, s-a apropiat de el şi i-a atins mâna, spunând:

- Faceţi o pereche minunata amândoi.

După aceea s-a dus lângă Filia. Lui Iorgu îi plăcea să le vadă împreună, una tânără, iar cealaltă matură, puternică, cu părul aproape alb. Reta o îndrăgise foarte mult pe Filia, care îi răspundea cu efuziune şi tandreţe la sentimentele ei. Deşi era ruda lui Iorgu, ea o considera ca pe o soră adevărată de care nu avusese parte. De câte ori discutau despre copiii lor, Filia în spunea:

- Dragă, pentru că Sorin este mai mare decât Mihai al vostru, tot am impresia că şi eu am mai mulţi ani decât tine.

CAP.VI - CEARTA DINTRE FILIA ŞI IORGU.

David avea din ce în ce mai multe insuccese la jocul de cărţi şi tot mai puţini bani în buzunar, dar nu renuţase la obiceiul lui de a-şi cheltui ultimul ban cu prietenii săi prin cârciumi.

- De când n-ai mai văzut-o pe Filia? l-a întrebat Paul într-o zi când se aflau amândoi la un pahar.

- De la nunta lor, adică a ei cu omul bogat! Am mai întâlnit-o odată în faţa staţiei de autobuz de la farmacia Miga.

- Şi n-ai vorbit cu ea?

- Ba da. I-am spus atunci că mi-ar fi plăcut să storc nişte bani de la omul ei, că duc lipsă, dar ea mi-a spus că nu poate fura banii de la el, trebuie să justifice ce face cu ei. Atunci m-am enervat şi am zis: „Poate că ai dreptate. Unii se despart greu de bani, o simt ca o mare jertfă, aşa sunt toţi oamenii dotaţi cu simţul ordinei şi al bogăţiei, pe când risipitorii, aşa ca mine, simt o generoasă bucurie când dăruie şi o manie neînţeleasă de a risipi. Întotdeauna bogaţii întorc lesne spatele unui biet cerşetor, pe când cel sărac, când are, dă tot. Aşa fac şi eu.

- Tocmai din această cauză nu ai. Jocul de noroc te va duce la râpă într-o zi, Davide!" a zis ea.

- Eu m-am întâlnit joi cu ea lângă fosta librărie "Cartea Rusă", vis-a-vis de poşta. Măi, băiete, s-a schimbat mult! E frumoasă ca regina aia a Egiptului, zice Paul.

- Care măi? Regina din Saba?

- Aha, aia, mă! Era elegantă şi mergea cu un băieţel de mână în vârstă de doi-trei anişori, parcă era un îngeraş cu cârlionţi blonzi şi obrajii bucălaţi.

- Ai vorbit cu ea? îl întrebă David.

- Puţin. Bună ziua! Ce mai faci? Şi cam atât.

- O duce bine cu vrăbioiul ei. Ăla are bani. Intr-o zi mă gândeam să-i dau un telefon şi să-i fac o vizită, poate reuşesc să obţin nişte bani de la ea, dar mai aştept.

- Nu crezi că se supără bărbatul ei dacă află?

- El stă mai mult pe la firmă, m-am interesat de asta.

- Să nu-i faci greutăţi femeii.

- Mare brânză! a spus David. în zeflemea, apoi a chicotit.

În continuare, pentru a nu intra prea mult în intimitatea Filiei şi s-o tulburăm, s-o lăsăm să povestească ea atât cât crede necesar:

"Mă aflam într-o zi la cumpărături pe la magazinele de pe strada Ştefan cel Mare, când m-am pomenit strânsă de braţ. Am întors privirea şi am văzut-o pe Rica. Era slaba, parcă un rău nevăzut îi ştergea culorile şi strălucirea obrazului, întocmai ca de pe o frescă murală.

Odată cu arămiul pielii îi dispăruse şi prospeţimea, iar după ce îi stinsese zâmbetul de pe buze, îi întunecase şi privirea.

- Bună! Ce faci, Rica?

- Bună! Ce să fac? Mă plimb pe stradă, te-am văzut de departe şi am vrut să te văd mai bine. Îmi place cât de bine arăţi.

- Dar tu nu cumva eşti bolnavă?

- Nu. Sunt supărată şi trăiesc în lipsuri. Îmi poţi da nişte bani împrumut? N-am mâncat nimic de două zile, că David n-a venit acasă, iar bani nu-mi lasă niciodată, că asemenea obicei n-am mai văzut la nimeni.

- Dar unde umblă zănaticul?

- Nu ştiu. A venit Paul şi l-a luat joi dimineaţa, iar astăzi este sâmbătă şi tot nu s-a întors.

Am scos din poşetă 500.000 lei pe care i-am dat.

- Nu-ţi pot da mai mult pentru că trebuie să fac nişte târguieli pentru casă.

- Ţi-i dau când vine el, a spus Rica, mulţumindu-i.

- Lasă că eu mai am.

- Mulţumesc din inimă, a repetat ea, apoi şi-a luat la revedere, grăbind pasul spre magazinul alimentar din apropiere.

Când am rămas singură m-am gândit: „Cât de tristă era! Nu mai semăna deloc cu cea care a venit la mare, în garsonieră, în urmă cu aproape trei ani de zile. Poate este bolnavă sau poate arată astfel din cauză că este nehrănită? Zicea că David pleacă mereu de acasă, dar bani nu-i aduce. S-ar putea să se ocupe de furturi sau droguri. Sau poate se duce la o altă femeie, cât e de nesăţios? Cert este că pe ea o lasă să rabde de foame, aşa cum făcea şi cu mine. Dar atunci avea bani, încât mergeam mai des la restaurant unde beam, mâncam, dansam.

Asta până când am adus-o pe Rica în Constanţa, după care m-a neglijat zi de zi, până când m-a abandonat. Noroc că l-am întâlnit pe Iorgu, dragul de el, care este un om bun, iar la început am încercat să-l resping ca o prinţesă mofturoasă, deşi ştiam bine în ce mizerie trăisem ultimele luni în garsoniera lui David, pe care continuam să-l iubesc, păcătoasa de mine".

Când am ajuns acasă, i-am povestit tot lui Iorgu:

- M-am. întâlnit în oraş cu Rica, fosta mea prietenă şi am stat de vorbă. I-am dat nişte bani împrumut, că o duce greu de tot cu David care nu vine acasă zile în şir.

Arată foarte rău, parcă ar fi bolnavă. Şi ce fată frumoasă era! Îmi aduc aminte că în primele zile când a venit ea în Constanţa, am fost împreună la restaurantul „Zorile" unde am mâncat, am dansau şi am băut coniac şi şampanie. Rica s-a îmbătat şi a adormit în TAXI, iar acasă nu s-a putut trezi.

„Fata asta este un colet înecat în alcool - a spus David - o voi duce pe umăr că este destul de uşoară şi tristă, iar tristeţea nu trage greu la cântar".

A deschis portiera maşinii, a luat-o întocmai ca pe un colet, a aşezat-o pe umăr şi a dus-o în garsonieră, aşezând-o pe pat îmbrăcată. „Te-ai cam întrecut cu gluma, domnişoară! Ai băut coniac cu paharul de vin. Acum vei face nani îmbrăcată.

Îţi voi pune şi un bilet, „Atenţie! Fragil!" a mai adăugat el în glumă. Rica doar mişca buzele, dar nu se înţelegea ce spune, decît „lasă-mă!" Când i-am spus a doua zi, n-a crezut, spunând că zic aşa din răutate.

- Şi până la urmă ţi l-a suflat pe David, a spus Iorgu.

- Da, cea pe care o consideram ce mai bună prietenă.

Iorgu nu m-a întrebat câţi bani i-am dat Ricăi, dar nici eu nu i-am mai spus.

În altă zi m-am pomenit cu Rica acasă la mine. Venise să se scuze că nu mi-a adus banii deoarece David tot nu a adus acasă niciun ban.

- Lasă, dragă, că noi nu ducem lipsă. La plecare i-am mai dat 300 000 de lei, pe care i-a luat,ruşinându-se.

Cât timp a stat la mine mi-a povestit că David o tratează cu răceală, mai multă atenţie îi dă Sicai de câte ori trece pe la ei, încât simte o încrâncenare în suflet contra lor.

- Cred ca David nu se mai simte satisfăcut cu mine, vechea lui nevoie de a mai fi împreună a slăbit. Este tot mai neliniştit de la o vreme. Îi place Sica, deşi este o prostituată, vulgară.

De fapt a fost prima lui prietenă când a venit el în Constanţa. Asta mi-a povestit ea când locuiam împreună pe strada Miron Costin. S-ar putea să fie Sica sau o alta femeie, spune Rica, suspinând. Dacă este ea, este o prefăcută amabilă. Nu ştiu cum face de are atâţia bani şi s-a îmbrăcat foarte bine.

Într-o zi venise la noi, spunând că a venit să mă vadă, dar la câteva minute a intrat în casă David, care a tresărit şi tot corpul lui a fost străbătut de un val cald care i-a înroşit obrajii. Îi urmărea toate mişcările corpului când aceasta se deplasa prin cameră parcă plutea, nu mergea, devenind pentru el o adevărată provocare, iar pentru mine un semnal de alarmă. ÎI vedeam cum îi privea părul ca mătasea şi ceafa cu puful eţul şi şuviţele fine de păr. La plecare David a condus-o până jos, la scara blocului, iar când a revenit în garsonieră m-a întrebat:

- De ce a venit Sica?

- Nu mi-a spus. Credeam că ţi-a spus ţie.

- Nu mi-a spus nimic, a răspuns el aproape în şoaptă şi cu oarecare indiferenţă, apoi, după o pauză, m-a întrebat:

- Dar tu de ce taci toc timpul?

- Dar ce vrei să-ţi spun?

- Parcă aştepţi ceva sau pe cineva, ca Penelopa pe Ulise să se întoarcă de pe mare. De astăzi te botez Penelopa, că eşti mută.

- Ce-ţi veni?

- Dacă te porţi ca ea. Ce este cu atâta muţenie?

- Aştept să-mi spui tu ce ai făcut, pe unde ai fost atâtea zile. Eu ce să-ţi spun de aici, din casă? Că nu am bani să fac

mâncare, la piaţă n-am mai fost de săptămâni, iar întreţinerea n-am plătit-o.

- N-am niciun ban, dar văd eu ce voi face până la urmă, a spus el, după care s-a îmbrăcat să plece iar.

.... Ar fi trebuit să-mi pară bine că i se întâmplă ei acum, dar eu sunt proastă şi miloasă şi o compătimeam.

Peste vreo două săptămâni a sunat la telefon David.

- Alo! Sunt David.

- Da, ce doreşti? i-am răspuns.

- Te rog să vii până la restaurantul „Zorile", că vreau să discutăm ceva foarte important! Te aştept înăuntru o jumătate de oră, a spus el cu un glas misterios.

M-am îmbrăcat şi am plecat imediat, temându-mă să nu se fi întâmplat ceva cu Rica. Toată viaţa am fost o fiinţa slabă, dominată de unele minţi mărginite, care mi-au luat sfiiciunea drept neghiobie, iar blândeţea drept prostie. Asta mi s-a întâmplat, poate, şi din cauză că am trăit mai mult printre femei. Abia când am intrat în viaţă am început să am mai multă siguranţă, după ce am constatat că doar 2% dintre bărbaţii bine îmbrăcaţi sunt şi manieraţi şi culţi.

David nu era dintre ei, dar mă domina încă. Poate avea dreptate Iorgu că atâta vreme cât David se afla în Constanţa, el constituia o ispită pentru mine. Pe Iorgu îl pot trece în orice moment în categoria celor 2%, fără a putea fi învinuită de părtinire sau de subiectivism. El are mintea desfundată, cugetul drept, duce o viaţă cinstită şi curată, iar inima lui este caldă şi iubitoare.

Afară începuse să plouă, iar TAXI-ul a oprit aproape de intrarea în local. Prin fereastră l-am văzut pe David stând la o masă şi privind ploaia. Mă aştepta nerăbdător, iar din lipsă de ocupaţie şi de bani, bătea cu degetele darabana pe tăblia mesei pe care nu se aflau decât o solniţă şi o scrumieră.

Era puţin nervos şi îşi rodea unghiile, fiind în prada unei mari frământări.

- Bună! Ce s-a întâmplat? l-am întrebat curioasă.

- Te rog să-mi dai şi mie nişte bani!

- Asta era? Câţi îţi trebuie? l-am întrebat după un timp de gândire.

Iniţial n-am vrut să-i dau deloc.

- Două milioane, a spus el dezinvolt.

- Eşti nebun.

- Te rog! Am o mare datorie şi mă execută „gealaţii". Îţi promit că ţi-i înapoiez luna viitoare.

- Am deschis geanta şi am verificat. Aveam 1.600.000 lei.

- Îţi dau 1 500 000 lei, nu am măi mult.

- Hai să bem un pahar şi să mai discutăm!

- Nu pot. Mă grăbesc să mă întorc acasă.

Am luat alt TAXI şi m-am înapoiat acasă, gândindu-mă dacă n-am greşit dându-i acei bani. Dar cât am stat eu în stradă să aştept un TAXI, David a ieşit fluierând din local, îndreptându-se spre centrul oraşului. Banii primiţi de la mine îi dăruiseră voia bună şi încrederea pe care ţi-o oferă ori de câte ori eşti în pană, banii gheaţă. Se ştie că lipsa lor pune în încurcătură cele mai alese spirite.

Altă dată David m-a sunat la telefon şi mi-a spus direct:

- Am nevoie de nişte bani.Te aştept la Miga pe la 1 l,oo.

- Bine. Vin că şi aşa vreau să cumpăr ceva pentru copil. Voi fi acolo la ora unsprezece.

Când am ajuns acolo, David împreună cu Rica, mă aşteptau aproape de uşa farmaciei.

- Ai adus? m-a întâmpinat el puţin nervos.

- Da. Poftim 500.000 lei.

- Numai atât? s-a burzuluit el.

- Data trecută ţi-am dat 1.500.000 lei. Crezi că la mine este fabrică de bani? Ce ai făcut cu ei?

Rica îl privea uimită. Ei nu-i dăduse niciun ban.

- Joci iar jocuri de noroc. Asta este.

- Stai liniştită, prostuţo! Nu vorbi până nu ştii despre ce aste vorba! Nu ştiam că pe lângă alce defecte pe care le ai, mai eşti şi zgârcită.

La aceste vorbe am simţit că leşin. Mi-am revenit greu şi am vrut să-l pălmuiesc acolo, în plină stradă.

- Deci, eu fur banii de la un om cinstit şi ţi-i aduc ţie ca să poţi supravieţui, iar drept răsplată, tu mă jigneşti, iar banii nu-i duci acasă, ci la vechile îndeletniciri. Să-ţi fie ruşine! M-am convins că eşti un mare escroc.

- Ce sunt? a întrebat el, neînţelegând bine ultimele vorbe.

- Eşti un nerecunoscător, un egoist, un iresponsabil şi un escroc. Să nu îndrăzneşti să-mi mai ceri bani!

- Te rog să nu te superi pe mine, dar... să spună Rica!

- Rica? Tu şi prietena mea Rica? Voi aţi fost amărăciunea mea. Îmi pare rău dar de azi am terminat.

- Da, toate se termină odată, ce să-i faci?

- După părerea ta, asta merit?

Le-am întors spatele şi am plecat în sus pe bulevardul Tomis, apoi am oprit un TAXI, cu care m-am întors acasă plină de indignare. Ştiam că David mă invidia pentru noua mea situaţie prosperă şi nu-i convenea că trebuia să-mi ceară bani. Dar el se consola repede şi nu se mai gândea o vreme nici la viaţa pe care o ducea, nici la nesiguranţa în care trăia.

Din câte mi-a spus Rica altădată, după ce am plecat eu, ea l-a dojenit pentru purtarea lui grosolană faţă de mine:

- De ce ai jignit-o? E o făptură blândă şi generoasă.

- Ce ştii tu? Tu eşti prea îndatoritoare şi nu cunoşti lumea aşa cum o cunosc eu. Filia trebuie să înveţe să-şi cunoască lungul nasului. Eu am hrănit-o un an de zile.

- Dar ea n-a spus nimic rău, doar te-a atenţionat că nu-ţi mai poate da bani în viitor. Nu merita să te porţi atât de brutal cu ea, care ne-a ajutat mereu. Ce ai făcut cu un milion şi jumătate pe care ţi i-a dat?

- Treaba mea. Am plătit o datorie, a recunoscut el. Nu-i mai lua apărarea atâta !Omul ei are destui bani.

- Dar nici ea nu poate fura de la el ca sa-ţi dea ţie.

- De ce nu poate?

- Îşi periclitează viaţa de familie. Are o familie de invidiat şi o casă! Ce n-aş fi dat şi eu să am acest noroc?

- Ştii fabula aia cu vulpea care spunea că strugurii sunt prea acri? În realitate erau prea sus.

- Ştiu, dar ea are strugurii în mână, pe când eu....

- Da, banii. Banul este un minunat element de împăcare şi armonie între oameni, filozofă David.

Rica îl privea şi suferea, văzându-l pe David atât de egoist şi de nepăsător, dar se simţea stingheră şi nu avea cui să se spovedească

... Au trecut aproape două luni de zile şi David a uitat incidentul de la farmacia Miga. Avea din nou nevoie de bani şi ştia că îi va obţine, până la urmă, de la mine. Aşa că a venit acasă la mine, apropiindu-se tiptil de gard. Eu eram în grădină şi udam cu stropitoarea nişte flori pe care le răsădisem. M-a atenţionat cu un ciocănit în grilajul gardului şi l-am observat. I-am deschis poarta şi l-am invitat în casă.

- Eşti foarte frumoasă în rochia asta care are imprimate pe ea toate florile câmpului. Arăţi ca o bijuterie.

- Mulţumesc! Hai înăuntru!

- Scuză-mă că te deranjez,dar nu te reţin mult!

- Spune repede ce vrei?

- Bani, Filia. Nu mai am nimic de mâncare, iar eu nu pot să mai fac rost de ei, că lucrurile s-au schimbat şi...

- Atunci te-ai purtau ca un monstru.Toate s-au dus, dar tare aş vrea să nu ajung să te dispreţuiesc.

- Pentru mine ar fi ultima lovitură. Să ştii că o ducem greu.

I-am dat din nou bani, 5oo.oco lei pentru că mi-a fost milă. Nu ştiu de ce, după atâta vreme şi câte suportasem de la el, totuşi

prezenţa lui mă tulbura, făcând să mă bântuie năvalnice aduceri aminte. Ştiam că aste leneş şi nu-şi va căuta un loc de muncă pentru a-mi restitui banii, dar nu-mi mai păsa.

- Iţi îngropi viitorul în mizerie, David, i-am spus. Apucă-te de o muncă serioasă şi lasă viaţa uşoară şi câştigurile efemere!

- E cam târziu şi nu ştiu dacă mai pot.

- Încearcă, poate reuşeşti să te salvezi! Rica ce face?

- E acasă, necăjită şi ea de aceste lipsuri.

- Să ştii că acum nu te mai urăsc pentru cele ce mi-ai făcut, dar nici nu te regret. Poate a fost mai bine că s-a întâmplat aşa, altfel aş fi fost o nenorocită cu o viaţă distrusă de care eşti singurul vinovat, aşa cum ştii foarte bine. Îmi reproşez, de câte ori îmi aduc aminte, că am fost tare nesăbuită atunci când m-am încrezut în ţine. Pe atunci nu ştiam că inima ta era închisă pentru mine. M-am înşelat amarnic în privinţa ta. Şi ce speranţe îmi pusesem eu în acea relaţie cu tine! Credulitate prostească de femeie fără experienţă.

David se foia pe scaun, semn că voia să-şi ceară iertare pentru comportarea sa execrabilă, dar socotea că ar fi doar o împăcare copilărească. Ştia bine că făcuse greşeli care nu pot fi iertate şi nenorociri care nu se pot uita, cu atât mai mult, nu mai puteau fi reparate nedreptăţile.

A încercat, totuşi, un gest:

- Ştii, Filia, eu te rog să mă ...

- Lasă scuzele! Sunt tardive. E drept că eu nu m-aş fi gândit niciodată că mă vei părăsi şi mă vei lăsa să culeg roadele amare ale neştiinţai mele, în loc să mă primeşti la pieptul tău, făcându-mi, din dragoste, o pavăză. Dar voi, bărbaţii, nu sunteţi capabili de acest curaj al spiritului care acceptă deschis nenorocirea. Mi-am dat seama repede că visul tău nu era la fel ca al meu. La mine curajul era stimulat şi întreţinut de dragoste. Eu păşeam semeaţă şi încrezătoare la adăpostul colosalei mele greşeli. Poate aceasta a fost consecinţa romanelor de dragoste citite de mine în adolescenţă, care dau inimii entuziasm pentru prima fiinţă

iubită pe care o întâlneşti. Dar tu nu mă iubeai şi ai procedat brutal ca un satrap, iar eu a trebuit să suport consecinţele. Păcat că a trebuit să dureze un an de zile până când m-am trezit!

Mi-am analizat toate faptele. Vina mea socotesc că a fost aceea de a nu fi putut să-ţi plac mai mult timp. Sau poate dragostea mea a fost plicticoasă şi obositoare pentru tine, un bărbat care iubeai independenţa şi plăcerile. Plecai şi veneai acasă când voiai, pentru că fuseseşi învăţat să fii liber, să faci ce vrei şi să nu dai socoteală nimănui. Acum bucură-te de această libertate răscumpărată pe seama existenţei mele. Mă întreb de ce nu ai acţionat mai devreme? Îţi doresc din inimă să fii fericit! Ia banii şi pleacă! Şi te rog să nu mai vii pentru că îmi produci neplăceri în familie! Consideră că este ultima noastră întrevedere!

- Da. Mulţumesc! a mai spus David, încurcat, păşind pe uşă afară.

De atunci nu l-am mai văzut luni de zile.

Despre vizita lui David şi despre bani, Iorgu cred că a aflat de la personalul din casă, care constituie, în toate cazurile „inchiziţia" care judecă totul. Este îngrozitoare această inchiziţie a slugilor...

Astfel că a început să mă bănuiască, în mod cu totul nejustificat, că îl înşel cu David. Aşa că pe cerul fericirii lui declarate de atâtea ori, apărură din nou norii îndoielilor pe care le cunoscuse cu Iuliana, prima lui soţie. Trăia cu sentimentul că David se furişase pe scara din dos a casei sale şi îi ameninţa liniştea.

- De ce eşti supărat? l-am întrebat când s-a aşezat pe pat lângă mine.

- Pot fi vesel şi să privesc, cu inima uşoară, când aflu că soţia mea mă înşală?

- De unde ai mai scos-o şi pe asta?

- Ce caută David în casa mea? Poate accepta un om ca soţia lui să-l împartă cu altul fără să devină gelos? Dacă tu crezi că poate, atunci nu ai pic de suflet. Speram că totul s-a terminat între

voi în ziua în care te-ai mutat la mine, dar constat că nu este aşa. Dacă ştiam cât de amară îmi va fi viaţa după ce descopăr acest adevăr, te-aş fi ocolit de la început. Spune-mi, cel puţin, că totul s-a terminat!

- Ce să se termine, dragul meu? Ce îmi ceri să fac?

- Nu mai face pe naiva! Îţi cer să renunţi la el pentru totdeauna, să nu-i mai dai banii mei. De ce nu vrei să înţelegi că acum eşti soţia mea şi nu vreau să-mi faci numele de ruşine cu acel neisprăvit care te-a abandonat, semn că nu te-a iubit şi a plecat cu alta? a spus el, aproape fără să respire. Nu merită sacrificiul tău.

Mă privea cu ochii lui migdalaţi, din care răzbatea o tristeţe blândă.

- Pot să spun şi eu ceva?

- Spune odată! Răspunde la ce te-am întrebat!

- Dragul meu, jur că nu te-am înşelat niciodată, nici cu David şi nici cu altcineva. Singurul lucru adevărat este că le-am dat bani câteodată. O duc greu şi mi-a fost milă de Rica, pentru că este un copil orfan şi n-a avut nicio bucurie în viaţa. Şi apoi, am plătit, într-un fel, o parte din datorii. Ştii că am locuit şi eu acolo un an de zile fără servici şi fără bani.

Recunosc că l-am iubit cândva pe David, dar asta a ramas în urmă, de domeniul trecutului. Mă feresc din calea lui cât pot, deci nu trebuie să-ţi mai faci griji. El trăieşte cu Rica, pe care zice că o iubeşte. O duc şi ei greu o perioadă de timp şi am zis să-i ajut. Greşeala mea a fost că nu ţi-am spus, însă m-am temut că te vei împotrivi.

- Nu ştiam că poţi fi atât de brutală cu cei care te iubesc. Mă gândesc că la început încă îl mai iubeai pe David şi nutreai dorinţa de a-l avea lângă tine. Dacă mai continui să te vezi cu el, parcă te văd făcând copii pe care să-i înregistrezi pe numele meu, că doar suntem căsătoriţi.

- De ce cauţi să mă insulţi? l-am întrebat plângând.

- Te insult? Eu credeam că te bucuri când cineva îţi laudă virtutea fizică, aşa cum fac eu în momentul de faţă. Adu-ţi aminte că la începuturile căsniciei noastre, când făceam dragoste, acţionai cu gândul la David, considerându-l prezent în pat cu noi, deşi te aflai în braţele mele!

... La auzul acestor vorbe am tresărie şi m-am întrebat: „Doamne, de unde ştie?",apoi mi-am adus aminte că aşa au stat lucrurile şi i-am dat dreptare în gândul meu.

- Taci? a reluat el după o pauză în care aştepta de la mine un răspuns. Fii sigură că David nu-ţi doreşte sufletul, ci trupul şi banii pe care îi primeşte de la tine. Dacă te-ar fi iubit, fii sigură că ar fi renunţat la băutură şi la jocurile de noroc şi s-ar fi apucat de o treabă serioasă din care să câştige bani ca să se poată întreţine. Vezi bine că el se mulţumeşte cu statutul de parazit, mare seducător de femei, iar tu îţi arunci fericirea pe fereastră cu amândouă mâinile, ca un om inconştient, suspinând toata viaţa după un om pe care nu-l vei putea înţelege niciodată. Îi dai bani omului care te-a dezonorat, apoi te-a părăsit. Nu pot să mai înţeleg nimic. Îmi închipui ce haz face el cu prietenii lui la un pahar prin cârciumi.

A tăcut din nou, după care, scuturând din cap, a reluat:

- Ai trăit cu el în acea perioadă a promiscuităţii şi a imoralităţii de care este capabil, dar acum potoleşte-te! Lasă-l să-şi poarte singur de grijă! Nu ţi se pare că banii pe care îi dai lui sunt şi ai mei? Te surprinde faptul că ştiu atâtea lucruri şi că îţi pot ghici până şi gândurile? Îmi pare rău că te-ai schimbat atât de mult de când eşti soţia mea. Nu mai eşti acea fiinţă neajutorată, blândă şi fermecătoare pe care am luat-o de soţie cu atâta drag. Şi pentru ce faci toate astea? Pentru că iubeşti o himeră. Acest David este un om ratat care nu va fi niciodată în stare să se întreţină măcar pe el, dar şi o soţie, Află că eu nu voi plăti liniştea căminului meu, lasându-te pe tine să faci ce vrei. Sunt nevoit să recunosc că am încheiat un târg din care se pare că am ieşit păcălit. Asta a fost

căsătoria cu tine. Întotdeauna te-am apărat datorită dragostei pe care ţi-o port, dar văd că tu sari calul şi nu pot accepta.

Îţi aduci aminte când te-am cerut în căsătorie?

- Da, i-am răspuns. A fost o mare cinste pentru mine. Eram aşa de emoţionată, încât mi se uscase gura.

- Iar acum îmi faci necazuri. Nu poţi să renunţi la un om care ţi-a produs numai suferinţe, un om slab, dezmăţat, fără o ţintă în viaţă. M-am gândit că este posibil ca tu să stai cu mine pentru bani, iar cu el ai stat de plăcere, dacă tot îl mai doreşti. Făgăduiala ta de la începutul căsătoriei noastre înţeleg ca a fost pentru a scăpa cât mai repede de sărăcie. Îţi spun un lucru pe care aş vrea să-l ţii minte: femeile nu apreciază un lucru decât în ziua când l-au pierdut definitiv. Poate că este numai vina mea că te-am iubit, te-am ocrotit, te-am apărat şi te-am răsfăţat cu haine, bijuterii şi tot ce ti-ai dorit. Am avut încredere în tine, iar tu mi-l pui în cârcă mereu pe David, care nu este decât un catâr pe post de cal de rasă, pe care oricât l-ai ţesăla şi înzorzona, tot catâr rămâne. Să-ţi mai spun ceva: Frumuseţea - care oricum este trecătoare - şi hainele nu fac o doamnă dintr-o femeie căreia îi lipsesc multe trăsături de caracter. La fel şi banii, creează largi posibilităţi, dar nu dau strălucirea necesară celui căruia îi lipseşte fondul.

- Dacă mă consideri atât de păcătoasă, de ce m-ai luat de soţie? l-am întrebat printre lacrimi.

- Am crezut că te vei schimba în bine. Mi se păruse că ţi-ai dat seama cât ai suferit „acolo" şi....

N-a mai terminat fraza, ci a făcut doar un semn larg cu mâna. Eu însă, analizând paşii pe care îi făcusem împreună, ştiam că mă iubeşte şi-mi vrea binele, ruşinându-mă în sinea mea că nu-l pot iubi şi eu la fel de mult, aşa cum îmi doream.

După discuţia avută a plecat la firmă. Devenise distant faţă de mine, a mâncat la bucătărie şi apoi s-a culcat în camera pentru oaspeţi, unde eu n-am îndrăznit să intru pentru a nu se supăra şi mai tare. Plângeam în camera mea şi aş fi vrut să mă bată, dar să se împace cu mine.

Dimineaţă l-am aşteptat şi i-am spus:

- Te rog, Iorgu, nu mai fi aşa! Să ştii că eu te iubesc şi că m-am schimbat şi...

- Cine, tu? Ştii proverbul cu lupul şi cu năravul. Sau pe cel cu leopardul, oricât te-ai strădui să-i scoţi petele de pe blană, el tot leopard rămâne în comportare şi obiceiuri.

În ceea ce priveşte iubirea pe care tu mi-ai refuzat-o, i-o voi da, în totalitate lui Sorin-Andrei.

- Chiar dacă tu nu mă crezi, să ştii că te iubesc şi că îmi pare rău de cale întâmplate. Te vei convinge cândva că m-ai judecat greşit.

- Îţi pare rău? Asta nu rezolvă problema.

Cuvintele lui Iorgu m-au făcut să tresar. Mi se părea că în spatele meu mă priveşte o fantomă din umbră. Mă întrebam „Acesta o fi sfârşitul?" Ce-i mai pot spune ca să mă creadă? Să-i cer iertare sau să-i promit că voi renunţa să-l mai ajut şi să mai am vreo legătură cu David? În piept simţeam că mă apasă o suferinţă adâncă.

Mă gândeam: „Dacă îl pierd pe Iorgu, pierd totul: casa, prieteni, cunoştinţele lui care deveniseră şi ale mele şi care nu ştiau tot adevărul despre mine, despre viaţa şi copilăria mea. Dar lor nici nu le pasă de mine. Numai Iorgu însemna pentru mine siguranţa zilei de mâine, iar fără el eu nu însemn nimic. Cum să părăsesc această casă cu tot ce se află în ea? Am fost o smintită ajutând pe David, iar acum trebuie să plătesc".

Mi-am adus aminte de discuţia avuta cu Iorgu în legătură cu divorţul lui de Iuliana: „Nu mi-a plăcut niciodată să lipesc cioburile sparte şi să consider vasul ca nou, apoi, tot restul vieţii să-i văd crăpăturile. Poate dacă aş fi fost mai tânăr aş fi făcut-o, dar la 35 ani nu merită" - mi-a spus el atunci.

Oare ar putea să renunţe el şi la Andrei- Sorin pe care îl adoră? Atunci i-am spus:

- Nu-ţi este milă de Sorin?

- Dacă va fi nevoie să iau o măsură, Sorin va creşte şi va înţelege situaţia, după care va putea hotârî singur cu cine va rămâne.

- Nu se poate! am ţipat eu, gâfâind ca un prihor.

În acel moment, Andrei a deschis uşa speriat şi a întrebat:

- Ce este, mamă?

- Nimic, nimic, fiule, i-am spus eu, aplecându-mă spre el şi sărutându-l. El era comoara inimii mele.

L-am privit pe Iorgu mustrător. Avea şi el faţa roşie ca bujorul, iar pielea îi lucea de roua transpiraţiei în bătaia razelor soarelui care pătrundea prin perdele.

Sentinţa fusese dată. L-am aşteptat până târziu în noapte, dar Iorgu nu s-a întors acasă, rămânând la firmă să doarmă. Mi-am simţit inima prinsă în cleştele unei dureri arzătoare, ca atunci când pierzi un lucru preţios. Pe loc am simţit că nu mă voi putea împăca niciodată cu gândul acelei pierderi, am deschis larg fereastra şi am privit afară. Noaptea cerul era senin, iar un covor de stele clipea aidoma zvâcnirilor inimii mele. În centru, Steaua Polară stătea triumfătoare şi atentă, iar în jurul ei se rotea Carul Mare, îndreptându-se spre răsărit.

Plecare lui Iorgu îmi zdrobise inima. Mă gândeam că totul s-a sfârşit. In cei trei ani fusese în viaţa mea prea multă lumină, ca să nu vină acum şi întunericul. Viaţa alături de Iorgu se derulase lină, ca o apă unduitoare, iar acum trăiam zile de beznă, fără să întrezăresc măcar o rază de lumina. "Oare este posibil ca iubirea adunată în cei trei ani de căsnicie să se fi risipit atât de repede şi odatăa cu ea şi trăinicia familiei?" mă întrebam.

Panica mă sufoca, iar inima îmi batea în piept ca un ciocan. Ajunsesem la capătul puterilor, dar trebuia să-mi urmez drumul şi să pun stavilă suferinţei insuportabile. M-a podidit plânsul şi faţa îmi ardea, dar adierea unei brize mi-a mângâiat obrajii încălziţi de lacrimile carei brăzdau şi se adunau sub bărbie.

Am stat aşa toată noaptea, privind întinderea senină şi strălucitoare a cerului, de unde se iveau zorile. Gândurile îmi

alergau cu ani mulţi în urmă, rostogolindu-se ameţitor şi făcându-mă să retrăiesc scene din viaţa mea, pe care le crezusem de mult uitate. Mi-am adus aminte de copilărie, de şcoală, de tuşa Saveta, apoi de ziua când am venit la Constanţa şi l-am întâlnit pe David. Cât mă amăgisem cu gândul că Duvid mă iubeşte! Aceasta fusese numai greşeala orbirii mele, a inimii şi a minţii. Fusesem slabă şi mă lăsasem condusă de promisiunile lui, apoi umilită şi lăsată pradă durerii şi suferinţei, care nu însemnau numai o ispăşire. Iorgu avea dreptate.

Iorgu îi era superior lui David din toate punctele de vedere, ceea ce îmi sporea, tristeţea şi mă făcea să mă gândesc şi mai indignată la situaţia prin care trecusem.

Gândul la Iorgu mi-a trezit sentimentul de dragoste şi mi-a adus un fel de speranţă şi veselie în suflet.

Melancolia nu m-a părăsit nici în cursul zilei, poate şi din cauză ca afară sufla vântul. Mă tot gândeam ce voi face cu Andrei-Sorin fără bani? Are doar doi ani şi nu i-am pus niciun ban deoparte pentru el. Cum vom trăi după plecarea noastră de aici? Că nu mă gândeam să mă despart de copil, în ruptul capului. Toată ziua am fost deprimată. După amiază cerul s-a înseninat, iar vântul şi-a schimbat direcţia spre nord, risipind norii şi făcând să apară, din nou, soarele, ale cărui raze au adus căldura şi a dat vremii un aspect de vară.

Influienţatâ de aspectul vremii am hotărât să ies din casă şi să mă plimb puţin pe malul mării pentru a prinde putere şi să-mi liniştesc ochii pe întinderile de ape.

L-am îmbrăcat pe Sorin şi am ieşit în curte Din salon se auzea o melodie. M-am oprit şi am ascultat cu atenţie. Nicoleta noastră cânta din toata inima „A plecat un tren din gară".

..."E mult de când ne-am cunoscut
Dar te iubesc ca la-nceput.
În visu-mi te revăd soldat
În trenul cu care ai plecat.

.....
Mi-a fost aseară dor de tine
Şi-am adormit cu tine-n gând.
Visam că ai plecat,
visam că m-ai lăsat plângând"

„Iată cum vibrează inima ei tânără de dragoste pentru iubitul ei care a plecat să-şi satisfacă stagiul militari" mi-am zis în gând.
Ce frumoasă e dragostea când eşti fericit!
- Hai, mami, să mergem! i-am zis copilului.
- Da, unde mergem?
- Să ne plimbăm pe malul mării, să vedem pescăruşii.

Ne-am plimbat pe mal şi am privit marea care se vedea până departe, la orizont. Niciodată nu mă atrăsese marea atât de mult cu priveliştile ei, cu aerul cald şi plin de iod care se degaja întotdeauna după ce trece furtuna. Datorită stării în care mă găseam tânjeam după linişte şi libertate. Cât de mult îmi lipsea Iorgu! Nimeni în jurul meu nu mă putea ajuta să înlătur îndoielile care-mi bântuiau sufletul.

Ştiam că Iorgu e puternic, calm, hotărât şi nu glumeşte cu viaţa, ba îşi pusese în gând s-o biruie de vreme ce destinul şi Dumnezeu i-au hărăzit-o, pe când eu trăiesc la fel ca majoritatea oamenilor de rând, urmărind scopuri mărunte, fără să caut să dezleg problemele vieţii.

În urechi îmi răsunau cuvintele lui Iorgu: „Ce-ţi poate oferi David de la jocul de noroc? Bani. Banii se duc, norocul seacă, iar după ce îi va dispărea şi aureola romantică, ai să-l vezi aşa cum este el în realitate, un bărbat banal, fără un viitor stabil asigurat, destul de egoist, atras de câştiguri şi incapabil să te întreţină".

„Ce să fac?" mă întrebam. Pot pierde totul într-o clipă. La un moment dat am încercat să-mi alung gândurile şi bănuielile

înspăimântătoare, zicând: „ducă-se naibii de gânduri, că pot înebuni din cauza lor". Dar neliniştea tot nu mă părăsea.

Pe cerul limpede se mai vedeau câţiva norişori albi, pufoşi, iar în larg, abia distingându-se cu ochiul liber, pluteau două yole cu pânzele albe întinse, la oarecare distanţă una de cealaltă.

- Hai acasă, puişor! i-am spus copilului.

- Hai să mai stăm puţin, că nu e noapte! s-a rugat el.

- Să mergem acasă că poate a sosit tăticu.

Cât de cald mi s-a părut atunci cuvântul „acasă" şi cât de ademenitor mi-a răsunat el în auz! De atunci el mi-a rămas cel mai drag dintre cuvinte pentru că eu mergeam acasă la noi, la Iorgu, la mine acasă.

Când ne-am apropiat şi am văzut casa, bătăile inimii mi s-au înteţit. Involuntar am început să număr paşii care mă despărţeau de scara de piatra de la intrare.

Mă întrebam: ce aveam să găsesc acolo? Casa parcă mă privea cu prietenie cu zidurile ei albe şi ferestrele pe care soarele aplecat spre asfinţit le lumina, reflectând jarul lui incandescent.

Mi-a venit în gând expresia feţei lui Iorgu şi cuvintele pe care le-a spus la plecare: „Dragostea pentru tine este în sufletul meu şi dăinuie acolo încă din ziua în care te-am întâlnit pentru prima dată. Această emoţie stă acolo mereu trează dar zbuciumată, călăuzindu-mi gândurile. Dar după cele petrecute, prefer să stau singur".

Urmase o tăcere apăsătoare, apoi a părăsit încăperea supărat, trântind uşa fără să mă mai învrednicească cu vreo privire, care m-ar fi făcut fericită cu toată durerea mea. Dar a refuzat să mi-o dăruiască, iar acea suferinţă continua să mă sufoce. Am intrat în casă şi am constatat că Iorgu nu venise, deşi trecuseră patru zile de la plecarea lui. Ce aveam de făcut altceva decât să aştept şi să mă gândesc, cu capul căzut în piept şi cu mâinile în poală, unde mi se încrucişau spasmodic, încât au început să-mi curgă iar lacrimile. Mă aşteptam la despărţire şi la o viaţă grea, când din lipsa banilor şi a unei situaţii materiale corespunzătoare să nu-mi pot creşte

copilul, iar acest; gând mă făcea să tremur de griji şi de nesiguranţă.

În acea seară l-am luat lângă mine pe Sorin şi i-am citit dintr-o carte cum a fost dus Samuel de către mama sa la preotul cel mare pentru a-i sluji lui Dumnezeu. Când am terminat, copilul m-a întrebat:

- Pe mine când măduci la preot?

- Mâine, dragul meu.

L-am luat şi l-am strâns în braţe, apoi l-am sărutat. Semăna foarte mult cu Iorgu şi iar au început să-mi curgă lacrimile, gândindu- mă ce vom face dacă trebuie să ne despărţim.

- De ce plângi, mamă? m-a întrebat el.

- De bucurie că am un fiu atât de bun şi de frumos.

- Vrei să mă.laşi să dorm cu tine?

- Da, i-am răspuns, aranjându-i perna ca să doarmă.

Mă simţeam o femeie învinsă care, plecându-şi fruntea la pământ, se supunea soartei cu umilinţă. Aveam o oarecare vină şi trebuia s-o ispăşesc. Am adormit târziu.

A doua zi de dimineaţă l-am îmbrăcat pe Sorin, l-am luat de mână şi am plecat la biserică. Când am intrat, corul de copii înălţa spre cer imnuri de slavă către Dumnezeu, iar sufletul micuţului meu se înfiora de fericire pe măsură ce asculta această melodie măreaţă.

Mi s-au împăienjenit ochii de lacrimi, privindu-l cât de atent şi de extaziat era.

Ne-am întors acasă în jurul prânzului, iar în timpul când mâncam., Sorin îmi spunea ce văzuse acolo.

- Acum taci şi mănâncă! îi spuneam.

- Mai mă duci le preot?

- Te duc duminica viitoare – „dacă voi mai fi aici", mi-am spus în gând.

În aşteptarea lui Iorgu, am continuat să am îndeletniciri paşnice, îndeplinindu-mi cu conştiinciozitate, îndatoririle faţă de casă şi faţă de copil, ca o mamă blândă şi iubitoare.

Mă frământau, totuşi, gândurile negre. Analizându-mi situaţia dificilă în care mă aflam, socoteam că viaţa este o loterie care dăruieşte unora belşug şi rufărie fină, iar altora mizerie, zdrenţe, traiul prin boschete şi hrană de la ghenele de gunoi. De ce oare? Există atâţia oameni cu studii superioare care o duc greu după schimbările petrecute în societatea noastră şi sunt nevoiţi să slugărească altora - poate chiar inculţi - dar care au pus mâna pe bani ori pe averi dubioase, servindu-se de împrejurările vieţii.

Gândul mi-a fugit la David şi Rica, pe care eu îi ajutasem cu bani şi-mi căpătasem beleaua cu Iorgu. E drept că şi ei trăiseră de pe o zi pe alta, iar banii pe care-i primeau de la mine nu le ajungeau prea multă vreme. Însă lui David nu-i place munca, fiind obişnuit să trândăvească la fel ca orice parazit. Cu ce vor trăi ei?

Ce mare diferenţă este între aceşti doi bărbaţi! Iorgu are o fire hotărâtă, cinstită şi generoasă, este un om echilibrat şi poate chiar mă iubeşte, încât mă ruşinez îndoindu-mă de el. Dar are dreptate numai în parte, pentru că nu este justificată temerea lui în legătură cu David.

Trebuie să-l conving de asta şi promit să mă schimb total. Îi admiram zâmbetul lui condescendent şi plin de demnitate, comportamentul lui delicat, manierat şi om de lume. Eam pătrunsă de aceste adevăruri şi tocmai de aceea mă temeam că relaţia noastră s-ar putea sfârşi, iar în inima mea simţeam un clocot care mă sfâşia şi-mi amplifica tristeţea.

Mă întrebam la ce-mi foloseşte mie frumuseţea şi puterea de fascinaţie pe care se spune că o am asupra bărbaţilor, dacă n-o pot exercita asupra singurului om care mă interesează. De ce nu are Iorgu încredere în mine? Oare el crede că sunt fluşcuratică şi pe măsură ce creşte admiraţia bărbaţilor faţă de mine, eu reacţionez imediat la atenţii, elogii, iubire, precum o floare privită de razele soarelui. Ar fi groaznic să creadă aşa ceva. Iar eu îi spun că se înşală de această dată. Cum să fac să-l pot convinge că nu-l mai iubesc pe David, că totul a rămas doar o tristă amintire?

Mă simţeam speriată şi cu inima strânsă, întocmai ca atunci când stai pa buza craterului unui vulcan care ar urma să erupă din clipă în clipă. Cum să-l fac pe Iorgu să pătrundă cu mintea lui ascuţită în zonele mele confuze pentru a vedea cât am suferit înainte de a mă cunoaşte el şi cât de amărâtă sunt de când a plecat el?

Îmi este ruşine şi acum când îmi amintesc clipele în care făceam dragoste cu Iorgu, la începutul relaţiei noastre, iar eu mă gândeam la David, pe care încă îl mai iubeam.

Când îşi dădea seama că „a rămas singur", se crispa şi se supăra. Dar nu zicea nimic deoarece eram soţia lui şi formam o familie.

Pe un logodnic îl poţi înşela în pat, dar pe soţul tău este mult mai greu pentru că prefăcătoria trupului cere multă pricepere pe care eu nu o am. Pe atunci mă orbea, încă, dragostea lui David. Ce păcătoasă şi dăunătoare poate fi şi dragostea asta pe care o cântă poeţii! Îl consideram comoara mea cea mai de preţ şi aş fi fost în stare să trec şi prin zid pentru a ajunge în braţele lui.

Dar cine era acest David? Am aflat cu durere în suflet, ce caracter are. Când l-am întrebat odată ce gând are cu Rica, mi-a răspuns simplu: „Cum să mă leg la cap cu ea pe sărăcia asta? Pentru mine a fost doar o perioadă de bucurie".

Aşa fusesem şi eu pentru el, tot „doar o perioadă de bucurie" din lungul şir de bucurii care alcătuiau calvarul vieţii sale aflată acum în derivă. David ştia să acopere cu fraze iscusite cea mai laşă resemnare în faţa decăderii, a sărăciei şi chiar în faţa vieţii.

Şi cu toace acestea, gândurile mele îndărătnice mai alergaseră o vreme spre el şi spre amintirea acelei veri în care eu venisem la Constanţa şi-i căzusem în capcană.

Cu Iorgu totul a fost altfel. El a fost şi rămâne bărbatul manierat, serios şi sincer, care a ghicit ce se ascundea în vestimentaţia mea simplă. Pentru că nu are încredere în femeile

care-i depun uşor armele la picioare, a studiat, a insistat şi a reuşit în relaţia cu mine. Totdeauna între noi au existat raporturi demne. Îmi cercetam sufletul, gândurile şi sentimentele, silindu-mă, cu toată energia mea, să aduc pe drumul sigur al bunului simţ pe aceea care rătăcise în deşertul nesfârşit al imaginaţiei şi al dragostei neîmplinite.

De acum eram sigură că fusesem îndrăgostită ca o proastă de David care nu mă merita, amăgită de fizicul lui şi vorbele mieroase de la început Sărmană fată naivă şi fără minte, care nu fusese în stare să mă gândesc nici măcar la propriul meu interes!

Reta îşi reluase vechea ocupaţie de menajeră în casa noastră şi îşi aducea copilul cu ea. Mihai împlinise aproape un an de zile şi se simţea bine împreună cu Scrin, care îi dădea toate jucăriile lui şi-l iubea foarte mult. Adesea dormeau amândoi în camera lui Sorin, la orele de prânz, iar când Reta termina treaba plecau acasă.

La masa de prânz rămâneam mai mult timp de vorbă cu Reta, care mă compătimea pentru cele întâmplate, fiind foarte apropiată cu sufletul faţă de mine. Pentru că trecuse şi ea printr-un divorţ cu primul său soţ, ştia bine prin ce zbucium trece o femeie.

Din camera copilului a ieşit Sorin care s-a oprit în prag.

- Mamă, mă laşi să mă duc afară?

- Da, dar mai întâi să te îmbrac. Să ai grijă să nu te murdăreşti pe hăinuţe!

- Da, mami, a răspuns el vesel, apoi a zbughit-o pe uşă, trecând prin coridor şi de acolo afară, trântind toate uşile care au salutat astfel prin pocnete ieşirea lui la joacă în curte.

Am privit în urma lui îndelung, aşa cum procedează toate mamele care nu au decât un singur copil.

Întoarsă în cameră, am reluat discuţiile cu Reta .

- Iorgu n-a venit acasă de cinci zile, am spus eu.

- Doarme acolo, la firmă. Mi-a spus Miron că stă mereu supărat şi nu iese din birou decât când este ceva prea important. Credeam că a plecat pe undeva.

- Păi, are bani, paşaport şi oricând poate pleca, chiar şi din ţară. I-ar mai trebui doar bagajele.

- În privinţa bagajelor nu trebuie să-ţi faci griji, că poate cumpăra tot de ce are nevoie, a fost de părere Reta.

- Cine ştie?

Ascultând-o pe Reta vorbind astfel, îmi simţeam tot trupul cuprins de o sfârşeală cumplită, iar inima lovită de o mare deznădejde. Bine că n-a luat şi copilul acolo, la firmă, cum obişnuia înainte.

- Chiar dacă-l lua, nu-l putea ţine mult, spune Reta cu siguranţă în glas. La vârsta lui, Andrei-Sorin are nevoie de îngrijire, hrană, schimburi, somn regulat.

- Asta-mi mai trebuia, să-mi ia şi singura mângîiere ce mi-a mai rămas.

Reta şi-a trezit din somn copilul, l-a îmbrăcat şi au plecat acasă. Am condus-o până la poartă, iar din curte m-am întors cu Sorin, care s-a făcut lejer şi a început să se joace pe covorul din camera lui cu maşinuţele. Îl priveam din prag cât era de preocupat, imitând zgomotul produs de motorul ambalat al unei maşini normale.

Noaptea am adormit iar târziu, cu gândul la Iorgu, tot întrebându-mă când se va întoarce. Dimineaţa, când am dat perdeaua la o parte, m-am mirat când am văzut revărsatul zorilor, cu raze trandafirii colorând cerul în partea de răsărit.

În singurătatea mea casa nu mi se mai părea ca altă dată, un castel fermecat din basme. Gândul că Iorgu este supărat pe mine mă asasina, deşi afară totul era plin de viaţă. Gradina plină de flori şi pomii plini de rod peste care roua sclipea în bătaia razelor soarelui blând nu mă mai încântau ca la început. Ce se întâmpla cu mine? Cu noi?

- La micul dejun Reta mi-a spus:

- Nu crezi că ar trebui să te duci la firmă, să-l cauţi?

- Nu pot face asta. Iorgu este o fiinţă mândră şi s-ar putea să se simtă jignit că o fac. Tot aşa de bine s-ar putea să mă creadă falsă sau mai ştiu eu cum....

- Sună-l la telefon!

- Nu ştiu ce să fac.

Reta a închis fereastra, iar după ce au dispărut zgomotele, m-a cuprins o emoţie puternică aproape să-mi taie răsuflarea. Mă hotărâsem să-l sun la telefon. Socoteam că mai este o ultimă tentativă în care îmi puneam nădejdea de a mai euşi să aducem pacea şi fericirea în căminul nostru, pe care le considerasem definitiv pierdute cu o clipă mai înainte. Am ridicat receptorul şi am format numărul de la firmă. A răspuns el.

- Alo! Da.

- Ascultă, dragul meu! l-am luat eu direct. Tu nu mai ai de gând să te întorci acasă? Înţelege odată, pentru Dumnezeu, şi vino acasă că am mare nevoie de tine! Te aştept să vii cât poţi de repede, iar dacă poţi să şi zbori, zboară!

Nu ştiu cum a primit el acest mesaj, dar în mod sigur era glasul unei femei disperate care ar fi atârnat deasupra unei râpe adânci, agăţată şi susţinută doar de o firavă rădăcină care a străpuns piatra unei stânci.

Deşi pe moment Iorgu nu mi-a răspuns, în niciun fel, strigătului meu de disperare, peste o jumătate de oră s-a întors acasă. Aceasta mi-a dovedit că atunci când în sufletul disperatului pâlpâie o licărire de speranţă, iar fibra rădăcinii este trainică, ea te poate susţine şi nu te va lăsa să cazi în prăpastie, fără posibilitate de întoarcere. Pentru acest gest de om judecat şi cu inima l-am apreciat foarte mult pe Iorgu, iar de atunci îl preţuiesc, îl stimez şi îl iubesc din toată inima.

Când s-a întors acasă l-am văzut pe fereastră, dar n-a venit direct la mine, ci s-a oprit în bucătărie unde a discutat cu Reta.

- Cum a fost? a întrebat-o el, arătând spre camera noastră prin mişcarea capului.

- Rău, a răspuns aceasta cu glas scăzut, din care răzbatea mâhnirea. Filia este o fiinţă foarte sensibilă şi a suportat greu acest şoc destul de mare, care a marcat-o profund, a adăugat ea înabuşindu-şi glasul într-o şoaptă confidenţială. A fost chiar bolnavă şi a suferit mult, încât m-am temut să nu rămână bolnavă şi pe veci nefericită. Norocul ei este că a fost înzestrată cu uimitoare resurse interne care au ajutat-o să treacă peste acest prag psihologic.

- Dar, în general, cum se simte?

- Acum se simte mai bine. Ieri a fost cu Sorin pe malul mării de mână, iar când s-au întors am avut o discuţie mai lungă cu ea, pe care am continuat-o şi azi, după care s-a hotărât să te sune la telefon. Te rog să te porţi frumos cu ea.

Când i-am auzit paşii pe coridor, am ieşit în prag să-l întâmpin, cu faţa palidă, ochii măriţi de spaimă şi inima zvâcnindu-mi puternic în piept. Fericirea mi-a năpădit sufletul.

- Bine te-am găsit! a spus el.

- Bine ai venit! i-am răspuns încet. Să intrăm în sufragerie pentru că vreau să-ţi spun ceva!

M-a urmat docil. Ne-am aşezat în fotolii, iar eu am început cu glas tremurat:

- Te-am aşteptat ca să-ţi cer să-mi dai voie să plec. Nu iau nimic cu mine, în afara de valijoara cu obiectele personale pe care le-am adus atunci când m-am mutat aici. N-am avut nici bani, nici zestre, dar acum am un copil pe care cred că am dreptul să-l iau pentru a trăi alături de mama lui, care i-a dat viaţă. Atât îţi cer. Nu vreau să fii supărat pe mine.

Iorgu mă privea uimit. Avea în ochi suferinţă şi mi se părea că acei ochi din care culesesem numai iubire încă din ziua când i-am păşit pragul casei şi fusesem amândoi cu sufletul plin de fericire, acum exprimau durere şi parcă nu mai păstrau decât milă pentru mine, ceea ce mă făcea să mă simt pierdută, aducându-mă în pragul disperării. Mă cuprinsese o agitaţie febrilă şi o totală neîncredere în noua situaţie creată, dar m-am stăpânit şi am

aşteptat răspunsul lui. Când a plecat supărat, a trântit uşa şi n-a auzit în urma lui răsuflarea mea suspinată şi tânguitoare, asemănătoare cu chemarea cerbului împotmolit în smârcurile din mlaştini până la coarnele care abia îl mai ţin la suprafaţă. A plecat, fără a se întoarce din drum şi fără să întoarcă capul spre mine

- Te privesc şi nu-mi vine să cred. Dumnezeu rânduieşte în case sărace să se nască, din când în când, suflete mari. Tu eşti unul dintre ele şi te rog să mă ierţi că m-am îndoit de tine, dar din cele ce aflasem, mi-am văzut căsnicia în pericol şi situaţia mi s-a părut cu atât mai ameninţătoare, cu cât am aflat că îi sunt înălţate atâtea imnuri iubirii, dându-i chiar nume de trandafiri. În ultima vreme ne mergea prea bine, deşi toată lumea ştie că FURTUNA este o doamnă capricioasă, deci trebuia să mă aştept să intervină şi unele neînţelegeri în căsnicia noastră. Dar acum totul a trecut, nu-i aşa? Ce să-i faci? Proverbul din bătrâni glăsuieşte că „puţină fiere strică multă miere".

Să ştii că m-am gândit mult la tine în aceste cinci zile cât am stat departe şi nu ne-am văzut. Chipul tău trist şi supărat mi-a stăruit mult în faţa ochilor, întunecând celelalte imagini ale figurii tale vesele de mai înainte. Mi-a părut rău că am plecat şi te-am lăsat aşa.

Cuvintele lui m-au făcut să privesc altfel omul din faţa mea care era greu încercat, dar îmi dădea încredere că schimbarea era de bun augur, făcându-mă să cred că perioada critică a crizei de care mă temusem atât de mult că va însemna sfârşitul căsciniciei noastre, trecuse.

De acum puteam să trag nădejde că viaţa îşi va urma curgerea ei firească în casa noastră.

Nu m-am putut abţine să nu plâng cu lacrimi lungi.

- Mă bucur mult că te-ai întors şi nu mi-ai reproşat nimic. Te rog să mă ierţi pentru cele întâmplate! Îţi promit că nu se vor mai repeta niciodată, am adăugat încet. De asemenea, te rog să nu mai fii supărat pe mine, deoarece în viaţă sunt şi lucruri cu care nu te poţi lupta.

Iorgu avea o fire miloasă şi nu suporta să mă vadă plângând, deoarece - spunea el - lacrimile mele îi aduceau aminte de suferinţele prin care trecusem eu înainte de a fi împreună cu el. Aceste amintiri îl torturau, făcând şi mai copleşitoare compasiunea lui pentru mine.

- Sunt profund mişcat de comportarea ta, rămâi, totuşi, o enigmă pentru mine în multe privinţe. Te iert din toată inima pentru că te iubesc şi pentru că îmi place profilul tău frumos, feciorelnicul aer dat de gura ta întredeschisă care se cere sărutată. Ai şi calităţi destule de care am ţinut seama întotdeauna. Vino în braţele mele! a spus el, ridicându-se în picioare şi deschizându-şi braţele lui vânjoase.

L-am privit cu drag, dar ochii mei trişti şi obosiţi parcă implorau iertare. M-am ridicat şi eu şi m-am lipit de pieptul lui, exclamând: „Of!" O simplă exclamaţie care exprima uşurare, iar odată cu ea am simţit cum îmi arde faţa şi în inimă îmi înflorea , timid, speranţa.

- Eşti mai puternică decât mine, Filia, mi-a spus Iorgu, îmbrăţişându-mă strâns, cu un zâmbet larg pe faţă. Aşa se întâmplă când inima este plină de fericire, toate se blochează. Capul nu mai raţionează, iar ideile te părăsesc.

Am stat mult îmbrăţişaţi şi ne-am sărutat. Niciunul dintre noi nu vorbea deoarece fericirea revederii ne îneca; nu ni se auzeau decât respiraţiile amestecate. Mă abandonasem total în braţele lui, dornică să-l simt cât mai aproape, după ce îl aşteptasem atâtea zile cu sufletul la gură. De bucurie şi de recunoştinţă, vărsam lacrimi care se prelingeau pe umărul lui.

- De ce plângi?

- De fericire, i-am răspuns. Cred că te iubesc mult mai mult decât înainte.

- Este o adevărată încântare să te aud vorbind astfel.

Amândoi ţinuserăm ochii închişi, ca atunci când ar fi fost cufundaţi în beţie. Ne-am îndepărtat puţin unul de celălalt, iar eu i-am spus:

- Puteai crede, oare, că nu te iubesc? zâmbindu-i printre lacrimi.

- Şi eu te iubesc foarte mult, dar nu înţeleg de ce mă necăjeşti în ultima vreme.

- Poate e de vină viaţa tristă pe care am dus-o eu.

- Tristă a fost şi a mea într-o perioadă, dar dintre toate, cele mai rele sunt singurătatea şi neînţelegerile conjugale. Credeam că tu ai reuşit să înţelegi asta.

- Da. Să ştii că am înţeles şi tocmai de aceea am rămas aici să te aştept, dorind să fiu lângă tine. De astăzi nu am de gând să mai plec, dar asta, bineînţeles, dacă nu mă alungi.

- Mă bucur să aud toate aceste vorbe, a spus Iorgu, suspinând de tandreţe. Vezi tu, femeile îşi bat joc de noi când spunem că le iubim. Eu îţi voi spune că eşti atât de frumoasă şi îmi eşti tare dragă.

- Îţi mulţumesc încă o dată, dragul meu! Cei care au puterea să dojenească în tăcere au la îndemână un mijloc mult mai bun decât cuvintele. Prin mişcarea ochilor şi a buzelor ei spun mai multe decât ar fi în stare să audă urechea, adică acele stări sufleteşti care se feresc să ia calea sunetelor.

- Dar, de obicei, sunt şi stări de spirit care se întâlnesc în momente nepotrivite, când unul nu simte ce simte celălalt, caz în care armonizarea sentimentelor lor este aproape imposibilă. În aceste cinci zile mi-am dat seama că în sufletul tău s-a dat o luptă crâncenă.

- Da, am confirmat eu. Şi am învins, încât pot să-ţi promit că o asemenea faptă nu se va mai repeta. Ai avut perfectă dreptate, am hrănit o himeră, dar totul s-a terminat.

- Mă bucur să aud asta. Aveam impresia că vrei să abuzezi de dragostea şi de bunătatea mea, folosindu-te de târgul pe care l-am făcut căsătorindu-ne amândoi.

... În acest timp eu îmi luam hotărârea în gând: „Jur să-mi iubesc soţul, să-i fiu supusă şi să-l fac fericit; voi căuta să evit tot ce ar putea trezi gelozia şi suspiciunea".

Acum nu mai aveam motiv să mă mai plâng de viaţă.

Tinereţea mea avea un rost, iar forţa mea morală avea o hrană sigură. I-am promis solemn că voi rupe orice legătură cu David, el reprezentând trecutul, la care am sperat prosteşte o vreme.

.. Reta, care venise la uşă cu intenţia să mă întrebe ce fel de garnitură să adauge la friptură, a auzit discuţia mea cu Iorgu şi m-a admolestat în sinea ei: „Ce inimă nobilă are Iorgu şi cu câtă neobrăzare s-a jucat Filia cu sufletul lui! Of., altele dacă ar avea un bărbat ca el, cu o astfel de inimă, ar fi în stare să meargă şi pe sârmă".

Văzând că discuţia se prelungea, Reta a plecat înapoi la bucătarie, în vârful picioarelor, după cum mi-a mărturisit.

- Te iubesc, dragul meu, i-am repetat eu plângând din nou, cu gândul la căsnicia noastră, pe care o consideram un popas în viaţa zbuciumată pe care o dusesem, dar care fusese un nespus balsam de dulce alinare pe care o voiam să fie definitivă şi fără poticniri. După starea pe ca ne-o creasem în acele momente fericite, simţind căldura de la pieptul lui Iorgu, mă convinsesem clipă de clipă că reuşisem să arunc în sufletul lui o ancoră destul de solidă, capabilă să reziste celor mai puternice furtuni ale vieţii. El îmi întărea convingerea că mă iubeşte, iar eu îmi propusesem să-l iubesc pe el peste măsură.

Privindu-l din nou, am observat că are faţa gravă şi tace, arătând ca un antreprenor de pompe funebre. Această stare s-a risipit şi l-a pufnit râsul, când m-a văzut îngrijorată din nou.

- Ce este cu tine? l-am întrebat

-Într-adevăr, nu-l regreţi pe David?

- Nu. Şi te rog să fii sigur de hotărârea mea.

- Eu cred că ceea ce spui ar trebui să recunoşti şi cu inima, nu numai cu mintea. Niciodată n-am putut aprecia la tine

adâncimea sentimentelor pe care le aveai pentru el. Ştiam numai că îl preferi, deşi sunt sigur că el nu te merita şi nu merita dragostea ta. Face de ruşine numele de om şi de cavaler. S-a purtat oribil cu tine, iar pentru Rica nu prezintă nicio garanţie în viitor. Un bărbat trebuie să-i ofere întotdeauna unei femei o casă mai bună decât cea pe care a părăsit-o şi să fie fericit că a putut face acest lucru. Astăzi pot să recunosc că o vreme am fost gelos pe acest David, atunci când te afişai cu el şi cu cei doi prieteni ai lui la „Zorile". Îl vedeam că îşi dădea aere, avându-te a lui, proprietatea lui. Încă de atunci te urmăream şi spuneam că el nu te merită şi-mi părea rău că nu ţi-o puteam spune ţie personal. Recunosc că am aşteptat cam mult.

Dar astăzi, când m-am întors, a fost suficient să-mi apari în prag, ca să simt o înviorare, o primenire, ca o apă vie care-mi spală toată zgura supărării şi suferinţei mele.

- Mă bucur mult când te văd fericit şi aflu că la această fericire am contribuit şi eu puţin. Mă temeam că nu vei mai fi aşa cum te cunoscusem eu: jovial, cu seninătate în ochi, cu felul sincer şi direct de a privi şi de a-ţi mărturisi gândurile şi sentimentele şi cu glasul tău grav pe care-l îndulceşte zâmbetul sincer şi deschis care-ţi luminează faţa. Aşa îmi este cel mai uşor să te recunosc.

- Aşa sunt eu? Nu ştiam. Dar văd că te pricepi să descrii faţa şi caracterul omului.

Iorgu nu ştia şi restul şi anume că eu vedeam în el, de această dată, mai mult fiinţa pe care începusem s-o iubesc cu toată făptura mea şi cu tot sufletul mau încă tânăr. Trăiam senin şi deplin bucuria împăcării, iar de atunci nu-mi amintesc să fi făcut vreodată ceva care să-l supere. A trebuit să se producă acea întâmplare neplăcută ca destinul meu să-mi ofere posibilitatea să repar răul pe care i-l pricinuisem în urma ajutorului dat lui David, greşeală pe care am regretat-o nespus da mult. Acum mă liniştisem şi mă bucuram din tot sufletul că puteam să-i întorc dragostea celui care mi-o dăruise cu prisosinţă până atunci. Începusem să-l iubesc pe Iorgu, dar mai aveam un singur regret şi anume, că

timpul zboară prea repede şi parcă nu-mi ajunge să trăiesc alături de el. L-am îmbrăţişat din nou, l-am sărutat cu patimă şi i-am spus:

- Te iubesc, dragul meu. Să nu te mai îndoieşti niciodată de acest sentiment al meu! Mi-a fost greu altădată s-o spun.

- Şi eu te iubesc! mi-a răspuns Iorgu, strângându-mă la piept cu tandreţe. Când plecasem supărat de acasă şi m-am hotărât să dorm la firmă nu simţeam niciun fel de entuziasm, ci numai descurajare, deşi plecasem cu gândul să-ţi servesc o lecţie. Începuse să-mi pară rău, mai ales că mă obişnuisem să te văd în fiecare seară, când mă întorceam de la firmă. A fost greu, cele cinci zile mi s-au părut o eternitate pentru că nu mai concepeam să trăiesc fără tine şi Andrei-Sorin. Eram cu inima strânsă când vedeam că viitorul mi se arată, din nou, în faţă ca un pustiu sfâşietor şi gol. Mă simţeam obosit de parcă aş fi fost un navigator care a străbătut mări nesfârşite ani de zile, înfruntând furtuni, primojdii şi privaţiuni, iar când abia am reuşit să ajung aproape de intrarea în rada unui port pentru a mă adăposti împreună cu nava, un vânt năpraznic stârnit împotriva mea, mă împinge din nou spre larg, umplându-mi inima de spaimă. Aveam senzaţia că nu voi mai putea înfrunta singurătatea de această dată şi acea stare de disperare m-a făcut să plâng de durere.

... Ceea ce-mi spunea el mă înduioşase.

Era pentru prima oară când înţelegeam bine ce anume mă făcea să-l iubesc. Era surâsul lui care apărea şi dispărea cu atâta uşurinţă şi iuţeală, la care se adăugau bunătatea şi blândeţea, trupul lui zvelt, dar musculos şi puternic, grija pe care el mi-o acorda mie şi copilului, faptele lui, totul îl punea pe Iorgu al meu intr-o lumina favorabilă.

La un moment dat l-am surprins că mă privea cu un interes sporit. Am insistat să-mi spună la ce se gândeşte, dar a răspuns cu greutate: "încerc un fel de invidie şi de ruşine pentru tinereţea ta

(eram cu 12 ani mai mică decât el), pentru frageda ta tinereţe care îţi creează o aură în jur. Ce bine ar fi fost să mai fiu de vârsta ta!"

În cuvintele lui aproape şoptite am deslușit cât l-a costat să le rostească. I-am răspuns pe loc:

- Pentru mine eşti la fel de tânăr, dar dacă n-ai mai repeta gestul de a mă părăsi, aş putea suporta mult mai uşor şi aş înfrunta orice primejdie alături de tine.

Te înţeleg şi îţi promit şi eu să nu te mai părăsesc.

- Îmi promiţi?

- Da, a răspuns hotărât, strângându-mă în braţe.

Simţeam din nou bucuria în piept şi transformarea ce se produsese în viaţa noastră. Fusese seara promisiunilor de ambele părţi. Dar angajamentul meu privitor la relaţia cu David, pe care-l luasem în faţa lui Iorgu, a căpătat în cugetul meu valoare de sentinţă definitivă, aşa cum se pronunţă la tribunal. Aceasta pentru că devenisem, pe loc, conştientă de felul cum va trebui să arate viaţa mea, care nu-mi mai aparţinea în bună măsură. Aveam o familie, un soţ, un copil şi lor le datoram multe.

În ceea ce priveşte trecutul cu micile şi marile lui înfrângeri, mai mult cu dureri decât cu bucurii, aveam datoria să-l dau uitării pentru totdeauna. Mi-a fost de ajuns să-mi lumineze în faţă o scânteie pentru a privi cu alţi ochi noua situaţie şi calea pe care trebuie s-o urmez.

După această meditaţie eram bucuroasă de hotărârea luată şi îmi simţeam inima uşoară, încât îmi venea să zbor, iar dacă aş fi avut aripi, cred că aş fi făcut-o cu multă plăcere.

Iorgu s-a aplecat şi m-a ridicat în braţe, pornind spre dormitorul nostru, în timp ce eu amuţisem, legănată de paşii şi vorbele lui, frântă de bucuria atât de mult aşteptată, lasându-mă pradă visării. Ajunşi în încăpere, m-a depus pe patul moale şi primitor şi-a aşezat capul pe pântecele mele înfierbântate, apoi s-a ridicat şi şi-a lipit de mine trupul său voinic, după care ne-am sărutat până când n-am mai simţit decât greutatea trupului său deasupra mea şi neantul fericirii depline.

- Ce mult te-am dorit! a spus el, după ce a revenit de la baie.

- Si eu. Acum sper să fie totul altfel.

- Îmi era dor de vorba ta, de paşii tăi de dans, de şoldurile tale calde, care se leagănă în mers, de mâinile tale care ştiu să dezmierde tot ce atingi cu ele, inclusiv obiectele din casă, care par să cânte după aceea.

De atunci, în fiecare dimineaţa când Iorgu pleca la firmă, începeam să doresc sosirea grabnică a serii pentru a se întoarce acasă să fim iar împreună.

- Ce ai făcut cât timp am lipsit?

- Ce puteam face? M-am ocupat de Sorin, am plâns de m-am umflat şi am scris o scrisoare rudelor mele de la Tânava, pentru a tatona terenul, să-mi dau seama dacă mă pot întoarce acolo, pentru început. Nu le-am spus nimic despre păţaniile mele pe aici. Aştept răspunsul lor.

Destinul nostru, al oamenilor, seamănă mult cu cel al plantelor cu rădăcinile adânc înfipte în pământ şi oricât ai vrea, este cu neputinţă să le smulgi. Când am scris scrisoarea, mi-am adus aminte de anii copilăriei pe care am petrecut-o acolo, la bunici şi iar am mai tras o porţie de plâns. Nu prea îmi pot da seama ce m-a atras să vin la Constanţa, poate marea şi acest oraş fremătând de viaţă şi de pasiuni vijelioase, mai aprige decât orice furtună! După plecarea ta simţeam că nu mai avea rost să rămân aici, în oraş.

- Eu credeam că ştii de ce eşti aici. Pentru mine, pentru Sorin, pentru familia noastră.

- Da, dar atunci îmi era greu să gândesc astfel. Mă gândeam că orice explicaţie ţi-aş fi dat, n-ai fi crezut-o şi nu m-ai fi luat în seamă şi atunci am hotărât să tac şi să te las să te convingi singur că nu am greşit deloc în ceea ce priveşte viaţa noastră intimă. Acum ştiu că eşti al meu şi nu te voi lăsa alteia să mi te ia.

Iorgu m-a lipit strâns de el, m-a sărutat, apoi s-a aplecat şi a sunat-o pe Reta la bucătărie. Aceasta şi-a făcut apariţia în dreptul uşii şi a bătut uşor. Când a primit permisiunea să intre, a deschis uşa larg, râzând cu toată faţa:

- Bravo vouă! Eu vă aştept să veniţi la masă, iar voi staţi tolăniţi în patul mirilor, ziua în amiaza mare.

- Doamnă Reta Savu, te rog să faci două lucruri! spune Iorgu solemn: dai telefon la firmă şi-l aduci aici pe Miron, apoi pregăteşti o masă festivă!

- Sărbătoriţi împăcarea? Bine faceţi. Era şi timpul să lăsaţi copilăriile, că nu faceţi decât să vă necăjiţi. Masa este pregătită, mai rămâne să-l sun la telefon pe Miron, a spus ea zâmbind şi privind în jurul lor. Camera se încărcase de vibraţii neobişnuite, iar eu eram îmbujorată şi priveam spre covorul de pe podea puţin jenată.

Când a venit Miron, noi ne aflam deja la felul al doilea. Era bucuros că ne vede iar împreună şi am petrecut până seara, când au plecat ei acasă.

Începuse să meargă totul normal în căsnicia noastră de parcă strălucea soarele dogoritor de vară pe cerul senin şi binefăcător. Iorgu se comporta cum nu se putea mai bine. Încerca să-mi facă unele farse, iar eu mă lăsam păcălită, în mod intenţionat, pentru a-i face lui plăcere şi pentru a-i auzi glasul baritonal şi râsul plăcut pe care-l afişa când vedea că a câştigat. Când venea acasă îl lua pe genunchi pe Sorin şi-mi făcea în necaz că este al lui. Atunci Sorin îl privea curios şi întreba:

- Dar mămica nu mai are copil? E săracă?

- Ce dacă nu are? Să-şi facă altul dacă vrea, îi răspundea Iorgu, continuând gluma.

Împreună cu ei zilele treceau repede. Viaţa mi se părea tot mai luminoasă şi uneori mă speriam că simt atâta fericire care se adunase în viaţa mea, în inima mea care suferise destul încă din copilărie.

Îl priveam jucându-se cu Sorin şi mă gândeam că niciodată nu cunoscusem un bărbat mai bun decât el şi un suflet mai iubitor ca al lui. Involuntar lacrimile au părăsit ochii şi s-au prelins pe obraji. M-am întors cu spatele la ei, prefăcându-mă că aşez o carte în bibliotecă şi mă gândeam: „Prin ce zbucium am trecut amândoi timp de cinci zile! Poate este adevărat ce se spune despre căsniciile destrămate, că ele ar fi rezultatul concesiilor făcute între soţi, care fac existenţa de nesuportat precum boala? Dar voinţa este elementul principal al reuşitei, de vreme ce cu ajutorul ei poţi învinge orice greutate, indiferent de împrejurări."

Iorgu îmi povestise starea lui când se afla la firmă supărat şi nu putea dormi noaptea: „Eram neliniştit şi invidiam viaţa peştilor care se rostogolesc în voie în apă, simţindu-se mângâiaţi din toate părţile, pe când eu trebuia să fiu supărat, cu inima zdrobită şi lipsit de mângâitre. Mă întrebam dacă tu ai cunoscut şi alţi bărbaţi în afară de acest derbedeu ce se crede Don Juan".

La un moment dat s-a făcut linişte, iar Iorgu s-a apropiat tiptil de mine.

- Ce este cu tine? De ce nu-mi răspunzi?

- Nimic.Visam cu ochii deschişi. Iartă-mă! dar n-am fost atentă.

- Cel puţin a fost un vis frumos?

- Nu prea, dar promit să fie.

- M-aş bucura pentru tine şi pentru noi toţi. Ce zici dacă plecăm să ne plimbăm puţin prin parc? Abia ne mai trece timpul până pregăteşte Reta masa şi ne mai răcorim şi noi un pic.

- De acord! i-am răspuns, zâmbind.

Iorgu era infinit superior lui David, inclusiv în felul cum ştia să respecte gândurile celuilalt.

- Ştii, tu când zâmbeşti, faci gropiţe în obraji ceea ce dă chipului tău un aer de bunătate, făcându-te şi mai delicată. Uneori când te ascult, fiecare cuvânt al tău mi se pare o melodie plăcută, îmi spunea Iorgu, mângâindu-mi şuviţele de păr care-mi cădeau pe umeri.

Cum să nu iubeşti un astfel de bărbat?

Am plecat în parcul „Tăbăcărie" ţinându-l amândoi de mână pe Sorin-Andrei, care sărea şi rămânea suspendat între noi. Ne-am plimbat până spre seară, iar în ultima parte ne-am odihnit pe o bancă. În apropierea noastră, pe o altă bancă, stăteau doi tineri - un băiat şi o fata - care aveau un tranzistor de la care venea o melodie de dragoste cunoscută, având o oscilaţie largă şi veselă. După ce am ascultat-o, am râs amândoi.

Soarele era spre asfinţit. Iorgu s-a ridicat de pe bancă şi mi-a întins mâna ca să mă ajute să mă ridic, spunând:

- Hai să mergem! Am stat destul. Iată ce frumos s-au colorat acoperişurile caselor din bulevardul Mamaia, dincolo de lac! Casa noastră nu se vede,dar o ştiu că este dincolo de strada Locot. Economu.

- Da, e foarte frumos. Natura a fost mereu darnică.

Într-adevăr, copacii din parc parcă erau două mase enorme vineţii pe cerul însângerat. Pe alei s-au aprins becurile, iar lumea se rărise.

În răcoarea plăcută se auzea bâzâitul discret al ţânţarilor. Am ieşit din parc şi am luat un TAXI care ne-a dus acasă, în cuibuşorul nostru liniştit şi drag.

CAP. VII - VIZITA RUDELOR FILIEI DE LA TÂRNAVA.

Când ne-am întors din parc am găsit în cutia de poştă scrisoarea de la Târnava. Îmi scria verişoara mea, Teodora, care, după ce îi prezenta pe toţi ai lor îmi aducea critici pentru faptul că nu le-am dat niciun semn de viaţă atâţia ani de zile. Mai departe îmi povestea ca unchiul Gheorghe a murit, că mătuşa Maria este sănătoasă şi spune că îi este dor de mine. Despre ea scria că s-a

căsătorit cu un bărbat bun, care este preot la ei în sat şi este mai mare cu trei ani decât ea. (Teodora avea 30 de ani).

„Poate vrei să ştii câte ceva si despre Sânziana - spunea ea mai departe - este căsătorită cu un om bun, se numeşte Ion Greavu, este funcţionar la Ministerul Comerţului.Au împreună doi copii, de 6 ani şi respectiv de 4 ani (Cornel şi Felicia) şi locuiesc în Bucureşti, Cartierul Pajura, str.I.P.Pincio nr.58, Bl.B.4, ap.13. Ţi-am dat adresa lor în ideea că poate ai drum prin capitală şi poţi să-i faci o vizită, că doar sunteţi verişoare, aveţi aceeaşi vârstă şi v-aţi iubit înainte".

La urmă îmi cerea să le scriu mai des şi să le dau amănunte despre viaţa mea.

Am rămas pe gânduri. Nu mai văzusem pe nimeni dintre rude de aproape şase ani de zile, de când murise mătuşa Saveta. Încercam să le reconstitui fizionomilie, dar nu reuşeam, cu toată străduania mea.

Mi se făcuse dor de ei, de toţi şi tare aş fi vrut să-i mai văd şi să mai fim împreună o vreme.

Iorgu a observat că sunt îngândurată şi s-a apropiat încet de mine, întrebându-mă:

- Scrie ceva de rău? Te văd preocupată.

- Nu.Verişoara mea, Teodora, mi-a trezit nostalgii. Dacă vrei poţi s-o citeşti, i-am spus, întinzând spre el mâna cu scrisoarea.

- Nu este nevoie, te cred. Îţi este adresată ţie.

În luna iulie le-am scris din nou, de această dată cu acordul lui Iorgu de a-i invita pe toţi la Constanţa. Mi-a răspuns mai întâi Teodora, apoi Sânziana, dar de venit au venit mai târziu, abia la sfârşitul lunii iulie. Eram singură acasă cu copii. Reta era la piaţă, iar Nicoleta plecase până la o croitoreasă. În faţa porţii a oprit un TAXI din care au coborât cele cinci persoane mature însoţite de doi copii. Şoferul a claxonat strident şi am ieşit la poartă.

- Bine aţi venit! i-am întâmpinat eu.

Nu-i cunoşteam pe cei doi bărbaţi, nici copiii care se ţineau de mână. Dar cum aţi încăput atâţia în maşină? i-am întrebat.

- Înghesuiţi, după cum vezi, a răspuns mătuşa Maria Visu, verişoara mamei. Zice dânsul - şi arată spre şofer - că acuma, vara, e nevoie mare de taxi-uri şi nu le găseşti la tot pasul. Ginerii mei or vrut să mă lase să viu singură, dar eu m-am băgat peste ei în maşină. Cum să viu singură cu atâta bagaj? spunea ea privind în jos unde se aflau două damigene şi o straiţă ce se poartă pe la Târnava.

- Cred că glumeşti, matuşă! am spus eu.

- Ba nu. No, nepoată, dar greu te află omul. Să ştii că eu nu gândeam că te putem găsi aici, într-un oraş mare. Văd pe aici multe căşi domneşti, iar a voastră e fainã, pe la noi sunt şi aşa şi aşa, dar nu sunt atât de înghesuite ca la voi, aici, că doar le ştii şi tu. Are omul casa, magazia, fânarul, grădina şi fâneaţa din poiată, apoi coteţele de porci şi păsări, e loc larg.

Am făcut cunoştinţă, ne-am îmbrăţişat şi apoi i-am condus în casa. Şi aici mătuşa şi-a adus aminte de obiceiul de acasă şi a încercat să şe descalţe la uşă, pentru a nu călca pe covoarele întinse pe podele. N-am lăsat-o să se descalţe şi ne-am aşezat în salon, după ce şi-au lăsat bagajele.

- Cum aţi făcut de aţi venit toţi odată?

- Apoi, ce ne-am gândit noi de-acasă? - a început mătuşa Maria. Le scriem la Bucureşti că venim la ei, în drum spre Constanţa, ei se pregătesc, iar peste o zi-două plecăm cu toţii. Aşa am făcut şi văz că a fost bine.

- Dar domnul unde este? întreabă Sânziana.

- La firmă. Avem un magazin alimentar.

- Şi eşti singură acasă? intervine şi Teodora.

- Nu. În camera copiilor se joacă doi cavaleri. Menajera, care-mi este prietenă bună, rudă cu soţul meu, se află la piaţă, iar camerista s-a dus până la croitoreasă. Le veţi cunoaşte pe amândouă, că trebuie să sosească din clipă în clipă.

- Ai doi copii, nepoată? se miră mătuşa Maria, gratulându-mă cu un zâmbet larg, cu subînţeles.

- Numai unul. Celălălt este al menajerei.

Nici n-am terminat explicaţiile că s-a deschis uşa şi în prag au apărut cei doi ştrengari cu feţele roşii.

- Ce aţi făcut acolo? l-am întrebat pe Sorin.

- Ne-am jucat . Am făcut trânte, a răspuns el, privind curios spre noii veniţi.

- Cel mare este Sorin-Adrei. Are cinci ani. Celalalt este Mihai şi împlineşte trei ani luna viitoare, i-am prezentat eu, fără a uita să le spun şi lor cine sunt oaspeţii noştri, după care i-am dus înapoi în cameră, de această dată însoţiţi şi de copiii Sânzianei, Cornel şi Felicia. Te rog, Sorin, să le arăţi şi lor jucăriile şi să vă jucaţi frumos, până când se aşează masa

- Îmi dai voie să pornesc trenuleţul?

- Da, însă să ai grijă să nu mai cadă de pe şine.

- Nu mă aşteptam să accepte aşa de uşor Cornel şi Felicia, mai ales, să se joace împreună, a intervenit Ion Greavu, soţul Sânzianei.

- Apăi, dragă Nelu, copiii îşi găsesc oriunde prieteni când e vorba de jocurile vârstei lor, spune mătuşa Maria.

Mai târziu l-am sunat pe Iorgu la firmă şi i-am spus că avem oaspeţi de departe.

- De unde? m-a întrebat el.

- De la Târnava.

- Deci, au reuşit să vină până la urmă?

- Da, Ai multă treabă acolo?

- Treaba nu se termină niciodată, dar o las şi voi veni la prânz la masă. Eşti mulţumită?

- Foarte! Te pup!

- Şi eu te pup şi nu uita că te iubesc!

M-am întors la oaspeţii mei de suflet şi am continuat să sporovăim, până când ne-a anunţat că masa este servită în sufragerie.

Între timp le-am arătat în ce camere vor locui pe timpul şederii la noi şi i-am ajutat să se instaleze. Când a venit Iorgu, le-am făcut prezeutările, apoi am trecut toţi la masă. Iorgu a turnat în pahare coniac, dar mătuşa Maria a protestat:

- Eu nu beau gălbejeala aia! Am adusă palincă aşa cum se face pe la noi. Du-te, Tudoriţo şi adu aici dimigeana ca să vadă domnul că n-am cărat-o până aici degeaba! Să aduci şi vinul! a mai spus tuşa Maria.

Tudoriţa a ieşit şi s-a întors imediat cu două damigeni.

- Asta-i ţuica noastră de Târnava! a spus tuşa Maria, ridicând paharul. Toţi au ciocnit şi au şuierat după aia.

- Este bună, dar prea tare faţă de cea care se face pe aici, în Dobrogea, a recunoscut Iorgu. Nu suntem obişnuiţi.

- Bună-i, dar vinul este şi mai bun, adevărată împărtăşanie, nu-i aşa Popo? Are o putere de numa-numa şi-ţi spală până şi sufletul de păcate! i se adresează ea ginerelui său, Petre Simion, soţul Teodorei, care este preot într-un sat vecin cu Târnava.

- Aşa-i mamă soacră, numai că e puţin şi se gată prea repede, răspunde el. Nici n-apuci să afli bine gustul.

- Apâi, de, se gată, dar ştii că împărtăşania se gustă, nu trebuie să-ţi ţină de foame sau de sete.

- Zicea domnul Filiei că pălinca noastră-i prea tare. Apăi, aşa se face pe la noi, prin Ardeal. Dacă nu-i tare, atunci se zice că nu-i de fală în sat.

... Mătuşa Maria se apropia de vârsta de 55 de ani. Era o femeie şatenă cu ochii cenuşii şi faţa mică, nu prea frumoasă, dar avea o fire blândă de mamă consacrată. Deşi era mărunţică la trup, era totuşi bine clădită. Întodeauna a muncit în grădină, la câmp sau în pădure, precum şi în gospodăria ei plină de orătănii, dar munca o fortificase. Deşi nu prea frumos, chipul ei avea o drăgălăşenie luminată de acea simplitate care se poate întâlni numai pe feţele oamenilor buni şi cinstiţi. Era tipul femeii de la sat care nu pregetă la muncă, poate şi de aceea arăta cu mai mult de zece ani pentru

vârsta ei adevărată. Dar ei nu-i păsa de felul cum arăta; atât fizicul cât şi portul ei din Ardeal îi erau indiferente cum arătau, fapt pentru care prietenele ei o iubeau şi o preţuiau pentru că era mereu veselă, o femeie deosebită.

- Am muncit tăt anul, spunea ea. Acuma mă hodin până când se coace cucuruzul. Cred că am şi eu dreptul să-i fac o vizită nepoatei mele, care m-a învrednicit cu aşa pomană de invitaţie ca să văd şi eu Marea Neagră.

Iorgu preţuia mult simplitatea, iar prezenţa mătuşii mele îl entuziasma, făcându-l să prefere aceste mici distracţii între rude, acelor spectacole pline de ifose şi behăituri pe care trebuia să le suporte atunci când avea invitate persoane simandicoase. La aceste întâlniri doamnele se tolăneau în fotolii făcându-şi vânt cu câte un evantai şi bârfeau pe toată lumea, adesea uitând cine au fost unele dintre ele, iar domnii, cu unele excepţii, discutau numai de afaceri sau de politică, adesea atacând noul guvern instalat la cârma ţării.

Către sfârşitul mesei, Sânziana, care se afla cu scaunul lângă mine, m-a întrebat:

- Când te-ai căsătorit?

- Cu şase ani în urmă, i-am răspuns.

- De ce nu ne-ai dat nicio veste atâţia ani?

- La început viaţa mea, aici, la Constanţa, n-a fost tocmai rază, dar despre asta poate vom vorbi altă dată.

- Domnul s-a purtat urât cu tine?

- Nu. Iorgu este un bărbat extraordinar, un om bun pe care, dacă-l pui la rană, te vindeci. Alta a fost situaţia care m-a făcut să cred că am atins pragul spre moarte. Am simţit atunci că mi-a murit tinereţea, dar Dumnezeu mi l-a trimis pe Iorgu să mă salveze. E o poveste lungă.

- Despre tinereţe, draga mea, pot spune şi eu că mi-a cam trecut, că doar suntem amândouă de aceeaşi vârstă, dar în familie o duc bine cu Nelu şi n-am ce să-i reproşez.

- Necazurile mele au fost înainte de a mă căsători cu Iorgu. Cu el o duc foarte bine, nu am motive să mă plâng, avem tot ce ne trebuie şi un copil superb.

- Dacă nu vrei să-mi povesteşti, renunţ, spunea Sânziana, dându-se bătută, apoi a schimbat vorba:

- Cum ai reuşit să te acomodezi la Constanţa cu oamenii, cu viaţa, cu marea?

- M-am acomodat repede şi-mi place aici.

- Într-adevăr, vara-i fain aici. Ai soare, mare, briza şi iodul care se simte în aerul cald, dar am auzit că iarna-i urgie, nu este blândă ca în ardeal, la noi.

Ion Greavu şi Petre Simion care se aflau în faţa noastră, pe partea opusă a mesei, ascultaseră şi ei o parte din discuţie; deşi nu auzise totul, Petre a intrat în discuţie, spunând:

- Clima Dobrogei are avantajul că pe femeile urâte le face frumoase şi interesante, iar celor frumoase le sporeşte frumuseţea.

- Vara, tot litoralul Mării Negre este plin de lume care vine din toate zonele ţării, la care se adaugă turiştii străini. Nici nu apucă să se cunoască între ei şi se despart, explică Iorgu.

- Dapăi, cum să reuşească într-un timp atât de scurt? sare Sânziana. Noi locuim în Bucureşti de aproape trei ani de zile şi n-am reuşit să ne cunoaştem toţi vecinii cu care locuim pe aceeaşi scară a blocului, dar aici, unde este atâta viermuială de oameni...

Greavu, soţul Sânzienei vorbea foarte puţin şi numai când era necesar. Era un om interesant, care ştia să spună lucruri pline de interes, într-un fel captivante şi pline de miez, iar ce spunea el, nu plictisea niciodată.

L-am observat de mai multe ori privindu-mă discret, şi am intuit ce gândea, dar într-o zi mi-a spus-o chiar el, fără să se sfiască, mai mult pentru a mă flata: „Să ştii, verişoară, că îmi place mult de dumneata. Dacă te-aş fi cunoscut înainte de a mă căsători cu Sânziana, te-aş fi luat şi te-aş fi dus la capătul lumii. Ai o graţie care scapă definiţiei să ştii că nu te flatez! Sunt mândru că te am printre rudele mele.

Iorgu i-a sesizat privirile insistente, dar s-a prefăcut că nu observă. Asta pentru că era foarte sigur de mine pentru a-şi face probleme

Timp de două săptămâni rudele mele mi-au fost oaspeţi dragi. Am mers de multe ori cu ei la plajă la Mamaia, iar într-o duminică i-am dus pe toţi până la Mangalia cu două maşini. Sesizasem că ei tot vorbeau de litoralul din partea de sud a Dobrogei.

Într-o zi, pe când ne aflam în salon în faţa unei ceşti de cafea, mătuşa Maria le-a spus tuturor ce fel arătam eu când eram mică, acasă la bunica din Târnava.

- Îmi amintesc când au adus-o în sat peste ape, că la noi fuseseră atunci inundaţii mari. N-avea decât o lună de zile de viaţă. Bunică-sa o hrănea cu lapte de vacă şi de oi mai târziu, până s-a făcut mare. Toată ziua alerga pe pajişti şi pe imaşuri ori pe malul Târnavei împreună cu astea două fiice ale mele. Călăreau caii pe deşălate, iar noi ne temeam că le va trânti şi le va omorî. Erau toate trei nişte zgâtii. Filica n-a fost frumoasă de la început, aşa cum a fost mama ei. Dar uite că a crescut mare şi fără mamă, că acum este o mândreţe de doamnă.

Pe vremea aceea nu ştia ea ce eete fermecător şi ce este primejdios. Noi ne-am dat seama că sufletul unei fiinţe nu trebuie lăsat neştiutor, iar când a venit Saveta, sora mamei Filicăi, în concediu de la Braşov, a plecat, dar a luat-o cu ea. Acolo a dat-o la şcoală şi a învăţat atât de mulţi ani, încât ne speriaserăm că nu se mai opreşte.

Saveta i-a fost ca o mamă. De la tatăl ei n-a pretins nimic, dar nici el nu s-a interesat de fată.

Pe noi ne-a mirat cum a reuşit Saveta s-o crească pentru că ea n-a avut copii şi nu avea experienţă şi nici pregătirea pentru viaţă a unei femei cu familie, numai experienţa ei proprie. Iar pentru ca să creşti şi să educi un copil îţi trebuie multă ştiinţă, străduanie şi răbdare.

A crescut-o frumos, păcat că n-a trăit să se bucure de ea!

În altă zi, tot la masă, dar pe terasă afară, Nelu Greavu m-a întrebatŞ

- Îţi mai aduci aminte de unul Traian Zaharia? Zicea că a făcut doi ani de cursuri la o şcoală postliceală în Bucureşti, unde aţi fost colegi. I-am arătat scrisoarea pe care ne-ai trimis-o şi a spus că te ştie bine - a completat Greavu tabloul expunerii sale.

- Cu Traian am fost colegă de bancă, iar câteva luni am fost şi prietni. Pe atunci îmi spune chiar că mă iubeşte, dar în iunie 1990 ne-am despărţit şi de atunci nu l-am mai văzut.

- A făcut facultatea de comerţ, iar de doi ani de zile lucrează în minister, cum s-ar spune suntem colegi de servici. Află că în 1995 a moştenit o rudă aflată în Australia, foarte bogată - el spunea ceva de un frate al mamei lui. Atunci a plecat să-şi preia moştenirea, după care a mers la Paris unde a dat peste o profesoară, tot românca plecată în Franţa imediat dupăl 989. S-au căsătorit, dar el încă nu s-a stabilit în Franţa. A rămas tot în Ministerul Comerţului.

- Să fie sănătos! i-am spus. Dacă îl îatâlneşti, te rog să-i transmiţi această urare din partea mea!

- Aşa voi face, m-a asigurat Greavu. Îi voi spune că eşti căsătorită în Constanţa şi eşti fericită, a adăugat apoi.

- Să ştii că sunt foarte fericită! am spus, privind spre Iorgu cu faţa luminată de zâmbetul meu sincer, în timp ce în gând îmi rosteam hotărârea „Voi fi pentru Iorgu o soţie desăvârşita pentru că are un suflet mare, bun şi iubitor şi mi-a întins la timp mâna care să mă scoată din mlaştina în care căzusem şi începusem să mă scufund".

Altă dată, stând în grădină, Greavu şi Petre discutau despre mine, dar prin fereastra deschisă, protejată de perdea, am auzit aproape toată discuţia:

- Ce vârstă crezi că are Filia? întreba pastorul.

- Este de aceeaşi vârstă cu Sânziana care a împlinit 28 de ani în aprilie, răspunde Greavu.

- Pare mai matură, dar este plină de grație și arată mai bine decât toate femeile pe care le-am văzut pe plajă în toate zilele de când am venit. Are o ușurință nemaipomenită în mișcări.

- Este fermecătoare, într-adevăr, este de acord Greavu. Și cât de amabilă poate să fie cu toată lumea! Când intră în salon parcă se umple toată camera do viață și de lumină, iar parfumul ei vine ca dintr-un coș plin cu fiori proaspete. Este la fel de distinsă ca și regina Cleopatra a Egiptului.

- Dacă te referi la interpreta filmului, aceea este Liz Taylor și sunt de acord că este la fel de frumoasă ca și ea, îi completează descrierea pastorul, care adaugă imediat; Știe să se îmbrace cu gust și n-ar fi deloc rău dacă le-ar învăța această artă și pe doamnele noastre.

Aprecierile lor mă măguleau, dar îmi sporeau încrederea în mine, fără a mă face îngâmfată.

... Cu câteva zile înainte de plecarea lor de la mare, am avut o discuție de suflet mai lungă cu mătușa Maria:

- Îmi amintesc când am venit la Târnava după moartea bunicii. M-am dus direct la bucătărie, din obișnuință ce mi se formase în copilărie, de a o găsi mereu în bucătărie, dar încăperea era întunecătă, iar acolo nu se afla nimeni. Totul era vechi și ponosit, lăsat în paragină.

N-am avut parte nici de tușa Saveta, cu toate că am iubit-o întotdeauna ca pe propria-mi mamă pentru că mi-a dat dragostea ei și m-a crescut cu drag și înțelepciune. Când am împlinit 18 ani, mi-a spus: „Draga mea, ai ajuns acum la vârsta când poți avea un gând și o taină a ta. De astăzi te las să-ți judeci singură faptele, dar te rog să nu-mi zdruncini încrederea pe care o am în tine. Vreau să adaugi la cele ce te-am învățat eu, experiența ta proprie de viață, iar viața să te găsească pregătită, înarmată cu o bogată experiență pozitivă, ca să poți da singură răspunsuri marilor întrebări și probleme care ți se vor ivi în cale. Aș dori ca cu acest prilej să poți da personalității tale cel mai sincer și trainic contur".

... O auzisem de mai multe ori discutând cu Maxim, prietenul ei apropiat, despre mine şi modul cum mă vedeau ei că mă dezvolt. Maxim îi spunea că am devenit domnişcură, că sarafanul meu îmi scoate în evidenţă formele trupului, că bascul nu mai reuşeşte să-mi acopere buclele cu care se joacă vântul şi că tinereţea îmi iese prin stofe, la fel şi tuşa Saveta spunea că piciorul meu a crescut, devenind picior de femeie, cu fermitatea tinerească şi arcuirea măiastră cu care m-a înzestrat Creatorul şi mama care era la fel de frumoasă. La auzul acestor vorbe plângeam în camera mea de ciudă că n-am cunoscut-o pe mama şi-i duceam dorul, simţindu-i lipsa. Mă doare şi acum faptul că nu am cunoscut-o pe mama.

- Durerea nu-ţi va dispărea uşor, a spus blând mătuşa Maria. Îţi trebuie timp şi este destul de greu să înduri. Vei trăi în fiecare zi cu durerea în tine, dar trebuie să mergi mai departe şi să te gândeşti la voi şi la copil. Durerea ta va păli până la urmă, dar va rămâne cicatricea sufletului.

- Cred că în viaţă plăteşti un preţ pentru tot: pentru bune, pentru rele, pentru vise, pentru coşmaruri etc., am spus.

- Aşa este, mamă! Toţi plătim. Dar tu eşti bună, Filica, mamă, ai sufletul fiert în miere.

- Poate nu eu, dar Iorgu este bun ca mierea.

- Aşa este. L-am văzut de aproape în aceste zile. Are o fire blajină, are bucurie şi zâmbet de om fericit. E un lucru bun, că asta ţine bătrâneţea la distanţă.

- El este un om hotărât. Când m-a cerut de nevastă, mi-a spus de la început: „Eu nu sunt genul de bărbat care doar se distrează cu o femeie. Vreau să ne căsătorim, să avem copii şi o familie bine organizată în care să se dezvolte armonios, mândri de cei doi părinţi ai lor".

... Mătuşa Maria era sprintenă ca arginul viu. Femeie modestă, dar avea păreri decente despre viaţă şi conduită, care erau ascunse îndărătul unui văl tradiţional, aproape mistic, de la

care nu abdica niciodată, nici vorbă să mai accepte imixtiunile altcuiva.

În ziua când au plecat ei, în casă a rămas un gol imens, de parcă mi-au plecat toate amintirile şi tot trecutul, din care reuşisem să reconstitui o parte cu ajutorul lor.

- Aveţi adresa noastră. Să veniţi la noi, la Bucureşti! Vă aşteptăm de sărbătorile Crăciunului! a spus I.Greavu în timp ce urca valizele în portbagajul maşinii.

- Avem un apartament drăguţ, a completat Sânziana.

- Sau puteţi veni la noi, la Târnava! a strigat Teodora, că nu plecăm nicăieri de sărbători.

- Chiar aşa, nepoată. Vino să mai vezi odată locurile unde ai copilărit! No, hai şi-om mere! i-a îndemnat mătuşa Maria,. că dacă pierdem trenul, să ştiţi că-i mare bai! Straiţa mea aţi luat-o? a mai întrebat ea în timp ce se închidea portiera maşinii.

După plecarea lor, am intrat în casă cu Iorgu.

- Ce părere ai despre rudele mele?

- O părere bună. Ion Greavu este un bărbat interesant, cu ochelarii lui cu ramele metalice aurite, prin care îi sclipesc pupilele ochilor, dar mi s-a părut un pic cam gras, pe când Sânziana este o bomboană, transparentă precum e cristalul, plină de cordialitate şi este un izvor de bunătate omenească. Tieodora, când o priveşti ai senzaţia că ar fi creolă, cu tenul ei maroniu - mai ales de când a făcut şi plajă - ochii catifelaţi, în general este o brunetă deosebită. Mi-a plăcut la ea felul în care se exprima, dovedind o francheţe cuceritoare; spunea direct tot ce gândea, fără a pune frâu limbii, însă şi fără a vulgariza în vreun fel.

Pastorul pare instruit, dar uneori o cam ia razna, exprimând chiar şi unele idei absurde, deşi profesia lui ar trebui să-i tempereze elanul. Numai mătuşa Maria îl mai liniştea. Ea mi-a plăcut în mod deosebit pentru că aduce echilibrul, înţelepciune, cinste şi curăţenie sufletească. I-am descris bine?

- Foarte bine. Ei sunt singurele mele rude de când m-am născut. Acolo, la Târnava am deschis ochii, avându-i în jurul meu

pe ei şi acea natură minunată. După ce am plecat din sat, locuind la Braşov cu mătuşa Saveta, mă întorceam numai în vacanţe, iar în anii de liceu am preferat să fac drumeţii în munţi cu mătuşa sau cu colegii mei.

- De ce spui că ei îţi sunt singurele rude? Nu ne ai pe noi? Pe mine pe Andrei-Sorin şi poate ...

- Da, aşa este, voi sunteţi ai mei, dar ele sunt singurele rude din partea mamei mele, singura legătură de sânge pe linie maternă. Asta am vrut sa spun.

CAP. VIII – UNCHIUL ZANFIR PRODAN - SPANIOLUL

Vremea continua să fie deosebit de frumoasă pe litoral, iar Iorgu şi-a luat câteva zile libere pentru a se însori la malul mării împreună cu familia sa. Observase că după plecarea rudelor, Filia pierduse toată veselia şi pofta de viaţă. O înţelegea şi nu încerca să-i atragă atenţia.

După micul dejun i-a propus să plece toţi trei la plajă, dar Filia s-a hotărât greu.

- Nu prea am chef de nimic şi apoi trebuie să-l luam şi pe Mihai pentru ca să n-o deranjeze pe Reta de la treabă.

- Îl luăm şi pe el. Abia are Sorin companie.

În final, au plecat la Mamaia, instalându-se în faţa hotelului Rex, unde Iorgu a făcut un cort din beţe şi un cearşaf, iar lângă el a întins alte cearşafuri.

Copiii s-au apuca imediat de lucru, construind castele de nisip, cu ajutorul lopăţelelor şi căldăruşelor aduse de acasă în sacoşa lui Sorin. Mihai se împrietenise cu o fetiţă şi se jucau pe nisip cu pietricele colorate pe care le aducea Filiei, din când în

când, i le punea în palmă, apoi i le lua şi pleca iar în locul unde se juca fetiţa.

- Ce joc complicat joacă copilul ăsta! spune Iorgu, privindu-l cum aduce pietricelele, pe care apoi le ia înapoi.

- Are numai trei ani şi numai el poate înţelege de ce face asta, explica Filia. Copiii au comportări interesante, dar noi, cei maturi, nu putem pătrunde în lumea lor.

Când copilul s-a întors cu o altă pietricică, Filia a observat că are pielea înroşită pe spate şi pe umeri.

- Vino aici, sub cort, Mihai! l-a strigat ea.

- Nu! a răspuns el, îndepărtându-se râzând.

- Lasă-l să se joace! a intervenit Iorgu.

- Mă tem să nu facă insolaţie. Ar fi bine să-i duci în apă, apoi să-i ţin o vreme în cort, poate adorm amândoi.

I-a luat de mână şă a intrat cu amândoi în apă unde s-au bălăcit câteva minute apoi i-a şters cu prosopul şi i-a aşezat pe pledul din cort, dându-le să bea „Cola".

- Dacă dormiţi puţin, când vă sculaţi vă cumpăr îngheţată, le-a spus Filia, dar n-a reuşit să-i adoarmă şi atunci i-a lăsat să-şi continuie joaca.

Iorgu o privea discret şi se gândea: „este o soţie şi o mamă bună, dar încă mai suferă de pe urma necazurilor din copilărie.Venirea rudelor sale n-au făcut decât să-i readucă în memorie o parte a trecutului".

Ea privea întinderile de ape şi visa cu ochii deschişi.

- La ce te uiţi?

- La orizont, acolo unde marea devine mai albastră de parcă cerul ar coborî în ea, a răspuns Filia.

- Mie mi se pare că eşti tristă.

- Numai un pic melancolică, dar nu este de vină locul sau clima de aici, ori împrejurimile, care sunt superbe. Sunt un pic tristă de golul pe care mi l-a lăsat plecarea rudelor mele care, parcă au luat cu ele şi trecutul meu.

Iorgu vedea în ochii ei blânzi o lumină nouă, ceva neînchipuit de trist, dar care încerca să deschidă porţi spre el, pe care se revărsa dragostea pentru el. Totuşi sesiză acel „ceva" dureros, profund omenesc şi rugător în privirea ei, un fel de nefericire care solicita milă, mângâiere, alinare şi înţelegere.

- Nu pot să te văd tristă, iubito!

- Îmi trece, nu-ţi face probleme! E doar o refulare a atâtor suferinţe trecute de care mi-am adus aminte, dar când eşti lângă mine uit de toate. Mi se pare chiar, că tot trecutul meu se topeşte ca zăpada sub razele soarelui.

- Ar trebui să trăim şi să ne bucurăm de clima blândă, de băile în mare, de strălucirea şi căldura soarelui. Cred că ar fi mai bine să te aduc la malul mării şi noaptea ca să vezi cum devine fosforescentă şi poţi vorbi cu ea prin intermediul valurilor care se lovesc de mal şi freamătă, parcă şoptesc.

- Ce frumos spui! i-a zâmbit Filia, sărutându-l. Ar fi trebuit să te faci poet pentru că ştii să visezi frumos.

- Dar să vezi câte ştiu să spun despre iubire! zice el.

Filia îl privea şi în minte i-a venit din nou David, cu care făcea comparaţie: „este mult prea jos faţă de Iorgu". Revenindu-şi l-a invitat pe Iorgu să continue:

- Te rog să spui mai departe despre iubire!

- A, da. Iubirea este un sentiment nobil, dar uneori crează grave probleme celui pe care ea îl loveşte. Dar, asemenea situaţii se pot ivi atât la femei, cât şi la bărbaţi. Cânddragostea se naşte în pripă, lipsind prudenţa necesară, poţi greşi, iar greşeala se repară foarte greu în acest caz.

- Te mai gândeşti la Iuliana?

- Nu. Am depăşit de mult această fază, a pronunţat el cu o crispare, dar imediat a zâmbit, privind pielea fină şi satinată de pe umerii şi pieptul Filiei.

- Acum, când te cunosc mai bine, pot spune că tu meriţi ceva mai bun decât ea. Eşti un om bun, un om minunat, care ai multe de dăruit, iar din cele ce mi-ai spus, am tras concluzia că nu

ţi-a adus decât suferinţă şi durere în suflet. Ţi-o spun ca una care a suferit poate şi mai rău.

- Îţi mulţumesc că mi-o spui! Şi ai dreptate.

- Da, da, e groaznic atunci când iubrea îţi întunecă judecata, iar consecinţa nu este decât suferinţa şi durerea care te însoţesc peste tot, ziua şi noaptea, devenind de nesuportat.

- De aceea nimeni nu trebuie să-şi lase fericirea la discreţia hazardului, fără să intervină cu nimic, că apoi are surprize neplăcute, încheie Iorgu, luând-o cu mâna de după umeri.

După o vreme, a reluat:

- Priveşte cele două fete care se întorc din apă!

- Da, sunt foarte frumoase! spune Filia, studiindu-le. Tinereţea lor răspândeşte un farmec dulce, stăruitor, iar sânii dezgoliţi amplifică vraja dragostei. Poate tocmai de aceea roiesc bărbaţii în jurul lor, ca fluturii la lampă sau ca „muştele la miere" - cum zicea mătuşa Saveta.

- Toţi sunt trufaşi şi desfrânaţi până la unul. Cu toate că ele au împuţinat atât da mult costumul de baie, reducându-l la nişte petecuţe triunghiulare în faţă, eu cred că nu trebuie să se ruşineze prea mult, deoarece au ce arăta, Mai gravă este comportarea acelor mame care fac nudism împreuna cu copiii lor.

- Asta n-am putut-o suporta nici eu, a spus Filia. Sau femeile care umbiă goale sau îşi acoperă goliciunea cu "aer ţesut" - o pânză subţire de nylon - parcă ar fi egiptecele, pe vremea faraonilor.

Filia a rugat-o pe o vecină de cearşaf mai în vârstă să-i supravegheze pe Sorin şi Mihai, apoi a plecat în apă împreună cu Iorgu, unde s-au zbenguit ca nişte copii, apoi s-au întors cu trupul şi costumele de baie ude, stând în picioare să se zvinte.

Sorin şi Mihai construiau de zor castele de nisip, iar jocul lor era atât de dezlănţuit, dând impresia că le-a cuprins întreaga fire.

Filia s-a aşezat pe cearşaf., reluându-şi gândurile în timp ce contempla marea. Iorgu s-a aşezat lângă ea, dar n-a spus nimic, lăsând-o să viseze în linişte.

- Aş vrea să zbor acolo sus şi să mă pierd printre nori - a spus ea deodată.

- Poţi să te urci în avion şi să zbori unde vrei. Dar ce te-a apucat?

- Nu cu avionul, a răspuns Filia privind cerul pe care plutea un grup de norişori albi. Aş vrea să zbor cu aripile mele proprii.

- Bine-ar fi să putem zbura! Şi eu am visat în copilărie să am aripi, să zbor, dar n-am putut zbura decât cu avionul.

- Eu vreau să plutesc în văzduh cu aripile mele şi de acolo să văd lumea. Nici cu avionul n-am fost vreodată, de aceea nu ştiu dacă e bine, e frumos, este periculos?

- Este foarte frumos, mai ales când treci printre nori, treci deasupra lor, sus de tot şi de acolo cerul este senin şi nu vezi decât soarele. Zborul poate fi şi periculos, dacă ai prilejul să se producă incidente tehnice la avion sau alte fenomene naturale, dar fascinaţia pe care o simţi privind de sus pământul cu oraşele, satele , apele, pădurile, vine să compenseze toate neajunsurile. Omul şi-a dorit dintotdsauna să zboare în văzduh, dovadă că are o teribilă sete de libertate.

- Eu aş vrea să zbor sus de tot şi acolo să mă pierd printre planete şi să....

- De acum nu te mai las eu să te pierzi - a întrerupt-o Iorgu - pentru că am nevoie de tine. Poate într-o zi vom zbura undeva cu avionul.

Au tăcut amândoi o vreme, iar Filia l-a privit drept în ochi, căutând în ei acea licărire de zâmbet pe care el i-o dăruia de fiecare dată cu o amabilitate prudentă, dar cu nespusă veselie.

- Hai acasă! l-a rugat ea, privindu-l duios.

- Cheamă copiii şi hai să mergem! Azi e prea cald, poate mâine va fi mai domol soarele.

Când au ajuns acasă au găsit pe masă o scrisoare Par-avion, adresată lui Iorgu. Acesta a luat-o, a deschis-o şi, după ce a citit-o, a spus:

- Are dreptate!

- Cine? a întrebat Filia, care dezbrăca copiii.

- Unchiul Zamfir - spaniolul, mă ceartă că nu i-am mai scris de mult, dar la ultima scrisoare nici el nu mi-a răspuns.

- Poate n-o fi primit-o. Sau s-o fi rătăcit undeva.

- E posibil. Văd că nu aminteşte nimic din cele scrise atunci de mine.

- Ce scrie?

- Că i-a murit soţia. Îmi cere părerea dacă ar face bine în cazul că ar reveni în ţară. Amalia, soţia lui era o femeie foarte frumoasă, de aceea o regretă el atât de mult. Acum a rămas singur cu Mario, fiul lui în vârstă de 17 sau 18 ani, nu-mi aduc bine aminte.

- Înseamnă că a iubit-o mult, dacă suferă atât de mult pierderea ei.

- Da. Era o femeie cu pielea albă, nişte ochi mari şi negri care străluceau sub ploapele ei grele, un păr bogat şi negru ca abanosul. Mario îi seamănă ei în totalitate.

- El nu mai are nimic aici, în ţară, nu-i aşa?

- Nu, dar acolo are o casă pricopsită în Sevilla, iar dacă o vinde, ia suficient pe ea ca să poată cumpăra două la fel ca a noastră. Până s-ar aranja ei, ar putea sta la noi o vreme, abia m-aş achita, în parte, de datoria faţă de el, cât am lucrat în Sevilla şi am locuit în casa lor.

Iorgu i-a scris, iar la sfârşitul lunii septembrie au sosit la Constanţa. Din taxi-ul care au coborât unchiul Zamfir şi Mario, au dat jos şase geamantane.

După ceremonia primirii, cei doi au fost instalaţi în camere, apoi invitaţi în salon unde au stat de vorbă.

- Cu ce aţi venit? Cu trenul? Cu avionul? l-a întrebat Iorgu pe Zamfir.

- Cu avionul până la Bucureşti, apoi cu altul până pe aeroportul Mihail Kogălnlceanu, de unde ne-a adus un autocar până la Agenţia TAROM, iar de acolo cu TAXI-ul până acasă la tine, a răspuns Zamfir cu un accent destul de spaniol, nimerind mai greu cuvintele româneşti.

- Ce-ai făcut cu casa de acolo?

- Am vândut-o. De fapt am lichidat toate afacerile. M-am hotărât să vin definitiv în ţară, dar nu ştiu cum se va acomoda Mario aici, în România. Şi mie îmi este foarte greu pentru că nu mă pot împăca cu moartea Amaliei. Am lăsat-o singură acolo. Cred că şi eu mi-am încheiat existenţa pe acest pământ. Singura preocupare care mi-a mai rămas este să-i asigur un viitor lui Mario.

- Vorbeşti copilării, unchiule! intervine Iorgu. Cum poţi spune la vârsta de 65 de ani că ţi-ai încheiat existenta, când dumneata te tragi dintr-un neam în care nimeni n-a trăit mai puţin de 75 de ani.

- Dar mama ta nu s-a dus la 61 de ani? Ce mai ai de zis?

- Ea a fost o excepţie. Doctorii au spus că a avut cancer.

- Nici eu nu sunt scutit să am ceva, susţine în continuare Zamfir cu încăpăţânare.

- Dacă vrei, te poate consulta un medic. Avem destui la Constanta şi sunt foarte buni, numai să-mi spui. Dar eu te vad om sănătos, iar fizicul te arată mult mai tânăr decât vârsta pe care o ai.

- Am împlinit deja 63 de ani. Este suficient pentru un bărbat, dar Mario abia are 18 ani şi mai are destul de tras până când se va descurca singur.

- A terminat liceul? intervine Iorgu, din nou.

- Da, dar va trebui să urmeze şi o facultate ca să aibă o pregătire completă şi sigură într-un domeniu practic.

- Avem multe facultăţi în Constanţa, va putea alege.

Mai târziu Reta i-a invitat la masă în sufragerie şi nu mică le-a fost mirarea când Mario s-a declarat foarte mulţumit de

mâncarea românească, spunând că este mai bună decât cea din Spania, pe care avusese el ocazia s-o încerce.

Câteva săptămâni s-au comportat, ca nişte veritabili oaspeţi. Iorgu i-a dus odată la firma lui şi le-a plăcut.

Zamfir discuta cu Filia ca doi prieteni buni, de parcă s-ar fi cunoscut de mult, iar acum reluau o conversaţie întreruptă de puţină vreme. Aprecia mult grija pe care aceasta le-o purta, precum şi confortul asigurat, la care se adăugau şi mâncărurile româneşti de care uitase de când plecase din ţară, deşi la început îi simţise acut lipsa.

- Când ai plecat din România? l-a întrebat Filia într-o zi.

- În anul 1972. Am dus-o greu pe acolo la început. Abia în 1973, când m-am căsătorit cu Amalia, viaţa mea s-a schimbat. Ea avea atunci vârsta de 24 de ani şi avea casa ei, deşi era necăsătorită, iar eu aveam aproape 40 ds ani.

Ne-am iubit mult amândoi, a spus el cu vocea tremurată, apoi pe obraji i-au apărut lacrimile. A scos din buzunar batista şi şi-a şters ochii, ruşinat.

Scuză-mă, dar nu mă mai pot abţine! Mi-e dor de ea.

Filia îl găsea deseori stând la fereastră de unde privea afară, în gradină, pierdut de parcă trăia în permanenţă într-un vis, cufundat în trecut. Avea o minte ascuţită, dar fizicul lui trăda un suflet chinuit, rănit de moarte.

- Cum era soţia dumitale? îl întreba ea.

- Era o femeie de statură potrivită, dar foarte frumoasă, cu o piele albă, doi ochi mari negri, nişte gene lungi, un nas drept şi o gură ca o fragă. Părul ei era negru şi îl purta într-un coc modern. Totdeauna purta pălărie când ieşeam undeva cu ea. M-aş întoarce din nou în Spania, numai să pot fi împreună cu ea. Avem amintiri frumoase, pot spune că am trăit 25 de ani frumoşi.

- Unde să te mai duci acum? Ce să mai faci acolo, dacă ea nu mai este? l-a întrebat Filia.

- M-aş duce înapoi în Spania. La Sevilla sunt fete frumoase care dansează cu castaniete şi cântă prin grădinile de pe malul Guadalquivirului, luptele cu taurii, florile de portocal, broboadele de dantelă şi oraşul Toledo cu picturile lui El Greco, acel pictor al sufletului. Mai sunt acei mauri care voiau cândva să stăpânească lumea. Da, da. Spania cu castelele lor cu creneluri dantelate.

Tot acolo s-a născut şi „Legenda pescăruşului albastru" care spune că atunci când masculul oboseşte, femela zboară sub el ca să-l sprijine, aşa este şi femeia cu bărbatul.

In septembrie şi începutul lunii octombrie, în Sevilla totul e plin de veselie şi vrajă, iar plimbarea pe străzi e o încântare.

Peste tot te învăluie umbrele catifelate şi toată căldura Spaniei. Să vezi Alcazarul, dansatoarele din Ariana, să bei vin de Malaga şi să mănânci struguri de Alicante, apoi să străbaţi platourile arse de soare, venind de la Castillia la Madrid, unde te poţi opri la muzeu pentru a admira tablourile pictate de Goya şi Velasquez.

- Dar dumneata eşti un cunoscător şi un romantic.

- Poate. Este singurul loc în care sufletul meu ar dori să se afle. Să mor şi să fiu îngropat lângă ea pentru a ne putea „depăna"amintirile. Ei îi plăceau foarte mult luptele cu taurii şi mereu mă târa după ea în arenă, până când am ajuns să le îndrăgesc şi eu. Of! Am iubit-o mult şi greu am depăşit şocul atunci când a murit.

Mario îi seamănă la toate. Ce să mai spun? El este singurul nostru copil. A suferit şi el destul de mult, iar când i-am spus să venim în România, s-a bucurat.

- Dar dumneata eşti şaten, pe când Mario este brunet, are sânge spaniol.

- Are el şi sânge românesc. De la mine a moştenit curajul, munca şi ambiţia. Mama lui nu prea era ambiţioasă, dar avea o fire blândă, plăcută şi-i plăcea să trăiască.

... Într-adevăr Mario era ambiţios, nici vorbă de acea lene

meridională. Crescuse frumos deoarece practicase mai multe sporturi în Spania, atât în şcoală, cât şi la diferite cluburi sportive. Avea un trup atletic şi devenea tot mai chipeş odată cu trecerea timpului, arătând ca un adevărat bărbat. Părul lui negru şi cârlionţat îi acoperea fruntea iar ochii la fel de negri păreau că privesc înăuntru, asemenea privirii maurilor. Deşi avea alură de toreador, vorbirea îi era mai calmă.

A învaţat repede româneşte, reuşind să se descurce în problemele obişnuite, folosind cuvintele mai uzuale.

Pe măsură ce se învechea şederea lor la Constanţa, Mario devenea tot mai tăcut, mai circumspect, iar Filia nu-şi putea da seama dacă el este mulţumit de modul cum este tratat în casa lor, dacă ţine la ei....

Într-o zi Zamfir discuta cu Iorgu în sufragerie:

- Ai făcut o alegere foarte bună, nepoate, însurându-te cu Filia. Îmi place şi n-ai niciun motiv să roşeşti.

Este o femeie deosebit de frumoasă, este de treabă, are o inimă de aur, este curajoasă, harnică şi plăcută, aşa cum este şi vinul negru fiert cu scorţişoară. Poate mai are multe alte calităţi pe care nu i le-am observat eu, ca să i le scot în evidenţă.

- Mulţumesc, unchiule! a răspuns Iorgu.

După ce l-a bătut cu palma pe umăr, Zamfir s-a dus la fereastră şi a rămas dus pe gânduri, cu privirile pironite pe straturile de flori de toamnă. Probabil se gândea tot la Arnalia. Deodată s-a întors spre Iorgu şi l-a întrebat:

- Ce zici dacă cumpăr un magazin?

- Ce profil? Alimentar, îmbrăcăminte, electronică?

- M-am gândit la electrocasnice.

- Este foarte bine. Cine se va ocupa de el?

- Eu. Pe Mario îl dau la facultate; aş vrea a să fiacă una practică, de management sau comerţ.

- Să ne interesăm, unchiule!

- Pe urmă vreau să cumpăr un apartament, aici, în zonă, în apropierea voastră.

- Asta este ceva mai uşor de făcut, că se vând mereu apartamente.

- Mă gândeam să plecăm înapoi în Spania, dar...

- Nu, tată! a spus Mario hotărât. Rămânem aici! Mario intrase în încăpere fără să fie
observat de cei doi, care erau absorbiţi de discuţia lor aprinsă.

- Acest pământ al României pe care te-ai născut tu, acum este şi al meu şi nu vreau să mai plecăm de aici. Ce să fac în Spania? Să-mi amintesc mereu de mama, că este în mormânt?

Trebuie să ne facem un rost aici şi să uităm de Spania, pe care, poate o vom vizita mai târziu, ca turişti.

- Dacă tu vrei aşa, vom face aşa, fiule, a încuviinţat Zamfir, încercând să zâmbească forţat, dar şi destul de trist.Tocmai discutam cu Iorgu că m-am hotărât să cumpăr un magazin de eleccrocasnice şi un aparcament prin apropiere, ca să ne mutăm la casa noastră. Ce zici?

- Este foarte bine! Trebuia s-o facem mai demult.

În primăvară Iorgu a găsit un magazin micuţ în apropierea firmei sale, pe care proprietarul îl vindea deoarece se mutase în Tulcea. L-a cumpărat Zamfir Prodan cu un preţ convenabil, iar după ce l-a pus la punct şi l-a dotat cu cele necesare, a adus frigidere, aspiratoare şi alte obiecte de uz casnic, începândi apoi să vândă.

În aceeaşi lună a cumpărat şi un apartament compus din două camere, pe strada Unirii, în apropierea complexului alimentar şi s-au mutat, luându-şi ca menajeră pe doamna Preda, pe care o avusese Filia în perioada în care născuse Reta.

Vânzările au mers slab la început, dar, pe măsură ce au devenit cunoscuţi, treaba a început să meargă şi a apărut şi profitul, modest şi el. Mario ajuta permanent la aprovizionare, iar Zamfir vindea în magazin.

- Ce fel de rudă eşti tu cu unchiul Zamfir, a întrebat-o Filia într-o zi pe Reta, când stăteau singure acasă.

- Mama mea a fost verişoară cu mama lui Iorgu şi cu Zamfir, iar eu cu Iorgu suntem veri de-al doilea, daci el îmi este un fel de unchi după mamă. Nu prea mă pricep la descrierea rudeniilor, iar pe Zamfir l-am cunoscut puţin. Când era el în ţară, eu eram mică, apoi a plecat vreo 25 de ani prin străini şi îl şi uitasem. N-ai văzut că nici el nu-şi mai amintea de mine?

- Înseamnă că sunteţi rude, totuşi.

- Da, după părinţi, a încuviinţat Reta.

... Filia şi Iorgu treceau pe acasă pe la Zamfir de câte ori aveau ocazia, iar după ce aceştia din urmă şi-au instalat şi telefon, comunicarea li s-a uşurat.

- Vino duminică la prânz pe la noi, unchiule! i-a spus Iorgu într-o zi. Mai discutăm şi noi liberi, că la servici totul se rezumă la lucruri precise, adesea tehnice. I-al şi pe Mario, că vreau sa-l întreb ceva!

- Mario este plecat la Târgovişte, după marfă şi nu se întoarce decât marţi.

- Atunci vino dumneata!

- Da, voi veni, a răspuns Zamfir bucuros.

Duminica stabilită a fost sărbătoare în casa familiei Vrabie. Reta a gătit numai bunătăţi deoarece urma lăsata secului, după care începea postul Paştelui.

În timpul mesei, Iorgu i-a făcut, o invitaţie oficială:

- Duminica viitoare este ultima zi în case ne mai putem permite să ne ghiftuim, apoi se lasă sec şi începe - după calendarul Ortodox - postul Paştelui. Noi vrem să dăm o mică petrecere aici, la care vor fi invitaţi câţiva cunoscuţi, unii sunt chiar oameni de afaceri. Vrei să vii şi dumneata cu Mario?

- Vin, nepoate, a răspuns Zamfir, dar eu nu-i cunosc şi să nu vă încure. Cine ştie?

- Atunci vă aşteptăm la masa de prânz.

- S-a făcut.

La petrecere au venit numai câteva familii cunoscute, dar

şi-au mai adus cu ele şi câte un bărbat necunoscut. Mario şi-a adus o prietenă pe care o cunoscuse la o discotecă într-o seară. Aceasta era studentă în anul întâi la facultatea de Drept din cadrul Universităţii Ovidius. Amândoi erau tineri şi frumoşi, încât au atras atenţia tuturor imediat ce au intrat în salon.

- Cine este blonda aceea? a întrebat-o doamna Suciu pe Filia.

- Este prietena acelui tânăr, a răspuns Filia, care o cunoştea de mai înainte, când o adusese Mario la ei. Fata este fiica unei farmaciste din oraş, se numeşte Iolanda Petcu şi este studentă în anul I la Drept.

- E foarte frumoasă, dar nu-i cunosc părinţii. De fapt acum sunt zeci de farmacii în oraş şi multă lume nouă, de unde să-i mai ştii. Dar băiatul? o iscodeşte doamna Suciu.

- Este nepotul lui Iorgu. A venit împreună cu tatăl său din Spania. Mama lui a murit şi ei s-au întors în România. Tatăl lui este cel cu costum negru, părul alb şi cravata albă care stă lângă fereastră.

- Nu prea îi seamănă flăcăul. Deşi e foarte chipeş.

- Seamănă foarte mult cu mama lui.

- Dar şi fata, Iolanda - cum îi zici dumneata, are dulceaţă în priviri, graţie în gesturi şi o amabilitate febrilă, semn că posedă o educaţie aleasă, este de părere doamna Suciu, care clatină admirativ din cap şi nu-şi mai ia ochii de la fată, studiindu-i gesturile şi brăcămintea.

- Sunt de aceeaşi părere. Iolanda are un farmec exotic. Nădăjduim că se vor căsători în curând, a adăugat Filia, rămânând pe gânduri.

După un timp a spus, aproape în şoaptă, mai mult pentru ea

- Amândoi sunt frumoşi, sănătoşi , fără griji, amintindu-ne de anii noştri tineri care se duc.

- Ei, doamna Vrabie, dar dumneata eşti, încă, foarte tânără, de ce spui asta? o ceartă doamna Suciu cu vocea-i blajină.

Depinde cum îşi simte anii fiecare. Poate nici eu nu am

motive să mă plâng deocamdată, dar anii trec peste noi şi nu se mai întorc, ne rămân doar amintirile ....

- Nostalgii! Lasă-le bătrânilor! Dumneata bucură-te de viaţă şi trăieşte-o din plin, că ai toate condiţiile! Nu le mai lua în seamă! a mai spus ea, admirându-şi rochia de catifea de culoarea chihlimbarului, dar cu gândul tot la anii tineri pe care i-a trăit din plin, fiind nelipsită de la baluri, serate şi reuniuni tovărăşeşti.

Când au trecut în sufragerie pentru a mânca şi au văzut masa încărcată, doamnele au exclamaţ:

- Ce aveţi de gând cu atâta mâncare?!

- Vreţi să ne ghiftuiţi? O să ne îmbolnăvim! a spus Silvia Zăgan, care se aşezase în faţa lui Iorgu.

- Nu te speria! a intervenit Iorgu glumind, este tot ce avem în casă, că de mâine începe postul şi trebuie să mâncăm mai puţin consistent. Unii, ar fi bine să rabde pentru a mai reduce colesterolul şi obezitatea.

S-a făcut linişte şi fiecare a privit în farfurie, mâncând cu poftă, fără a se mai gândi la colesterol.

După primele feluri de mâncare, în capătul mesei s-a încins o discuţie aprigă despre politici poate şi datorită celor câteva pahare de băutură.

- La mine în bloc am nişte vecini care au fost mari activişti pe la P.C.R. Să ştiţi că nici ei nu sunt mai fericlţi decât noi; trăiesc la fel şi tot aşa se comportă.

- Şi-au pierdut funcţiile! sare altul mai ţâfnos. Acum, când nu mai au poziţia socială privilegiată, se simt ca peştii pe uscat, fără aripi. Odată cu omorârea cuplului Ceauşescu, la 22 decembrie 1989, au pierdut tot. Nu-i plâng eu pe ei. Unii au bani şi destule bunuri agonisite şi se descurcă destul de bine. E drept că dintre ei o duc greu cei care nu prea au şi nici nu sunt în stare să muncească cu capul sau cu braţele.

- Ai să te miri, dacă îţi voi spune că unii dintre ei s-au apucat serios de afaceri, intervine Marcel Suciu cu vocea lui cântată. Au chiar şi acţiuni în bănci sau la diferite societăţi

comerciale.

- Păi, atunci, înseamnă că nu este departe vremea când îşi vor bate joc de bieţii oameni săraci şi năpăstuiţi pe care îi vor pune să muncească pentru ei. Vor fi tot ei şefi – patroni - cum li se spune acum , a încheiat ţâfnosul, scoţând un oftat, apoi a adăugat: tot ei vor fi la putere.

- După 89 mulţi nomenclaturişti s-au luptat, cu toate fibrele încordate, să recâştige poziţiile pierdute; unii s-au ales cu locuri în parlament, în guvern, prin administraţie, dar alţii s-au lăsat păgubaşi, considerând că este sub demnitatea lor să mai aştepte ceva şi s-au mulţumit să trăiască din pensii şi ei ca toţi ceilalţi.

- Domnilor, cu acţiunea „Cuponiada", ne-a tras pe sfoară guvernul condus de Văcăroiu. Eu sunt acţionar la Şantierul Naval din Constanţa şi m-am înscria la ei, gândind că este o firmă importantă, dar am luat papară, ca un prost. Nişte jnapani care au condus-o atâţia ani, au falimentat-o, profitând ei de salarii mari, au cumpărat maşini luxoase şi birotică sofisticată, iar nouă nu ne-au dat niciun leu dividende de când ne-am înscris la ei, motivând că lucrează în pierderi.

- Nu eşti singurul păgubit, îl linişteşte altul. Astăzi peste tot întâlneşti escroci care şi-au pus banii în bănci străine sau româneşti, sau i-au tezaurizat. Sunt mulţi bani proveniţi din distrugerea vechilor întreprinderi de unde şi-au luat partea fiecare dintre cei care au făcut-o, pentru că nimănui nu-i pasă de bunurilej comune. Ne mai mirăm că unii s-au îmbogăţit peste noapte, că au 4-5 maşini, vile somptuoase şi case de vacanţă. Eu sunt de acord ca omul să fie bogat, dar nu accept hoţia. Bogăţia s-o facă omul cu braţele şi cu capul lui, cu sudoarea lui, fără înşelătorii, fără escrocherii cum au făcut unii care au ajuns să falimenteze chiar şi băncile.

- Ăştia, de care vorbeşti dumneata, sunt oameni curajoşi, domnule! intervine altul, au dat „tunuri", s-au îmbogăţit ropede, apoi s-au dat la fund şi aşteaptă vremuri mai bune. Ei vor fi cei care-i vor exploata pe bieţii oameni care, deşi sunt culţi şi au

muncit cinstit o viaţă, dacă n-au ajuns încă la pensie, vor munci pentru ei. Lasă că nici cei care au obţinut pensia nu se bucură de o situaţie mai bună pentru că pensiile sunt mici şi nu acoperă cheltuielile de hrană, întreţinerea de la blocuri etc., care-i face să trăiască în mizerie.

- La fel de greu, poate chiar mai greu, o duc ţăranii de la sate, câţi au mai rămas. Se află într-o situaţie de plâns. Datorită desfiinţării S.M.A.-urilor, au rămas fără utilaje agricole, fiind nevoiţi să „zgârie" pământul, ca în urmă cu o sută de ani, cu câte un plug rudimentar, tras de câte un cal slăbănog, câte o vacă sau chiar măgar. Dacă abia zgârii solul, cum să faci agricultură performantă? Mai mult, ţăranii adevăraţi, cei care erau gospodari, s-au stins, unii n-au mai apucat să-şi primească pământul, dar l-au primit copiii lor, care trăiesc în oraşe, fără a se interesa ce se seamănă pe pământul dat unor asociaţii, aşteptând doar banii ce li se cuvin toamna după recoltare.

Privind la el, cei care au rămas în sate, se gândesc cum să facă şi ei să fugă la oraş, s- o ducă mai bine, ca primii, iar uneori o şi fac, lăsând agricultura în paragină.

- Ai dreptate. Mulţi oameni au intrat în oraşele mari de când nu se mai aplică legea 68/76 care interzicea intrarea şi şederea în anumite condiţii. Aşa că acum sunt prea mulţi în oraş care nu muncesc, dar vor să mănânce, iar pentru că foamea e groaznică, ei recurg la hoţii, la crime, prostituţie, droguri, mărind numărul paraziţilor.

Creşte insecuritatea socială şi a bunurilor. Au apărut, din nou, cartierele rău famate prin oraşe, cum erau înainte de război Piaţa Chiliei, Medeea, Coiciu, Tăbăcărie etc, unde nu poţi întârzia seara. Abia fuseseră stârpite faptele rele prin Decretul 324/1957, care pusese capăt violenţei, iar acum revin asemenea fapte.

- Domnilor, guvernanţii nu sunt capabili să găsească soluţii marilor probleme sociale. Vedeţi dumneavoastră, de câte ori fac grevă muncitorii din diferite fabrici, dar, mai ales muncitorii care se află într-o atmosferă de încordare permanentă, asemănătoare cu

un fitil căruia i s-a dat foc şi arde, iar oamenii din zonă stau şi aşteaptă cu sufletul la gură ca flacăra să detoneze explozibilul amplasat în locul ştiut.

- Frumoasă femeie este gazda noastră! spune domnul Marcel Suciu, pentru a schimba subiectul discuţiei.

- Marcele, Marcele! zice un domn în vârstă, făcându-i semn cu arătătorul. Ce hoţ eşti! Parcă n-ai şti că femeile frumoase îşi întreţin frumuseţea cu roua complimentelor bărbaţilor, a spus el rar, subliniind cu multă îngrijire cuvintele.

- Da, dar răutăţile femeilor frumoase au o permanentă scuză - continuă Suciu - ele nu pornesc din gelozie.

Nu ştiu dacă aţi avut ocazia să urmăriţi femeile care se ocupă de afaceri? spune un alt domn. Ele au o tărie şi o rezistenţă necunoscută bărbaţilor, deşi se ştie că ele ar trebui să aibă o fire duioasă, să fie manierate, iubitoare, simţitoare, cu grijă deosebită de copii etc. La ele dragostea este înlocuită cu interesele materiale care adesea împing spre relaţii care au la capătul străduniilor chiar corupţia.

O doamnă care n-a scos un cuvânt toată ziua, nu s-a simţit bine când a auzit cele spuse despre femei şi a intrat în discuţia bărbaţilor, spunând cu voce tare:

- Poate domnul are dreptate într-o măsură oarecare, dar eu cred că este mai demnă o femeie care se zbate, decât una care nu face nimic şi mai are şi o mie de defecte.

Cunosc o familie de „vază", aici, în oraş. El conduce un imperiu în branşa de afacei în care acţionează cu mână forte şi cu minte ageră, dar nu este în stare să exercite această putere şi asupra soţiei sale, care este o antipatică, o răzgâiată şi o egoistă, plină de o răutate, care pândeşte din interior pe fiecare persoană care nu-i convine ei.

Nimeni n-a răspuns, iar doamna a încercat să zâmbească, însă nu i-a reuşit decât o tentativă jalnică şi, observând că n-o susţine nimeni, îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt,

întocmai ca un cal de curse aliniat să ia startul.

Spre seară toţi au plecat veseli, buni prieteni, adresându-i mulţumiri familiei Vrabie.

Alţii, mai bine dispuşi, spuneau fără ocol: „A fost foarte bine, să ne mai chemi!"

Magazinul mergea destul de bine, iar Zamfir era mulţumit. Hotărâse ca în toamnă Mario să se înscrie la Facultatea de Drept, iar el să se descurce cu cei trei salariaţi pe care îi avea. Începuse să pună bani de-o parte pentru a se extinde. Cu Iorgu se vizita des şi toţi erau mulţumiţi.

În 21 noiembrie Zamfir s-a simţit rău şi n-a putut să se mai deplaseze la firmă, iar menajera lor a chemat doctorul de familie.

- Trebuie să te internăm în spital câteva zile pentru a face analizele necesare ca să vedem de ce suferi! a hotărât dr. Lungu.

- Cum să mă internaţi? Am treabă la firmă! a protestat el.

- Deocamdată lasă firma şi caută-ţi sănătatea, că nu mai ai vârsta de 20 de ani! Firma nu pleacă nicăieri de acolo.

A fost spitalizat patru zile, dar analizele făcute n-au arătat decât că are un pic de
colesterol şi glicemia puţin peste normal, în rest manifestările vârstei: reumatism şi oboseală.

- Trebuie să te odihneşti! i-a spus doctorul, privindu-l cu o oarecare suspiciune, dar şi cu milă.

- Păi, nu pot. Cine să meargă la firmă în locul meu?

- Nicio firmă! a spus doctorul, sentenţios. Vrei să faci icter şi să mori? l-a speriat acesta, deşi nu era adevărat.

Zamfir a rămas în pat două săptămâni, iar sănătatea lui când se îmbunătăţea, când era mai rea.

Iorgu şi Filia, uneori şi Reta, îl vizitau destul de des pentru a vedea cum evoluează starea lui, dar plecau mereu supăraţi de modul cum se prezenta acesta. Lângă patul lui găseau o infirmieră care îl supraveghea şi-i aplica un tratament de întreţinere prescris de medic, ceea ce îi îngrijora.

- Oare să fie atât de bolnav şi dr.Lungu nu vrea să ne spună? a fost de părere Filia. N-ar fi bine să discuţi cu el pentru a afla amănunte şi adevărul despre boala lui?

- Voi discuta cu el chiar mâine, a încuviinţat Iorgu.

Şi a discutat, iar dr. Lungu a fost sincer şi i-a spus:

- Domnule Vrabie, unchiul dumitale nu are nimic clinic. Este bolnav de dor şi de singurătate.

- Asta poate fi o cauză serioasă?

- Foarte serioasă. Duce la depresie şi, în final, la refuzul de a mai trăi. El a păţit ceva care l-a afectat foarte mult şi nu poate uita, se frământă necontenit.

- Da, i-a murit soţia anul trecut. El a iubit-o foarte mult. La început a vrut să se întoarcă în Spania, unde esta ea înmormântată.

- Asta este cauza. Suferă de un dor profund care îl afectează. Infirmiera m-a informat că refuză sistematic hrana. Omul care trăieşte singur se poate sălbătici, poate uita să vorbească şi chiar poate muri de boala singurătăţii şi de dor. Cei în vârstă sunt mai predispuşi la această stare.

Într-o dimineaţă Filia privea afară prin fereastra deschisă şi a observat trecând pe stradă o procesiune funebră, care-i amintea de moartea mătuşii Saveta. "Viaţa este trecătoare.
Am şi eu 29 de ani şi o parte din viaţă mi s-a scurs odată cu tinereţea mea pe care, parcă nici n-am simţit-o", se gândea ea."Ce-o face unchiul Zamfir?"

După amiază, când Iorgu a venit să mănânce, au discutat despre el şi au mers să-i facă o vizită pentru a afla cum se mai simte. Întrebată, infirmiera le-a răspuns în şoaptă:

- Este din ce în ce mai grav. A fost aici doctorul Lungu şi abia a plecat de o oră, după ce l-a consultat amănunţit. Fişa arată că totul este normal, dar....

- Doctorul ce părere are? a întrebat Filia.

- Zice că este deja pe panta coborâtoare şi se "duce". Eu cred că ar fi bine să chemăm preotul, să nu fie prea târziu.

- Da, a fost de acord Iorgu. Voi trimite pe cineva să-l

anunţe şi să-l roage sa vină chiar acum.

Au rămas amândoi pe loc. Zamfir îi privea absent, dar nu le mai răspundea la întrebări. Când se apropia Iorgu de faţa lui nu schiţa niciun gest, de parcă nu l-ar cunoaşte.

Preotul a intrat în încăpere şi a încercat să-l spovedească, dar nu i-a răspuns. I-a dat ultima cuminecătură, apoi a spus vorbele cerute de ritual şi a plecat. Zamfir a rămas în aceeaşi poziţie cu faţa în sus şi mâinile deasupra pledului care îl acoperea până la piept, privind în tavan. După circa un sfert de oră a închis ochii şi, treptat respiraţia i s-a rărit, apoi o pace de nepătruns i s-a aşternut pe faţă şi o mulţumire totală a pus stăpânire pe tot trupul, dând impresia că radia din toate trăsăturile chipului său. A mai tras o dată aer în piept şi s-a stins.

- Gata! A murit, i-a anunţat infirmiera, care-i ţinea mâna pe venele de la mâna stângă. Pentru siguranţă i-a pus în dreptul gurii şi nasului o oglinda, care nu s-a mai aburit.

- Se vede pe chipul lui că este mulţumit şi liniştit pe veci, constată Iorgu cu glasul stins şi ochii înceţoşaţi de lacrimi.

Fllia plângea şi ea, ştergându-şi mereu ochii.

- A trebui să-l anunţăm pe Mario la magazin! a spus ea în şoaptă.

- Trec eu pe la el în drum spre serviciul de pompe funebre. Trebuie să comand sicriul şi toate cele trebuitoare pentru înmormântare. Tu rămâi aici până vine Mario! a adăugat Iorgu, ieşind pe uşă grăbit.

Filia l-a condus până la intrarea în apartament, unde au mai schimbat câteva fraze.

- Arată senin şi mulţumit că a murit pe pământul în care s-a născut, a spus Filia.

- Cât a colindat prin lume şi tot acasă şi-a găsit sfârşitul.

- Mulţumirea de pe chipul lui s-ar putea să fie pentru faptul că a plecat să se întâlnească cu Amalia. Cine poate şti secretul sufletului omenesc în afară de Dumnezeu. Unchiul Zamfir a fost singurul frate al mamei mele. Deşi se zicea că este aventurier, eu l-

am apreciat pentru că a ştiut să trăiască şi să rămână tânăr, apoi a îmbătrânit cu demnitate. A iubit-o nespus de mult pe Amalia şi înclin să-l cred pe dr.Lungu, că a murit cu dorul de ea sau cum se spune pe la noi: „a murit de inimă rea",

- Du-te şi să nu întârzii mult! l-a îndemnat Filia.

La un sfert de oră după plecare lui Iorgu, a apărut şi Mario, care se cunoştea că plânsese pe drum şi se străduia din răsputeri să ascundă acest fapt.

Mario a acceptat moartea tatălui sau într-un mod ciudat, fără a da la iveală vreo emoţie, dar se putea vedea că poartă o masca peste un clocot de durere. În aproape doi ani de zile, a pierdut ambii părinţi şi-i era destul de greu.

Treptat s-a resemnat că nu mai este nimic de făcut şi că trebuie să ia viaţca în piept singur. Împlinise 19 ani, iar Iorgu îl considera deja un bărbat matur, în toata firea.

Se schimbase mult în ultima vreme, încât silueta lui era mai atrăgătoare, mai virilă şi pielea mai arămie.

Discutând cu Iorgu, a ajuns la concluzia că trebuie să-şi înmormânteze tatăl după ritul ortodox chiar dacă Mario fusese născut catolic.

La biserică, apoi la cimitir, privea sicriul cu tatăl său, iar pe chip i s-a aşternut o mare blândeţe. Numai la groapă, când au început să-l acopere bolovanii de pământ, zgomotul lor l-a trezit din visare şi din ochi i-au alunecat lacrimi care se prelingeau pe obraji. Sub genele lui lungi şi dese de spaniol, ochii negri ca murele şi strălucitori, erau acum înceţoşaţi de lacrimi. Deodată a tresărit, de parcă ar fi fost scuturat de o grea apăsare şi i s-a adresat lui Iorgu:

- Trebuie să mergem mai departe! dar n-a explicat ce semnificaţie dădea cuvintelor respective.

Filia şi Reta plângeau lângă ei cu suspine. Iorgu a încercat să le liniştească spunând:

aşa se derulează viaţa. Unii mor acum, alţii mai târziu, fiecăruia îi vine rândul când i se împlineşte sorocul. Liniştiţi-vă, nu mai

puneţi totul la inimă pentru că riscaţi să vă îmbolnăviţi!

La o săptămână după înmormântarea lui Zamfir, între Iorgu şi Mario a avut loc următoarea discuţie:

- Ce ai de gând să faci cu facultatea?

- O abandonez. Trebuie să mă ocup de magazin, aşa cum a vrut tata. Mai târziu poate voi face şi o facultate.

- Mă gândeam să găsim pe cineva care să-l conducă cât îţi vei urma tu studiile.

- Nu. Nimeni nu-l va putea conduce ca mine. Poate că mă voi căsători cu Iolanda, dacă mă mai vrea aşa cum sunt acum. Dacă nu, voi vedea ce am de făcut. Trebuie să dovedesc că sunt în măsură să-mi port singur de grijă.

CAP. IX - PRĂBUŞIREA LUI DAVID GORAN

David continua să aibă insuccese la jocurile de noroc. Pierdea foarte des, iar sumele împrumutate nu le mai putea restitui. Fiind prins cu cărţi măsluite, a fost bătut şi a zăcut în pat două zile. Atunci ar fi avut chef să sfârşească cu viaţa şi deşertăciunea ei, care i se părea atât de nefolositoare şi lipsită de mulţumire precum şi de viitor.

Pe Rica n-o mai preţuia ca la început, iar pe Filia o invidia pentru poziţia pe care o ocupa, având o situaţie materială bună şi stabilă, pe când el se chinuia cu „sabia lui Damocles" deasupra capului. Uneori, când îşi aducea aminte de potlogăriile lui, îşi zicea în gând: „Dacă eşti vinovat, atunci tremură ca în situaţia când în spatele scaunului tău stă călăul care urmează să te trimită în neant".

În copilăria sa David dusese o viaţă modestă alături de mama sa, dar nu se gândise niciodată că va ajunge să nu aibă ce sa

mănânce. Nu era în stare să creadă că aceasta i s-ar putea întâmpla chiar lui. Îşi amintea ce-i spusese în puşcărie un deţinut mai vârstnic: „Oamenii se omoară între ei pentru că le lipsesc banii cu care să-şi procure hrana, deoarece foamea este cel mai aprig duşman al omului".

Vrând să încerce o cale cinstită pentru a câştiga bani, într-o zi s-a dus la o firmă de produse alimentare din oraş, hotărât să accepte orice muncă, chiar pe cea de paznic . Portarul firmei, om de vreo patruzeci de ani, l-a îndrumat spre biroul administratorului. A bătut la uşă, apoi a intrat. Pe fotoliul din spatele biroului plin cu dosare şi ziare, şedea un bărbat gras cu părul cânepiu, faţa umflată de grăsime, care îi ascundea nişte ochi spălăciţi şi şireţi; pe piept îi atârna un lanţ gros de aur.

- Bună ziua! a spus David, punând mâna pe spătarul scaunului din faţa lui, aşteptând să i se spună să şadă.

- Ce doreşti? l-a întrebat omul de pe fotoliu.

- Aş vrea să mă angajez, adică aş vrea să lucrez.

- Ce ştii să faci?

- Nimic, în afară de munca brută. Sau pază.

- Ai cazier? Adică ai trecut pe la „Facultatea lui Dospinoiu"?

David n-a răspuns imediat.

- Ai făcut puşcărie? a spus insul cu glasul mai hotărât, de această dată.

- Da, a răspuns David aproape în şoaptă.

- Atunci, roiu! Crezi că am chef să pun aici paznic la oi un lup ca tine? a fornăit el pe nas, după care a început să râdă, amuzându-se de cele rostite.

De aici a ieşit ca un câine bătut. Vedea că nu are şanse să ocupe o funcţie bună, dar nu dorea nici să se angajeze la muncă grea, să sape şanţuri, să care saci, să ducă roaba etc.

Întors acasă, s-a aşezat pe un scaun la fereastră şi privea afară. Rica s-a dus lângă el să-l întrebe de ce este supărat.

- Am fost să mă angajez în muncă şi nu mă primeşte

nimeni, pentru că am „cazier".

- Eu ştiam că este restricţie numai pentru funcţiile de conducere şi de gestiune, şi-a dat părerea Rica.

- Doar nu vrei să mă duc să car fiare sau saci în spinare! s-a râţoit el, făcând-o să se îndepărteze.

A privit-o în vreme ce se gândea: „ce-ar fi s-o trimit să facă prostituţie? Astea câştigă bani buni".

- Nu ne rămâne altceva de făcut, decât să te duci din nou la Sica, pe str. Miron Costin, zice el, privind-o galeş, dar ridicând din umeri a neputinţă.

- Cum să mă duc? Să trăiesc din nou în mizeria aia? s-a văicărit Rica, pe ai cărei obraji au apărut lacrimile.

- Trebuie! Tu nu vezi că nu avem niciun ban? De unde vrei să-ţi mai aduc? Nu mai pot merge la jocurile de noroc. Cel puţin pentru o vreme. Te rog să te duci, iar când voi găsi eu alte posibilităţi, vei sta iar acasă!

- Sunt o fiinţă nenorocită! se lamenta Rica şi plângea în hohote. Trebuia să prevăd că tu nu mă iubeşti, şi că la mijloc n-a fost decât ambiţia ta de a mă avea. Mă simt pierdută şi dezonorată. Îmi pare rău că i-am produs atâtea necazuri Filiei, cea mai bună prietenă a mea, care mă iubea ca pe o soră, dar din cauza ta am devenit nedemnă de încrederea şi de stima ei.
Abia acum înţeleg o dată în plus că eşti egoist şi josnic. Tu nu iubeşti pe nimeni, a mai spus Rica.

- Las-o naibii pe Filia că şi aşa o alungam pentru a fi cu tine, care ai un trup mai graţios ca al el şi mi-ai plăcut mai mult. Şi n-o mai plânge atâta pe ea care a ajuns în lumea bună, că nu-i mai ajungi cu prăjina la nas.

Rica s-a refugiat în bucătărie unde a plâns toată ziua. S-a tot gândit ce sa facă: „Părea că este îndrăgostit de mine, în schimb, comportarea lui dovedeşte tocmai contrariul. Îl înţeleg tot mai greu pe măsură ce trece timpul. De ce m-a adus aici să stau cu el, dacă acum se poartă astfel? Totul pare nefiresc. Concluzia ar fi că nu mă mai vrea, iar dacă refuz să-l ascult, cu siguranţă mă va

alunga şi atunci ce voi face? Unde să mă duc?!"

David a rămas neînduplecat în hotărârea lui şi astfel, în dimineaţa următoare, Rica şi-a luat cu ea o sacoşă în care ducea câteva schimburi şi a pornit-o spre gazda din str. M. Costin să practice vechea „meserie".

Când a ajuns acolo a găsit-o pe Sica dormind, obosită după o noapte de „lucru".

- Ce este cu tine? a întrebat-o Sica.

- M-a trimis David din nou în stradă.

- Lasă, că ne descurcăm noi! a încurajat-o aceasta.

Şi s-au descurcat, practicând „meseria" care le aducea bani pentru haine, chirie şi hrană.

Rica a început chiar din acea zi, pe la ora 17,oo, dar a fost dezamăgită de bărbatul pe care l-a adus în cameră. Acesta avea vârsta până în patruzeci de ani, dar fizicul lui nu era deloc atrăgător. Cum au ajuns în cameră şi el a văzut patul, a început să se dezbrace cu rapiditate, apoi a strâns-o în braţe cu furie, înfiorat de poftă şi gâfâind, a aşezat-o în pat. Ea şedea cu ochii închişi şi-l privea printre pleoapele abia dezlipite; îi vedea dinţii laţi şi buzele groase şi lipicioase care începuseră să-l atingă pielea fină, lasându-i senzaţia trecerii melcului, în timp ce răsuflarea lui încinsă, care-i trecea pe lângă obraz, o dogorea. Simţea un dezgust care o determina să se crispeze şi să i se împotrivească, dar omul era zdravăn şi o domina, astfel că ea n-a reuşit decât să elibereze un suspin. Se simţea neputincioasă, goală, scârbită, cu sufletul prăbuşit brusc într-o beznă adâncă.

O ruşine fără margini îi dogorea obrajii şi o scârbă adâncă, nesfârşită, îi pustia simţirea. Dar trebuia să facă rost de bani care să-i ducă lui David, pe care începuse să-l urască pentru că o exploata în acest mod ca un demon crud sub a cărui putere căzuse şi nu putea decât să rămână lângă el, din lipsa altor posibilităţi.
Omul i-a pus banii pe masă, apoi a plecat. În cameră s-a aşternut o tăcere de moarte, iar Ricăi îi vâjâiau urechile. Acele şoapte ale tăcerii o cutremurau, aducându-i sufletul la buze. A stat o vreme

nemişcată pe pat pentru a se reculege, apoi a fost brusc cuprinsă de o spaimă, de parcă ar fi descoperit în trupul ei semnul unei boli fără leac. Avea senzaţia că se scufundă încet-încet în smârcurile unei mlaştini adânci. S-a ridicat ameţită de pe pat, căutând ligheanul şi cana cu apă. Simţea nevoia să iasă la aer curat şi la răcoare, gândindu-se că ar fi mai bine să fugă în noapte, undeva în necunoscut, de unde să nu se mai întoarcă niciodată.

Toate acestea şi altele, i le-a povestit Filiei odată, când aceasta i-a făcut o vizită.

... În „cuibul" ei de suferinţă, Rica continua să se gândească. Viaţa ei, care promitea să fie liniştită şi îmbelşugată în garsoniera lui David, sfârşea în acea cameră, în josnică robie, ca într-o închisoare sărăcăcioasă. Câte femei îndură această sclavie! Apoi, treptat, ele se ofilesc fără niciun fel de glorie şi se scufundă într-un anonimat total.

Uneori stătea la fereastră şi privea afară gândind mereu: „Sunt străină şi nemângâiată. De ce voi fi venit eu să mă ofilesc aici, la malul mării?"

Inima ei era zdrobită, însă David nu-i dădea importanţă, considerând-o doar un organ de fabricaţie locală care poate suporta orice.

Când se mai liniştea, încerca să se mângâie cu gândul că poate aşa a fost creată şi orânduită lumea: unii au succese care se datorează adesea unei întâmplări, alţi au ranguri care pot fi accidente strămoşeşti, alţii au noroc să câştige la LOTO sau cine mai ştie cărui fapt îl datorează. Nu lipsesc, însă, cei care trebuie să robească şi să trăiască în mizerie şi lipsuri. Fiecare cu soarta lui.

Într-o seară, în faţa gării, s-a pomenit cu David, care i-a cerut banii.

- Numai atât? Erau doar 2oo.ooo lei.

- Da, mi-am făcut rondul, dar n-am mai găsit niciun doritor. Poate mai târziu.

- Nu cauţi suficient. Mai trec pe la tine mâine de

dimineaţă, a spus el, apoi a dispărut în beznă.

- Măgarul! a răbufnit în urma lui o altă prostituată care văzuse acea scenă oribilă şi auzise toată discuţia.

- Nu-l cunoşti, Olga! a încercat Rica să-i ia apărarea. Este un om bun, dar acum se află în mare strâmtoare.

- Îmi ajunge cât am văzut - i-a răspuns „colega" ei.

Pe lângă ele a trecut în acel moment o altă prostituată mai în vârstă, care auzise şi ea cele discutate.

- Al meu mă şi bate când vine beat acasă şi nu se mulţumeşte doar să-mi la banii, a mai spus ea, apoi a plecat.

... Mai târziu, s-a apropiat de cele două un bărbat înalt, în vârsta de 55-6o de ani, care avea un trup masiv, părul argintiu şi lucitor, care-i dădea un aer venerabil chipului său pe care se vedea o piele fragedă ca de copil. Purta ochelari de distanţă, în spatele cărora ochii săi se mişcau cu iuţeală, iar în privirea sa ascuţită se citea o licărire de veselie şi suspiciune, în acelaşi timp. Vorbea fluent cu o voce modulată şi un ton vesel, măgulitor.

- Care dintre voi este liberă? a întrebat el cu un râs răguşit, ca un nechezat, după ce
a privit în jur. Era râsul pe care îl poţi auzi la oamenii activi, bine clădiţi şi puternici, care sunt feriţi de necazuri şi suferinţe.

Olga s-a gândit să i-l lase Ricăi, dar s-a răzgândit repede şi a răspuns:

- Eu, dacă nu te superi.

- Ei, dar dacă eu o prefer pe ea?! a răspuns el, în prezenţa celor două femei, unelte sigure ale diavolului. Şi tu îmi placi puţin, dar nu-ţi pot da satisfacţie în această seară - a continuat el cu nonşalanţă.

- Eşti nepoliticos, laş şi mitocan! l-a admonestat Olga pe loc.

- Ce să-ţi fac, dacă mie îmi place colega ta?!

- Eşti un om de care nu se poate lipi nicio ocară pentru că eşti nesimţitor! i-a strigat Olga, care se simţea jignită în orgoliul

ei. Nu eşti în stare să apreciezi o femeie frumoasă cu care să te porţi politicos şi tandru.

- Dacă te consideri atât de frumoasă, află că eu prefer noaptea o steluţă mai modestă de pe bolta cerului în locul lunii celei mai luminoase.

- Eşti un prost! a strigat Olga spre el.

- Asta pentru că o spui tu, a încheiat el discuţia cu Olga, în care nu vedea decât o femeie care voia să i se bage în suflet cu de-a sila. A luat-o de braţ pe Rica şi au plecat.

- Unde mergem? a întrebat ea speriata, căutând sprijin la Olga, ca pe nişte cârje şi se muta de pe un picior pe celalalt de parcă stătea pe jăratic.

- Nu ai un adăpost, undeva? La mine acasă nu te pot duce. Cred că banuieştl de ce?

- Rica l-a dus în „hogeacul" ei şi al Sicăi. Noroc că Sica lipsea, rămânând la o navă din port cu nişte arabi, ca de obicei. A suportat acuplarea cu bătrânelul cel isteţ şi sprinten, care i-a adus şi banii pe care trebuia să-i dea lui David a doua zi. Simţindu-se obosită, a rămas acasă.

El, însă, nu a venit dimineaţa, aşa cum a spus şi atunci s-a îmbrăcat şi s-a dus ea la garsorieră. L-a găsit dormind. De câte ori se întorcea acasă la el, Rica era obligată să facă dragoste cu el, precum şi să suporte să îndeplinească diferite alte obligaţii, care nu-i făceau nicio plăcere şi pentru care nu primea niciun cuvânt de mulţumire din partea lui. Îl privea şi ea cu coada ochiului gândindu-se câtă diferenţă este între cel pe care-l îndrăgise la început şi acel David care era în realitate, dar nu avea nici curajul, nici persoana căreia să-i mărturisească aceste gânduri. Privind prin garsonieră, în minte îi revenea Filia, care a adus-o acolo prima zi când a sosit în Constanţa, prietena pe care ea o înşelase pentru acel om care nu le merita pe niciuna dintre ele. Tot gândindu-se, Rica a intrat într-o stare de reverie şi de melancolie.

Multă vreme a fost nevoită să-şi câştige astfel existenţa şi să-l mulţumească şi pe David care nu era decât un parazit, un trântor leneş şi profitor.

Orice inimă care ar fi ştiut situaţia ei s-ar fi înmuiat. Rica, acea fiinţă suavă şi pustiită de durere şi deznădejde, făcea cu multă greutate, faţă zbuciumului sufletesc şi vărsa lacrimi amare. De câte ori se întorcea la el în garsonieră îl implora să facă ceva, dar s-o scape, s-o cruţe de acele josnicii care o storc de vlagă şi-i pustiesc de tot sufletul. El o privea şi nu-i dădea nicio speranţă, continuând să vadă mereu o sclavă în această făptură simplă, supusă şi credincioasă, această fiinţă plăpândă pe care pretindea că o iubeşte.

- Nici nu-ţi închipui cât mi-am dorit să am şi eu o casă, un adăpost unde să mă întorc cu drag! Iar tu continui să mă trimiţi să fac ce nu-mi place, spunea Rica.

- Fii atentă! Iţi dau frâu liber, după cum vezi, dar să nu uiţi că am zăbale sigure şi pinteni! o speria David, dar nu-i spunea nimic care să-i uşureze situaţia.

... În primăvară, când Rica i-a adus un milion de lei, David a zâmbit zeflemitor şi i-a spus să-i păstreze pentru a face cu el menajul casei.

- Mi-a. revenit norocul, a anunţat-o el. Câşcig ceva mai bine în ultima vreme. Ce să-i faci? Alte locuri, alţi oameni, alte posibilităţi, a spus el râzând mulţumit.

De astăzi poţi să rămâi acasă, să te ocupi de gospodărie, de noi şi atât.

- Îţi mulţumesc din inimă! i-a spus ea, aplecându-se şi i-a sărutat mâna întocmai ca unui stăpân.

Speranţele ei creşteau şi inima se bucura faţă de noua situaţie. Devenise mai veselă şi mai vioaie.

David. o lua în oraş când avea bani mai mulţi şi o ducea la restaurant, împreună cu nelipsiţii lui prieteni, Paul şi George. Ziua

rămânea şi David cu ea acasă, dar nopţile continua să lipsească la fel ca mai înainte.

Aştepta să-i spună şi ei David într-o zi că se vor căsători, să aibă copiii lor, familia lor, dar zadarnic. Prin luna august a rămas însărcinată, dar nu i-a spus lui decât la începutul lunii octombrie, crezând că îl va determina să ia o hotărâre pozitivă pentru amândoi, însă el a reacţionat dur, certând-o de ce a fost „toantă" şi n-a avut grijă să se ferească.

Abundenţa de bani şi distracţii n-a ţinut prea mult, astfel că Rica a simţit acut lipsurile din casă şi s-a îmbolnăvit grav. Vecina lor, Lucica, a găsit-o într-o zi căzută pe preşul de lângă uşă şi a ajutat-o să intre în cameră, apoi a ajutat-o cu un ceai şi ce a mai putut face.

I-a dat telefon Filiei şi i-a spus despre Rica, menţionând: „David n-a dat pe acasă de aproape o săptămână". Aceasta din urmă s-a alarmat gândindu-se că David ar putea fi arestat de Poliţie pentru diferite fapte dubioase de care nu-l credea străin. De Rica îi era milă şi se gândea să facă ceva pentru ea, în amintirea prieteniei lor şi pentru statutul ei de orfană.

Când a venit Iorgu acasă să mănânce la prânz, Filia l-a abordat cu prudenţă:

- Ne-am înţeles să fim cinstiţi unul cu celălalt şi eu nu vreau să trec alături de acest legământ nici cu o centimă. Vreau să ştii tot ce fac sau am de gând să fac.

- Ce năzbâtie ţi-a trăsnit prin cap şi crezi că este necesar acordul meu? a întrebat-o Iorgu.

- Rica este bolnavă grav, iar derbedeul de David a lăsat-o în casă şi a plecat. Lipseşte de aproape o săptămână de zile. M-a sunat Lucica, vecina lor, pe care o ştii.

Mă gândesc să nu fi făcut păcătosul vreo faptă rea şi l-o fi arestat Poliţia. Aş vrea să fii bun şi să mă laşi să-i fac o vizită după- amiază!?

- Nu am nimic împotrivă, poţi merge liniştită.

- Mulţumesc! Voiam să ştii înainte de a pleca.

Filia a sunat întâi la apartamentul Luciei pentru a se informa mai bine de situaţie, apoi a mers la Rica, pe care a găsit-o în camaşă de noapte, trasă la faţă şi abia se putea deplasa dintr-un loc în altul prin cameră.

Aerul era îmbâcsit în garsonieră, dovadă că nu mai fusese de multă vreme aerisită.

- Ce faci dragă? De ce stai în pat?
- Sunt cam bolnavă, a răspuns Rica încet.
- De când n-ai mai ieşit din încăperea asta?
- De vreo trei zile, de când m-am întors de la pâine.
- David pe unde este?
- Nu ştiu. Nu l-am mai văzut de o săptămână.
- Îşi face de cap pe undeva sau a păţit ceva?

-Nu ştiu, că mie nu-mi spune nici ce face, nici pe unde umblă. Dar eu cred că se ocupă cu fapte dubioase împreună cu Paul şi George.

- Pe tine ce te doare? De ce suferi?

- Mă doare tot corpul, de parcă sunt bătută. În toamna aceasta mi-a recidivat şi ulcerul şi uneori mă doare atât de tare, încât leşin.

- Spune-i lui David să te ducă la doccor!

- I-am spus, dar el amână mereu, şi aşa îl văd destul de rar, iar atunci nu aduce niciun ban. Până acum am amanetat nişte obiecte personale, apoi am luat din casă nişte tacâmuri de argint, dar banii s-au dus.

Lumina becului din tavan cădea pe faţa Ricăi, pe care o arăta albă, peste care îi cădea în şuviţe un păr încâlcit, nepieptănat de multă vreme.

Filia o privea şi se gândea: „Ce frumoasă era Rica în primele zile când am luat-o de la gara Constanţa şi am adus-o în această garsonieră: ochii vioi, nasul în vânt, gura mică cu buzele cărnoase, şolduri frumoase, rotunde şi braţele pline, acoperite de o piele satinată, iar acum este gălbejită şi ochii ei înfundaţi în orbitele mărginite de cearcăne adânci, vinete. Parcă pe ei i-am

lăsat într-o lume din care am făcut şi eu parte, intrând apoi, în altă lume care mi-a adus liniştea şi bucuria de a trăi. Ce bărbat bun este Iorgu şi cât de mult îmi merită şi iubirea! El este un bărbat adevărat, pe când David ....

- Tot n-aţi pus pe uşă numele şi numărul apartamentului? a întrebat-o Filia.

- Nu vrea David. Zice că nu ţine neapărat să-l găsească lumea.

M-am săturat atât de mult de viaţa asta, încât îmi vine să-mi pun capăt zilelor - a continuat Rica şi lacrimile au început să-i brăzdeze faţa.

- Nu trebuie să disperi, încercă s-o îmbărbăteze Filia.

- Într-o zi m-am dus în bucătărie, am deschis fereastra şi am privit în jos, măsurând, din ochi, distanţa. Am apreciat că este suficientă ca să mor, sărind de la fereastră, abia s-ar termina tot calvarul vieţii mele.

Răcoarea zorilor mi-a mângâiat obrajii şi am tresărit, amânând pentru o vreme acest gest.

Mâinile Ricăi erau mult subţiate şi avea degetele îngălbenite de nicotină.

- De când fumezi, dragă? a întrebat-o Filia.

- De doi ani de zile.

- Ce ţigări fumezi de ai mâinile aşa galbene?

- Carpaţi fără filtru, dar mai des fumez de care găsesc.

- De ce zici că te-ai săturat de viaţă? Nu te împaci cu David?

- Nu. Eu fac economie de la orice cât pot, nu-mi permit să-mi cumpăr îmbrăcăminte sau încălţăminte, iar pe el nimic nu-l interesează. Tot ce câştigă cheltuie prin restaurante cu prietenii lui, ceea ce mă roade amarnic. Toată noaptea umblă pe nu ştiu unde, iar dimineaţa când vine acasă intră în baie şi fluieră sub duş, dovadă că este foarte bine dispus. Ziua doarme, iar seara se pregăteşte, din nou, de plecare, pieptănându-se îndelung şi îmbrăcându-se cu cele mai bune haine care să-i pună în valoare

frumuseţea. Câteodată venea Paul să-l ia de acasă, iar când acesta insista mai mult pe lângă el, David mă lua în oraş şi pe mine. Nu puteam refuza pentru că imediat îmi zicea că nu ascult de bărbat. E drept că uneori îmi convenea şi mie să-i însoţesc, mă mai distram şi eu, mai vedeam lume şi uitam, pentru o vreme, de supărare şi de plictiseala zilelor în care nu ieşeam din casă.

Mergeam de obicei la restaurantul de aici, din cartier, iar când ajungeam în centrul oraşului, mă ducea la "Zorile" pentru că ştia că-mi place să privesc marea de sus, de pe mal, atât în timpul zilei, cât şi noaptea. Dar acolo ajungeam rar, numai când reuşea David să câştige o sumă mai mare. Şi nu se lăsa până n-o termina toată.

- Unde crezi tu că ar putea să fie David de atâtea zile?

- Sigur, nu ştiu, dar bănuiesc că poate fi la Sica Vlase. Ei doi se cunosc de când a venit David în oraşul Constanţa. Mi-a spus Sica, atunci când locuiam cu ea în cameră, că l-a agăţat încă de la sosire, când ieşea din gară; l-a dus acasă la ea şi de atunci au rămas prieteni. Ea continuă să ne viziteze, dar niciodată nu spune de ce a venit.

Odată a stat numai cinci minute şi, văzând că David lipseşte, a plecat. Pe aleea blocului s-a întâlnit cu el şi au dispărut printre blocuri. I-am văzut pe fereastra de la bucătărie.

Când îl găseşte acasă, stă de vorbă mai mult cu el şi fumează împreună. Eu îi las şi plec la bucătărie. Obişnuieşte să-i ceară mereu ţigări.

- N-ai o ţigară? zice ea.

- Poftim! răspunde el, întinzându-i tabacherea.

Ea scoate tacticoasă o ţigară, o aprinde cu bricheta pe care o ia din faţa lui, de pe masă, apoi suflă fumul pe nas şi pe gură.

- În tabacheră mai sunt două. Mai ai şi altele?

- Nu. Astea sunt ultimele, răspunde şi îşi scoate şi el o ţigară pe care o dansează printre buzele lui cărnoase.

- Păcat! Acestea îmi plăceau şi mie, zice ea, jucându-se cu flacăra brichetei. Nu vrei un foc, bătrâne?

David nu răspunde, dar se apleacă deasupra flăcării şi îşi aprinde ţigara, pufăind, continuând să zâmbească provocator partenerei sale de fumat.

- Eşti geloasă? o întreabă Filia.

- Nu mai pot suporta asta acum cu certitudine dar de când sunt cu el am suportat atâtea, încât simt că îmbătrânesc de-a binelea, deşi, în realitate, abia am împlinit 28 de ani. Pe zi ce trece mă îndoisec tot mai mult că aş putea fi vreodată fericită alături de el. Nu am avut parte până acum decât de jertfă, supărare şi de durere, dar le-am suportat pe toate pentru că nu am unde să mă duc, iar el ştie acest lucru şi îşi bate joc de mine.

Totdeauna când mă culc, mă tot întreb: „De ce sunt singură pe lumea asta? De ce nu am şi eu părinţi, fraţi şi alte rude, ca toată lumea" şi adorm plângând. Când David e acasă şi caut să discut cu el lucruri serioase, mă ia în zeflemea şi nu mă pot apăra în niciun fel şi sufăr mult. Sunt avidă de iubire pentru că nu am avut parte nici măcar de iubirea maternă ca alţi copii.

- Ştii bine că şi eu am trecut printr-o situaţie asemănătoare cu a ta, dar trebuie să sperăm în mai bine.

- Da, dar este nefiresc să-ţi fie drag cineva care-ţi răspunde prin ură. Şi totuşi asemenea paradoxuri sunt posibile. Cel puţin în cazul lui David toate acestea se confirmă. El nu iubeşte pe nimeni. Când ai plecat tu din garsonieră pe David nu l-a încercat niciun fel de amărăciune, iar când a văzut că-ţi este bine cu omul cu care te-ai căsătorit, te-a invidiat foarte mult că ai pătruns în "lumea bună".

La plecare Filia i-a lăsat Ricăi o sumă de bani pentru a se întreţine o vreme, iar când se afla, deja, în autobuz se gândea la Rica cu blândeţe şi milă, compătimind-o pentru situaţia grea pe care o traversa. O iertase pentru toate cele petrecute cu ani în urmă.

Ajunsă acasă, l-a găsit pe Iorgu citind ziarul în aşteptarea sosirii ei.

- Ce face prietena ta, Rica? a întrebat-o el,

- Este destul de bolnavă, iar neghiobul de David nu s-a întors acasă de vreo săptămână de zile. I-am dat nişte bani să-i cumpere vecina ei, Lucica, câte ceva de mâncare. Sper că nu te superi?

- Nu mai eşti supărată pe ea pentru trecut?

- Nu. Am ierat-o. Mă gândesc caăpoate a făcut bine. Dar îmi pare aşa de rău de ea! Arată ca o stafie.

- Draga mea, nu-ţi mai face sânge rău pentru alţii!

- De ea îmi este tare milă, pentru că este orfană, ca mine.

... Cu banii de la Filia şi cu ce mai găsise prin casa, Rica a pregătit o masa „festivă" deoarece era ziua de naştere a lui David, pe care o sărbătoriseră în fiecare an. L-a aşteptat toata ziua, dar el nu a apărut decât la ora 22,oo, după o absenţă de o săptămână.

Ea îşi pusese multe speranţe în schimbarea comportării lui faţă de casă, chiar aşteptând s-o ia în căsătorie.

- Ai venit singur? Paul şi George n-au venit cu tine?

- După cum vezi, a răspuns David în silă.

Rica era hotărâtă să afle sursa indispoziţiei lui şi a insistat cu întrebările:

- Îi mai aşteptăm sau pun să mâncăm?

- Nu-mi este foame, a răspuns el sec.

- De ce eşti aşa supărat? Astăzi este ziua ta de naştere şi te-am aşteptat toată ziua să vii, să-ţi urez La mulţi ani! iar tu vii tot supărat. Ce ai?

- Paul şi George au fost arestaţi de Poliţie.

- Da' ce-au făcut?

- Sigur, nu ştiu. Ceva furturi, nu ştiu exact.

- Sper că tu nu ai niciun amestec în asta?!

- N-am, nu te-ngrijora!

Rica se temea de faptele lor dubioase de mai multă vreme, iar această veste a fost de natură s-o sperie şi să-i întunece orice speranţă. Aştepta explicaţii în tăcere, cu o figură tristă, străduindu-

se să fie calmă, deoarece nu avea curaj să se arate nerăbdătoare în faţa lui.

- Ce fac eu dacă ţi se întâmplă ceva? Nici nu suntem căsătoriţi cel puţin, a adăugat, apoi, în şoaptă.

- Ce-ţi trebuie căsătorie? Eu nu-ţi pot dărui decât prietenie şi un adăpost aici. Nu sunt în stare de mai mult. Credeam că ai priceput asta în atâţia ani.

Nu i-a mai răspuns nimic, vărsând lacrimi în tăcere, în timp ce se gândea: „el nu mă poate iubi şi nu mă poate hrăni, cum să se mai şi căsătorească cu mine? Poate tocmai de aceea mă trimite, cu atâta uşurinţă să fac rost de bani, vânzându-mi trupul altor bărbaţi? Ce va urma? se întreba ea cu spaimă. Care va fi viaţa mea în viitor?"

În acest timp David fuma şi păstra o tăcere care o încremenea de teamă. N-o speria atât de tare furia lui, cât hotărârile lui mute care puteau produce efecte asupra ei. Acele decizii bruşte pe care le lua în legătură cu ea.

David nu avea o „ancoră" care să-l fixeze într-o familie. Îl ştia „uşernic", avea relaţii şi eu Sica Vlase şi se temea că pe ea o putea abandona oricând.

Într-o noapte s-a întors bătut rău de tot, cu răni pe faţă, ochiul drept tumefiat şi doi dinţi din gură lipsă.

Rica l-a îngrijit şi l-a oblojit, dar abia după câteva zile i-a spus că a fost prins cu cărţile măsluite - de fapt singura lui metodă de a câştiga - iar partenerii lui de joc s-au răzbunat pe el.

David era priceput să-i păcălească pe parteneri: la început juca pe o miza mică şi pierdea, pentru a-i atrage şi a-i încuraja, apoi mărea treptat miza, folosindu-şi talentul de a ascunde cărţile sub mânecă şi câştiga sume mari. Lui îi plăceau şi femeile, chiar dacă erau ale altora, precum şi băuturile şi ţigările fine. Adesea făcea cinste în restaurant prietenilor, până termina toţi banii. Nu se mai gândea că acasă nu sunt bani nici pentru a cumpăra pâine.

Când i s-au vindecat rănile, David n-a mai mers la jocul de cărţi, dar cu banii pe care-i găsise, scotocind prin buzunare,

cumpărase o ţuică ordinară din care bea mereu şi mirosul ei persista în toata casa.

Rica l-a rugat să nu mai bea şi să meargă să-şi caute undeva un loc de muncă, dar el motiva că nu se poate angaja din cauză că are cazier.

- Caută şi tu o altă muncă, unde nu se cere cazier!

- Ce muncă? Am eu faţă să car roaba sau să sap la şanţuri? răspundea el cu ţâfnă.

- Dar cât ai să stai şi să leneveşti? Ai făcut în casă un miros insuportabil. Totul pute a ţuică.

- Pute? Dacă nu-ţi convine, poţi pleca! E casa mea.

- Voi placa, a spus Sica plângând.

- Pleacă odată! i-a strigat el cu vocea groasă, în timp ce se îmbrăca să plece în oraş.

Rămasă singura în garsonieră, Rica şi-a adunat cele câteva lucruri pe care le avea şi le-a pus într-o faţă de masă, s-a îmbrăcat, după care i-a scris un bilet pe care l-a lăsat pe masă, cu următorul conţinut:

„Am plecat. Îţi mulţumesc pentru anii de sclavie pe care i-am petrecut cu tine , ani în care mi-ai zdrobit inima şi sufletul! Tu n-ai iubit pe nimeni."

Rica.

Rica parcă devenise infirmă.atât era de neajutorată. David o mutilase sufleteşte, fără vreo speranţă de a-şi mai reveni. Ce pacoste a căzut pe capul meu! a spus ea gâfâind.

Cu legătura în spinare iese din casă, pune cheia sub preş şi pleacă spre vechea ei gazdă de pe strada Miron Costin. La ora aceea nu mai circulau autobuzele şi s-a hotărât să meargă pe jos, traversând parcul de lângă pod. Sufletul ei înfierbântat primea un nou şoc. Sarcina ei intrase în cea de a patra lună, iar pruncul îi clocotea în pântece. Îi tremurau picioarele şi mâinile de oboseală, dar a tras aer în piept si şi-a continua drumul spre gară. Ajunsă în parc, în apropierea fântânei arteziene, s-a aşezat pe o bancă pentru

a se odihni, iar de aici nu s-a mai oprit decât la gazda din M.Costin, sleită de puteri. Peste tot era întuneric, dar ea cunoştea uşa şi a bătut încet, apoi ceva mai tare. Lumina dinăuntru s-a aprins şi în prag a apărut Sica. Aceasta venise acasă de puţină vreme şi încă nu adormise.

- Ce-i cu tine, dragă, la ora asta?

- M-a izgonit din casă David.

- De ce?

- Pentru că am refuzat să mai fac „trotuarul" şi i-am spus să nu mai bea.

- Chiar nu mai vrei să primeşti bărbaţi? a întrebat-o Sica, îngrijorată pentru ea, să nu-i cadă pe cap s-o întreţină.

- Nu. Sunt însărcinată în luna a patra.

- Vai de capul tău! Eşti chiar foarte nenorocită. Şi ce vei face?

- Nu ştiu. Trebuie să mă gândesc, dar, te rog să mă găzduieşti o vreme, până-mi găsesc în altă parte!

- Bine. Poţi sta aici, dar nici eu n-o duc pe „roze".

În zilele următoare David a primit o telegrama de la Galaţi în care o vecină îl anunţa că mama lui este grav bolnavă şi s-ar putea să moară. Cu bani împrumutaţi de la Lucia, vecina lui de la etaj, a placat la Galaţi. Acasă a găsit-o pe marna sa în pat, iar lângă ea pe vecina care îi trimisese telegrama. Văzând-o, David a avut un şoc puternic, urmat de o stare de nedumerire, crezând că a murit deja, dar nu murise. La auzul vocii lui a deschis ochii şi a întors încet faţa în direcţia lui.

- De ce zaci, mamă? a întrebat-o el.

- Am cancer, fiule. Cancer la ficat şi colon.

La auzul acestor vorbe, mintea limpede a lui David s-a cutremurat, el devenind buimac şi neajutorat ca un copil, cu ochii înceţoşaţi de lacrimile care i se prelingeau pe faţă.

- Nu mai plânge, fiule! Credeam că nu mai vii, ca să te mai văd odată înainte de a părăsi această lume.

David a căzut în genunchi lângă pat, îngropându-şi faţa în aşternutul mamei şi o striga printre lacrimi "Unde pleci, mamă?"

- Ridică-te şi stai aici, lângă mine! l-a îndemnat ea.

S-a ridicat şi s-a aşezat pe pat, luându-i mâna într-ale lui.

Era o mână muncită, pe degetele căreia nu fusese pus niciun inel, înafara verighetei de la căsătorie, din metal alb, pe care n-a scos-o niciodată.

David şi-a şters lacrimile şi a ieşit afară din cameră să discute cu vecina. Ofta ca un exilat care-şi revedea patria.

- Este cancer, cu adevărat? a întrebat-o el.

- Da, i-a răspuns aceasta printre lacrimi. Ieri a avut dureri mari şi am chemat preotul s-o împărtăşească, crezând că moare până seara, dar te-a aşteptat să vii. Doctorul mi-a spus că nu mai durează 24 de ore, dar iată că a rezistat şi astăzi.

- Mulţumesc! i-a spus David şi a intrat din nou în camera mamei sale.

- De când ştii de boala asta, mamă?

- De anul trecut.

- Şi de ce nu mi-ai scris?

- N-am vrut să te mai necăjesc şi pe tine. Am tot sperat că nu este ceva grav şi va trece, da n-a fost aşa.

David continua s-o privească printre lacrimi. Îi vedea faţa trasă care arăta ca o mască mortuară, cu buzele vinete şi încleştate. Mama îl privea cu ochii ei negri şi obosiţi, dar încărcaţi de iubire pentru unicul său fiu. De dragul lui suferea în tăcere, fără să se vaite sau să geamă.

- Cu ce te-ai hrănit, mamă?

- Cu ceai, dar de câteva zile nu pot să mănânc nimic pentru că vomit mereu un lichid maroniu asemănător cu cafeaua, deşi eu n-am mai băut cafea de luni de zile.

- Aşa este - confirmă vecina, care intrase în camera între timp - vomită un lichid gros, care are un miros greu. Cred că este amestecat cu sânge, îi şopteşte ea la ureche.

- De ce n-au operat-o? întreabă el tot în şoaptă.

- Doctorul a zis că este inutil. Cancerul s-a generalizat, a cuprins ficatul, stomacul şi intestinele, încât nu mai este nimic de făcut - i-a răspuns femeia, plângând.

În noaptea care a urmat, mama lui David a murit, iar medicul a fost chemat, a constatat decesul şi a lăsat pe masă certificatul constatator. Înmormântarea a avut loc a doua zi, iar cu trenul de noapte, David a plecat înapoi la Constanţa, să fie departe de amintirea dureroasă a mamei sale.

Îşi simţea sufletul zbârcit şi singuratic. Nici pe tatăl său nu-l cunoscuse, deoarece murise înainte ca el să împlinească vârsta de un an de zile. Se înecase în Dunăre. Mama lui David nu se mal recăsătorise. Ea îi fusese singurul suport material şi moral în viaţa de copil şi de adolescent, reuşind să înfrunte viaţa şi lumea împreună. Prin plecarea ei în lumea de dincolo, David simţea un gol profund în viaţa lui.

Ajuns la Constanţa, s-a autoclaustrat în garsoniera sa, nedorind să vadă pe nimeni, evitând orice contact cu lumea. Datorită durerii, dar şi lipsei hranei, avea halucinaţii. Zilele treceau, dar pentru el se amestecau într-un conglomerat amorf. Nu-şi mai amintea ce făcuse, cu cine vorbise, dacă îl mai vizitase cineva în ultima vreme. Era un fel de uitare de sine, o alunecare din zona conştientului. Suferea atât de dureros, încât obiectele din jurul său îşi pierduseră realitatea.

Nu se ştie dacă a închis uşa de la intrarea în garsonieră, cert este că într-o zi l-a găsit Lucia pe covorul de pe hol, aproape de uşă. Tot ea l-a ajutat cu câteva farfurii de supă, care l-au pus pe picioare, după care a început să iasă să se plimbe prin apropierea blocului.

... Rica o ducea greu. pe lângă sarcină, s-a îmbolnăvit şi de o răceală, iar medicul i-a prescris un tratament antibiotic pe bază de pastile . Ea cunoştea o farmacistă de o vârstă apropiată, căreia i-a spus că nu poate dormi noaptea şi ar dori ceva pentru somn. Odată cu medicamentele de pe reţetă, farmacista i-a dat şi

diazepam, explicându-i cum să le ia, pe ore, înainte sau după mese etc, dar atrăgându-i serios atenţia să nu le amestece şi să nu mărească doza.

Atenţionarea acesteia i-a sunat în ureche ca un clopoţel şi, după o zi de gândire, a pus în practică tocmai ce nu trebuia să facă. Dar aceasta o voi explica mai jos.

%

... În deplasările mele pe străzile din oraş am văzut adesea prostituate care se postează la colţurile intersecţiilor, în faţa intrărilor în gară, în restaurante sau în faţa marilor magazine, ca să nu mai amintesc de cele care-şi fac veacul pe liniile de centură la dispoziţia şoferilor.

Odată treceam pe bulevardul Tomis, iar la colţul cu strada N.Vodă am văzut una micuţă şi cam neţesălată, cu faţa tencuită strident, avea ochii frumoşi, negri şi privirea languroasă şi pasionată, faţa ascuţită spre bărbie, iar pielea de culoarea fildeşului patinat. Aştepta cu nerăbdare apropierea bărbaţilor, cu care - a dovedit repede - intră foarte uşor în vorbă. La un moment dat, pe lângă ea a trecut un bărbat, care n-a băgat-o în seamă, lăsând impresia că n-a observat-o dar după 30-40 de paşi s-a întors spre ea şi i-a spus ceva, ce eu n-am putut înţelege, deoarece vorbea de parcă scuipa vorbele. Fata l-a respins dar cu nişte reacţii imprevizibile, însoţite de gesturi şi cuvinte vulgare.

Mai jos, lângă restaurantul "Pescarul" era alta, tot de aceeaşi meserie, o fată oacheşă, mică de statură, cam plină, ca să nu spun grasă, îmbrăcată cu o fustă lucrată cu multă economie de material, completată cu o bluză care-i lăsa gol abdomenul rotund. Părul ei negru stătea pe cap năvalnic, greu de stăpânit, căzând peste obrajii roşii ce încadrau o gură mare şi cărnoasă, roşie şi ea, apoi doi ochi negri pofticioşi şi vulgari.

Vulgaritatea ei sfidătoare te amuza când o priveai dar te şi îngrozea când ştiai cu ce se ocupă. Îi priveam pleoapele încărcate

de rimel negru care se terminau spre tâmple cu riduri prost mascate sau au fost uitate că trebuie tencuite şi ele.

Unele au noroc, altele mai puţin sau deloc, după cum sunt de tinere, frumoase, îmbrăcate şi ştiu să-şi vândă „marfa".

M-am oprit în parcul de lângă Prefectură şi m-am gândit: „Viaţa există peste tot şi ea trebuie trăită, mai degrabă, decât să scrii despre ea. Poate că mulţi oameni o trăiesc cu adevărat, pe când eu mă mulţumesc cu contemplări pasive şi constatări de fapte mai bune sau mai rele. Asta nu mă face să râd, ba, dimpotrivă...."

%

Se pare că Rica nu se putea împăca cu meseria de prostituată - deşi unele o laudă şi se înghesuie s-o practice - din care cauză a preferat să evadeze din viaţă.

Amintindu-şi de spusele farmacistei (să le iei la timp, ai grijă să nu le amesteci şi să nu măreşti doza că e periculos), Rica şi-a luat geanta în care şi-a pus toate medicamentele şi a plecat pe stradă, plimbându-se fără nicio ţintă.

Când începuse să se însereze, a coborât scările de la plaja „Modern", oprindu-se din loc în loc să privească marea de sus. Lacrimile ei neplânse băteau sub gene, cerându-şi dreptul să iasă, în timp ce trupul ei sfârşit nu era departe de cel al omului disperat, care vrea să se înece. Vastitatea întinerii de ape o făcea să suspine în timp ce pe deasupra mării trecea un elicopter care făcea să vibreze văzduhul.

Ultimii pescăruşi care se pregăteau de culcare se îndreptau încet spre portul „Tomis", plutind ca nişte fulgi.

Ajunsă pe nisipul umed, Rica a scos din geantă medicamentele şi a luat o doză, la ntâmplare, câte i s-au nimerit în pumn, apoi a continuat să meargă pe lângă apă spre Nord.

Din sens opus s-a întâlnit cu un bătrân, echipat pentru pescuit, cu tolbă şi cizme de cauciuc, însoţit de un câine comunitar.

S-a oprit din nou, a scos medicamentele şi le-a vărsat în palmă, apoi le-a înghiţit pe toate deodată, după care paşii ei au lăsat urme împleticite când pe nisip, când în apa subţire de la mal.

Când s-a întunecat, Rica a fost găsită căzut[în apa mării cu capul în apă şi o parte a corpului pe nisip, de către doi tineri care se plimbau pe mal.

- Priveşte! Priveşte! a strigat fata. E un om în apă.

- Ai dreptate! a spus tânărul care s-a aplecat deasupra celei căzute în apă, căreia i-a ridicat uşor capul şi a încercat s-o ridice de jos. După o vreme a renunţat.

- E o femeie moartă. Să anunţăm Poliţia! a fost de părere fata, care părea speriată.

Au grăbit pasul şi au ajuns pe mal, iar de la un telefon public au sunat la Poliţie, care, împreună cu procurorul, au făcut cercetarea.

Medicul legist a constatat că femeia era însărcinată în luna a patra, iar decesul s-a datorat asfixiei prin înec şi intoxicare cu medicamente.

„Dacă nu se îneca, putea fi salvată deoarece nu trecuseră mai mult de două ore de la ingerarea medicamentelor" explicase medicul procurorului.

Întrucât nu avea nicio rudă sau cunoştinţă, Rica a fost înmormântată în cimitirul municipal din zona Anadalghioi în zona gropilor în pământ.

Ziarele locale au scris despre această tragică moarte, iar Filia şi Lucia au fost la funeralii, fără vreo participare efectivă, doar ca privitori.

Când Lucia l-a descoperit pe David în garsoniera lui, deprimat, buimăcit şi lihnit de foame, i-a adus şi ziarul unde era scris articolul privind moartea Ricăi. Acesta l-a citit plângând, fiind cuprins de o mare durere. I se deschisese zăgazul lacrimilor

pe care nu le mai putea opri, curgând şiroaie pe trupul zbuciumat. Îi dispăruse raţiunea şi coerenţa vorbelor, iar trupul îi trepida de suspine. Cu capul plecat, umerii lăsaţi, faţa strâmbă şi udă de lacrimi, nu mai reuşea să le şteargă cu batista, pe care o mai folosea doar pentru a-şi acoperi gura ca să-şi înăbuşe cuvintele de jale.

Plângea din toată inima, semn că o iubise pe Rica, deşi o tratase uneori ca pe o sclavă, dând dovadă de răutate şi inconştienţă. Poate plângea şi pentru mama sa care murise recent, iar suferinţa încă nu-l părăsise.

Se considera vinovat de moartea ei pentru că o alungase la un exces de nervi, deşi o ştia însărcinată.

Dintr-un apartament se auzea o melodie veselă, care îl pătrundea pe fereastră, dar nu reuşea să-i îndepărteze durerea şi să obţină uitarea lacrimilor, dimpotrivă, David se cufunda dincolo de amărăciune, prin suspine sfâşietoare şi prin hohote de plâns. Rica ar fi putut constitui familia lui, deşi săracă, dar era a lui, după ce o pierduse pe mama care-l adusese pe această lume.

Visa că ar fi tatăl unei fetiţe care îi seamănă şi se joacă pe covorul din încăpere; este blondă, cu ochii albaştri şi seamănă cu el; părul ei este legat cu o fundiţă roşie care străluceşte în lumina becului. Parcă îi aude vocea de clopoţel când strigă la el: „Tata! Tata!" Dar dacă era băiat?

Se gândea că dragostea lui a fost pedepsită pentru că a abandonat-o, iniţial, pe Filla.

Degeaba căuta acum un umăr pe care să plângă, nu găsea, deşi el era un tip de om care nu putea suferi.

Rica nu se plânsese la nimeni despre necazurile ei, cu excepţia Filiei, căreia nu-i spusese decât o parte din ele. Ea le ţinea ascunse, suportând zilnic urmările greşelilor ei şi ale lui David, cu smerenie şi blândeţe, de parcă anume fusese creată de Dumnezeu pentru a îndeplini rolul de victimă. Privind-o, n-ai fi putut bănui câtă umilitoare suferinţă putea îndura ea în adâncul sufletului.

David era deprimat şi se gândea la propria-i existenţă şi la marile speranţe cu care pornise în viaţă şi pe care i le spulberase trecerea sa prin penitenciar. Fusese o viaţă pe care o va răscumpăra cu deziluzii amare.

Cu acest prilej a simţit destul de acut că şi el este muritor ca toată lumea, supus suferinţei şi durerii. Prin minte i-au trecut fulgerător o serie de discuţii şi trăiri împreună eu Rica, iar ochii i s-au umplut de lacrimi.

„Viaţa nu este decât o permanentă trudă şi trebuie acceptată aşa cum accepţi şi schimbarea vremii", se gândea el.

Deşi auzise că moartea este o poartă spre o altă viaţă, acea viaţă veşnică, el tot nu voia să pătrundă în acea viaţă, perspectiva morţii umplându-l de groază. Ce era pozitiv în concepţia lui? Tocmai faptul că devenise conştient că avea 35 de ani, iar toţi aceşti ani îi irosise în zadar.

Zăcea în garsonieră ca un câine bătut. Din când în când se întorcea în pat ca o buturugă uscată, înegrită de ploi şi vânturi.

Într-o zi s-a ridicat din pat şi s-a apropiat de fereastră, observând că afară era o zi minunată, cer senin şi soare strălucitor. S-a îmbrăcat şi a pornit spre centrul oraşului, dar a ajuns, involuntar, la malul mării, unde aflase că a fost găsită Rica moartă. Acolo a plâns din nou şi către prânz s-a îndreptat spre strada Ştefan cel Mare.

S-a bucurat tare când a întâlnit-o pe Filia de mână cu Sorin-Andrei, care umbla prin magazine după târguieli.

Aceasta l-a întrebat:

- Am auzit că ai fost la Galaţi, unde ai o iubită cu care intenţionezi să te însori?!

- Da. Mă însor. Atât mi-a mai rămas de făcut, că în rest le am pe toate, a răspuns el supărat.

- Vrei să spui că nu-i adevărat?

- Trebuia să merg acolo pentru că a murit mama.

- Condoleanţe! Îmi pare rău, n-am ştiut.

- Mulţumesc! a răspuns el cu un zâmbet forţat. A dus-o greu şi mie nu mi-a spus nimic. În ultima vreme a fost bolnavă şi a trăit din mila vecinilor, iar aceştia, când m-au văzut la înmormântare, m-au privit strâmb.

- Ce a avut?

- Cancer generalizat la colon, ficat, stomac.

Filomena îl privea şi observa pe faţa lui acea expresie de indiferenţă pe care o ara un jucător de poker care a reuşit să facă o cacealma. Ea îl văzuse şi în alte împrejurări când sufletul lui oţelit de griji şi lipsuri dobândise brusc înţelepciunea şi răutatea unui tigru.

- O duc greu, Filia, a spus el în final. Dacă vrei, te rog să-mi mai dai nişte bani, că de câteva zile rabd ca un câine de foame.

Fire miloasă, Filia a desfăcut geanta şi i-a dat o sumă de bani pentru care el i-a mulţumit de multe ori.

- Ştii că Rica a murit? l-a întrebat ea.

- Da, mi-a spus Lucica.

- A murit ca un câine pe malul mării şi a îngropat-o Primăria oraşului, ca pe toţi oamenii necunoscuţi şi ai nimănui.

- Atunci eram la Galaţi, a minţit el.

- Ştiai că Rica era însărcinată?

- Da, mi-a spus, dar n-am crezut-o. Apoi a plecat de la mine şi n-am mai ştiut nimic de ea.

- De ce n-ai ajutat-o să scape de sarcină, dacă tot nu aveai de gând s-o ai de soţie?

- Pentru că a plecat şi. .. acum îmi pare rău... nici nu ştiu unde este mormântul ei, poate mi-l araţi tu!

- Nu pot, dar te va ajuta Administraţia Cimitirului.

- Mă voi duce mâine acolo.

- Păcat de ea! Fusese orfană, crescută la un orfelinat de pe lângă Bucureşti. Nu avea pe nimeni pe lume.

- N-am ştiut, a răspuns David, privind în pământ.

- Multe n-ai ştiut tu, David Goran. Ţie nu ţi-a păsat decât de persoana ta egoistă. Rica era o fată cinstită şi nu merita să te porţi astfel cu ea. Cu ce s-a făcut ea vinovată ca s-o alungi?

- Dar n-am alungat-o, a placat ea, s-a apărat David, deşi ştia că realitatea a fost alta.

- Ştii şi tu proverbul „un câine nu pleacă de acasă, de la stăpânul lui, de codru bun". Apărarea ta nu are suport, este lamentabilă. Când am întâlnit-o pe stradă, luna trecută şi am discutat cu ea, arăta la faţă de parcă ar fi zăcut în spital de o boală grea. Era suptă, cu cearcăne în jurul ochilor, iar privirea lor nu mai semăna cu acea privire veselă cu care venise în Constanţa cu câţiva ani în urmă. M-a mişcat profund acea metamorfozare în rău a bietei femei. Unde s-au dus frăgezimea, neastâmpărul şi dorinţa ei de viaţă? Mă durea inima la gândul că o găseam atât de schimbată faţă de cum o ştiam mai înainte. Cât trebuie să fi suferit ea, să recurgă la gestul de a-şi lua viaţa! O ai pe conştiinţă, David! Eu o chemasem din Bucureşti ca s-o salvez de singurătate şi în loc s-o salvez, a ajuns pe mâna ta, care ai dus-o la pieire!

- Cu tine a fost frumos, dar...a îngâimat David.

- Cu mine? Ce a fost între noi, totul a fost o gravă eroare pe care o regret profund. Ai profitat de inocenţa mea, apoi mi-ai întors spatele ca un laş, combinându-te chiar cu cea mai bună prietenă a mea. Dar soarta v-a pizmuit fericirea, schimbând-o într-o întâmplare dureroasă. Şi asta tot din vina ta, om nestatornic şi nesimţitor, care ai adus în existenţa ei nu bucuria, ci lacrimile.

David plângea şi continua să-şi privească pantofii.

- Acum de ce mai plângi? Nu crezi că este prea târziu? Totul s-a sfârşit şi trebuie să te arăţi tare, că doar eşti bărbat în toata firea.

- Ai dreptate, numai că nu prea pot, după cum vezi. Când soarta m-a pedepsit odată, n-am avut înţelepciunea de a mă stăpâni, apoi m-a cuprins brusc deznădejdea şi de atunci a început prăbuşirea mea. Ştiu că nu sunt mai bun decât alţii, dar...

- Acum de ce te mai temi?

- De remuşcări. Remuşcarea este otrava vieţii.

- Leacul remuşcării este căinţa. Încearc-o!

- Nu cred. Singurul leac ar fi îndreptarea, dar nu ştiu dacă mai am puterea necesară în mine ca să mă îndrept. E târziu şi eu.....

- Dacă te străduieşti cu râvnă, s-ar putea ca, în câţiva ani, să reuşeşti să te îndrepţi. Depinde numai de tine.

S-au despărţit şi David a plecat spre casă îngândurat de cele ce-i spusese Filia.

Şi-a cumpărat ceva de mâncare de la un magazin alimentar, apoi s-a dus acasă, închizându-se iar în garsoniera care ţipa de singurătate.

Aşa l-a găsit Sica Vlase, care l-a vizitat într-o zi. Când a văzut-o intrând pe uşă, David s-a simţit năpădit de un sentiment cald. „Poate la ea e speranţa mea?" se gândea el.

- Bună! Am auzit că eşti bolnav, a spus Sica, mestecând o gumă străină.

- Am fost, dar mi-a trecut.

-Am venit să te văd şi plec. Ai nevoie de ceva? a adăugat ea repede, cu trufie, privind în altă parte.

Văzând-o atât de indiferentă, speranţa arzătoare care-l stăpânise la început, se frânse brusc.

- Credeam că te-ai întors la mine, a spus el încet.

- Te înşeli. M-am fript odată cu tine şi-mi e de ajuns. Dar tu n-ai început să faci ceva serios din care să-ţi câştigi existenţa? a întrebat ea, ca să schimbe subiectul discuţiei care nu-i plăcea.

Îl privea în ochi şi aştepta răspunsul lui, care întârzia.

- Am încercat, dar nu mă primeşte nimeni...

- De ce? Probabil ai antecedente penale?

- Da, a răspuns David, tot în şoaptă.

Parcă, se temea să nu fie auzit de vreo persoană interesată să-i facă rău, completând prin ridicarea din umeri a neputinţă.

- În cazul acesta este mai greu.Eu lucrez acum la o fundaţie pentru ajutorarea persoanelor defavorizate.

- N-ai aflat acolo un loc şi pentru mine? Paznic.

- Eu sunt acolo mică, neînsemnată, dar mă voi interesa şi te anunţ. Numai că nu prea cred să te angajeze dacă ai fost la puşcărie... a mai spus Sica, pe gânduri.

- Cred ca te descurci bine acolo?

- Da. Mă bucur că am scăpat de chinul să tot umblu pe stradă, fie ziua, fie noaptea şi să-i suport pe toţi bădăranii.

- Desigur, aprobă David, mecanic.

- Ar fi bine să te apuci şi tu de o treabă serioasă şi să-ţi schimbi viaţa.

În timp ce vorbea, David o privea cu interes. O ştia din anul 1990 când a venit el în Constanţa, prima prostituată cu care a făcut cunoştinţă când a coborât din tren. Sica avea acum 32 de ani, dar arăta mult mai în vârstă, deoarece se veştejise de tot în escapadele ei nocturne, care-i lăsaseră un aspect tern, de o rigiditate lemnoasă.

- Ştii că a murit Rica? o întrebă David.

- Nu. Chiar mă întrebam de ce nu s-a mai întors să-şi ia nişte obiecte cu care s-a refugiat la mine atunci când a-i alungat-o. Credeam că o găsesc aici.

- A murit, dar atunci eu eram la Galaţi.

- Ce făceai la Galaţi?

- A murit mama şi am fost la înmormântare.

- Da, da. Uitasem că tu eşti din Galaţi, a spus Sica, privindu-i trupul împuţinat care şedea abandonat pe fotoliu ca un obiect părăsit, rătăcit de mult.

- Sica, tu te pricepi să tălmăceşti visele?

- Nu. Dar ce vis ai visat? a fost ea curioasă.

- Se făcea că mă aflam undeva, pe malul unei ape şi intrasem într-o zonă cu nisipuri mişcătoare. Când am simţit că mă scufund, m-am întina pe burtă şi am început să strig după ajutor, dar nu mă auzea nimeni. Treptat, picioarele mi s-au dus la fund, iar nisipul m-a învăluit până la pântece, apoi până la piept; am reuşit să-mi scot mâinile deasupra capului şi am început să râcâi

nisipul cu degetele, chinuindu-mă să mă sprijin în coate pentru a mă ridica, dar nisipul mi-a ajuns la umeri. Am început să plâng înăbuşit, în hohote, dar nisipul mi-a ajuns la gură şi mi se mai vedea numai faţa, după care mi s-a umplut şi gura cu nisip şi treptat acesta m-a acoperit de tot, făcând beznă în jurul meu, ca o noapte pe fundul oceanului.

- Ai multe păcate, concluzionează Sica. Şi cum s-a terminat? îl întrebă ea, neputându-şi stăpâni curiozitatea.

- Pe mal a apărut o femeie care mi-a aruncat o funie lungă pe care am prins-o cu mâna rămasa afară, apoi m-a tras sus, pe mal.

- Tot o femeie. Fii atent de acum, că tot de la o femeie ţi se va trage şi moartea! îl sperie ea.

- Sper să nu fii tu acea femeie.

- Nici gând. Te anunţ că m-am căsătorit cu un arab, Raşid Erol, care are nişte afaceri grozave aici, în oraş şi în port. De azi îmi poţi spune Doamna Raşid.

Ei îi plăcea să poarte acest nume asemenea unui belciug petrecut prin nas. Era o schimbare faţă de meseria de prostituată. Dar Sicai îi plăcea să se joace cu primejdia, deoarece se pricepea să-şi tragă cu agerime capul din laţ.

Raşid, însă, nu s-a dovedit prea ager nici prevăzător cu ea. De multe ori s-au ciorovăit amândoi deoarece el îi cerea să se îmbrace ca musulmancele din ţara lui şi să nu mai meargă la servici, să stea acasă. Îi promitea că într-o zi aşa va face.

Când Erol era plecat în port cu treburi, fugea şi ea de acasă să-şi viziteze prietenii. Între ei nu se punea problema dragostei, ci a poftelor trupeşti. Numai că de câte ori Sica începea ceva nou, devenea deosebit de iritabilă, întocmai ca un cal de curse frematând la start. Nările începeau să-i palpite ca ale unei iepe pur-sânge, tropăind înainte de începerea cursei.

- Plec! l-a anunţat Sica, brusc. Ai grijă de tine! E păcat să-ţi iroseşti viaţa, a adăugat când s-a apropiac de uşă ca să părăsească garsoniera. Poţi muri singur aici.

- Dacă tu n-ai vrut să ne căsătorim amândoi.

- Ce căsătorie putea fi aceea cu tine? Poate cu alta?

- Ochii lui David se îndreptau rugători spre ea şi se gândea: „Să-i cer bani?", dar se jena.

Intuind ce ar vrea, Sica a scos din poşetă o bancnotă de loo.ooo lei. şi i-a pus-o pe masă, scuzându-se:

- Nu am mai mulţi la mine.

- Îţi mulţumesc! Ţi-i voi înapoia cu prima ocazie.

- Vom mai vedea, a spus ea, luându-şi rămas bun.

- Îţi mulţumesc încă o dată! Nu mai aveam deloc.

- Nu-mi mulţumi atâta! Doar ne ştim de mult.

Suferinţa lui David ţâşnea la suprafaţă, iar Sica observase că el este distrus. Când a ieşit, se gândea: „Ăsta se va distruge de tot, ca un copil năzuros".

- La revedere! i-a strigat David din pragul garsonierei.

În următoarele zile, David s-a hotărât să meargă la cimitir pentru a afla mormântul, iar cu ajutorul unui om de la Administraţia locului a aflat ceea ce dorea: o grămadă de pământ şi o cruce din lemn dat cu baiţ pe care scria numele celei care i-a fost amantă şi sclavă - Valeria Vâlsan.

Ochii i s-au umezit când prin memoria sa s-au perindat, pe rând, principalele scene din viaţa lor de cuplu. A aprins o lumânare, apoi s-a ridicat şi a pornit pe aleea dintre cruci, până când a ajuns la criptele cu cruci şi capace de marmură, pe care a citit tot felul de mesaje de adio scrise de rudele morţilor, care-şi luau adio de la părinţi, fraţi, iubite sau prieteni. Peste unii trecuseră deja un număr de ani, însă durerea rămăsese tot vie. David îi compătimea sincer, cu gândul la Rica şi la mama lui de curând „plecate" dintre vii.

A ieşit din cimitir obosit şi zdrobit sufleteşte şi a pornit pe jos spre centrul oraşului, bântuit de gânduri negre.

Zilele s-au scurs una după alta, iar banii de la Sica s-au terminat. Nu îndrăznea să-i ceară bani Filiei, mai ales după ultima discuţie avută cu aceasta.

Îşi făcea veacul prin centrul oraşului, tentat uneori să se apuce de cerşetorie ,dar nu îndrăznea să ceară, pentru a nu fi hulitde trecătorii care l-ar fi văzut atât de tânăr. Şi-a lăsat barba să-i crească şi pe cap şi-a pus fes din lână, pe care l-a găsit la o ghenă de gunoi. În parcul de lângă Prefectură a văzut mai mulţi oameni la fel de zdrenţăroşi şi neîngrijiţi ca şi cei care cerşeau pe la colţul străzilor, în faţa magazinelor sau a bisericilor.

Pa banca pe care se aşezase el s-a aşezat un bătrânelfoarte modest îmbrăcat, destul de murdar, încât lucea murdăria de pe haina lui din fâş şi mirosea neplăcut.

David a intrat în vorbă cu el despre frigul de afară, despre locul unde se adăposteşte bătrânul, unde mănâncă, dacă cerşeşte etc. Aşa a aflat multe şi s-a mirat când a auzit că sunt oameni care locuiesc în canalele termice, dormind pe pleduri aşezate pe ciment de-a lungul ţevilor.

- La care cantină ziceai că mănânci? l-a întrebat el pe bătrânel, prefăcându-se dezinteresat, la început.

- Ştii unde a fost restaurantul „Pescăruş"?

- Nu.

- Peste o oră se serveşte masa şi mergem acolo împreună, dacă ţii neapărat să mănânci o mâncare caldă. Nu e cine ştie ce, dar e ceva. Ce pretenţie poţi să ai de la o cantină a săracilor cum asta aceasta?

- Deci, Cantina săracilor? repetă David ca pentru el.

- Nu-i zice aşa! îl corectează bătrânul. Este o cantină de ajutor social, patronată de Primăria locală.

Bătrânul îl priveşte mai atent pe David şi, clatinând semnificativ din cap, continuă:

- Te văd destul de tânăr şi bun de muncă şi nu cred să te primească. Dar spui şi tu că ai peste 50 de ani. Va fi mai greu când va trebui să prezinţi actele pentru dosar.

- Ce dosar?

- Se face un dosar, cu toate actele, cu ancheta socială care trebuie să stabilească că n-ai casă, masă, alte venituri sau suferi de boli grave şi multe altele...

- Dar azi pot să mănânc acolo? N-am mâncat nimic de luni, recunoaşte David. Nu am pe nimeni, nici servici.

- Da. Ne descurcăm noi astăzi! îl asigură bătrânul, privindu-l încă o dată cu interes. Poate nu este pe acolo niciun şefuleţ, iar cu bucătăresele ne descurcăm noi până la urmă. Dacă te întreabă câţi ani ai, spui mai mulţi, că nu te caută de acte în buzunare!

La ora stabilită şi cu instructajul făcut, David a păşit pragul Cantinei de ajutor social, urmându-l îdeaproape pe bătrân, au trecut printre mese şi s-au aşezat la rând cu câte o tavă în mână fiecare.

- Văd că astăzi n-au mai pus pe mese varză tocată sau castraveţi acri, observă bătrânul. Erau buni la fasole, că aici, pe lângă ciorbă, aproape în fiecare zi se dă fasole cu ciolan.

S-au îndreptat cu tăvile în mâini la mesele dinspre fereastră şi au început să mănânce cu lăcomie, tot ce au primit. David s-a dus la ghişeul unde încă se mai servea fasole şi a cerut a doua porţie, umilindu-se:

- Domnită, aş mai vrea o porţie de fasole.

Doamna în halatul alb imaculat care era bine încins pe formele-i darnice, cu faţa lată şi roză din cauza căldurii din bucatarie, dar şi de sănătate, al cărei bust impunător nu lăsa să se închidă nasturii de sus, l-a privit o vreme, apoi i-a răspuns:

- Ce crezi că eşti singurul care cere supliment? Până terminăm de servit vin o sută să ceară, dar supliment nu avem. V-aţi făcut prea mulţi care cereţi pomană. Nu pot să-ţi dau porţia altuia care esce la fel de flămând.

Văzând situaţia în care se afla şi recunoscându-şi ratarea, David s-a resemnat şi a plecat. Trecuse, deja, pragul umilinţei.

Afară s-a despărţit de noul său „prieten" de sărăcie şi a plecat acasă. Ajuns în garsoniera sa, după ce s-a spălat pe tot trupul, s-a aşezat în pat şi a căzut pe gânduri: „Aici nu mai pot trăi. Mă cunosc toţi cei de la care câştigam bani, iar mulţi ar fi în stare să mă omoare, muncă brută nu pot eu să fac, iar pentru altele mai uşoare am „barieră". Of, că tare greu mai atârnă la cântar cazierul ăsta! Ce ar fi dacă plec la Bucureşti? Este oraş mare, capitala ţării, lume multă, unde poţi să te ascunzi fără să mai dea peste tine nici Poliţia, nici cei pe care i-ai păcălit la cărţi? Sau să plec înapoi la Galaţi, unde mai am şi nişte cunoscuţi, foşti colegi sau prieteni. Acolo mă ştiu cam mulţi, trebuie să fac ceva, altfel mor de foame pe aici. Dar ce fac cu garsoniera şi cu cot ce este în ea? Nici nu pot s-o vând, că este a statului, iar eu nu sunt aici decât chiriaş. Cât de sârac sunt!"

... În ziua când Filia s-a întors de la înmormântarea Ricăi, l-a găsit acasă pe Iorgu, care venise la masa de prânz.

- Ce este mutra asta? a glumit el, luând-o în braţe.

- Vin de la înmormântarea Ricăi, a răspuns ea şi sunt dată peste cap de tot.

- Când a murit?

- În urmă cu trei zile. Au găsit-o pe malul mării, în dreptul Casei Căsătoriilor, cu capul în apă şi trupul pe mal.

- A aruncat-o cineva? Poliţia ce a spus?

- Medicul legist a spus că era intoxicată cu medicamente şi a căzut singură în apă. Săraca de ea, era însărcinată în luna a patra.

- David ce a făcut? Cum a ajuns ea acolo?

- Plecase de vreo câteva săptămâni de la el. Eu cred că el a alungat-o. Dar când Rica s-a sinucis, David era plecat la Galaţi să-şi înmormânteze mama care a murit de cancer.

- Hai să ieşim undeva după amiază! a propus Iorgu.

Au mâncat, s-au îmbrăcat, iar în timp ce Iorgu scotea maşina pe poartă, Filia îl îmbrăca pe Sorin-Andrei.

- Unde mergem? l-a întrebat Filia când au urcat în maşină.

- La pădurea de lângă Basarabi, ca să fim în mijlocul naturii şi să respirăm aer curat.

Au ajuns pe şoseaua ce duce la Cernavoda, iar în Basarabi, la intersecţia cu şoseaua ce duce la Ostrov, au virat la stânga, au trecut peste podul rutier care traversează canalul Dunăre-Marea Neagră şi au ieşit spre pădure.

La un loc de parcare Iorgu a oprit maşina, au coborât toţi trei şi au intrat în pădure , fără a se depărta prea mult de locul unde rămăsese maşina.

Aerul era curat, copacii miroseau a răşină, iar cei de foioase îşi legănau frunzele în vânt foşnind întocmai ca poalele unei rochii de tafta. În ramurile copacilor fâşâiau păsările aşezate în stoluri sau perechi.

Pe deasupra lor, destul de jos, au trecut în zbor câţiva fazani cu zbaterea rapidă a aripilor.

- Tati, uite ce păsări frumoase! a strigat Sorin-Andrei enzutiasmat de zborul jos şi precipitat al fazanilor.

- Ăştia sunt fazani, tăticule, i-a răspuns Iorgu, dar sunt mai buni fripţi decât să-i priveşti. La ce te gândeşti? a întrebat-o pe Filia, care era tăcută şi cu privirea pierdută undeva, departe.

- La viaţa asta care nici nu ştim bine ce este.

- Nu mai fi supărată! Să-i dăm uitării pe ceilalţi şi să ne preocupăm de noi, de viaţa noastră, să ne iubim cât, încă, mai este vreme. Ştii şi tu că nu putem rămâne veşnic tineri?! Vremea trece pe nesimţite şi odată ne trezim bătrâni, când părerile de rău nu ne mai ajută.

- Ai dreptate, dragul meu. Iar din moment ce ne-am dat seama că nu putem trăi unul fără celălalt, cred că suntem datori să ne iubim şi să ne facem traiul cât mai suportabil.

- Şi mereu să ne iubim, a adougat el zâmbind.

- Da, mereu să ne iubim, a întărit Filia, întorcând spre el o faţă zâmbitoare.

- Când iubeşti cu adevărat nu ai rezerve.

- Ştiu asta mai de mult, aprobă ea.

- Hai să ne întoarcem acasă, că se înserează! le-a propus Iorgu. Tot mai bine este la noi acasă.

... În altă zi, Iorgu şi Filia umblau prin magazinele de pe strada Ştefan cel Mare, iar în apropierea pasajului denivelat din strada Mihai Viteazu, s-au întâlnit cu David, care a rămas surprins când i-a văzut.

Filia era frumoasă, cu părul ei auriu ondulat, cu ochii albaştri şi o ţinută semeaţă, ca de regină într-o rochie nouă de culoarea piersicii şi o geantă de aceeaşi culoare. David îl cunoştea pe Iorgu de la nunta lor, la care fusese invitat şi s-a simţit obligat să-i salute.

- Bună ziua! a spus David puţin sfios şi ruşinat de ţinuta lui necorespunzătoare.

- Bună ziua! i-au răspuns cei doi.

- Ce mai faceţi? li s-a adresat din nou Davd .

- Bine. Am venit în centru să facem nişte cumpărături.

- Dar tu ce ai păţit de eşti în starea asta de plâns? a intervenit Filia, fără menajamente.

- Mănânc mai puţin în ultima vreme. Sunt singur şi mă descurc mai greu. Aţi auzit că Rica a murit? i se adresează el lui Iorgu.

- Da, mi-a spus Filia, a răspuns acesta sec.

- Cred că „mă duc" şi eu cât de curând.

Naturaleţea cu care David rostise aceste vorbe l-au şocat pe Iorgu, care s-a simţit dator să-l îmbărbăteze, dându-i curaj să vorbească lejer.

- Nu dispera! Oricând o poţi lua de la capăt.

- Nu ştiu de la care capăt s-o mai iau. Aş vrea să plec la Galaţi şi să mor acolo, printre ai mei. Nu ştiu ce instinct tainic m-a împins să mă întorc iar la Constanţa după câte mi s-au întâmplat? Acum simt că sfârşitul îmi este aproape şi trebuie să fac ceva.

- Ce te-a apucat de eşti tot cu moartea în minte? l-a întrebat Iorgu. Moartea nu are importanţă, aşa că uită de ea! Va veni atunci

când îţi este scris.

David era slab şi înalt, dar, deşi fusese un bărbat corpolent, acum arăta uscat şi veştejit, iar pielea îi forma creţuri pe gât, faţa acoperită de o barbă mare, hainele ponosite şi roase în genunchi şi la coate, mâinile neîngrijite. Pleoapele îi cădeau moi peste ochii săi căprui destul de tulburaţi, care se fereau să-i întâlnească pe ai celor doi interlocutori ai săi. Vorbea destul de neconvingător.

Toate acestea arătau că David se prăbuşise prea jos, iar imaginea lui era suficientă pentru a-ţi produce durere.

Filia îl studia şi îl caracteriza în gând: „este instabil, sordid şi insignifiant. Pe el l-am iubit eu, oare? Iorgu avea dreptate, David nu va putea oferi niciodată o familie şi un teren sigur unei femei. Câtă diferenţă e între ei! Iorgu este un bărbat cu multă demnitate masculină, om serios, pasional, sigur de el, nu se mlădie în bătaia vântului".

... S-au despărţit de David şi s-au îndreptat spre locul unde parcase maşina.

- Iese la iveală adevăratul lui fond, spune Iorgu.

- Îl urăşti?

- Deloc. Ce am au cu el? Este atât de înduioşător, încât mă mir de ce l-ai iubit tu?

- Pentru motivele pe care ţi le-am mai spus.

După o tăcere scurtă, Filia reia discuţia:

- Arata atât de rău pentru că o fi luat iar bătaie de la jucătorii de cărţi pe care-i păcăleşte cu cărţi măsluite.

- Probabil a „muşcat mai mult decât poate înghiţi" iar greşelile se răzbună întotdeauna!

Sfârşit

CUPRINS

PARTEA I__*CONTEAZĂ MULT SĂ AI PĂRINŢI, DAR SĂ TE ŞI IUBEASCĂ*

CAP. I – TÂRNAVA – COPILĂRIA MEA. MĂTUŞA SAVETA 3
CAP. II - PLEC LA MARE. DAVID - MAREA DEZAMĂGIRE 11
CAP. III - VALERIA VÂLSAN - PRIETENA ŞI NECAZUL MEU 39

PARTEA A II-A IORGU VRABIE - UN OM. DEOSEBIT

CAP. I - LINIŞTEA FAMILIEI ESTE O BINEFACERE..... 66
CAP. II - CĂSĂTORIA CU IORGU. NUNTA..... 114
CAP. III - RETA ÎŞI ÎNTEMEIAZĂ O NOUĂ FAMILIE... 134

CAP.IV - DECLINUL LUI DAVID GORAN 160
CAP.V - RETA NAŞTE UN BĂIAT. PETRECEREA..... 170
CAP.VI - CEARTA DINTRE FILIA ŞI IORGU. 182
CAP. VII - VIZITA RUDELOR FILIEI DE LA TÂRNAVA..... 218
CAP. VIII – UNCHIUL ZANFIR PRODAN - SPANIOLUL 230
CAP. IX - PRĂBUŞIREA LUI DAVID GORAN 251